

Y PSALTAR

NEU

Pfalmau *DAFYDD*

Yn CYMRAEG:

GYDA'R

CATECHISM, ag amryw Weddi-
au, detholedig a Rhai Psal-
mau Canu allan o'r Llyfr
Gweddi Cyffredin.



Chwanegwyd at y CATECHISM a'r Gyfer
pôb Pwnc o honaw, rhyw, unig Destin
neu ran o'r Scrythurlân yn profi yr un-
rhyw.



Argraphwyd; Ac ar Werth gan R. Marsh,
Gwerthwr Llyfrau, yn *Ngwrecsam* 1777.



1881

1300

1910

g
d
g
f
a
n
a
f
N
e
e
w
d
A
E
c



Y P S A L T A R

Neu Pŷalmau *Dafydd*

Yn Cymraeg.

Gyda'r Catechism, ag amryw Weddïau detholedig a Rhai Pŷalmau Canu, allan or Llyfr Gweddi Cyffredin.

Cyffes Gyffredin.

Holl-alluog Dduw, a ain ; Arbed ti hwyntwy, ô thrugarroccaf Dâd, Dduw, y rhai fy'n cyffessu Ni a aethom ar eu beiau ; Cyweiria di y gyfeiliorn allan o'th ffyrdd fawl fydd yn edifarus ; di, fel defaid ar gyfyr- Yn ôl dy addewidion a goll ; Nyni a ddily na- yspyswyd i ddyn, yn som ormod ar amcanion Ghrïst Iesu ein Hargl- a chwantau ein calon- wydd. A chaniattâ dru- nau ein hunain : Nyni garoccaf Dâd er ei swyn a wnaethom yn erbyn dy ef, fyw o honom rhag llaw sancteiddiol gyfreithiau . mewn duwiol, union a Nyni a adawsom heb wn- sobr fuchedd, i ogoniant euthur y pethau, a ddyl- dy sancteiddiol Enw . esym eu gwneuthur, ac a *Amen.* wnaethom a pethau ni Arglwydd agor cingwe- ddylesym eu gwneuthur ; fufau. Ac nid oes iechyd ynom. *Atteb.* A'n genau a fy- Eithr tydi ô Arglwydd, nega dy foliant. cymmer drugaredd arnom

Offeiriad. Duw bryffia holl Fyð : a'th addef di.
i'n cynnorthwyo. Y Tâd o anfeidrawl

Atteb. Arglwydd, pry-fawredd.
fura i'n cymmorth. Dy anihyddedus wir :

Gogoniant i'r Tâd : ac ac unig Fâb.
i'r Mâb, ac i'r Yspryd Hefyd yr Yspryd glan :
glân. y diddanydd.

Atteb. Megis yr oedd Ti Crist, yw Brenin y
yn y dechreu, y mae yr gogoniant.

awrhon, ac a bÿdd yn wa- Ti yw tragywyddol
stad yn oes oesoedd. Amen. Fâb : y Tâd.

Offeiriad. Molwch yr Pan gymmeraist arnat
Arglwydd. waredu dÿn : ni ddiysty-

Atteb. Molianus fyddo raist fru ei wÿryf.
Enw'r Arglwydd. Pan orchfygaist holl

Te Deum laudamus. nerth angeu : yr agoraist
TI Dduw a folwn : ti a deyrnas nêf i bawb a gre-
gydnabyddwn yn dant.

Arglwydd. Ti fydd yn eistedd ar

Yr hôll ddaiar a'th fawl ddeheulaw Duw : yn go-
di : y Tâd tragywyddawl. goniant y Tâd.

Arnat ti y llefa yr holl Yr ym ni yn credu mai
Angelion : y nefoedd a'r tydi a ddaw yn farn-wr
holl nerthoedd o'u mewn. arnom.

Arnat ti y llefa Cheru- Gan hynny yr attoly-
bin, a Seraphin : a lleferydd gwn i ti gyndorthwyo dy
ddibaid. weision : y rhai a bryn-

Sanct, Sanct, Sanct ; naist a'th werth fawr
Arglwydd Dduw Sabaoth. waed.

Nefoedd a daiar fydd Pâr iddynt gael eu cyf-
yn llawn : o'th ogoniant. rif gyd a'th Sainct : yn y

Gogoneddus gôr yr A- gogoniant tragywyddol.
postolion : a'th fawl di. Arglwydd cadw dy

Moliannus nifer y Pro- bobl : a bendithia dy eti-
phwydi : a'th fawl di. feddiaeth.

Ardderchog lu y Mer- Llywia hwÿ : a der-
thyri : a'th fawl di. cha hwy yn dragywydd.

Yr Eglwys 'r lân trwy Beunydd ac fyth a clod-
forwn dydi. Ac

Ac anrhydeddwn dy Gogoniant i'r Tâd, ac
Enw : bŷth ac yn oes i'r Mâb, ac i'r Yspryd
oesoedd. glân.

Teilynga Arglwydd : Megis yr oedd yn y
ein cadw y dŷdd hwn yn dechreu, y mae yr awr
ddi bechod. hon, ac a bydd yn wastad,

Arglwydd trugarhâ wrthym : trugarhâ wrthym. Arglwydd trugarhâ

Arglwydd poeddy drugaredd a ddêl arnom : wrthŷf.
megis yr ŷm yn ymddiried *Crist trugarhâ wrthŷf.*
ynot. Arglwydd trugarhâ
wrthŷf.

Arglwydd ynnot yr ymddiriedais : na'm gwradd-
wydder un dragywydd. *Magnificat. Luc. i. 46.*

Jubilate Deo. Psalm. 100. **F**Y enaid fawrhâ yr Ar-
glwydd : a'm hyspryd
a lawenychodd yn Nuw
fy iachawdr.

CEnwch yn llafari'r Ar-
glwydd, yn hôll ddai-
ar : gwafanaethwch yr
Arglwydd mewn llawen-
ydd, deuwwch yn ei ŷydd
ef mewn gorfoledd. Canys efe ae drychodd :
ar ostyngaidrwydd ei
wafanaethyddes.

Gwybyddwch mai yr a'm geilw yn wynfydedig.
Arglwydd fydd Dduw : Oblegid wele o hyn
allan, hôll genhedlaethau
a'm geilw yn wynfydedig.

Efe a'n gwnaeth, ac nid ni Canys yr hwn fydd A-
ein hunain : ei bobl êf llugog a wnaeth i mi faw-
yddym, a defaid ei borfa. redd : a sanctaid yw ei
Enw ef.

Ewch i mewn iw byrth A'i drugaredd fydd yn
ef â diolch, ac iw lyso-
oes oesoedd : ar y rhai a'i
hofnant ef.

diolchwch iddo, a chlod-
forwch ei Enw. Efe a ddangosodd nerth
a'i fraich : efe a wascar-

Canys daionus yw yr odd y rhai beilchion ym
Arglwydd, a'i drugaredd mwriadau eu calonnau.

fydd yn dragywydd, a'i Efe a dynnod i lawr
wirionedd a bery o gen-
y cedyrn o'u heisteddfau,
hedlaeth i genhedlaeth ac a dderchafodd y rhai
byth. isel-radd.

Y Psaltar yn Cymraeg.

Efe a lanwodd y rhai *Nunc Dimittis, Luc. 2. 29.*
newynog â phethau dâ : **Y**R awr hon Arglwydd
ac a anfonodd ymmaith y y gollyngi dy wâs
rhai goludog mewn eisiau. mewn tangnefedd yn ôl

Efe a gynnorthwyodd dy air.

ei wâs Israel, gan gosio ei Canys fy llygaid a wel-
drugaredd ; (fel a dywed- fant dy : iechawdwriaeth
odd werth ein tadau, A- Yr hon a barattôaist : ger
braham a'i hâd) yn dra- bron wyneb yr hôll bobl.
gywyd. I fod yn oluni i oleuo

Gogoniant i'r Tâd, ac i'r y Cenhedloedd : ac yn o-
Mâb : ac i'r Ysryd glân. goniant i'th bobl Israel.

Megis yr oedd yn y de- Gogoniant i'r Tâd ac
chreu, mae yr awr hon : ac i'r Mâb : ac i'r Ysryd glân.

a bydd yn wastad, yn oes Megis yr oedd yn y de-
oesoedd. *Amen.* chreu, y mae yr awr hon :
ac y bydd yn wastad, yn
oes oesoedd. *Amen.*

Y Catechism ; Sef yw hynny, Athrawiaeth
iw dyscu gan bôb plentyn, cyn ei ddwyn
i'w gonffirmio gan yr Efcob.

Cwest. *B*Eth yw dy enw di ?
Atteb. N. neu. M.

Cwest. *Pwy a roddes yr enw hwnnw arnat ti ?*

At. Fy Nhadau-bedydd, a'm Mamau-bedydd
wrth fy medyddio,

pan i'm gwnaethpwyd yn
aelod i Grist.

{ 1 Cor. 12. 12. 13. Canys
fel y mae'r Corph yn un, ac
iddo aelodau lawer, a boll
aelodau'r un corph. cyd bônt
lawer, ydynt un corph ; felly
y mae Christ belyd. O her-
wydd trwy un Ysryd y bedy-
ddiwyd ni oll yn un Corph.

yn

yn blentyu i Dduw,

Gal. 3. 26, 27. *Canys
chwi oll ydych blant i Dduw,
drwy ffydd yn Ghrifft Iesu :
Canys cynnifer o bonoch ac
a fedyddiwyd yn Ghrifft, a
wisgasoch Grifft.*

ac yn etifedd Teyrnas nêf.

Rhuf. 8. 17. *Ac os plant,
etifeddion befyd, sef etife-
ddion i Dduw, a chyd-etife-
ddion â Ghrifft.*

Cw. *Pa beth a wnaeth dy Dadau-bedydd a'th Fam-
mau-bedydd yr amser hwnnw trosot ti ?*

At. Hwyl a addawfant, ac a addunafant dri pheth
yn fy enw,

Yn gyntaf, ymwrthod o
honof â diafwl, ac a'i hôll
weithredoedd ;

i Ioan 3. 8. *I hyn yr
ymddangosodd Mâb Duw,
fel y dattodai weithredoedd
diafol.*

rhodres a gorragedd y
byd anwir hwn ;

Gal. 1. 4. *Yr hwn a'i
rhoddas ei hun tros ein pe-
chodau, fel i'n gwareder ni
oddiwrth y byd drwg presen-
nol.*

a holl bechadurus chwan-
tau y cnawd.

Gal. 5. 24. *A'r rhai fydd
yn eiddo Cbrifft, a groesboe-
liasant y cnawd, a'i wyniau,
a'i chwantau.*

Yn ail bôd i mi gredu holl
byngciau ffydd Grifft.

Marc. 16. 16. *Yr neb a
gredo, ac a fedyddier a fydd
cadwedig : eithr y neb ni
hredo a gondemuir.*

Ac yn drydydd, cadw o
honof wynfydedig ewyll-
ys Duw a'i Orchymmyn-
nion, a

Matth. 28. 20. *Gan
ddyscu iddynt gadw pob
petb a'r a orchymynais i
chwi.*

Luc. 1. 74, 75. Gwedi ein
 a rhodio yn yr unrhyw ei wasanaethu ef yn ddiofn,
 holl ddyddiau fy mywyd. } meswn sancteiddrwydd a chy-
 fiawnder gerei fron ef, holl
 ddyddiau ein bywyd.

Cw. Onid wyt ti yn tybied dy fôd yn rhwymedig i gre-
 du, ac i wneuthur megis ac yr addawsant hwy trosot ti ?

At. Ydwyf yn wir, a thrwy nerth Duw felly y
 gwnâf. Ac yr wyfi yn mawr ddiolch i'n Tâd nefol,
 am iddo fy ngalw i gyfryw

Stât Iechawdwriaeth, } Rhuf. 1. 16. Canys nid
 oes arnaf gywilydd o Efengyl
 Grist, oblegit gallu Duw yw
 bi er iechawdwriaeth, i bôb
 un a'r fydd yn credu.

trwy Iesu Grist ein Iach- } Act. 4. 12. Ac nid oes
 awdr. } iechawdwriaeth yn neb arall:
 canys nid oes enw arall tan
 y nef, wedi ei roddi ym-
 mldith dynion, drwy yr hwn
 y mae yn rhaid i ni fod yn
 gadwedig.

Ac mi a attolygaf i Dduw } Phil 1. 6. Gan fôd yn
 roddi imie i'râs, modd y ga- } hyderus yn hyn, y bydd i'r
 lwyf arhos yn yr unrhyw } hwn a ddechreuodd ynoch
 holl ddyddiau fy einioes. } waith da, ei orphen hyd
 ddydd Iesu Gbrist.

Cw. Adroddi mi fannau dy ffydd.

At. I. Credaf yn Nuw } Heb. 11. 6. Oblegid rhaid
 yw i'r neb fydd yn dyfod at
 Dduw gredu ei fod ef.

Dâd } 2 Cor. 1. 3. Bendigedig
 fyddo Duw, a Thâd ein Har-
 glwydd ni Iesu Grist.

Oll-gyfoethawg, } Mat. 19. 26. Gyd a Duw
 pôb peith fydd bafibl.

Creawdr nêf a daiar.

Exod. 20. 11. Merwn
chwe diwrnod y gwnaeth
yr Arglwydd y nefoedd a'r
ddaiar.

II. Ac yn Iesu

Mat. 1. 21. Thi a elwi
ei enw ef Iesu, oblegid efe a
wared ei bobl oddiwrth eu
pechodau.

Grist

Ioan 20. 31. Eithr y pe-
tbau hyn a scrifennwyd, fel
y credoch chwi mai yr Iesu
yw Ebrist, Mâb Duw.

ei un Mâb êf,

Ioan 3. 18. Yr bwn nid
yw yn credu, a ddamnwyd
eufs : e herwydd na chre-
dodd yn enw unig-anedig
Fâb Duw.

yn Harglwydd ni.

Rhuf. 14. 9. Oblegit er
mwyn hyn y bu farw Ebrist,
ac yr adgyfodes. ac y bu fyw
drachefn hefyd, fel yr ar-
glwyddiaethi ar y meirw, a'r
byw hefyd.

III. Yr hwn a gaed trwy
yr Ysryd glân,

Luc 1. 35. Yr Ysryd glân
a ddarw arnat ti a nerth y
Goruchaf a'th gyscoda di :
am hynny hefyd, y petb san-
etaid a aner o bonoti, a el-
wir yn Fâb Duw.

a aned o Fair Forwyn.

Mat. 1. 22, 23. A hyn ol
a wnaethpwyd fel y cyflawn-
id yr hyn a ddywetpwyd gan
yr Arglwydd trwy'r proph-
wyd, gan adywedyd, Wele
Morwyn a fydd feichion
ac a elcor ar Fâb.

IV. A

IV. A ddioddefodd dan
Bontius Pilatus,

a groeshoeliwyd,

a fu farw

ac a gladdwyd,

a ddescynnodd i uffern ;

V. Y trydydd dŷdd y cy-
fododd o feirw,

VI. A esgynnodd i'r ne-
foedd,

ac y mae yn eistedd ar
ddeheu-law Dduw Tâd
oll gyfoethawg ;

VII. Oddiyno y daw i
farnu byw a meirw.

Luc 23. 24. A Philat a
farnodd wneuthur eu deisfy-
fiad hwynt.

V. 33. A phan ddae-
thant i'r lle a elwir Calua-
ria, yno y croes-boeliasant ef.

Marc 15. 37. Iesu a le-
fodd â llef uchel, ac a yma-
dawodd â'r yspryd.

Mat. 27. 59, 60. A Jo-
seph wedi cymmeryd y corph,
a'i hamdôdd â lliain glân,
ac a'i gosododd ef yn ei fedd
newydd ei hun.

Aët 2. 27. Ni adewi
fy enaid yn uffern, ac na o-
ddest i'th Sanct weled llygre-
digaeth.

I Cor. 15. 4. Y trydydd
dydd, yn ôl yr Scrythyrau.

Aët. 1. 9. A hwynt bwy
yn edrych, ese a dderchaf-
wyd i synu ; a chwmmwl a'i
derbyniodd ef allan o'u golwg
hwynt.

I Pet. 3. 22. Yr hwn fydd
ar ddeheu-law Duw, wedi
myned i'r nef, a'r Angelion,
a'r awdurdodau. a'r galluo-
edd, wedi eu darostwng
iddo.

2 Tim. 4. 1. A'r Argl-
wydd Iesu Grist, yr hwn a
farna y byw a'r meirw, yn
ei ymddangosiad.

VIII. Credaf

VIII. Credaf yn yr Yf-
pryd glân,

Act. 5. 3. 4. Petr a ddy-
wedodd, Annanias, pa ham
y llanwodd Satan dy galon
di, i ddywedyd celwydd wrth
yr Yspryd glân—Ny ddywe-
daist di gelwydd wrth ddy-
nion, ond wrth Dduw.

IX. yr Eglwys lân

Eph. 5. 27. Fel y gosod ei
efe hi yn ogoneddus iddo ei
hun, yn Eglwys heb arni na
brycheuyn na chrychni, na
dim o'r cyfryw, ond fel y by-
ddei yn sanctaidd, ac yn
ddifeius.

Gatholic,

Dat. 5. 9. Oblegid ti a
laddwyd, ac a'n prynaisst ni
i Dduw trwy dy waed, allan
o bôb llwyth, ac iaith, a
phobl, a chenedl.

Cymmyn y Sainct.

Act. 2. 42. Ač yr oedd-
ynt yn parhau yn athra-
wiaeth ac ynghymdeithas yr
Apostolion, ac yn torri bara
ac merwn gweddian.

X. Maddeuant pechodau,

Luc 24. 47. A Phregethu
edifeirwch, a mnddeuant
pechodau yn ei enw ef, ym-
mblith yr holl genhedloedd.

XI. Cyfodiad y cnawd,

Ioan 5. 28, 29. Canys y
mae'r awr yn dyfod, yn yr
hon y caiff pawb a'r fydd
yn y beddau glywed ei lefer-
ydd ef, a bwy a ddeuant
allan, y rhai a wnaethant
dda, i adgyfodiad bywyd, ond
y rhai a wnaethant ddrwg,
i adgyfodiad barn.

XII. A'r

XII. A'r Bywyd tragwyddol. *Amen.* } *Mat. 25. 46. Rhai hyn a ânt i gospedigaeth dragwyddol: ond y rhai cyfiawn i fywyd tragwyddol.*

Cw. *Pa beth yr wyt ti yn ei ddysgu yn bennaf yn y pyngciau hyn o'th ffydd?*

A. Yn gyntaf yr wyf yn dysgu credu yn Nuw Tâd, yr hwn a'm gwnaeth i, a'r holl fyd. } *Heb. 1. 2. Gwnaeth efe y bydoedd.*

Yn ail, yr ydwyf yn dysgu credu yn Nuw Fâb, yr hwn a'm prynnodd i a phôb rhyw ddyn. } *1 Tim. 2, 5, 6. Canys un Duw sydd, ac yn cyfryngwr befyd rhwng Duw a dynion, y dyn Crist Iesu, yr hwn a'i rhoddes ei hunan yn bridwerth dros bawb.*

Yn drydydd, yr wyf yn dysgu credu yn Nuw Yspryd glân, yr hwn sydd i'm sancteiddio i, a holl etholedig bobl Dduw. } *1 Pet. 1. 2. Etholedigion yn ôl rhag-wybhodaeth Duw Tâd trwy sancteiddiad yr Yspryd.*

Cw. *Ti a ddywedaisst ddarfod i'th Dadau bedydd a'th Fammau-bedydd, addo trofot ti, fôd i ti gadw gorchymynion Duw; Dywed titheu i mi, pa nifer sydd o honnynt.*

At. Dêg.

Cw. *Pa rai ydynt.*

At. Y rhai hynny a lefarodd Duw yn yr ugeinfed bennod o Exodus, gan ddywedyd, Myfi yw'r Arglwydd dy Dduw, yr hwn a'th ddug di ymmaith o dir yr Aipht, o ddy y caethiwed.

I. Na fydded i ti dduwiau eraill onid Myfi.

II. Na wna it' dy hun ddelw gerfiedig, na llun dim ac y sydd yn y nefoedd uchod, neu yn y ddaiar isod; nag yn y dwfr tan y ddaiar. Na ostwng iddynt, ac na addola hwynt: oblegid myfi yr Arglwydd dy Dduw wyf Dduw eiddigus, yn ymweled â phechodau'r tadau ar y plant, hyd y drydedd

drydedd a'r bedwaredd genhedlaeth o'r rhai a'm
cassânt, ac yn gwneuthur trugaredd i filoedd o'r
rhai a'm carânt, ac a gadwant fy gorchymyn-
nion.

III. Na chymmer Enw yr Arglwydd dy Dduw yn
ofer, canys nid gwirion gan yr Arglwydd yr
hwn a gymmero ei Enw ef yn ofer.

IV. Cofia gadw yn sanctaidd y dŷdd Sabbath.
Chwe diwrnod y gweithi, ac y gwnei dy holl wa-
ith ; Ond y seithfed dŷdd yw Sabbath yr Ar-
glwydd dy Dduw : ar y dŷdd hwnnw na wna
ddim gwaith, tydi, na'th fab, na'th ferch, na'th
wâs, na'th forwyn, na'th anifail, na'r dyn diei-
thr a fyddo o fewn dy byrth. Canys mewn chwe
diwrnod y gwnaeth yr Arglwydd nef a daiar, y
môr a'r hyn oll fydd ynddynt, ac a orphwysodd
y seithfed dydd. O herwyd paham y bendithi-
odd yr Arglwydd y seithfed dŷdd, ac a'i fan-
cteiddiodd ef.

V. Anrhydedda dy dâd a'th fam, fel yr estynner
dy ddyddiau ar y ddaiar yr hon a rydd y Ar-
glwydd dy Dduw i ti.

VI. Na ladd.

VII. Na wna odineb.

VIII. Na ladratta.

IX. Na ddwg gam-dystiolaeth yn erbyn dy
gymmydog.

X. Na chwennych dŷ dy gymmydog, na chwen-
nych wraig dy gymmydog, na'i wâs, na'i for-
wyn, na'i ŷch, na'i afllyn, na dim ar fydd eiddo.

Cw. *Beth yr wyt ti yn ei ddysgu yn bennaf wrth y Gor-
chymynnion hyn ?*

At. Yr ydwyf yn dyscu dau beth : fy nyled tu-ag ar
Dduw, a'm dyled tu-ag at fy nghymmydog.

Cw. *Pa beth yw dy ddyled tu-ag at Dduw ?*

At. Fy nyled tu-ag at Dduw yw,

Credu

Credu ynddo,

2 Cron. 20. 20. Credwch
yn yr Arglwydd eich Duw,
chwi a siccerbeir.

ei ofni,

Preg. 12. 13. Ofna Dduw
a chadw ei orchymynnion : ci
nys hyn yw holl ddyledd dŷn

a'i garu, â'm holl galon,
â'm holl enaid, ac â'm holl
nerth,

Luc. 10. 27. Ti a geri
Arglwydd dy Dduw, â'th bo
galon, ac â'th holl enaid, a
â'th holl nerth, ac â'th hol
feddwl.

Ei addoli ef.

Matt. 4. 10. Yr Arglwydd
dy Dduw a addoli, ac ef y
unig a wafanaethi.

diolch iddo,

1 Theff. 5. 18. Ym mbo
dim diolchwrch : canys hyn yw
erwyllys Duw yn Ghrifst Jefe
tu ac attoch chwi.

rhoddi fy holl ymddiried
ynddo,

Dih. 3. 5. Gobeithia yn y
Arglwydd â'th holl galon, a
nac ymddiried i'th ddeall a
hun.

galw arno,

1 Theff. 5. 17. Gweddiwrch
yn ddibaid,

anrhydeddu ei sanctaidd
Enw ef,

Lev 19. 12. Na thyngrwch
i'm enw i yn anudon : ac na
haloga enw dy Dduw : yr Arg
lwydd ydwyf fi.

a'i Air,

Jac. 1. 21, 22. Thrawy add
fawnder derbyniwrch yr impie
dig air, yr hwn a ddichon gadw
eich eneidiau. A byddwch wn
entbur-wyr y gair, ac nid gwr
randawyr yn unig, gan eich
twyllo eich hunain,

a'i wafanaethu yn gywir
holl ddyddiau fy mywyd.

Heb. 12. 28. Bydded gen
nym rās, drwy'r hwn y gwa
fanaethom Dduw wrth ei fodd,
gyd â gwylder, a pharchedig
ofn.

Cw. Pa beth yw dy ddyléd tu-ag at dy gymmydog ?

At.

At. Fy nyled tu-ag at fy nghymmydog yw, ei

Caru fel fi fy hun,

Matt. 22. 39. A'r ail fydd
gyffelyb iddo, Car dy gymydog
fel ti dy hun.

a gwneuthur i bob dyn
megys y chwennychwn
iddo wneuthur i minneu,

Matt. 7. 12. Am hynny pa
bethau bynnag oll a ewyllyfi-
och eu gwneuthur o ddynion i
chwi, felly gwnewch chwithau
iddynt hwy: canys hyn yw'r
gyfraith a'r prophwydi.

Caru o honof, anrhyde-
ddu, a chymmorth fy nhad
a'm mamm.

Matt. 15. 4. Canys Duw
a ochymynnodd, gan ddywedyd
Anrhydedda dy dad a'th fam.

Anrhydeddu, ac ufudd-
hau i'r Frenhines a'i swy-
ddogion.

1 Pet. 2. 13, 14. Ymddaro-
styngwch oblegid hyn i bob dy-
nol ordinhad, o herwyd yr
Arglwydd: pa un bynnag ai
i'r brenin, megis goruchaf:
ai i'r llywiau wŷr, megis
trwyddo ef wedi eu danfon.

Ymddarostwng i'm holl
Lywiau dwyr, Dysgawd-
wyr, Bugeliaid ysprydol,

Heb. 13. 17. Ufyddberwch
i'ch blaenoriaid, ac ymddaro-
styngwch; oblegid y maent
hwy yn gwisgo trost eich enei-
diau chwi.

ac athrawon.

1 Pet. 2. 18. Y gweision.
byddwch ddarostyngedig gyd â
phob ofn, i'ch meistred, nid yn
unic i'r rhai da a chyweithbas,
eithr i'r rhai angbyweithbas
besyd.

Ymddwyn o honof yn o-
styngedig, gan berchi pawb
o'm gwell.

1 Pet. 5. 5. Yr un ffynyd
yr ieuaingc. byddwch ostyng-
edig i'r Henuriaid.

Na wnelwyf niweid i neb
a air, na gweithred.

Matt. 5. 44. Cerwch eich
gelynyon, bendithi-wch y rhai
a'ch melleithiant: gwnewch
dda i'r sawl a'ch casant, a
gweddi-wch tros y rhai a wnel
niwed i chwi, ac a'ch erlidi-
ant.

Bôd yn gywir ac yn union ym mhob peth a wnelwyf.

1 Theff. 4. 6. Na byddo i neb orthrymmu na thwylo i frawd mewn dim; canys dialludd yw'r Arglwyddar yr bai byn oll.

Na bo na chât, na digafedd yn fy nghalon i neb.

Col. 3. 8. Rhodwch chwibau ymmaith yr holl bethau byn, digter, lliid, drygioni.

Cadw o honof fy nwyllaw rhag chwilenna a lledratta,

Eph 4. 28. Yr hwn a ledratâodd, na ledratted mwyach eithr yn hyttraech cymmered boen, gan weithio a'i ddwylo yr hyn sydd dda, fel y byddo ganddo betbiw gyfrannu, i'r hwn y mae angen arno.

cadw fy nhafod rhag dywedyd celwydd,

Tit. 3. 2. Bod heb gablu neb.

cabl-eiriau,

Eph. 4. 25. O berwydd pam, gan fwrw ymmaith gelwydd, dywedwch y gwsr bôb un wrth el gymmydog.

na drwg absen.

Jac. 1. 26. Os yw neb yn eich mysc yn cymmeryd arno fôd yn grejydd ol, heb attal ei dafod, ond twyllo ei galon ei hun, ofer yw crefydd hwn.

Cadw fy nghorph mewn cymhedroldeb, sofrwydd,

Luc. 21. 34. Ac edrychwch arnoch eich hunain, rhag i'ch calonnau un amser drymbau drwy lothineb, a meddwod.

a diweirdeb.

Matt. 5. 28. Eithr yr ydwyf yn dywedyd i chwi, fod pob un sydd yn edrych ar wraig i'w chwenychi hi, wedi gwn-euthur eufys odineb a hi yn ei galon.

Na chybyddwyf ac na ddeisyfwyf dda na golud neb arall.

Heb. 13. 5. Bydded eich ymarweddiad yn ddiariangar: gan fôd yn fodlon i'r hyn sydd gerynch.

Either dysgu, a llafurio yn gywir, i geisio ennill fy mywyd, ac i wneuthur a ddylwyf, ym mha ryw fuchedd bynnag y rhyngo bodd i Dduw fy ngalw.

1. Thess. 4. 11. *A rhoddio bonoch eich brŷd ar fôd yn llo-nydd, a g-wneuthur eich gorch-wylion eich hunain, a gwei-thia â'ch dŵylo eich hunain.*

Catec. Fy anwyl blentyn gwybydd hyn ymma, nad wyt ti abi i wneuthur y pethau hyn o honot dy hun, nac i rodio yngorchymynnïou Duw, nac i'w.

wafanaethu ef, heb ei yf-
pyfol rās ef;

2 Co. 3. 5. *Nid o her-wydd ein bôd yn daigonol o honom ein hunain, i feddwl dim me-gis o honom ein hunain, eithr ein digonedd ni fydd o Dduw.*

yr hwn fydd raid i ti
ddygu yn waftad ymo-
ralw am dano trwy ddyfal
weddi.

Matt. 7. 7. *Gofynnwch, a rhoddir p chwi: ceiswch, a chwi a geirwch: curwch, ac fe agor i chwi.*

Matt. 6. 9. *Am hynny gweddiwch chwi fel hyn,*

Ein Tâd yr hwn wyt
yn y Nefoedd,

1. Sancteiddier dy Enw;
2. Deued dy Deyrnas;
3. Bydded dy Ewyllys,
ar y ddaear, megis y
mae yn y Nefoedd.
4. Dyro i ni heddyw ein
bara beunyddiol.
5. A maddeu i ni ein
dyledion, fel y maddeu-
wn ni i'n dyled-wŷr.
6. Ac nac arwain ni
i brofedigaeth, Eithr
gwared ni rhag drwg

Amen.

*Gan hynny moes i mi gly-
wed a fedri di ddywedyd
gweddi yr Arglwydd.*

Cw. Pa beth yr wyt ti yn ei erchi ar Dduw yn y We-
ddi hon?

B2

At.

Eithr

At. Yr ydwyf yn erchi
ar fy Arglwydd Dduw ein
Tâd nefol, yr hwn yw

*Ein Tâd yn hwn wyt yn y
nefoedd.*

rhoddwr pob daioni,
ddanfon ei râs arnaf. ac
ar yr holl bobl, fel y gall-

Sanctieiddier dy Enw.

om ei anrhydeddu ef,
a'i wafanaethu,
ac ufuddhau iddo megys

*Deued dy deyrnas.
Bydded dy ewyllys, ar y dda-
ear megis, y mae yn y nefoedd.*

y dylem.
Ac yr wyf yn gweddio
ar Dduw ddanfon i ni
bob peth angenrheidiol,
yn gyftal i'n heneidiau,

*Dyro i ni beddyw ein bara
beunyddiol.*

ac i'n cyrph;
A bôb yn drugarog wr-
thym, a maddeu i ni ein

*A maddeu i ni ein dyledion,
fel y maddeuwn ni i'n dyled-
wyr.*

pechodau,
A rhyngu bodd iddo ein
cadw a'n amddiffyn ym

*Ac nac arwain ni i brofe-
digaeth, eithr gwared ni rhag
drwg.*

mhob perygl ysprydol a
chorphorol; A chadw o honaw nyni rhag pob pechod
ac anwiredd, a rhag ein gelyn ysprydol, a rhag an-
geu tragywyddol,

A hyn yr ydwyf yn ei ob-
eithio y gwnâ efe o'i dru-
garedd a'i ddaioni, trwy ein
Harglwydd Iesu Grist: ac
am hynny yr wyf yn dy-
wedyd, Amen, Poed gwir.

Amen.

Cw. Pa sawl Sacrament o ordeiniodd Crist yn ei Egl-
wys?

At.

Y Psaltar yn Cymraeg.

17

At. Dau yn unig, megys
yn gffyredinol yn angen-
rhaid i Iachawdwriaeth,
sef, Bedydd,

*1 Pet. 3. 21. Cyffelybiaeth
cyf. atebol i'r hwn fydd yr
awron yn einachub ninra,
sef bedydd.*

a Swppr yr Arglwydd.

*Joan 6. 53 Yn wir yn wir,
meddafych wi, oni fwyttewch
gnawd Mâb y dyn, ac oni yf-
wch ei waed ef, did oes gen-
nych fywyd ynoeb.*

*Cw. Pa beth yr wyt ti yn ei ddeall wrthy gair hwn
Sacrament?*

At. Yr wyfi yn deall Arwydd gweledig oddi-
allan, o râs ysprydol oddi fewn, a roddir i ni; yr
hwn a ordeiniodd Crist ei hun, megys modd i ni
dderbyn y grâs hwnnw trwyddo, ac i fod yn wyfl i'n
sicrhau ni o'r gras hwnnw.

Cw. Pa sawl rhan y fydd mewn Sacrament?

At. Dwy; yr arwydd gweledig oddiallan, a'r grâs
ysprydol oddifewn.

*Cw. Pa beth yw'r Arwydd gweledig oddiallan, neu
r ffurf, yn y Bedydd?*

At. Dwfr: yn yr llyn
y bedyddir un, Yn Enw'r
Tâd, a'r Mâb, a'r Yspryd
glân.

*Matt 28. 19. Ewch gan
hynny, y dysch-wch yr holl gen-
hedloedd, gan eu bedyddio hwy
yn enw'r Tâd, a'r Mâb a'r
Yspryd glân.*

Cw. Pa beth yw'r grâs ysprydol oddifewn?

At. Marwolaeth i bechod, a gendigaeth newydd
gyfiawnder, Canys gan

ein bôd ni wrth naturia-
eth wedi ein geni mewn
pechod,

*Eph. 2. 3. Ac yr oeddyn ni
wrth naturiaeth yn blant
digofaint, megis eraill.*

ac yn blant. digofaint,
drwy Fedydd y gwneir ni
yn blant grâs.

*Tit. 3. 5. Nid o weithre-
doedd cyfiawnder yrhai a wn-
aethom ni, eithr yn ol ei dru-
garedd yr achubodd efe nuni,
trwy olchiad yr adenedigaeth,
ac adnewyddiad yr Yspryd glân,*

Cw, Pa beth a ddisgwilir gan y rhai a fedyddier?

At. Edifeirwch, drwy'r hon y maent yn ymwrthod a phechod :

Act. 2 38. Edifarherwch, a bedyddier pob un o bonoch na Enw Jesu Ghrifft, er maddewant pechodau.

A ffydd, drwy'r hon y maent yn ddiyscog yn credu addewidion Duw, y rhai a wneir iddynt yn y Sacrament hwnnw.

Act. 8. 36, 37. Wle ddwfr beth fydd yn lludias fy medyddio? A Philip a ddywedodd, os wyti yn credu a'th bell galon, fe a ellir.

Cw. Pa ham wrth hynny y bedyddier plant bychain.

Matt. 19. 14. Gadewch i blant bychain, ac na waberddwch iddynt ddysod attafi: canys eiddo y cyfryw rai yw teyrnas neisoedd.

pryd na's gallant o herwydd eu hiefengtid gyflawni y pethau hyn?

At. Oblegid eu bôd yn addaw pob un o'r ddau drwy eu mechniau, yr hwn addewid pan ddelont i oedran, y maent hwy eu hunain yn rhwym iw gyflawni.

Cw. Pa ham yr ardeiniwyd Sacrament Swppr yr Arglwydd?

At. Er mwyn trwyddol gŵf am aberth d. o. ddefaint marwolaeth

Luc. 22. 19. Hwn yw fy nghorpb, yr hwn rr ydys yn ei roddi trofoc: gwnewch hyn er coffa am danaf.

Crist; a'r lleffad yr ydym ni yn ei dderbyn oddiwrtho.

Cw. Pa beth yw y rhann oddiallan, neu'r Arwydd, yn Swppr yr Arglwydd?

1 Cor. 11 23. 24. 25. Arglwydd Jesu y nos y bradychwyd ef, gymmeyd bara, ac wedi iddo ddiolch, efe a'i torroad ac a daywedoâd, Cymmerwch, bwyttewch, hwn yw fy nghorpb, yr hwn a dorrir trofoc: gwnewch hyn er coffa am danaf. Yr un modd efe â gymmerodd cwppan mediswpperu, gan ddywedyd, Y cwppan hwn yw'r Testament newydd yn fy ngwaed gwnewch hyn cynnifer gwaith bynnac yr yfoc, er coffa am danaf.

At. Bara a gwin, y rhai a orchymynnodd yr Arglwydd eu derbyn.

ac a perff

Cw. Pa beth yw y rhann eddifewn, neu'r peith a arwyddoedd?

At. Corph a gwaed Crist, y rhai y mae'r ffyddloniaid yn wir ac yn ddiau yn eu derbyn, yn Swpper yr Arglwydd.

Matt. 26. 26, 28. Hun yw fy nghorph.—Hwn yw fy ngwaed o'r Testament newydd.

Cw. Pa lessad yn ydym ni yn ei gael wrth gymmeryd y Sacrament hwn?

At. Cael cryfhau a diddanu ein heneidiau drwy Gorph, a gwaed Crist, megys y mae ein cyrph yn cael drwy'r bara a'r gwln.

1 Cor. 10. 16. Phiol y fendith yr hon a fendig-w'n onid cymmun gwaed Crist ydyw? y bara yr ydym yn ei aorri onid cymmun corph Crist yw?

Cw. Pa beth fy' raid i'r rhai a ddél i Swpper yr Arglwydd ei wneuthur?

At. Eu holi eu hunain,

1 Cor. 11. 28. Holed dyn ef ei hun, ac felly bwytaed o'r bara, ac y fed o'r cwppan.

a ydynt hwy yn wir edifeiriol am ei pechodau a aeth heibio,

Act. 17. 30. Duw yr awron yn gorchymyn i lób dyn, ym-mbob man, edifarhan.

ac yn ficer-amcanu dilyn buchedd newydd:

1 Cor 5. 8. Am bynny ca dwn i'wyl, nid a bèn lsefin, nac a lsefin malis a drygioni, ond a bara croyw purdeb a gwirionedd.

a oes ganddynt ffydd fywiol yn nrhugaredd Duw drwy Grift,

Heb. 10. 21, 22. Bod i ni Offeiriad mawr-ar dy Dduw, nesa'wn a chalon gywir, mewn lla'wn hyder ffydd.

gyd-â diolchus gof am ei an-gau ef,

1 Cor. 11. 26. Canys cynifer gwaith bynnac y bwyta-och y bara hwn, neu a yfoch y cwppan hwn, y dangos-och farwolaeth yr Arglwyd onid delo

ac a ydynt hwy mewn cariad perffaith a phob dyn.

1 Ioan. 4. 11. Os felly ca-rodd Duw ni, ninnau hefyd a ddylem garu ei gilydd.

S A L L W Y R,

N E U

SALMAU DAFTDD,

Ar ol cyfieithiad y Bibl Mawr, wedi eu pwyntio fal y
maent iw canu neu iw dywedyd mewn Eglwyfdd.

Y DYDD CYNTAF.

BOREOL WEDDI.

S A L M I.

Beatus vir, qui non abiit.

GWYN ei fyd y
gwr ni rodia yng-
hyngoryr annuw-
iolion ac ni saif
yn ffordd pecha-

duriaid; ac nid eistedd yn
eisteddfa gwatwarwyr.

2 Ond sydd a'i ewyllys
ynghyfraith yr Arglwydd;
ac yn myfyrio yn ei gyfraith
of ddydd a nos.

3 Ac efe a fydd fel pren
wedi ei llannu ar lan afon-
ydd, dyfroedd, yr hwn a rydd
ei ffrwyth yn ei bryd: a'i
ddalen ni wýwa; a pha beth
bynnag a wnel, efe a lwydda.

4 Nid felly y bydd yr an-
nuwiol: ond fel mân us yr hwn
a chwal y gwynt ynaith.

5 Am hynny yr annuwiol-

ion ni safant yn y farn: na

phechaduriaid ynghynnull-

eidfa y rhai cyfiawn.

6 Canys yr Arglwydd a

edwyn ffordd y rhai cyfiawn:

ond ffordd yr annuwiolion a

ddifethir.

S A L M II.

Quare fremuerunt gentes?

PAHAM y terfysga'r
cenhedloedd: ac y my-
fyria'r bobloedd beth ofer?

2 Y mae brenhinoedd y

ddaeaf yn ymosod, a'r pen-
naethiaid yn ymgynghori
ynghyd: yn erbyn yr Ar-
glwydd, ac yn erbyn ei Grist
ef, gan ddywedyd.

3 Drylliwn eu rhwymau

hwy: a thasfwn eu rheffyn-

nau oddi wrthym.

4 Y.

4 Yr hwn fydd yn preswyllo yw y rhai sy'n codi i'm
yn y nefoedd, a chwardd : herbryn.
yr Arglwydd a'u gwatwar hwynt.

5 Yna y llafara efe wrthynt yn ei lid : ac yn ei ddigllon-
rwydd y dychryna efe hwynt.

6 Minnau a osodais fy Mrenhin : ar Sion fy my-
nydd sanctaidd.

7 Mynegaf y ddeddf ; dy-
wedodd yr Arglwydd wrth-
yf : Fy Mab ydwyt ti ; myfi
heddyw a'th genhedlais.

8 Gofyn i mi, a rhoddaf
y cenhedloedd yn etifeddiaeth
i ti : a therfynau'r ddaear i'th
feddiant.

9 Drylli hwynt â gwialen
haiarn : maluri hwynt fel
llestr pridd.

10 Gan hynny'r awr hon,
frenhinoedd, byddwch syn-
hwyrol : barnwyr y ddaear,
cymmerwch ddyfsg.

11 Gwafanaethwch yr Ar-
glwydd mewn ofn : ac ym-
lawenhewch mewn dychryn.

12 Cusenwch y Mab, rhag
iddo ddigio, a'ch difetha
chwi o'r ffordd : pan gyn-
neuo ei lid ef (ie ond ychydig)
gwyn eu byd pawb a
ymddiriedant ynddo ef.

S A L M III.

Domine, quid multiplicati ?

A Rglwydd, mor aml yw
fy nhrallodwyr ; llawer

2 Llauer yw y rhai sy'n
dywedyd am fy enaid ; Nid
oes iachawdwriaeth iddo yn
ei Dduw.

3 Ond tydi, Arglwydd, yd-
wyt darian i mi : fy ngogoni-
ant, a dyrchatydd fy mhen.

4 A'm llef y gelwais ar yr
Arglwydd : ac efe a'm clybu
o'i fynydd sanctaidd.

5 Mi a orweddaais, ac a
gyfgaais, ac a ddeffroais ; ca-
nys yr Arglwydd a'm cyn-
haliodd.

6 Nid ofnaf fyrddiwn o
bobl ; y rhai o amgylch a
ymosodasant i'm herbryn.

7 Cyfod, Arglwydd ;
achub fi, fy Nuw : canys
tarewaist fy holl elynion ar
garr yr ên ; torraist ddannedd
yr annuwlion.

8 Iachawdwriaeth fydd ei-
ddo yr Arglwydd : dy fendith
fydd ar dy bobl.

S A L M IV.

Cum invocarem.

G Wrando si pan alwyf, O
Dduw fy nghyfiawnder ;
mewn cyfyngder yr ehengaist
arnaf ; trugarha wrthyf, ac
erglyw fy ngweddi.

2 O feibion dynion, pa
hyd y trowch fy ngogoniant
yn warth : yr hoffwch wegi,
ac yr argeifiwch gelwydd ?

3 Ond

3 Ond gwybyddwch i'r edd; a drwg ni thrig gyd â Arglwydd neullduo'r duwiol thi.

iddo ei hun : yr Arglwydd a wrendy pan alwyf arno.

4 Ofiwch, ac na phech- wch : ymddiddenwch â'ch calon ar eich gwely, a' thewch.

5 Aberthwch ebyrth cyf- iawnder : a gobeithiwch yn yr Arglwydd.

6 Llauer fy'n dywedyd, Pwy a ddengys i ni ddaioni : Arglwydd, dyrchia arnom lewyrch dy wyneb.

7 Rhoddaisf lawenydd yn fy nghalon : mwy na'r amser yr amlhaodd eu hŷd a'u gwin hwynt.

8 Mewn heddwch hefyd y gorweddasf, ac yr hunaf : canys ti, Arglwydd yn unig, a wnei i mi drigo mewn di- ogelwch.

S A L M V.

Verba mea auribus.

GWrando fy ngeiriau, Arglwydd : deall fy mytyrdod.

2 Erglyw ar lef fy ngwa- edd, fy Mrenhin, a'm Duw : canys arnat y gweddiad.

3 Yn fore, Arglwydd, y clywi fy llef : yn fore y cy- eiriasf fy ngweddi attat, ac yr edrychaf i fynu,

4 O herwydd nid wyt ti, Dduw, yn ewyllysio anwir-

5 Ynfydion ni safant yn dy olwg : caseaisf holl weith- redwyr anwiredd.

6 Difethi y rhai a ddywed- ant gelwydd : yr Arglwydd a ffeiddia'r gwr gwaedlyd a'r twyllodrus.

7 A minnau a ddeuasf i'th dŷ di yn amllder dy drugar- edd : ac a addolaf tu a'th deml sanctaidd yn dy ofn di.

8 Arglwydd, arwain fi yn dy gyfiawnder, o achos fy ngelynion : ac unig na dy ffordd o'm blaen.

9 Canys nid oes uniondeb yn eu genau; eu ceudod fydd anwireddau : bedd agored yw eu ceg; gwenhieithiant â'u tafod.

10 Distrywia hwynt, O Dduw; syrthiant oddi wrth eu cynghorion : gyr hwynt ymaith yn amllder eu cam- weddau; canys gwrthryfel- asant i'th erbyn.

11 Ond llawenhaed y rhai oll a ymddiriedant ynot ti : llafar-ganant yn dragywydd, am i ti orchuddio drostynt a'r rhai a garant dy Enw; gorfoleddant ynot.

12 Canys ti, Arglwydd, a fendithi y cyfiawn : â char- edigrwydd, mcgis â tharian, y coroni di ef.

PRYDNHAWNOL

PRYDNHAWNOL WEDDI. wilyddier hwynt yn ddi-
SALM VI. symnwth.

Domine, ne in furore.

A Rglwydd, na cherydda
fi yn dy lidiowgrwydd
ac na chospa fi yn dy lid.

2 Trugarha wrthyf, Ar-
glwydd; canys llesg ydwyf
fi: iacha fi, O Arglwydd; ca-
nys fy esgyrn a gystuddiwyd.

3 A'm henaidd a ddychryn-
wyd yn ddirfawr: tithau, Ar-
glwydd, pa hŷd y'm cystuddi?

4 Dychwel, Arglwydd,
gwaredd fy enaid: achub fi er
mwyn dy drugaredd.

5 Canys yn angau nid oes
goffa am danat: yn y bedd
pwy a'th folianna?

6 Diffygiais gan fy och-
ain; bob nos yr ydwyf yn
gwneuthur fy ngwely yn
foddfa: yr ydwyf fi yn
gwlychu fy ngorweddfa â'm
dagrau.

7 Treuliodd fy llygad gan
ddigter: heneiddiodd o her-
wydd fy holl elynion.

8 Ciliwch oddi wrthyf,
holl weithredwyr anwiredd:
canys yr Arglwydd a gly-
wodd lef fy wylofain.

9 Clybu'r Arglwydd fy
neisfydd: yr Arglwydd a
dderbyn fy ngweddi.

10 Gwaradwydder a thra-
lloder yn ddirfawr fy holl
elynion: dychweler a chy-

SALM VII.

Domine, Deus meus.

A Rglwydd fy Nuw, ynot
yr ymddiriedais: achub
fi rhag fy holl erlidwyr, a
gwaredd fi.

2 Rhag iddo larpio fy
enaidd fel llew, gan ei rwygo:
pryd na byddo gwareddydd.

3 O Arglwydd fy Nuw, os
gwneuthum hyn: od oes an-
wiredd yn fy nwyllaw;

4 O thelais ddrwg i'r neb
oedd heddychol â mi: (ie,
mi a waredais yr hwn fydd
elyn i mi heb achos)

5 Erliedied y gelyn fy en-
aid, a goddiwedded: fathred
hefyd fy mywyd i'r llawr, a
gosoded fy nigofaint yn y
llwch.

6 Cyfod, Arglwydd, yn dy
ddigllonedd, ymddyrrha, o
herwydd llied fy ngelynion;
deffro hefyd drosof i'r farn
a orchymynaist.

7 Lellicynnulleidfa'r bobl-
oedd a'th amgylchynant: er
eu mwyn dychwel dithau i'r
uchelder.

8 Yr Arglwydd a farn y
bobloedd; barn fi, O Ar-
glwydd: yn ol fy nghyf-
iawnder, ac yn ol fy mher-
ffeithrwydd fydd ynof.

9 Darfydded weithian an-
wiredd

wiredd yr annuwiolion; eithr 2 O enau plant bychain a cyfarwydda di y cyfiawn: rhai yn sugno y perait nerth, canys y Duw cyfiawn a o achos dy elynion: i oftegu chwilia'r calonnau a'r arennau y gelyn a'r ymddialydd.

10 Fy ymddiffyn fydd o 3 Pan edrychwyf ar dy Dduw: Iachawdwr y rhai nesoedd, gwaith dy fysedd: uniawn o galon. y lloera'r tier, y rhai a ordeiniaist;

11 Duw fydd Farnydd 4 Pa beth yw dyn, i ti cyfiawn: a Duw fy ddigllon i'w gosio: a mab dyn, i ti i beunydd wrth yr annuwiol. ymweled ag ef!

12 Oni ddychwel yr annuwiol, efe a hoga ei gleddyf: efe a anelodd ei fwa, ychydig is na'r angylion: ac a'i parottodd. ac a'i coronaist â gogoniant ac â harddwch.

13 Parottodd hefyd iddo 5 Canys gwnaethost ef arfau angheuol: efe a drefnodd ei faethau yn erbyn yr erlidwyr. 6 Gwnaethost iddo arglwyddiaethu ar weithredoedd dy ddwyllaw: gosodaist bob peth dan ei draed ef;

14 Wele, efe a ymddwg 7 Defaid ac ychen oll: ac anwiredd: ac a feichiogodd ar gamwedd, ac a esgorodd ar gelwydd. 8 Ehediaid y nesoedd, a physgod y môr: ac y fydd yn tramwyollwybrau'r moroedd.

15 Torrodd bwl, cloddiodd ef: fyrthiodd hefyd yn y clawdd a wnaeth. 9 Arglwydd ein Ior: mor ardderchog yw dy Enw ar yr holl ddaear!

16 Eianwiredd a ymchwel 10 Arglwydd ein Ior: mor ardderchog yw dy Enw ar yr holl ddaear!

17 Clodforaf yr Arglwydd yn ol ei gyfiawnder: a chanmolaf Enw'r Arglwydd goruchaf.

SALM. VIII.

Domine, Dominus noster.

A Rglwydd ein Ior ni, mor ardderchog yw dy Enw ar yr holl ddaear: yr hwn a osodaist dy ogoniant uwch y nesoedd!

BOREOL WEDDI.

SALM. IX.

Confitebor tibi.

C Lodforaf di, O Arglwydd, â'm holl galon: mynegaf dy holl ryfeddodau.

2 Llawenychaf a gorsfoloddaf ynot: canaf i'th Enw di,

di, y Goruchaf.

3 Pan ddychweler fy nge-
lynion yn eu hol : hwy a
gwympant ac a ddifethir
o'th flaen di.

4 Canys gwnaethost fy
marn a'm matter yn dda :
eisteddaist ar orfeddfaingc,
gan farnu yn gyfiawn.

5 Ceryddaiſt y cenhedl-
oedd, distrywiaist yr aunuw-
iol : eu henw hwynt a ddi-
leaiſt byth bythol.

6 Ha elyn, darfu am ddi-
nyſtr yn dragywydd : a di-
wreiddiaist y dinafoedd ;
darfu eu coffadwriaeth gyd
â hwynt.

7 Ond yr Arglwydd a
bery yn dragywydd : efe a
barottodd ei orfeddfaingc i
farn.

8 Ac efe a farn y byd
mewn cyfiawnder : efe a
farn y bobloedd mewn un-
iondeb.

9 Yr Arglwydd hefyd fydd
noddfa i'r gorthrymmedig :
noddfa yn amſer trallod.

10 A'r rhai a adwaenant
dy Enw, a ymddiriedant,
ynot : canys ni adewaiſt, O
Arglwydd, y rhai a'th geif-
tent.

11 Canmolwch yr Ar-
glwydd, yr hwn fydd yn

preswyllo yn Sion : myneg-
wch ym mysg y bobloedd ei
weithredoedd ef.

12 Pan ymofyno efe am
waed, efe a'u cofia hwynt :
nid anghofia waedd y cyf-
tuddiol.

13 Trugarha wrthyf, Ar-
glwydd ; gwel fy mlinder
gan fy nghafeion : fy nyr-
chafydd o byrth angau ;

14 Fel y mynegwyf dy
holl foliant ym mhyrth
merch Sion : llawenychaf
yn dy iachawdwriaeth.

15 Y cenhedloedd a foddaf-
ant yn y ffos a wnaethant :
yn y rhwyd a guddiasant, y
daliwyd eu troed eu hun.

16 Adweinir yr Arglwydd
wrth y farn a wna : yr an-
nuwiol a faglwyd yngweith-
redoedd ei ddwylaw ei hun.

17 Y rhaid drygionus a ym-
chwelant i uffern : a'r holl
genhedloedd a anghofiant
Dduw.

18 Canys nid anghofir y
tlawd byth : gobaith y tru-
einiaid ni cholir byth.

19 Cyfod, Arglwydd ; na
orfydded dyn : barner y ce-
nhedloedd ger dy fron di.

20 Gosod, Arglwydd, ofn
arnynt : fely gwybyddo y cen-
hedloedd mai dynion ydynt.

SALM. X.

SALM. X.

Ut quid, Domine?

PAham, Arglwydd, y sefi
o bell : yr ymguddi yn
amſer cyfyngder?

2 Yr annuwiol mewn
balchder a erlid y tlawd :
dalier hwynt yn y bwriadau
a ddychymmygasant.

3 Canys yr annuwiol a
ymffroftia am ewyllys ei ga-
lon : ac a fendithia y cybydd,
yr hwn y mae yr Arglwydd
yn ei ffeiddio.

4 Yr annuwiol, gan uch-
der ei ffroen, ni chais Dduw :
nid yw Duw yn ei holl fedd-
yliau ef.

5 Ei ffyrdd fydd flin bob
amſer; uchel yw dy farned-
igaethau allan o'i olwg ef :
chwŷthu y mae yn erbyn ei
holl elynion.

6 Dywedodd yn ei galon,
Ni'm symmudir : o her-
wydd ni byddaf mewn dryg-
fyd hyd genhedlaeth a che-
nnhedlaeth.

7 Ei enau fydd yn llawn
melldith, a dicheil, a thwyll :
daneid dafod y mae camwedd
ac anwiredd.

8 Y mae efe yn eistedd
ynghynllwynfa y pentref-
ydd : mewn cilfachau y lladd

efe y gwirion : ei lygaid a dre-
miant yn ddirgel ar y tlawd.

9 Efe a gynllwyna mewn
dirgelwch megis llew yn ei
ffau : cynllwyn y mae i ddal
y tlawd ; efe a ddeil y tlawd,
gan ei dynnu i'w rwyd.

10 Efe a ymgrymma, ac a
ymostwng : fel y cwympo
tyrfa trueiniaid gan ei gedyrn
ef.

11 Dywedodd yn ei galon,
Anghofiodd Duw : cuddiodd
ei wyneb ; ni wel byth.

12 Cyfod, Arglwydd ; O
Dduw, dyrcha dy law : nac
anghofia y cyfuddiol.

13 Paham y dirmyga'r an-
nuwiol Dduw : dywedodd
yn ei galon, Nid ymofyni.

14 Gwelaisf hyn ; canys ti
a ganfyddi anwiredd a cham.
i roddi tâl â'th ddwylaw dy
hun : arnat ti y gedy'r tlawd ;
ti yw cynnorthwywr yr ym-
ddifad.

15 Tor fraich yr annuw-
iol a'r drygionus : cais ei
ddrygioni ef, hyd na chaff-
ech ddim.

16 Yr Arglwydd fydd Fre-
nhin byth, ac yn dragy-
wydd : difethwyd y cenhedl-
oedd allan o'i dir ef.

17 Arglwydd, clywaist
ddymuniad y tlodion : parot-
toi eu calon hwynt, gwrendy
dy glust arnynt ;

18 I farnu'r

18 I farnu'r ymddifad a'r PRYDNHAWNOL WEDDI
gorthrymmedig : fel na SALM. XII.
ychwanego dyn daearol beri
ofn mwyach. *Salvum me fac.*

SALM. XI.

In Domino Confido.

YN yr Arglwydd yr wyf
yn ymddiried: pa fodd
y dywedwch wrth fy enaid,
Eheda i'r mynydd fel aderyn?

2 Canys wele, y drygionus
a annelant fwa; parottoisiant
eu faethau ar y llinyn: i
faethu yn ddirgel y rhai un-
iawn o galon.

3 Canys y feiliau a ddi-
nystriwyd: pa beth a wnaeth
y cyfiawn?

4 Yr Arglwydd fydd yn
nheml ei sancteiddrwydd;
gorfoddfa'r Arglwydd fydd
yn y nefoedd: y mae ei lyg-
aid ef yn gweled y tlawd, ei
amrantau yn profi meibion
dynion.

5 Yr Arglwydd a brawf y
cyfiawn: eithr cas gan ei
enaid ef y drygionus, a'r
hw fydd hoff ganddo drawf-
der.

6 Ar yr annuwiolion y
gwlawia efe faglau, tân a
brwmstan, a phoethwynt
ffwrn bridd, wedi ei buro
ystormus: dyma ran eu
phiol hwynt.

7 Canys yr Arglwydd cyf-
iawn a gâr gyfiawnder: ei
ayneb a edrych ar yr un-
nwa,

A Chub, Arglwydd; ca-
nys darfu y trugarog:
o herwydd pallodd y ffydd-
loniaid o blith meibion dyn-
ion.

2 Oferedd a ddywedant
bob un wrth ei gymmydog:
â gwefus wenhieithgar, ac â
chalon ddau ddyblyg, y lla-
farant.

3 Torred yr Arglwydd yr
holl wefusau gwenhieithus:
a'r tafod a ddywedo fawr-
hydri,

4 Y rhai a ddywedant,
A'n tafod y gorfyddwn: ein
gwefusau fydd eiddom ni;
pwy fydd arglwydd arnom
ni?

5 O herwydd anrhaith y
rhai cystuddiedig, o her-
wydd uchenaid y tlodion, y
cyfodaf yn awr, medd yr
Arglwydd: rhoddaf mewn
iachawdwriaeth yr hwn y
magler iddo.

6 Geiriau yr Arglwydd
ydynt eiriau purion: fel ar-
glawia efe faglau, tân a
brwmstan, a phoethwynt
ffwrn bridd, wedi ei buro
ystormus: dyma ran eu
feithwaith.

7 Ti, Arglwydd, a'ucedwi
hwynt: cedwi hwynt rhag
y genhedlaeth hon yn dra-
gywydd.

8 Yr annuwiolion a rod-
iant o amgylch : pan ddyr-
chafer y gwaelaf o feibion
dynion.

SALM XIII.

Usque quo, Domine ?

PA hyd, Arglwydd, y'm
hanghosi ? ai yn dragy-
wydd : pa hyd y cuddi dy
wyneb rhagof ?

2 Pa hyd y cymmeraf
gynghorion yn fy enaid, gan
fod blinder beunydd yn fy
nghalon : pa hyd y dyrcheffir
fy ngelyn arnaf ?

3 Edrych, a chlyw fi, O
Arglwydd fy Nuw : goleua
fy llygaid, rhag im'huno yn
yr angau.

4 Rhag dywedyd o'm ge-
lyn, Gorchfygais ef : ac i'm
gwrthwynebwyd lawenych-
u, os gogwyddaf.

5 Minnau' hetyd a ym-
ddiriedais yn dy drugaredd
di ; fy nghalon a ymlawen-
ycha yn dy iachawdwriaeth :
canaf i'r Arglwydd, am iddo
synio arnaf ; ie, canmolaf
Enw'r Arglwydd Goruchaf.

S. A. L. M. XIV.

Dixit insipiens.

YR ynfyd a ddywedodd
yn ei galon, Nid oes
un Duw : ymlygrasant ;
ffieiddwaith a wnaethant ;
nid oes a wnel ddaioni, nag
oes un.

Yr Arglwydd a edrych-

odd i lawr o'r nefoedd ar
feibion dynion : i weled a
oedd neb deallgar, yn ym-
geisio â Duw.

3 Ciliodd pawb ; cyd-ym-
ddifwynasant : nid oes a
wnel ddaioni, nag oes un.

4 Bedd agored yw eu ceg ;
â'u tafodau y gwnaethant
ddichell : gwenwyn aspiad
fydd tan eu gwefusau.

5 Y rhai y mae eu, genau
yn llawn mældith a chwerw-
edd : buan yw eu traed i dy-
wallt gwaed.

6 Distryw ac aflwydd fydd
yn eu ffyrdd, a ffordd tang-
nefedd nid adnabuant : nid
oes ofn Duw ger bron eu
llygaid.

7 Oni wyr holl weithred-
wyr anwiredd ? y rhai fy'n
bwyta fy mhobl fel y bwy-
taent fara ni alwasant ar yr
Arglwydd.

Yno y dychrynasant gan
ofn ; ie, lle nid oedd ofn :
canys y mae Duw ynghe-
nhedlaeth y cyfiawn.

9 Cyngor ytlawd a warad-
wyddasoch chwi : am fod yr
Arglwydd yn obaith iddo.

10 Pwy a ddyry iach-
awdwriaeth i Israel o Sion !
pan ddychwelo'r Arglwydd
gaethiwed ei bobl : yr ym-
hyfryda Jacob, ac y llawen-
ha Israel.

BOREOL

BOREOL WEDDI.

S A L M. XV.

Domine, quis habitabit?

A Rglwydd, pwy a drig yn dy babell : pwy a breswylia ym mynydd dy sancteiddrwydd?

2 Yr hwn a rodia yn berffaith : ac a wnel gyfiawnder, ac a ddywed wir yn ei galon.

3 Heb absennu â'i dafod, heb wneuthur drwg i'w gymydog : ac heb dderbyn enllib yn erbyn ei gymmydog.

4 Yr hwn y mae'r drygonus yn ddirmygus yn ei olwg, ond a anrhydedda y rhai a ofnant yr Arglwydd : yr hwn a dwng i'w niweid ei hun, ac ni newidia.

5 Yr hwn ni roddes ei arrian ar ufuriaeth, ac ni chymmer wobr yn erbyn y gwirion : a wnelo hyn, nid ysgogir yn dragywydd.

S A L M XVI

Conserua me, Domine.

CAdw fi, O Dduw : canys ynot yr ymddiriedaf.

2 Fy enaid, dywedaist wrth yr Arglwydd : Fy Arglwydd ydwyt ti, fy nâ nid yw ddim i ti.

3 Ond i'r faint fydd ar y ddaear, a'r rhai rhagorol : yn

y rhai y mae fy holl hyfrydwch.

4 Gofidiau a amlhant i'r rhai a frysiant ar ol duw di-eithr : eu diod-offrwm o waed nid offrymmaf fi, ac ni chymmeraf eu henwau yn fy ngwefusau.

5 Yr Arglwydd yw rhan fy etifeddiaeth i, a'm phiol : ti a gynheli fy nghoelbren.

6 Y llinynnau a syrthiodd i mi mewn lleoedd hyfryd : ie, y mae i mi etifeddiaeth dêg.

7 Bendithiaf yr Arglwydd yr hwn a'm cynghorodd : fy arennau hefyd a'm dysgant y nos.

8 Gofodais yr Arglwydd bob amser ger fy mron : am ei fod ar fy neheulaw, ni'm hysgogir.

9 O herwydd hynny llawenychodd fy nghalon, ac ymhyfyrdodd fy ngogoniant : fy nganawd hefyd a orphwys mewn gobaith.

10 Canys ni adewi fy enaid yn uffern : ac ni oddefi i'th Sanct weled llygredigaeth.

11 Dangosi i mi lwybr bywyd ; digonolrhwyydd llawenydd fydd ger dy fron : ac ar dy ddeheulaw y mae digrifwch yn dragywydd.

C

SALM.

S A L M. XVII.

Exaudi, Domine.

CLyw, Arglwydd, gyf-
iawnder; ystyria fy llef-
ain : gwrando fy ngweddi o
wefusau didwyll.

2 Deued fy marn oddi
ger dy fron : edryched dy
lygaid ar uniondeb.

3 Profais fy nghalon, go-
fwyaist fi y nos; chwiliaist fi,
ac ni chei ddim anwiredd
ynof : bwriedais na throse-
ddai fy ngenau.

4 Tu ag at am weithred-
oedd dynion : wrth eiriau dy
wefusau yr ymgcdwais rhag
llwybrau yr yspeilydd.

5 Cynnal fy ngherdded-
iad yn dy lwybrau : fel na
lithro fy nhraed.

6 Mi a elwais arnat; ca-
nys gwrandewi arnaf fi, O
Dduw : gostwng dy glust at-
taf, ac erglyw fy ymadrodd.

7 Dangos dy ryfedd dru-
gareddau, O Achubydd y
rhai a ymddiriedant ynot :
rhag y sawl a ymgysgodant
yn erbyn dy ddeheulaw.

8 Cadw fi fel canwyll lly-
gad : cudd fi dan gysgod dy
adenydd,

9 Rhag yr annuwiolion, y
rhai a'm gorthrymmant: rhag
fy ngelynion marwol, y rhai
a'm hamgylchant.

10 Cauaiant gan eu bras-

der : â'u genau y llafarant
mewn balchder.

11 Ein cynniweirfa ni a
gylchynasant hwy yr awr
hon : gosodasant eu llygaid i
dynnu i lawr i'r ddaear.

12 Eu dull fydd fel llew
a chwennychai ysglyfaethu :
ac megis llew ieuangc yn a-
ros mewn lleoedd dirgel

13 Cyfod, Arglwydd ; a-
chub ei flaen ef; cwympe ef:
gwared fy enaid rhag yr an-
nuwiol, yr hwn yw dy gle-
ddyf di.

14 Rhag dynion y rhai
yw dy law, O Arglwydd;
rhag dynion y byd, y rhai
y mae eu rhan yn y bywyd
yma; a'r rhai y llenwaist eu
boliau â'th guddiedig dryfor:
llawn ydynt o feibion, a
gadawant eu gweddill i'w
rhai bychain.

15 Myfi a edrychaf ar dy
wyneb mewn cyfiawnder :
digonir fi, pan ddihunwyf,
â'th ddelfw di.

PRYDNHAWNOL WEDDI

S A L M XVIII.

Diligam te, Domine.

CAraf di, Arglwydd : f
nghadernid.

2 Yr Arglwydd yw f
nghraig, a'm hymddiffynf
a'm gwaredydd; ty Nuw,
nghadernid abell

nghadernid, yn yr hwn yr ymddiriedaf : fy nharian, a chorn fy iachawdwriaeth, a'm huchel-dwr.

3 Galwaf ar yr Arglwydd canmoladwy : felly y'm cedwir rhag fy ngelynion.

4 Gofidion angau a'm cylchynasant : ac afonydd y fall a'm dychrynasant i.

5 Gofidiau uffern a'm cylchynasant : maglau angau a achubasant fy mlaen.

6 Yn fy nghyfyngder y gelwais ar yr Arglwydd, ac y gwaeddais ar fy Nuw : efe a glybu fy llef o'i deml ; a'm gwaedd ger ei fron a ddaeth i'w glustiau ef.

7 Yna y figlodd ac y crynodd y ddaear : a feiliau'r mynyddoedd a gynhyrfodd ac a ymfiglodd, am iddo ef ddigio.

8 Dyrchafodd, mŵg o'i ffroenau, a thân a yfodd o'i enau : glo a ennynasant ganddo.

9 Efe hefyd a oftyngodd y nefoedd, ac a ddisgynodd : a thywyllwch oedd dan ei draed ef.

10 Marchogodd hefyd ar y cerub, ac a ehedodd : i'e, efe a ehedodd ar adenydd y gwynt.

11 Efe a wnaeth dywyllwch yn ddirgelfa iddo : a'i labell o'i amgylch oedd dy-

wyllwch dyfroedd, a thewgymmylau yr awyr.

12 Gan y disgleirdeb oedd ger ei fron, ei gymmylau a aethant heibio : cenillysg a marwor tanllyd.

13 Yr Arglwydd hefyd a daranodd yn y nefoedd, a'r Goruchaf a roddes ei lef : cenillysg a marwor tanllyd.

14 I'e, efe a anfonodd ei faethau, ac a'u gwasgarodd hwynt : ac a faethodd ei fellt, ac a'u gorchfygodd hwynt.

15 Gwaelodion y dyfroedd a welwyd, a feiliau'r byd a ddynoethwyd gan dy gerydd di, O Arglwydd : a chan chwŷthad anadl dy ffroenau.

16 Anfonodd oddi uchod ; cymmerodd fi : tynnodd fi allan o ddyfroedd lawer.

17 Efe a'm gwaredodd oddiwrth fy ngelyn cadarn, a rhag fy nghafeion : canys yr oeddynt yn drech nà mi.

18 Achubasant fy mlaen yn nydd fy ngofid : ond yr Arglwydd oedd gynhaliad i mi.

19 Dug fi hefyd i ehanger : gwaredodd fi ; canys ymhodd yno.

20 Yr Arglwydd a'm gwobrwyodd yn ol fy nghyf-iawnder : yn ol glendid fy nwyllaw y talodd efe i mi.

21 Canys cedwa is ffyrdd phwy fydd graig ond ein yr Arglwydd : ac ni chiliais Duw ni ? yn annuwiol oddiwrth fy Nuw.

22 O hcrwydd ei holl far-nedigaethau ef oedd ger fy mron i : a'i ddeddfau ni fw-riais oddiwrthyf.

23 Bum hefyd yn berffaith gyd ag ef : ac ymgedwais rhag fy anwiredd.

24 A'r Arglwydd a'm gwobrwyodd yn ol fy nghyf-iawnder : ac yn ol purdeb fy nwyllaw o flaen ei lygaid ef.

25 A'r trugarog y gwnai drugaredd : â'r gwr per-ffaith y gwnai berffaithrwydd

26 A'r glan y gwnai len-did : ac â'r cyndyn yr ym-gyndynni.

27 Canys ti a waredi'r bobl gvstuddiedig : ond ti a oftyngi olygon uchel.

28 O herwydd ti a oleui fy nghanwyll : yr Arglwydd fy Nuw a lewyrcha fy nhy-wyllwch.

29 Oblegyd ynot ti yrhed-ais trwy fyddin : ac yn fy Nuw y llemmais dros fur.

30 Duw fydd berffaith ei ffordd : gair yr Arglwydd fydd wedi ei buro ; tarian yw efe i bawb a ymddiriedant ynddo.

31 Canys pwy fydd Dduw heb law yr Arglwydd : a odd efe hwynt.

32 Duw sy'n fy ngwregy-su â nerth : ac yn gwneuthur fy ffordd yn berffaith.

33 Gofod y mae efe fy nhraed fel traed ewigod : ac ar fy uchelfannau y'm sef-ydla.

34 Efe sy'n dysgu fy nwy-law i ryfel : fel y dryllir bwa-dur yn fy mreichiau.

35 Rhoddaist hefyd i mi darian dy iachawdwriaeth : a'th ddeheulaw a'm cynhal-iodd, a'th fwynder a'm lli-ofogodd.

36 Ehengaiſt fy ngherdd-ediad danaf : fel na lithrodd fy nhraed.

37 Erldiais fy ngelynion, ac a'u goddiweddais : ac ni ddychwelais nes eu difa-hwynt.

38 Archollais hwynt, fel na allent godi : syrthiafant dan fy nhraed.

39 Canys gwregysaist fi â nerth i ryfel : darostyngaiſt danaf y rhai a ymgododd i'm herbyn.

40 Rhoddaist hefyd i m warrau fy ngelynion : fel y difethwn fy nghafeion.

41 Gwaeddasant, ond nid oedd achubydd : sef, ar y Arglwydd, ond nid atteb

odd efe hwynt.

42 Maluria

42 Maluriais hwynt hefyd fel llwch o flaen y gwynt : teflais hwynt allan megis tom yr heolydd.

43 Gwaredaist fi rhag cynhennau'r bobl; gosodaist fi yn ben cenhedloedd : pobl nid adnabum a'm gwasanaethant.

44 Pan glywant am danaf, ufuddhant i mi : meibion dieithr a gymmerant arnynt ymddarostwng i mi.

45 Meibion dieithr a ballant : ac a ddychrynant allan o'u dirgel fannau.

46 Byw yw'r Arglwydd, a bendithier fy nghraig : a dyrchafer Duw fy iachawdwriaeth.

47 Duw sydd yn rhoddi i mi allu ymddial : ac a ddarostwng y bobloedd danaf.

48 Efe sydd yn fy ngwared oddiwrth fy ngelynion ; ie, ti a'm dyrchafi uwch law y rhai a gyfodant i'm herbyn : achubaiſt fi rhag y gwr traws.

49 Am hynny y molianaf di, O Arglwydd, ym mhlith y Cenhedloedd : ac y canaf i'th Enw.

50 Efe sydd yn gwneuthur mawr ymwared i'w frenhin : ac yn gwneuthur fugaredd i'w Enneiniog, i ddafydd, ac i'w Had ef byth.

BOREOL WEDDI.

S A L M XIX

Caeli enarrant.

Y Nefoedd fy'n datgan gogoniant Duw : a'r ffurfafen fy'n mynegi gwaith ei ddwylaw ef.

2 Dydd i ddydd a draetha ymadrodd : a nos i nos a ddengys wybodaeth.

3 Nid oes iaith nac ymadrodd : lle ni chlybuwyd eu lleferydd hwynt.

4 Eu llinyn a aeth trwy'r holl ddaear, a'u geiriau hyd eithafoedd byd : i'r haul y gosododd efe babell ynddynt.

5 Yr hwn sydd fel gwr priod yn dyfod allan o'i ystafell : ac a ymlawenha fel cawr i redeg gyrfa.

6 O eithaf y nefoedd y mae ei fynediad ef allan, a'i amgylchiad hyd eu heithafoedd hwynt : ac nid ymgudd dim oddiwrth ei wres ef.

7 Cyfraith yr Arglwydd sydd berffaith, yn troi'r enaid : tyftiolaeth yr Arglwydd sydd ficer, ac yn gwneuthur y gwirion yn ddoeth.

8 Deddfau'r Arglwydd sydd uniawn, yn llawen-hau'r galon : gorchymyn yr Arglwydd sydd bur, yn goleuo'r llygaid.

9 Ofn yr Arglwydd fydd lân, yn parhau yn dragwydd : barnau'r Arglwydd ydynt wirionedd; cyfiawn ydynt i gyd.

10 Mwy dymunol ynt nag aur, i.e., nag aur coeth lawer : melysach hefyd nâ'r mel, ac nâ diferiad diliau mel.

11 Ynddynt hwy hefyd y rhybuddir dy was : o'u cadw y mae gwobr lawer.

12 Pwy a ddeall ei gamweddu? glanha fi oddiwrth fy meiau cuddiedig.

13 Attal hefyd dy was oddiwrth bechodau rhyfygus, na arglwyddiaethont arnaf : yna y'm perffeithir, ac y'm glanhair oddiwrth anwiredd lawer.

14 Bydded ymadroddion fy ngenau. a myfyrdod fy nghalon, yn gymmeradwy ger dy fron : O Arglwydd, fy Nghraig a'm Prynwr.

S A L M XX.

Exaudiat te Dominus.

GWrandawed yr Arglwydd arnat yn nydd cyfyngder : Enw Duw Jacob a'th ddiffynno.

2 Anfoned i ti gymmorth o'r cyslegr : a nerthed di o Eion.

3 Cofied dy holl offrymau : a bydded foddlon i'th boeth-offrwm.

4 Rhodded i ti wrth fodd dy galon : a chyflawned dy holl gyngor.

5 Gorfoleddwn yn dy iachawdwriaeth di, a dyrchafwn faner yn Enw ein Duw : cyflawned yr Arglwydd dy holl ddymuniadau.

6 Yr awr hon y gwn y gwared yr Arglwydd ei Enneiniog : efe a wrendy arno o nefoedd ei sancteiddrwydd, yn nerth iechyd ei ddeheulaw ef.

7 Ymddiried rhai mewn cerbydau, a rhai mewn meirch : ond nyni a gofiwn Enw yr Arglwydd ein Duw.

8 Hwyl a gwympasant, ac a syrthiasant : ond nyni a gyfodasom, ac a safasom.

9 Achub, Arglwydd : gwrandawed y Brenhin arnom yn y dydd y llefom.

S A L M XXI.

Domine, in virtute tua.

A Rglwydd, yn dy nerth y llawenycha'r Brenhin : ac yn dy iachawdwriaeth mor ddirfawr yr ymhyfryda!

2 Deifyfiad ei galon a rodddaist iddo : a dymuniad ei wefusau ni's gommeddaist.

3 Canys achubaist ei flaen ef â bendithion daioni : gofodaist ar ei ben ef goron o aur coeth.

4 Gofynodd oes gennyt

a rhoddaist iddo: iē, hir oes, PRYDNHAWNOL. WEDDI
byth ac yn dragywydd.

5 Mawr yw ei ogoniant
yn dy iachawdwriaeth: gof-
oddist arno ogoniant a phryd-
ferthwch.

6 Canys gwnaethost ef yn
fendithion yn dragywyddol:
llawenychaist ef â llawenydd
â'th wynebpryd.

7 O herwydd bod y Bre-
nhin yn ymddiried yn yr Ar-
glwydd: a thrwy drugaredd
y Goruchaf nid ysgogir ef.

8 Dy law a gaiff afael ar
dy holl elynion: dy ddeheu-
law a gaiff afael ar dy gaf-
eion.

9 Ti a'u gwnai hwynt fel
ffwrn danllyd yn amser dy
lid: yr Arglwydd yn ei ddig-
llonedd a'u llwngc hwynt,
a'r tân a'u hyfa hwynt.

10 Eu ffrwyth hwynt a
ddinystri di oddi ar y dddear:
a'u had o blith meibion dyn-
ion.

11 Canys bwriadafant
ddrwg i'th erbyn: meddyl-
asant amcan, heb allu o
honynt ei gwblhau.

12 Am hynny y gwnei
ddynt droi eu cefnau: ar dy
linynnau y parottoi di faeth-
au yn erbyn eu hwyne-
bau.

13 Ymddyrrha, Arglw-
ydd, yn dy nerth: canwn, a
llanmolwn dy gadernid.

S A L M XXII.

Deus, Deus meus.

FY Nuw, fy Nuw, ed-
rych arnaf; paham y'm
gwrthoddist: paham yr yd-
wyt mor bell oddiwrth fy
iachawdwriaeth, a geiriau fy
llefain?

2 Fy Nuw, llefain yr yd-
wyf y dydd, ac ni wrandewi:
y nos hefyd, ac n oes osteg
i mi.

3 Ond tydi wyt sanctaidd:
O dydi yr hwn wyt yn
cyfanneddu ym moliant Is-
rael!

4 Ein tadau a obeithi-
asant ynot: gobeithiasant, a
gwaredaist hwynt.

5 Arnat ti y llefasant, ac
achubwyd hwynt: ynot yr
ymddiriedasant, ac ni's gwa-
radwyddwyd hwynt.

6 A minnau, pryf y dwyf,
ac nid gwr: gwarthrudd
dynion, a dirmyg y bobl.

7 Pawb a'r a'm gwelant,
a'm gwatwarant: llaefant
weſſ, ysgydwant ben, gan
ddywedyd,

8 Ymddiriedodd yn yr
Arglwydd; gwareded ef:
achubed ef, gan ei fod yn
dda ganddo.

9 Canys ti a'm tynnaist
o'r groth: gwnaethost i mi

C 4

obeithio

obeithio pan oeddwn ar fron-
nau fy mam.

10 Arnat ti y'm bwriwyd
o'r bru : o groth fy mam fy
Nuw ydwy.

11 Nac ymbellha oddi
wrthyf ; o herwydd cyfyng-
der fydd agos : canys nid oes
cynnorthwywr

12 Teirw lawer a'm cylch-
ynasant : gwrdd deirw Bafan
a'm hamgylchasant.

13 Agorasant arnat ei gen-
au : fel llew rheibus a rhu-
adwy.

14 Fel dwfr y'm tywallt-
wyd, a'm hesgryn oll a ym-
wahanasant : fy nghalon fydd
fel cwyr ; hi a doddodd yng-
hanol fy mherfedd.

15 Fy nerth a wywodd
fel priddlestr ; a'm tafod a
lynodd wrth dafnod fy ngen-
au : ac i lwch angau y'm
dygaist.

16 Canys cwn lawer a'm
cylchynasant ; cynnulleidfa'r
drygionus a'm hamgylchaf-
ant : trywanasant fy nwyllaw
a'm traed.

17 Gallaf gyfrif fy holl
esgryn : y maent yn tremio
ac yn edrych arnaf.

18 Y maent yn rhannu
fy nillad yn eu mysg : ac ar
fy ngwisg yn bwrw coelbren.

19 Ond tydi, Arglwydd,
nac ymbellha : fy nghadern-
id, bryfia i'm cynnorthwyo,

20 Gwared fy enaid rhag
y cleddyf : fy unig enaid o
feddiant y ci.

21 Achub fi rhag safn y
llew : canys o blith cyrn
unicorniaid y'm gwrandew-
aist.

22 Mynegaf dy Enw i'm
brodyr : ynghanol y gyn-
nulleidfa y'th folaf.

23 Y rhai fy yn ofnai'r
Arglwydd, molwch ef : holl
had Jacob, gogoneddwch
ef ; a holl had Israel, ofn-
wch ef.

24 Canys ni ddirmygodd,
ac ni ffeiddiodd gystudd y
tlawd : ac ni chuddiodd ei
wyneb rhagddo ; ond pan
lefodd efe arno, efe a wran-
dawodd.

25 Fy mawl fydd o honot
ti yn y gynnulleidfa fawr :
fy addunedau a dalaf ger
bron y rhai a'i hofnant ef.

26 Y tlodion a twyttant,
ac a ddiwellir : y rhai a geif-
iant yr Arglwydd, a'i mol-
iannant ef ; eich calon fydd
byw yn dragywydd.

27 Holl derfynau'r ddae-
ar a gofiant, ac a droant at
yr Arglwydd : a holl dy-
lwythau y cenhedloedd a
addolant ger dy fron di.

28 Canys eiddo'r Ar-
glwydd yw'r deyrnas : ac
efe fydd yn llywodraethu ym
mhlith y cenhedloedd,

29 Yr holl rai breifion ar y ddaear a fwyttant, ac a addolant : y rhai a ddisgynant i'r llwch, a ymgrymant ger ei fron ef; ac nid oes neb a all gadw yn fyw ei enaid ei hun.

30 Eu had a'i gwafan-aetha ef : cyfrifir ef i'r Arglwydd yn genhedlaeth.

31 Deuant, ac adroddant ei gyfiawnder ef i'r bobl a enir : mai efe a wnaeth hyn.

S A L M XXIII.

Dominus regit me.

YR Arglwydd yw fy Mugail : ni bydd eisiau arnaf.

2 Efe a wna im' orwedd mewn porfeydd gwelltog : efe a'm tywys ger llaw'r dyfroedd tawel.

3 Efe a ddychwel fy enaid : efe a'm harwain ar hŷd llwybrau cyfiawnder er mwyn ei Enw.

4 Iê, pe rhodiwn ar hŷd glyn cysgod angau, nid ofnaf niweid : canys yr wyt ti gyd â mi; dy wialen a'th ffon a'm cyfurant.

5 Ti a arlwyi fort ger fy mron yngwydd fy ngwrthwynebwyr : iraiſt fy mhen ag olew; fy phiol fydd lawn.

6 Daioni a thrugaredd yn ddiau a'm canlynant holl ddyddiau fy mywyd : a phre-

fwyliaf yn nhŷ'r Arglwydd yn dragywydd.

BOREOL WEDDI.

S A L M XXIV.

Domini est terra.

Elddo'r Arglwydd y ddaear, a'i chyflawnder: y byd, ac a breswylia ynddo.

2 Canys efe a'i seiliodd ar y moroedd : ac a'i sicrhaodd ar yr afonydd.

3 Pwy a esgyn i fynydd yr Arglwydd : phwy a saif yn ei le sanctaidd ef?

4 Y glan ei ddwylaw, a'r pur ei galon : yr hwn ni ddyrchafodd ei feddwl at wagedd, ac ni thyngodd i dwyllo.

5 Efe a dderbyn fendith gan yr Arglwydd : a chyfiawnder gan Dduw ei iachawdwriaeth.

6 Dyma genhedlaeth y rhai a'i ceisiant ef : y rhai a geisiant dy wyneb di, O Jacob.

7 O byrth, dyrchefwch eich pennau; ac ymddyreheswch, ddrysau tragywyddol : a Brenhin y gogoniant a ddaw i mewn.

8 Pwy yw'r Brenhin gogoniant hwn : yr Arglwydd nerthol a chadarn; yr Arglwydd cadarn mewn rhyfel.

9 O byrth, dyrchefwch eich

eich pennau ; ac ymddyrch-
efwch, ddryfau tragywydd-
ol : a Brenhin y gogoniant a
ddaw i mewn.

10 Pwy yw'r Brenhin go-
goniant hwn : Arglwydd y
lluoedd, efe yw Brenhin y
gogoniant.

S A L M XXV.

Ad te, Domine, levavi.

A Ttat ti, O Arglwydd :
y dyrchafaf fy enaid.

2 O fy Nuw, ynotti'r ym-
ddiriedais : na'm gwarad-
wydder ; na orfoledded fy
ngelynyion arnaf.

3 Iê, na waradwydder
neb fydd yn disgwyl wrthyt
ti : gwaradwydder y rhai a
droseddant heb achos.

4 Par i mi wybod dy
ffyrdd, O Arglwydd : dysg
i mi dy lwybrau.

5 Tywys fi yn dy wirion-
edd, a dysg fi : canys ti yw
Duw fy iachawdwriaeth ;
wrthyt ti y disgwyliaf ar hŷd
y dydd.

6 Cofia, Arglwydd, dy
dosturiaethau, a'th drugar-
eddau : canys erioed y ma-
ent hwy.

7 Na chofia bechodau fy
ieuengctyd, na'm camwedd-
au : yn ol dy drugaredd
meddwl di am danaf, er
mwyn dyddaioni, Arglwydd.

8 Da ac uniawn yw yr
Arglwydd : o herwydd hyn-

ny y dysg efe bechaduriaid
yn y ffordd.

9 Y rhai llariaidd a hy-
ffordda efe mewn barn : a'i
ffordd a ddyfsg efe i'r rhai
gostyngedig.

10 Holl lwybrau'r Ar-
glwydd ydynt drugaredd a
gwirionedd : i'r rhai a gadw-
ant ei gyfammod a'i dyst-
iolaethau ef.

11 Er mwyn dy Enw, Ar-
glwydd : maddeu fy anwir-
edd ; canys mawr yw.

12 Pa wr yw efe sy'n of-
ni yr Arglwydd : efe a'i dysg
ef yn y ffordd a ddewilo.

13 Eienaid efa erys mewn
daioni : a'i had a etifedda'r
ddaear.

14 Dirgelwech yr Arglw-
ydd fydd gyd â'r rhai a'i
hofnant ef : a'i gyfammod
hefyd, i'w cyfarwyddo hw-
ynt.

15 Fy llygaid fydd yn wa-
stad ar yr Arglwydd : canys
efe a ddwg fy nhraed allan
o'r rhwyd.

16 Tro attaf, a thrugarha
wrthyf : canys unig a thlawd
ydwyf.

17 Gofidiau fy nghalon a
helaethwyd : dwg fi allan
o'm cyfyngderau.

18 Gwel fy nghystudd
a'm helbul : a maddeu fy
holl bechodau.

19 Edrych

19 Edrych ar fy ngelyn-
ion; canys amlhafant : â fan dy dy : a lle preswylfa
chafineb traws hefyd y'm ca-
fafant.

20 Cadw fy enaid, ac a-
chub fi : na'm gwaradwydd-
er; canys ymddiriedais ynot.

21 Cadwed perffeithrw-
ydd ac uniondeb fi : canys
yr wyf yn disgwyl wrthyt.

22 O Dduw, gwared Is-
rael : o'i holl gyfyngderau.

S A L M XXVI.

Judica me, Domine.

BArn fi, Arglwydd; ca-
nys rhodiais yn fy mher-
ffeithrwydd : ymddiriedais
hefyd yn yr Arglwydd; am
hynny ni lithraf.

2 HOLA fi, Arglwydd, a
phrawf fi : a chwilia fy aren-
nau a'm calon.

3 Canys dy drugaredd
fydd yn wastad o flaen fy
llygaid : ac mi a rodiais yn
dy wirionedd.

4 Nid eisteddais gyd â
dynion coegion : a chyd â'r
rhai trofaus nid af.

5 Caseais gynnulleidfa'r
drygionus : a chyd â'r an-
nuwionion nid eisteddaf.

6 Golchaf fy nwyllaw
mewn dinaweidrwydd : a'th
allor, O Arglwydd, a am-
gylchynaf.

7 I gyhoeddi â llef clodfor-
edd : ac i fynegi dy holl ry-
feddodau.

8 Arglwydd, hoffais drig-
ion : a fan dy dy : a lle preswylfa
chafineb traws hefyd y'm ca-
dy ogoniant.

9 Na chafgl fy enaid gyd
â phechaduriaid : na'm byw-
yd gyd â dynion gwaed-
lyd;

10 Y rhai y mae ysgeler-
der yn eu dwylaw : a'u de-
heulaw yn llawn gwobrau.

11 Eithr mi a rodiaf yn fy
mherffeithrwydd : gwared
fi, a thrugarha wrthyt.

12 Fy nhroed fydd yn fe-
fyll ar yr union : yn y cyn-
nulleidfaoedd y'th fendithiaf,
O Arglwydd,

PRYDNHAWNOL WEDDI.
S A L M XXVII.

Dominus illuminatio.

YR Arglwydd yw fy
ngoleuni, a'm iachaw-
dwriaeth, rhag pwy yr of-
naf : yr Arglwydd yw nerth
fy mywyd; rhag pwy y dy-
chrynaf?

2 Pan nesaodd y rhai
drygionus, ief fy ngwrth-
wynebwy'r a'm gelynion, i'm
herbyn i fwyta fy nghnawd:
hwy a dramgwyddasant ac a
fyrthiasant.

3 Pe gwersyllai llu i'm
herbyn, nid ofna fy ngha-
lon : pe cyfodai cad i'm her-
byn, yn hyn mi a fyddaf hy-
derus.

4 Un peth a ddeifyfiais i gan yr Arglwydd, hynny a geisfais : sef, caffael trigo yn nhy'r Arglwydd holl ddyddiau fy mywyd, i edrych ar brydsferthwch yr Arglwydd, ac i ymofyn yn ei deml.

5 Canys yn y dydd blin y'm cuddia o fewn ei babell : yn nirelfa ei babell y'm cuddia ; ar graig y'm cyfyd i.

6 Ac yn awr y dyrcha efe fy mhen goruwch fy ngelynion o'm hamgylch : am hynny'r aberthaf yn ei babell ef ebyrth gorfoledd ; canaf, ië, canmolaf yr Arglwydd.

7 Clyw, O Arglwydd, fy lleferydd pan lefwyf : trugarha hefyd wrthyf, a gwrando arnaf.

8 Pan ddywedaisf, Ceisfych ty wyneb : fy nghalon a ddywedodd wrthyf, dy wynebageisaf, O Arglwydd.

9 Na chuddia dy wyneb oddi wrthyf ; na fwrw ymaith dy was mewn foriant : fy nghymmorth fuost ; na ad fi, ac na wrthod fi, O Dduw fy iachawdwriaeth.

10 Pan yw fy nhad a'm mam yn fy ngwrthod : yr Arglwydd a'm derbyn.

11 Dyf i mi dy ffordd, Arglwydd : ac arwain fi ar hyd llwybrau uniondeb, o herwydd fy ngelynion.

12 Na ddyro fi i fynu i ewyllys fy ngelynion : canys gau dystion, a rhai a adroddant drawster, a gyfodasant i'm herbyn.

13 Diffygiaswn : pe na chredaswn weled daioni'r Arglwydd yn nhir y rhai byw.

14 Disgwyl wrth yr Arglwydd ; ymwrola, ac efe a nertha dy galon : disgwyl, meddaf, wrth yr Arglwydd.

S A L M XXVIII.

Ad te, Domine.

ARNAT ti, Arglwydd, y gwaeddaf, fy nghraig na ddistawa wrthyf : rhag, o thewi wrthyf, im' fod yn gyffelyb i rai yn disgyn i'r pwll.

2 Erglyw lef fy ymbil pan waeddwyf arnat : pan ddyrchafwyf fy nwyllaw tu ag at dy gafell sanctaidd.

3 Na thyn fi gyd â'r annuwiolion, a chyd â gweithredwyr anwiredd : y rhai a lasarant heddwch wrth eu cymmydogion, a drwg yn eu calon.

4 Dyro iddynt yn ol eu gweithred, ac yn ol drygioni eu dychymygion : dyro iddynt yn ol gweithredoedd eu dwylaw ; tal iddynt eu haeddedigaethau.

5 Am nad ystyriant weithredoedd

redoedd yr Arglwydd, na glwydd fy mewn prydfertth-
gwaith ei ddwylaw ef : y wch.

dinystria efe hwynt, ac ni's 5 Llef yr Arglwydd fy'n
adeilada hwynt. dryllio'r cedrwydd : ie, dryll-

6 Bendigedig fyddo'r Ar- ia'r Arglwydd gedrwydd Li-
glwydd : canys clybu lef fy banus.
ngweddiau.

7 Yr Arglwydd yw fy mu fel llo : Libanus a Sirion,
nerth, a'm tarian ; ynddo ef fel llwdn unicorn.

yr ymddiriedodd fy nghalon, 7 Llef yr Arglwydd : a
a myfi a gynnorthwywyd : wasgara'r fflammau tan.

o herwydd hyn y llawen- 8 Llef yr Arglwydd a wna
ychodd fy nghalon, ac ar fy i'r anialwch grynu : yr Ar-
ngahan y clodforaf ef. glwydd a wna i anialwch

8 Yr Arglwydd fydd nerth Cades grynu.
i'r cyfryw rai : a chadernid. 9 Llef yr Arglwydd a wna
iachawdwriaeth ei Ennein- i'r ewigod lydnu, ac a ddy-
iog yw efe. noetha'r coedydd : ac yn ei

9 Cadw dy bobl, a ben- deml pawb a draetha ei ogo-
dithia dy etifeddiaeth : portha niant ef.

hwynt hefyd, a dyrcha 10 Yr Arglwydd fydd yn
hwynt yn dragywydd. eistedd ar a llifeiriant : ie, yr
S A L M XXIX. Arglwydd a eistedd yn Fre-
Afferte Domino. nhin yn dragywydd.

Moeswch i'r Arglwydd, 11 Yr Arglwydd a ddyry
chwi feibion cedyrn : nerth i'w bobl : yr Arglwydd
moeswch i'r Arglwydd ogo- a fendithia ei bobl â thang-
niant a nerth. nefedd.

2 Moeswch i'r Arglwydd *****
ogoniant ei Enw : addolweh BOREOL WEDDI.
yr Arglwydd ym mhryd- S A L M XXX.
ferthwch ei sancteiddrwydd. Exaltabo te, Domine.

3 Llef yr Arglwydd fydd **M**Awrygaf di, O Ar-
ar y dyfroedd ; Duw y go- glwydd ; canys dyr-
goniant a darana : yr Ar- chefaist fi : ac ni lawenheafst
glwydd fydd ar y dyfroedd fy ngelynion o'm plegyd.
mawrion. 2 Arglwydd fy Nuw, llef-

4 Llef yr Arglwydd fydd ais arnat : a thithau a'm
mewn grym : llef yr Ar- iacheaist. 3 Ar-

3 Arglwydd, dyrchefaist fy enaid o'r bedd : cedwaist fi yn fyw, rhag, disgyn o honof i'r pwll.

4 Cenwch i'r Arglwydd, ei saint ef : a chlodforwch wrth goffadwriaeth ei sanct-eiddrwydd ef.

5 Canys ennyd fechan y bydd yn ei lid ; yn ei foddlonrwydd y mae bywyd : dros brydnhawn yr erys wylofain, ac erbyn y bore y bydd gorfoledd.

6 Ac mi a ddywedais yn fy llwyddiant : Ni'm fyflir yn dragywydd.

7 O'th ddaioni, Arglwydd, y gosodaist gryfder yn fy mynydd : cuddiaist fy wyneb, a bum helbulus.

8 Arnat ti, Arglwydd, y llefais : ac â'r Arglwydd yr ymbiliais.

9 Pa fudd fydd yn fy ngwaed, pan ddisgynwyf i'r ffos : a glodfora'r llwch di ? a fynega efe dy wirionedd ?

10 Clyw, Arglwydd, a thrugarha wrthyf : Arglwydd, bydd gynnorthwywr i mi.

11 Troaist fy ngalar yn llawenydd i mi : diosgaist fy sachwisg, a gwregysaist fi â llawenydd ;

12 Fel y cano fy ngogoniant i ti, ac na thawo : O

Arglwydd fy Nuw, yn dragywyddol y'th foliannaf.

S A L M XXXI.

In te, Domine, speravi.

YNOT ti, Arglwydd, yr ymddiriedais ; na'm gw-aradwydder yn dragywydd : gwared fi yn dy gyfiawnder.

2 Gogwydda dy glust at-taf ; gwared fi ar frys : bydd i mi yn graig gadarn, yn dy ymddiffyn i'm cadw.

3 Canys fy nghraig a'm castell ydwyf : gan hynny er mwyn dy Enw tywys fi, ac arwain fi.

4 Tyn fi allan o'r rhwyd a guddiafant i mi : canys ti yw fy nerth.

5 I'th law y gorchymynaf fy yspryd : gwaredaist fi, O Arglwydd Dduw y gwirionedd.

6 Caeais y rhai fy'n dal ar ofer-wagedd : minnau a obeithiaf yn yr Arglwydd.

7 Ymlawenhaf ac ymhy-frydaf yn dy drugaredd : canys gwelaist fy adfyd ; adnabuost fy enaid mewn cyfyngderau ;

8 Ac ni warchaeaiist fi yn llaw y gelyn : ond gosodaist fy nhraed mewn ehangder.

9 Trugarha wrthyf, Arglwydd ; canys cyfyng yw arnaf : dadwinodd fy llygad gan ofid ; ie, fy enaid a'm bol.

10. Canys fy mywyd a ballodd

ballodd gan ofid, a'm
blynyddoedd gan ochain: fy
nerth a ballodd o herwydd
fy anwiredd, a'm hefgyrn
a bydrasant.

11 Yn warthrudd yr yd-
wyf ym mysg fy holl elynion,
a hynny yn ddirfawr ym
mysg fy nghymmydogion: ac
yn ddychryn i'r rhai a'm had-
waenant; y rhai a'm gwelent
allan, a giliant oddi wrthyf.

12 Anghosiwyd fi fel un
marw allan o feddwl i yr
ydwyl fel llestr methedig.

13 Canys clywais o gan lla-
weroedd; dychryn oedd o
bob parth: pan gyd-ym-
gynghorasant yn fy erbyn, y
bwriadasant fy nieneidio.

14 Ond mi a obeithiais
ynot ti, Arglwydd: dywed-
ais, Fy Nuw ydwyf.

15 Yn dy law di y mae fy
amserau: gwared fi o law fy
ngelynyon, ac oddi wrth fy
erlidwyr.

16 Llewyrcha dy wyneb
ar dy was: achub fi er
mwyn dy drugaredd.

17 Arglwydd, na waradwy-
dder fi; canys gelwais arnat:
gwaradwydder yr annuwio-
lion, torrer hwynt i'r bedd.

18 Gosteger y gwefusau
celwyddog: y rhai a ddy-
wedant yn galed, trwy falch-
der a diystyrwch, yn erbyn
y cyfiawn.

19 Mor fawr yw dy dda-
ioni a roddaist i gadw i'r
sawl a'th ofnant: ac a
wnaethost i'r rhai a ym-
ddiriedant ynot, ger bron
meibion dynion!

20 Cuddi hwynt yn nir-
gelfa dy wyneb rhag balch-
der dynion: cuddi hwynt
mewn pabell rhag cynnen
tafodau.

21 Bendigedig fyddo'r
Arglwydd: canys dangosodd
yn rhyfedd ei garedigrwydd
i mi mewn dinas gadarn.

22 Canys mi a ddywedais
yn fy ffrwst, Fe'm bwriwyd
allan o'th olwg: er hynny
ti a wrandewaist lais fy ng-
weddiau pan lefais arnat.

23 Cerwch yr Arglwydd,
ei holl saint ef: yr Ar-
glwydd a geidw'r ffyddlon-
iaid, ac a dal yn ehelaeth i'r
neb a wna falchder.

24 Ymwrolwch, ac efa
gryfha eich calon: chwy-
chwi oll y rhai ydych yn
gobeithio yn yr Arglwydd.

PRYDNHAWNOL WEDDI,
S A L M XXXII.

Beati quorum.

GWYN ei fyd y neb
y maddeuwyd ei dro-
sedd: ac y cuddiwyd ei be-
chod.

2 Gwyn ei fyd y dyn

ni chyfrif yr Arglwydd iddo anwiredd : ac ni bo dichell yn ei yspryd.

3 Tra y tewais, heneiddiodd fy elgyrn : gan fy rhuad ar hŷd y dydd.

4 Canys trymhaodd dy law arnaf ddydd a nos : fy irder a drowyd yn fychder haf.

5 Addefais fy mhechod wrthyt, a'm hanwiredd ni chuddiais : dywedais, Cyffefaf yn fy erbyn ty hun fy anwireddau i'r Arglwydd; a thi a faddeuaist anwiredd fy mhechod.

6 Am hyn y gweddia pob duwiol arnat ti yn yr amser y'th geffir : yn ddiau yn lli-feiriant dyfroedd mawrion ni chant nefau atto ef.

7 Ti ydwyt loches i mi; cedwi fi rhag ing : amgylchyni fi â chaniadau ymwarred.

8 Cyfarwyddaf di, a dyf-gaf di yn y ffordd yr elych : a'm llygad arnat y'th gyng-horaf.

9 Na fyddwch fel march, neu ful, heb ddeall : yr hwn y mae rhaid attal ei ên â genfa, ac â ffrwyn, rhag ei ddynesau attat.

10 Gofidiau lawersydd i'r annuwiol : ond y neb a ymddiriedo yn yr Arglwydd, trigaredd a'i cylechyna ef.

11 Y rhai cyfiawn, byddwch lawen, a hyfryd yn yr Arglwydd : a'r rhai uniawn o galon oll, cenwch yn llafar.

S A L M XXXIII.

Exultate, justii.

Y Mlawenhewch, y rhai cyfiawn, yn yr Arglwydd : i'r rhai uniawn gwe-ddus yw mawl.

2 Molwch yr Arglwydd â'r delyn : cenwch iddo â'r nabl, ac â'r degtant.

3 Cenwch iddo ganiad newydd : cenwch yn gerddgar, yn soniarus.

4 Canys uniawn yw gair yr Arglwydd : a'i holl weithrededd a wnaed mewn ffyddlondeb.

5 Efe a gar gyfiawnder a barn : o drugaredd yr Arglwydd y mae'r ddaear yn gyfiawn.

6 Trwy air yr Arglwydd y gwnaethpwyd y nefoedd : y a'u holl luoedd hwy trwy yspryd ei enau ef.

7 Casglu y mae efe ddyfroedd y môr ynghyd, megis pentwr : y mae yn rhoddi y dyfnderoedd mewn tryforau.

8 Ofned yr holl ddaear yn yr Arglwydd : holl drigolion y byd, arswydant ef.

9 Canys efe a ddywedodd ac felly y bu : efe a orchy

mynodd, a hynny a safodd.

10 Yr Arglwydd fydd yn diddymmu cyngor y cenhedloedd : y mae efe yn diddymmu amcanion pobl-oedd.

11 Cyngor yr Arglwydd a saif yn dragywydd : maddyliau ei galon o genhedlaeth i genhedlaeth.

12 Gwyn ei byd y genedl y mae yr Arglwydd yn Dduw iddi : a'r bobl a ddetholodd efe yn etifeddiaeth iddo ei hun.

13 Yr Arglwydd fy'n edrych i lawr o'r nefoedd : y mae yn gweled holl feibion dynion.

14 O breswyl ei drigfa : yr edrych efe ar holl drigolion y ddaear.

15 Efe a gyd-luniodd eu calon hwynt : efe a ddeall eu holl weithredoedd.

16 Ni waredir brenhin gan liaws llu : ni ddiangc cadarn trwy ei fawr gryfder.

17 Peth ofer yw march i ymwared : ac nid achub efe heb trwy ei fawr gryfder.

18 Wele, y mae llygad yr Arglwydd ar y rhai a'i hofnant ef : sef ar y rhai a obeithiant yn ei drugaredd ef.

19 I waredu eu henaid mag angau : ac i'w cadw yn fyw yn amser newyn.

20 Ein henaid fydd yn disgwyl am yr Arglwydd : efe yw ein nerth a'n tarian.

21 Canys yndd'o ef y llawenycha ein calon : o herwydd i ni obeithio yn ei Enw sanctaidd ef.

22 Bydded dy drugaredd, Arglwydd, arnom ni : megis yr ydym yn ymddiried ynot.

S A L M XXXIV.

Benedicam Domino.

BEndithiaf yr Arglwydd bob amser : ei foliant fydd yn fynghenau yn wastad.

2 Yn yr Arglwydd y gorfoledda fy enaid : y rhai gofnyngedig a glywant hyn, ac a lawenychant.

3 Mawrygwch yr Arglwydd gyd â mi : a chyddyrchafwn ei Enw ef.

4 Ceisiais yr Arglwydd, ac efe a'm gwrandawodd : gwaredodd fi hefyd o'm holl ofn.

5 Edrychasant arno, a hwy a oleuwyd : a'u hwynebau ni chywilyddiwyd.

6 Y tlawd hwn a lefodd, a'r Arglwydd a'i clybu : ac a'i gwaredodd o'i holl drallodau.

7 Angel yr Arglwydd a gastella o amgylch y rhai a'i hofnant

D

hofnant ef : ac a 'u gwared hwynt.

8 Profwch, a gwelwch mor dda yw'r Arglwydd : gwyn ei fyd y gwr a ymddiriedo ynddo.

9 Ofnwch yr Arglwydd, ei faint ef : canys nid oes eisiau ar y rhai a'i hofnant ef.

10 Y mae eisiau a newyn ar y llewod ieuaingc : ond y fawl a geisiant yr Arglwydd, ni bydd arnynt eisiau dim daioni.

11 Deuwch, blant, gwrandewch arnaf : dysgaf i chwi ofn yr Arglwydd.

12 Pwy yw'r gwrachwen-nych fywyd : ac a gâr hir ddyddiau, i weled daioni?

13 Cadw dy dafod rhag drwg : a'th wefusau rhag traethu twyll.

14 Cilia oddiwrth ddrwg, a gwna dda : ymgais â thangnefedd, a dilyn hi.

15 Llygaid yr Arglwydd fydd ar y cyfiawn : a'i glustiau fydd yn agored i'w llefain hwynt.

16 Wyneb yr Arglwydd fydd yn erbyn y rhai a wna ddrwg : i dorri eu coffa oddi ar y ddaear.

17 Y rhai cyfiawn a lefant ; a'r Arglwydd a glyw : ac a'u gwared o'u holl drallochau.

18 Agos yw'r Arglwydd at y rhai drylliedig o galon ; ac efe a geidw y rhai briwedig o yspyd.

19 Aml ddrygau a gaiff y cyfiawn : ond yr Arglwydd a'i gwared ef oddi wrthynt oll.

20 Efe a geidw ei holl esgyrn ef : ni thorrir un o honynt.

21 Drygioni a ladd yr an-uwïol : a'r rhai a galant y cyfiawn, a anrheithir.

22 Yr Arglwydd a wared eneidiau ei weision : a'r rhai oll a ymddiriedant ynddo ef, nid anrheithir hwynt.

BOREOL WEDDI.

S A L M. XXXV.

Judica me, Domine.

DADLEU fy nadl, Arglwydd, yn erbyn y rhai a ddadleuant i'm herbyn : ymladd â'r rhai a ymladdant â mi.

2 Ymafael yn y darian a'r astalch : a chyfod i'm cym-morth.

3 Dwg allan y waywffon, ac argaea yn erbyn fy erlid-wyr : dywaid wrth fy enaid, Myfi yw dy iachawdwr-iaeth.

4 Cywilyddier a gwaradwydder y rhai a geisiant fy enaid : ymchweler yn eu ho-

a gwarthaer y sawl a fwriad-
ant fy nrygu.

5 Byddant fel us o flaen y
gwŷnt : ac Angel yr Arglw-
ydd yn eu herlid.

6 Bydded eu ffordd yn
dywyllwch ac yn llithrigfa :
ac Angel yr Arglwydd yn
eu hymlid.

7 Canys heb achos y cudd-
iasant eu rhwyd i mi mewn
pydew : yr hwn heb achos
a gloddiasant i'm henaid.

8 Deued arno ddistryw ni
wypo ; a'i rwyd yr hon a
guddiodd, a'i dalio : syrthied
yn y distryw hwnnw.

9 A llawenycha fy enaid i
yn yr Arglwydd : efe a ym-
hyfryda yn ei iachawdwr-
iaeth ef.

10 Fy holl esgyrn a ddy-
wedant, O Arglwydd, pwy
fydd fel tydi, yn gwaredu'r
tlawd rhag yr hwn a fyddo
trech nag ef : y truan hefyd
a'r tlawd, rhag y neb a'i
yspeilio ?

11 Tyftion gau a gyfod-
iant : holasant i mi yr hyn
is gwn oddi wrtho.

12 Talasant i mi ddrwg
ros dda : i yspeilio fy enaid.

13 A minnau, pan glaf-
chent hwy, oeddwn â'm

isg a sachlen ; gostyngais
fy enaid ag ympryd : a'm

odd i a ddychwelodd i'm
hawes fy hun.

D 2

14 Ymddygais fel pe bu-
asai'n gyfaill, neu yn frawd i
mi : ymostyngais mewn ga-
larwisg, fel un yn galaru am
ei fam.

15 Ond ymlawenhasant
hwy yn fy adfyd i, ac ym-
gasglasant : ymgasglodd efr-
yddion yn fy erbyn, ac ni's
gwyddwn ; rhwygasant fi,
ac ni pheidient.

16 Ym mysf y gwatwar-
wyr rhagrithiol mewn gw-
leddoedd : ysgyrnygasant eu
dannedd arnaf.

17 Arglwydd, pa hŷd yr
edrychi di ar hyn : gwared
fy enaid rhag eu distryw
hwynt, fy unig enaid rhag y
llewod.

18 Mi a'th glodforaf yn
y gynnulleidfa fawr : moli-
annaf di ym mhlith pobl
lauer

19 Na lawenychant o'm
herwydd y rhai fydd elynion
i mi heb achos : y sawl a'm
casant yn ddiachos, nac am-
neidiant â llygad.

20 Gan nad ymddiddan-
ant yn dangnefeddus : eithr
dychymygant eiriau dichell-
gar yn erbyn y rhai llonydd
yn y tir.

21 Lledasant eu safn ar-
naf, gan ddywedyd : Ha, ha,
gwelodd ein llygad.

22 Gwelaisf hyn, Arglw-
ydd : na thaw dithau ; nac

ymbellha oddi wrthyf, O iodd â bod yn gall i wneuthur daioni.

23 Cyfod, a deffro i'm barn : set i'm dadl, fy Nuw a'm Harglwydd.

24 Barn fi, Arglwydd fy Nuw, yn ol dy gyfiawnder : ac na lawenhant o'm plegyd.

25 Na ddywedant yn eu calon, O ein gwýnfyd : na ddywedant, Llyngcafom ef.

26 Cywilyddier a gwaradwydder hwy i gyd, y rhai sy lawen am fy nrygfyd : gwisger â gwarth ac â chywilydd y rhai a ymfawrygant i'm herbyn :

27 Caned a llawenyched y rhai a hoffant fy nghyfiawnder : dywedant hefyd yn wastad, Mawryger yr Arglwydd, yr hwn a gar lwyddiant ei was.

28 Fy nhafod innau a lafara am dy gyfiawnder : a'th foliant ar hŷd y dydd.

S A L M. XXXVI.

Dixit injustus.

Y Mae anwiredd yr anuwiol yn dywedyd o fewn fy nghanol : nad oes ofn Duw o flaen ei lygaid ef.

2 O herwydd ymwenhithio y mae efe iddo ei hun yn ei olwg ei hunan : nes cael ei anwiredd yn atgas.

3 Geiriau ei enau ydynt anwiredd a thwyll : peid-

4 Anwiredd a ddychymmyg efe ar ei wely ; efe a'i gesyd ei hun ar ffordd nid yw dda : nid ffaidd gantho ddrygioni.

5 Dy drugaredd, Arglwydd, fydd hyd y nes-oedd : a'th wirionedd hyd y cymmylau.

6 Felmynyddoedd cedyrn y mae dy gyfiawnder ; dyfnder mawr yw dy farnedig-aethau : dyn ac anifail a gedwi di, Arglwydd.

7 Mor werthfawr yw dy drugaredd, O Dduw : am hynny'r ymddiried meibion dynion dan gysgod dy adenydd.

8 Llawn-ddigonir hwynt â brasder dy dŷ : ac ag afon dy hyfrydwch y diodi hwynt.

9 Canys gyd â thi y mae ffynnon y bywyd : yn dy oleuni di y gwelwn oleuni.

10 Estyn dy drugaredd i'r rhai a'th adwaenant : a'th gyfiawnder i'r rhai uniawrodd o galon.

11 Na ddeued troed balchder i'm herbyn : na syllellaw yr anuwiol fi.

12 Yno y syrthiodd gwethwyr anwiredd : gwithwynt i lawr, ac ni allawgyfodi.

Prydnhaw

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. XXXVII.

Noli æmulari.

NAC ymddigia o herwydd y rhai drygionus : ac na chynfigenna wrth y rhai a wnant anwiredd.

2 Canys yn ebrwydd y torrir hwynt i'r llawr fel glaswellt : ac y gwywant fel gwyrdd-lyfiau.

3 Gobeithia yn yr Arglwydd, a gwna dda : felly y trigi yn y tir, a thi a borthir yn ddïau.

4 Ymddigrifa hefyd yn yr Arglwydd : ac efe a ddyry i ti ddymuniadau dy galon.

5 Treigla dy ffordd ar yr Arglwydd, ac ymddiried ynddo : ac efe a'i dwg i ben.

6 Efe a ddwg allan dy gyfiawnder fel y goleuni : a'th farn fel hanner dydd.

7 Distawa yn yr Arglwydd, a disgwyl wrtho : nac ymddigia o herwydd yr hwn a lwyddo ganddo ei ffordd, wrth y gwr fydd yn gwneuthur ei ddrwg amcanion.

8 Paid â digofaint, a gad ymaith gynddaredd : nac ymddigia er dim, i wneuthur drwg.

9 Canys torrir ymaith y drwg ddynion : ond y rhai a ddifgwyliant wrth yr Ar-

glwydd, hwynt-hwy a etifeddant y tir.

10 Canys etto ychydigyn, ac ni welir yr annuwiol : a thi a edrychi am ei le ef, ac ni bydd dim o hono.

11 Eithr y rhai gofyingedig a etifeddant y ddaear : ac a ymhyfrydant, gan liaws tangnefedd.

12 Yr annuwiol a amcana yn erbyn y cyfiawn : ac a yfgyrnyga ei ddannedd arno.

13 Yr Arglwydd a chw ardd am ei ben ef : canys gwel fod ei ddydd ar ddyfod.

14 Yr annuwiolion a dynnasant eu cleddyf, ac a anelasant eu bwa : i fwrw i lawr y tlawd a'r anghenog, ac i ladd y rhai uniawn eu ffordd.

15 Eu cleddyf a â yn eu calon eu hunain : a'u bwa a ddryllir.

16 Gwell yw'r ychydig fydd gan y cyfiawn : nâ mawr olud annuwiolion lawer.

17 Canys breichiau'r annuwiolion a dorrir : ond yr Arglwydd a gynnal y rhai cyfiawn.

18 Yr Arglwydd a edwyn ddyddiau y rhai perffaith : a'u hetifeddiaeth hwy fydd yn dragywydd.

19 Ni's gwaradwyddir hwy

hwy yn amfer drygfyd : ac yn amfer newyn y cant ddi-gon.

20 Eithr collir yr annuw-
iolion, a gelynion yr Arglw-
ydd fel brasder ŵyn a ddi-
flannant : yn fŵg y diflan-
nant hwy.

21 Yr annuwiol a ech-
wyna, ac ni thal adref : ond
y cyfiawn fydd drugarog, ac
yn rhoddi.

22 Canys y rhai a fendi-
go efe, a etifeddant y tir : a'r
rhai a felldithio efe, a dorrir
ymaith.

23 Yr Arglwydd a ffordd-
ia gerddediad gwr da : a da
fydd ganddo ei ffordd ef.

24 Er iddo gwympo, ni
lwyr-fwrir ef i lawr : canys
yr Arglwydd fydd yn ei gyn-
nal ef â'i law.

25 Mi a fum ieuangc, ac
yrydwyf yn hen : etto ni wel-
ais y cyfiawn wedi adu, na'i
had yn cardotto bara.

26 Bob amfer y mae efe
yn drugarog, ac yn rhoedi
benthg : a'i had a fendith-
ir.

27 Cilia di oddiwrth
ddrwg, a gwna dda ; a chy-
fannedda yn dragywydd.

28 Canys yr Arglwydd a
gâr farn, ac ni edy ei faint :
cedwir hwynt yn dragy-
wydd ; ond had yr annuw-
iol a dorrir ymaith.

29 Y rhai cyfiawn a eti-
feddant y ddaear : ac a bres-
wylant ynddi yn dragy-
wydd.

30 Genau y cyfiawn a
fynega ddoethineb : a'i da-
fod a draetha farn.

31 Deddf ei Dduw fydd
yn ei galon ef : a'i gamrau
ni lithrant.

32 Yr annuwiol a wylia
ar y cyfiawn : ac a gais ei ladd
ef.

33 Ni ad yr Arglwydd
ef yn ei law ef : ac ni ad ef
yn euog pan ei barner.

34 Gobeithia yn yr Ar-
glwydd, a chadw ei ffordd
ef, ac efe a'th ddyrchafa, fel
yr etiteddech y tir : pan ddi-
fether yr annuwiolion, ti
a'i gweli.

35 Gwelais yr annuwiol
yn gadarn : ac yn frigog fel
y lawryf gwyrdd.

36 Er hynny efe a aeth
ymaith ; ac wele, nid oedd
mwy o hono : a mi a'i ceis-
iais, ac nid oedd i'w gael.

37 Ystyr y perffraith, ac
edrych ar yr uniawn : canys
diwedd y gwr hwnnw fydd
tangnefedd.

38 Ond y troseddwyd
gyd-ddistrywir : diwedd y
annuwiolion a dorrir ymaith.

39 A iachawdwriaeth
cyfiawn fydd oddiwrth y

Arglwydd : efe yw eu nerth gan aflonyddwch fy nghalon.
yn amfer trallod.

40 A'r Arglwydd a'u cymmorth hwynt, ac a'u gwared : efe a'u gwared hwynt rhag yr annuwiolion, ac a'u ceidw hwynt, am iddynt ymddiried ynddo.

BOREOL WEDDI.

S A L M. XXXVIII.

Domine, ne in furore.

A Rglwydd, na cherydda fi yn dy lid : ac na chospa fi yn dy ddigllonedd.

2 Canys y mae dy faethau ynglŷn ynof : a'th law yn drom arnaf.

3 Nid oes iechyd yn fy nghnawd, o herwydd dy ddigllonedd : ac nid oes heddwch i'm hefgyrn, oblegyd fy mhechod.

4 Canys fy nghamweddau a aethant dros fy mhen : megis baich trwm y maent yn rhy drwm i mi.

5 Fy nghleisiau a bydrasant : ac a lygrasant, gan fy wnfydrwydd.

6 Crymmwyd a darostngwyd fi'n ddirfawr : beudydd yr ydwyf yn myned yn alarus.

7 Canys fy lwynau a landwyd o ffieiddglwyf : ac nid oes iechyd yn fy nghnawd.

8 Gwanhawyd, a dryllwyd fi'n dramawr : rhuais

9 O'th flaen di, Arglwydd, y mae fy holl ddymuniad : ac ni chuddiwyd fy uchenaidd oddi wrthyt.

10 Fy nghalon, fydd yn llammu : fy nerth a'm gadawodd : a llewyrch fy llygaidd nid yw chwaith genyf.

11 Fy ngharedigion a'm cyfeillion a safent oddi ar gyfer fy mhla : a'm cyfneseiaid a safent o hirbell.

12 Y rhai hefyd a geisient fy einioes, a ofodasant faglau : a'r rhai a geisient fy niweid, a draethent anwiredau, ac a ddychymygent ddichellion ar hŷd y dydd.

13 A minnau fel byddarni chlywn : eithr oeddwn fel mudan heb agoryd ei enau.

14 Felly'r oeddwn fel gwr ni chlywai : ac heb argyoeddion yn ei enau.

15 O herwydd im' obeithio ynot, Arglwydd : ti, Arglwydd fy Nuw, a wrandewi.

16 Canys dywedais, Gw-rando fi, rhag llawenychu o honynt i'm herbyn : pan lithrai fy nhroed, ymfawrygent i'm herbyn.

17 Canys parod wyf i glöffi : a'm dolur fydd ger fy mron yn wastad.

18 Diau y mynegaf fy anwiredd : ac y pryderaf o herwydd fy mhechod.

19 Ac y mae fy ngelynyon yn fyw, ac yn gedyrn : amlhawyd hefyd y rhai a'm casant ar gam.

20 A'r rhai a dalant ddrwg dros dda, a'm gwrthwynebant : am fy mod yn dilyn daioni.

21 Na ad fi, O Arglwydd : fy Nuw, nac ymbellha oddi wrthyf.

22 Bryfia i'm cymmorth : O Arglwydd fy iachawdwr iaeth.

S A L M. XXXIX.

Dixi, Custodiam.

DYwedais, Cadwaf fy ffyrdd, rhag pechu â'm tafod : cadwaf ffrwyn yn fy ngenau, tra fyddo'r annuwiol yn fy ngolwg.

2 Tewais yn ddistaw, i'e, tewais â daioni : a'm dolur a gyffrodd.

3 Gwresfogodd fy nghalon o'm mewn : tra'r oeddwn yn myfyrio, ennynodd tân, a mi a lasarais â'm tafod.

4 Arglwydd, par i mi wybod fy niwedd, a pheth yw mesur fy nyddiau : fel y gwypwyf o ba oedran y byddaf fi.

5 Wele, gwnaethost fy nyddiau fel dyrnfedd ; a'm hei-

nioes fydd megis diddym yn dy olwg di : diau mai cwbl wagedd yw pob dyn, pan fo ar y goreu.

6 Dyn yn ddiau fydd yn rhodio mewn cysgod, ac yn ymdrafferthu yn ofer : efe a dyrfa olud, ac ni's gwyr pwy a'i casgl.

7 Ac yn awr beth a ddisgwyliaf, O Arglwydd : fy ngobaith fydd ynot ti.

8 Gwared fi o'm holl gamweddau : ac na ofod fi yn waradwydd i'r ynfyd.

9 Aethum yn fud, ac nid agorais fy ngenau : canys ti a wnaethost hyn.

10 Tyn dy bla oddi wrthyf : gan ddyrnod dy law y darfum i.

11 Pangospit ddyn â cher-yddon am anwiredd, datodit fel gwyfyn ei ardderch-owgrwydd ef : gwagedd yn ddiau yw pob dyn.

12 Gwranddo fy ngweddi, Arglwydd, a chlyw fy llef ; na thaw wrth fy wylofain : canys ymdeithydd ydwyf gyd â thi, ac alltud, fel fy holl dadau.

13 Paid â mi, fel y cryfhawyf : cyn fy myned, ac na byddwyf mwy.

S A L M. XL.

Exspectans expectavi.

DISgwyliais yn ddyfal am yr Arglwydd : ac efe ymoftyngod

ymostyngodd attaf, ac a wele, nid atteliais fy ngwefusau; ti, Arglwydd, a'i

2 Cyfododd fi hefyd o'r gwyddost.

pydew erchyll, allan o'r 10 Ni chuddiais dy gyfpridd tomlyd : ac a ofododd iawnder o fewn fy nghalon; fy nhraed ar graig, gan traethais dy ffyddlondeb, hwylio fy ngherddediad. a'th iachawdwriaeth : ni

3 Arhoddodd yn fyngenu chelais dy drugaredd na 'th au ganiad newydd o foliant wirionedd yn y gynnulleidfa i'n Duw ni : llawer a welant liofog.

hyn, ac a ofnant, ac a ymddiriedant yn yr Arglwydd. 11 Tithau, Arglwydd, nac attal dy drugareddau oddi

4 Gwŷn ei fyd y gwr a wrthyf: cadwed dy drugaredd osodo'r Arglwydd yn ymddiried iddo : ac ni thry at a'th wirionedd fi byth.

feilchion, nac at y rhai a 12 Canys drygau annifeiriol a'm cylchynasant o amgylch; fy mhechodau a'm daliasant, fel na allwn edrych

5 Lliosog y gwnaethost ti, i fynu : amlach ydynt nâ O Arglwydd fy Nuw, dy gwallt fy mhen; am hynny ryfeddodau, a'th amcanion y pallodd fy nghalon genyfu.

tu ag attom; ni ellir yn 13 Rhynged bodd it', Arglwydd, fy ngwaredu : bryfia, Arglwydd, i'm cymmorth. drefnus eu cyfrif hwynt i ti: pe mynegwn, a phe traethwn hwynt, amlach ydynt

nag y gellir eu rhifo. 14 Cyd-gywilyddier a

6 Aberth ac offrwm nid gwaradwydder y rhai a geisfywilyddier y rhai a ewyllysiant i mi ddrwg. ewyllysiaist; agoraist fy gwaradwydder y rhai a geisfywilyddier y rhai a ewyllysiant i mi ddrwg. nghlustiau : poeth-offrwm a gwaradwydder y rhai a geisfywilyddier y rhai a ewyllysiant i mi ddrwg. phech-aberth ni's gofynaist. gwaradwydder y rhai a geisfywilyddier y rhai a ewyllysiant i mi ddrwg.

7 Yna y dywedais, Wele'r gyrrer yn eu hol a chywilyddier y rhai a ewyllysiant i mi ddrwg. ydyf yn dyfod : yn rhol y gyrrer yn eu hol a chywilyddier y rhai a ewyllysiant i mi ddrwg. ydyf yn dyfod : yn rhol y gyrrer yn eu hol a chywilyddier y rhai a ewyllysiant i mi ddrwg.

8 Da genyf wneuthur dy wobr am eu gwaradwydd : ewyllys, O fy Nuw : a'th y rhai a ddywedant wrthyf, gyfraith fydd o fewn fy Ha, ha.

9 Pregethais gyfiawnder 16 Llawenyched ac ymhyfryded ynot ti y rhai oll y gynulleidfa fawr : a'th geisiant : dywedod y rhai

XL. pe'tavi. nddyfal an dd: ac efe yno nstyngod

rhai a garant dy iachawdwr-
iaeth, bob amser, Mawryger
yr Arglwydd.

17 Ond yr wyf fi yn dlawd
ac yn anghenus; etto yr
Arglwydd a feddwl am danaf:
fy nghymmorth a'm
gwaredydd ydwyt ti; fy
Nuw, na hir drig.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. XLI.

Beatus qui intelligit.

GWYN ei fyd a ystyria
wrth y tlawd: yr Ar-
glwydd a'i gwared ef yn
amser adfyd.

2 Yr Arglwydd a'i ceidw,
ac a'i bywha; gwynfydedig
fydd ar y ddaear: na ddod
dithau ef wrth ewyllys ei
elynion.

3 Yr Arglwydd a'i nertha
ef ar ei glaf wely: cyweiri ei
holl wely ef yn ei glefyd.

4 Mi a ddywedais, Ar-
glwydd, trugarha wrthyf:
iacha fy enaid; canys pech-
ais i'th erbyn.

5 Fy ngelynion a lasarant
ddrwg am danaf, gan ddy-
wedyd: Pa bryd y bydd efe
farw, ac y derfydd am ei
enw ef?

6 Ac os daw i'm hedrych,
efe a ddywed gelwydd: ei
galon a gasgl atti anwiredd;
pan el allan, efe a'i traetha.

7 Fy holl gaseion a gyd-
huftyngant i'm herbyn: yn
fy erbyn y dychymygant
ddrwg i mi.

8 Aflwydd, meddant, a
lŷn wrtho: a chan ei fod yn
gorwedd, ni chyfyd mwy.

9 Hefyd y gwr oedd an-
wyl genyf, yr hwn yr yma-
ddiriedais iddo: ac a fwytta-
odd fy mara, a ddyrchafodd
ei sawdl i'm herbyn.

10 Eithr ti, Arglwydd,
trugarha wrthyf: a chyfod
fi, fel y talwyf iddynt.

11 Wrth hyn y gwn
hoffi o honot fi: am na
chaiff fy ngelyn orfoleddu
i'm herbyn.

12 Ond am danaf fi, yn
fy mherffeithrwydd y'm
cynheli: ac y'm gosodi ger
dy fron yn dragywydd.

13 Bendigedig fyddo Ar-
glwydd Dduw Israel: o dra-
gywyddoldeb, a hyd dragy-
wyddoldeb. Amen, ac A-
men.

S A L M. XLII.

Quemadmodum.

FEL y brefa'r hŷdd am
yr afonydd dyfroedd:
felly'r hiraetha fy enaid am
danat ti, O Dduw.

2 Sychedig yw fy enaid
am Dduw, am y Duw byw:
pa bryd y deuas ac yr ym-
ddangosaf ger bron Duw?

3 Fy

3 Fy nagrau oedd fwyd wynebwy'r yn fy ngwarad-
im' ddydd a nos: tra dywed- wyddo: pan ddywedant
ant wrthyf bob dydd, Pa le wrthyf bob dydd, Pa le y
y mae dy Dduw? mae dy Dduw?

4 Tywalltwn fy enaid 11 Paham y'th ddarost-
ynof, pan gofiwn hynny: yngir, fy enaid? a phaham
canys aethwn gyd â'r gyn- y terfylgi ynof: ymddiried
nulleidfa; cerddwn gyd â yn Nuw; canys etto y mol-
hwynt i dŷ Dduw, mewn iannaf ef, sef iachawdwriaeth
fain cân a moliant, fel tyrfa fy wyneb, a'm Duw.

5 Paham, fy enaid, y'th
ddarostyngir, ac yr ymder-
fysgi ynof: gobeithia yn
Nuw; oblegyd moliannaf ef
etto, am iachawdwriaeth ei
wynebpryd.

6 Fy Nuw, fy enaid a
ymddarostwng ynof: am
hynny y cofiaf di, o dir yr
Iorddonen, a'r Hermoniaid
o fryn Misar.

7 Dyfnder a eilw ar ddy-
fnder, wrth swm dy bistyll-
oedd di: dy holl donnau
a'th lifeiriaint a aethant drof-
of fi.

8 Etto yr Arglwydd a or-
chymyn ei drugaredd liw
dydd: a'i gân fydd gyd â mi
liw nos; sef gweddi ar Dduw
fy einioes.

9 Dywedaf wrth Dduw
fy nghraig, Paham yr ang-
hafiaist fi: paham y rhodiaf
yn alarus trwy orthrymder
y gelyn?

10 Megis â chleddyf yn
fy esgryn y mae fy ngwrth-

S A L M. XLIII.

Judica me, Deus.

BARN fi. O Dduw, a
dadleu fy nadl yn er-
byn y genhedlaeth annhru-
garog: gwared fi rhag y dyn
twyllodrus ac anghyfiawn.

2 Canys ti yw Duw fy
nerth; paham y'm bwri ym-
aith: paham yr af yn alarus
trwy orthrymder y gelyn?

3 Anfon dy oleuni a'th
wirionedd; tywysant hwy
fi: ac arweiniant fi i fynydd
dy sancteiddrwydd, ac i'th
bebyll.

4 Yna'r af at allor Duw,
ar Dduw hyfrydwch fy ngor
foledd: a mi a'th folian-
naf ar y delyn, O Dduw, fy
Nuw.

Paham y'th ddarostyngir,
fy enaid? a phaham y ter-
fysgi ynof: gobeithia yn
Nuw; canys etto y molian-
naf ef, sef iachawdwriaeth
fy wyneb, a'm Duw.

BOREOL

BOREOL WEDDI.

S A L M. XLIV.

Deus, auribus.

DUW, clwyfom â'n clustiau, ein tadau a fynegafant i ni: y weithred a wnaethost yn eu hamfer hwynt, yn y dyddiau gynt.

2 Ti â'th law a yrraist allan y cenhedloedd, ac a'u plenniaist hwythau: ti a ddrygaist y bobloedd, ac a'u cynnyddiaist hwythau.

3 Canys nid â'u cleddyf eu hun y gorefgynafant y tir; nid eu braich a barodd iachawdwriaeth iddynt: eithr dy ddeheulaw di, a'th fraich, a llewyrch dy wyneb; o herwydd it' eu hoffi hwynt.

4 Ti, Dduw, yw fy Mre-nhin: gorchymyn iachawdwriaeth i Jacob.

5 Ynot ti y cilgwthiwn niein gelynon: yn dy Enw di y fathrwn y rhai a gyfodant i'n herbyn.

6 O herwydd nid yn fy mwa'r ymddiriedaf: nid fy nghleddyf chwaith a'm hachub.

7 Eithr ti a'n hachubaist ni oddiwrth ein gwrthwynebwyr: ac a waradwyddiaist ein caseion.

8 Yn Nuw yrmffrostiwn drwy'r dydd: a ni a glod-

forwn dy Enw yn dragywydd.

9 Ond ti a'n bwriaist ni ymaith, ac a'n gwaradwyddiaist: ac nid wyt yn myned allan gyd â'n lluoedd.

10 Gwnaethost i ni droi yn ol oddiwrth y gelyn: a'n caseion a anrheithiafant iddynt eu hun.

11 Rhoddaist ni fel defaid i'w bwytta: a gwalgeraist ni ym mysg y cenhedloedd.

12 Gwerthaist dy bobl heb elw: ac ni 'chwanegaist dy olud o'u gwerth hwynt.

13 Gosodaist ni yn warthrudd i'n cymmydogion: yn watwargerdd ac yn wawd i'r rhai ydynt o'n hamgylch.

14 Gosodaist ni yn ddiareb ym mysg y cenhedloedd: yn rhai i ysgwyd pen arnynt ym mysg y bobloedd.

15 Fy ngwarthrudd fydd beunydd ger fy mron: a chywilydd fy wyneb a'm todd;

16 Gan lais y gwarthruddwr a'r cablwr: o herwydd y gelyn a'r ymddialwr.

17 Hyn oll a ddaeth arnom: etto ni'th anghofiafom di, ac ni buom anffyddlon yn dy gyfammod.

18 Nithroddein calon yn ei hol: ac nid aeth ein cerddediad allan o'th lwyb-

19 Er i ti ein curo yn
nhrigfa dreigiau: a thoi trof-
om â chysgod angau.

20 Os anghofiafom Enw
ein Duw: neu estyn ein
dwylaw at dduw dieithr;

21 Oni chwilia Duw hyn
allan: canys efe a wyr ddir-
geloedd y galon.

22 Iê, er dy fwyn di y'n
lleddir beunydd: cyfrifir ni
fel defaid i'w lladd.

23 Deffro; paham y cyf-
gi, O Arglwydd: cyfod; na
fwrw ni ymaith yn dragy-
wydd.

24 Paham y cuddi dy
wyneb: ac yr anghofi ein
cystudd a'n gorthrymder?

25 Canys gofyingwyd
ein henaid i'r llwch: glyn-
odd ein bol wrth y ddaear.

26 Cyfod yn gynhorthwy
i ni: a gwared ni er mwyn
dy drugaredd.

S A L M. XLV.

Eruclavit cor meum.

TRaetha fynghalon beth
da; dywedyd yr yd-
wyf y pethau a wneuthum i'r
Brenhin: fy nhafod fydd
bin ysgrifenydd buan.

2 Teccach ydwynt nâ meib-
on dynion: tywalltwyd gras
aeth ein dy wefusau: o herwydd
o'th lwybrynnny y'th fendithiodd Duw
yn dragywydd.

3 Gwregyfa dy gleddyf ar
dy glun, O Gadarn: â' th-o-
goniant a'th harddwch.

4 Ac yn dy harddwch
marchoga yn llwyddiannus,
o herwydd gwirionedd, a
lledneifrwydd, a chyfiawn-
der: a'th ddeheulaw a ddyfsg
i ti bethau ofnadwy.

5 Pobl a fyrthiant danat:
o herwydd dy faethau llym-
ion yd glynu ynghalon ge-
lynion y Brenhin.

6 Dy orfedd dy, O Dduw,
fydd byth ac yn dragywydd:
teyrnwialen uniondebyw te-
yrnwialen dy frenhiniaeth di.

7 Ceraist gyfiawnder, a
chafaist ddrygioni: am hyn-
ny y'th enneiniodd Duw,
sef dy Dduw di, ag olew
llawenydd yn fwy nâ'th gyf-
eillion.

8 Arogl myrr, aloes, a
chafia, fydd ar dy holl wisg-
oedd: allan o'r palafau ifori,
â'r rhai y'th lawenhasant.

9 Merched brenhinoedd
oedd ym mhlith dy bende-
figesau: safai'r frenhines ar
dy ddeheulaw mewn aur
coeth o Ophir.

10 Gwrando, ferch, a
gwel; a goftwng dy gluft:
ac anghofia dy bobl dy hun,
a thy dy dad.

11 A'r Brenhin a chwen-
nych dy degwch: canys efe
yw

yw dy Ior di; ymostwng dithau iddo ef.

12 Merch Tyrus hefyd fydd yno ag anrheg: a chyfoethogion y bobl a ymbiliant â 'th wyneb.

13 Merch y Brenhin fydd oll yn ogoneddus o fewn: gemwaith aur yw ei gwisg hi.

14 Mewn gwaith edau a nodwydd y dygir hi at y Brenhin: y morwynion y rhai a ddeuant ar ei hol, yn gyfeillesau iddi, a ddygir at-tat ti.

15 Mewn llawenydd a gorfoledd y dygir hwynt: deuant i lys y Brenhin.

16 Dy feibion fydd yn lle dy dadau: y rhai a wnei yn dywysogion yn yr holl dir.

17 Paraf gofio dy Enw ym mhob cenhedlaeth, ac oes: am hynny y bobl a'th foliant byth ac yn dragywydd.

S A L M. XLVI.

Deus noster refugium.

DUW fydd noddfa a nerth i ni: cymmorth hawdd ei gael mewn cyfyngder.

2 Am hynny nid ofnwn pe symmudai 'r ddaear: a phe treiglid y mynyddoedd i ganol y môr.

3 Er rhuo a therfysgu o'i ddyfroedd: er crynu o'r mynyddoedd gan ei ymchwydd ef.

4 Y mae afon, a'i ffrydiau a lawenhant ddinas Dduw: cyssigr preswylfeydd y Goruchaf.

5 Duw fydd yn ei chanol; nid ysgog hi: Duw a'i cyn-northwya yn fore iawn.

6 Y cenhedloedd a derfysgasant, y teyrnasfoedd a ysgogasant: efe a rhoddes ei les, toddodd y ddaear.

7 Y mae Arglwydd y lluoedd gyd â ni: y mae Duw Jacob yn ymddiffynfa i ni.

8 Deuwch, gwelwch weithredoedd yr Arglwydd: pa anghyfannedd-dra a wnaeth efe ar y ddaear.

9 Gwna i ryfeloedd beidio hyd eithaf y ddaear: efe a ddryllia'r bwa, ac a dyrr y waywffon; efe a lysg y cerbydau â than.

10 Peidiwch, a gwybyddwch mai myfi fydd Dduw: dyrchefir fi ym mysg y cenhedloedd, dyrchefir fi ar y ddaear.

11 Y mae Arglwydd y lluoedd gyd â ni: ymddiffynfa i ni yw Duw Jacob.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. XLVII.

Omnes gentes, plaudite.

YR holl bobl, curwch ddwyllaw: llafar genwch i Dduw, â llef gorfoledd.

2 Canys

2 Canys yr Arglwydd Gor-gledd, dinas y Brenhin uchaf fydd ofnadwy: Brenhin mawr ar yr holl ddaear.

3 Efe a ddwg y bobl dan-om ni: a'r cenhedloedd dan ein traed.

4 Efe a ddethol ein hetiffediaeth i ni: ardderchogrwydd Jacob, yr hwn a hoffodd efe.

5 Dyrchafodd Duw â llawen-floedd: yr Arglwydd â sain udgorn.

6 Cenwch fawl i Dduw, cenwch: cenwch fawl i'n Brenhin, cenwch.

7 Canys Brenhin yr holl ddaear yw Duw: cenwch fawl yn ddeallus.

8 Duw fydd yn teyrnasu ar y cenhedloedd: eistedd y mae Duw ar orfeddfainge ei sancteiddrwydd.

9 Pendefigion y bobl a ymgasglasant ynghyd, sef pobl Duw Abraham: canys tariannau y ddaear ydynt eiddo Duw; dirfawr y dyrchafwyd ef.

S A L M. XLVIII.

Magnus Dominus.

MAWR yw'r Arglwydd, a thra moliannus: yn ninas ein Duw ni, yn ei fynydd sanctaidd.

2 Tegwch bro, Llawenydd yr holl ddaear yw mynydd Sion: yn ystlyfau'r go-

gledd, dinas y Brenhin mawr.

3 Duw yn ei phalafau: a adwaenir yn ymddiffynfa.

4 Canys wele, y brenhin-oedd a ymgynnullasant: aethant heibio ynghyd.

5 Hwyl a welfant, felly y rhyfeddasant: brawychasant, ac aethant ymaith ar ffrwst.

6 Dychryn a ddaeth arnynt yno: a dolur, megis gwraig yn esgor.

7 A gwýnt y dwyrain: y drylli longau'r môr.

8 Megis y clywsom, felly y gwelsom yn ninas Arglwydd y lluoedd, yn ninas ein Duw ni: Duw a'i sicrhau hi yn dragywydd.

9 Meddyliafom, O Dduw, am dy drugaredd: ynghanol dy deml.

10 Megis y mae dy Enw, O Dduw, felly y mae dy fawl hyd eithafoedd y tir: cyfiawn o gyfiawnder yw dy ddeheulaw.

11 Llawenyched mynydd Sion, ac ymhyfryded merch-ed Juda: o herwydd dy farnedigaethau.

12 Amgylchwch Sion, ac ewch o'i hamgylch hi: rhifwch ei thyrau hi.

13 Ystyriwch ei rhagfuriau, edrychwch ar ei phalafau:

au : fel y mynegoch i'r oes
a ddelo ar ol.

14 Canys y Duw hwn yw
ein Duw ni byth ac yn dra-
gywydd : efe a'n tywys ni
hyd angau.

S A L M. XLIX.

Audite hæc, omnes.

CLywch hyn, yr holl bobl-
oedd : gwrandewch
hyn, holl drigolion y byd ;

2 Yngyftal gwreng a bon-
heddig : cyfoethog a thlawd
ynghyd.

3 Fy ngenau a draetha
ddoethineb : a myfyrdod fy
nghalon fydd am ddeall.

4 Gofyngaf fy nghlust at
ddiared : fy nammeg a ddat-
guddiaf gyd â'r delyn.

5 Paham yr ofnaf yn am-
fer adfyd : pan y'm hamgyl-
chyno anwiredd fy sodlau?

6 Rhai a ymddiriedant yn
eu golud : ac a ymfroftiant yn
llofowgrwydd eu cyfoeth.

7 Gan waredu ni wared
neb ei frawd : ac ni all efe
roddi iawn drosto i Dduw.

8 (Canys gwerthfawr yw
pryniad eu henaid : hynny a
baid byth)

9 Fel y byddo efe byw
byth : ac na welo lygredig-
aeth.

10 Canys efe a wêl fod y
doethion yn meirw : yr un
ffunud, y derfydd am ffol ac

ynfyd ; gadawant eu golud i
eraill.

11 Eu meddwl yw, y pery
eu tai yn dragywydd, a'u
trigfeydd hyd genhedlaeth a
chenhedlaeth : henwant eu
tiroedd ar eu henwau eu
hunain.

12 Er hynny dyn mewn
anrhydedd, nid erys : tebyg
yw i anifeiliaid a ddifetlir.

13 Eu ffordd yma yw eu
hynfydrwydd : erto eu hil-
iogaeth ydynt foddlon i'w
hymadrodd.

14 Fel defaid y gosodir
hwynt yn uffern ; angau a
ymborth arnynt ; a'r rhai
cyfiawn a lywodraetha ar-
nynt y bore : a'u tegwch a
dderfydd yn y bedd, o'u
cartref.

15 Etto Duw a wared fy
enaid i o feddiant uffern :
canys efe a'm derbyn i.

16 Nac ofna pan gyfoeth-
ogo un : pan ychwanego go-
goniant ei dŷ ef.

17 Canys wrth farw ni
ddwg efe ddim ymaith : ac ni
ddisgyn ei ogoniant ar ei ol ef

18 Er iddo yn ei fywyd
fendithio ei enaid : canmol-
ant dithau, o byddi dy wrth-
yt dy hun.

19 Efe a â at genhedlaeth
ei dadau : ac ni welant oleu-
ni byth.

20 Dyn mewn anrhydedd,
ac heb ddeall : fydd gyffelyb
i anifeiliaid a ddifethir.

BOREOL WEDDI.

S A L M. L.

Deus deorum.

DUW y duwiau; sef yr
Arglwydd, a lasarodd:
ac a alwodd y ddaear, o
godiad haul hyd ef fach-
ludiad.

2 Allan o Sïon, perffaith-
rwydd tegwch : y llewyrch-
odd Duw

3 Ein Duw ni a ddaw, ac
ni bydd ddistaw : tân a yfa
o'i flaen ef, a thymmestl
ddirfawr fydd o'i amgylch.

4 Geilw ar y nefoedd oddi
uchod : ac ar y ddaear, i
farnu ei bobl.

5 Cefglwch fy saint yng-
hyd attaf fi : y rhai a wnaeth-
ant gyfammod â mi trwy a-
berth.

6 A'r nefoedd a fynegant
ei gyfiawnder ef : canys
Duw ei hun fydd farnwr.

7 Clywch, fy mhobl, a
mi a lasaraf ; O Israel, a mi
a dystiolaethaf i'th erbyn :
Duw, sef dy Dduw di, yd-
wyf fi.

8 Nid am dy aberthau
y'th geryddaf, na'th boeth-
offrynnau : am nad oedd-
ynt ger fy mron i yn wastad.

E

9 Ni chymmeraf fustach
o'th dŷ : na bychod o'th
gorlannau.

10 Canys holl fwystfilod
y coed ydynt eiddof fi : a'r
anifeiliaid ar fil o fynydd-
oedd.

11 Adwaen holl adar y
mynyddoedd : a gwŷllt ani-
feiliaid y maes ydynt eiddof fi.

12 Os bydd newyn arnaf,
nid dywedaf i ti : canys y
byd a'i gyflawnder fydd ei-
ddof fi.

13 A fwyttaf fi gig teirw:
neu a yfaf fi waed bychod ?

14 Abertha foliant i
Dduw : a thal i'r Goruchaf dy
addunedau.

15 A galw arnaf fi yn nydd
trallod : mi a'th waredaf,
a thi a'm gogoneddi.

16 Ond wrth yr annuw-
iol y dywedodd Duw : Beth
fydd i ti a fynegech ar fy
neddfau, neu a gymmerekh
ar fy nghyfammod yn dy
enau ;

17 Gan dy fod yn casau
addysg : ac yn taflu fy ngeir-
iau i'th ol ?

18 Pan welaiſt leidr, cyt-
tunaist ag ef : a'th gyfran
oedd gyd â'r godinebwyr.

19 Gollyngaist dy safn i
ddrygioni : a'th dafod a gyd-
bletha ddichell.

20 Eistedd

20 Eisteddaist, a dywed- haer pan lafarych, ac y bydd-
aist yn erbyn dy frawd : it bur pan farnech.
rhoddaistenllibi fab dy fam.

21 Hyn a wnaethost, a mi y'm lluniwyd : ac mewn
a dewais ; tybiaist dithau fy pechod y beichiogodd fy
mod yn gwbl fel ti dy hun : mam arnaf.
ond mi a'th argyoddaf, 6 Wele, ceraist wirionedd
ac a'u trefnaf o flaen dy oddi mewn : a pheri i mi
lygaid. wybod doethineb yn ddirgel.

22 Deallwch hyn yn awr, 7 Glanha fi ag isop, a mi a
y rhai ydych yn anghofio lanheir : golch fi, a byddaf
Duw : rhag i mi eich rhwy- wynnach nâ'r eira.
go, ac na byddo gwaredydd. 8 Par di i mi glywed gor-

23 Yr hwn a abertho fol- foled a llawenydd : fel
iant, a'm gogonedda i : a'r y llawenycho'r esgryn a
neb a osodo ei ffordd yn ddrylliaist.
iawn, dangosaf iddo iach-
awdwriaeth Duw.

S A L M. LI.

Miserere mei, Deus.

TRugarha wrthyf, O
Dduw, yn ol dy dru-
garowgrwydd : yn ol lliaws
dy dosturiaethau, dilea fy
anwireddau.

2 Golch fi yn llwyr-ddwys
oddiwrth fy anwiredd : a gla-
nha fi oddiwrth fy mhechod.

3 Canysyr wyfyn cydna-
bod fy nghamweddau : a'm
pechod fydd yn wastad ger
fy mron.

4 Yndyerbyndi, dydi dy
hunan, y pechais, ac y
gwneuthum y drwg hwn yn
dy olwg : fel y'th gyfiawn-

10 Crea galon lân ynof,
O Dduw : ac adnewydd
yspryd uniawn o'm mewn.

11 Na fwrw fi ymaith
oddi ger dy fron : ac na
chymmer dy Yspryd Sanct-
aidd oddi wrthyf.

12 Dyro drachefn i mi
orfoledd dy iachawdwriaeth :
ac â'th hael Yspryd cynnal fi.

13 Yna y dysgaf dy ffyrdd
i rai anwir : a phechaduriaid
a droir attat

14 Gwared fi oddiwrth
waed, O Dduw, Duw fy
iachawdwriaeth : a'm tafod
a gân yn llafar am dy gyf-
iawnder.

15 Arglwydd, agor fy
ngwefusau :

ngwefusau : a'm genau a
fynega dy foliant.

16 Canys ni chwennychi
aberth ; pe amgen, mi a'i
rhoddwn : poeth-offrwn ni
synni.

17 Aberthau Duw ydynt
yspryd drylliedig : calon
ddrylliog gyftuddiedig, O
Dduw, ni ddirmysi.

18 Gwna ddaioni yn dy
ewyllysgarwch i Sion : ad-
eilada furiau Jerusaleu.

19 Yna y byddi foddlon i
ebyrth cyfiawnder, i boeth-
offrwm ac aberth llosg : yna
yr offrymmant tustych ar dy
allor.

S A L M. LII.

Quid gloriaris?

PAham yr ymffrofti
mewn drygioni, O ga-
darn, y mae trugaredd Duw
yn parhau yn wastadol.

2 Dy dafod a ddychym-
myg ysgelerder : fel ellyn
llym, yn gwneuthur twyll.

3 Hoffaist ddrygioni yn
fwy na daioni : a chelwydd
yn fwy na thraethu cyfiawn-
der.

4 Hoffaist bob geiriau di-
stryw : O dafod twyllodrus.

5 Duw a'th ddistrywia di-
thau yn dragwydd : efe a'th
gipia di ymaith, ac a'th dynn
allan o'th babell, ac a'th
ddiwreiddia o dir y rhai byw.

6 Y cyfiawn hefyd a wel-
ant, ac a ofnant : ac a chw-
arddant am ei ben.

7 Wele'r gwr ni ofododd
Dduw yn gadernid iddo :
eithr ymddiriedodd yn llof-
owgrwydd ei olud, ac a ym-
nerthodd yn ei ddrygioni.

8 Ond myfi fydd fel
olewwydden werdd yn nhy
Dduw : ymddiriedaf yn
nhrugaredd Duw byth ac
yn dragwydd.

9 Clodforaf di yn dragy-
wydd, o herwydd iti wneuth-
ur hyn : a disgwyliaf wrth
dy Enw ; canys da yw ger
bron dy faint.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. LIII.

Dixit insipiens.

DYwedodd yr ynfyd yn
ei galon, Nid oes un
Duw : ymlygrasant, a gwn-
aethant ffaidd anwiredd ;
nid oes un yn gwneuthur
daioni.

2 Edrychodd Duw i lawr
o'r nefoedd ar feibion dyn-
ion : i edrych a oedd neb
yn ddeallus, ac yn ceisio Duw.

3 Ciliasai pob un o honynt
yn wysg ei gefn ; cyd-ym-
ddifwynafent : nid oes a
wnel ddaioni, nac oes un.

4 Oni wyr gweithredwyr odd o bob trallod : a'm lly-anwiredd, y rhai fydd yn gad a welodd ei ewyllys ar bwyttu fy mhobl, fel y bwyttu fy ngelynion.
taent fara : ni alwasant ar S A L M. LV.
Dduw.

Exaudi, Deus.

5 Yno'r ofnasant gan ofn, lle nid oedd ofn: canys Duw a wafgarodd efgyrn yr hwn a'th warchaeodd; gwaradwyddais hwynt, am i Dduw eu dirmygu lwy.

6 O na roddid iachawdwriaeth i Israel o Sion : pan ymchwelo Duw gaethiwed ei bobl, y llawenycha Jacob, ac yr ymhyfryda Israel.

S A L M. LIV.

Deus, in Nomine.

A Chub fi, O Dduw, yn dy Enw : a barn fi yn dy gadernid.

2 Duw, clyw fy ngweddi: gwranddo ymadrodd fy ngenau.

3 Canys dieithriaid a gyfodasant i'm herbyn : a'r trawfion, a geisiant fy enaid, ni ofodasant Dduw o'u blaen.

4 Wele, Duw fydd yn fy nghynnorthwyo : yr Arglwydd fydd ym mysg y rhai a gynhaliant fy enaid.

5 Efe a dâl ddrwg i'm gelunion : tor hwynt ymaith yn dy wirionedd.

6 Aberthaf it' yn ewyllysgar : clodforaf dy Enw, O Arglwydd : canys da yw.

7 Canys efe a'm gwared-

G Wranddo fy ngweddi, O Dduw : ac nac ymguddia rhag fy neisfyad.

2 Gwranddo arnaf, ac erglyw fi : cwynfan yr ydwyf yn fy ngweddi, a thuchan;

3 Gan lais y gelyn, gan orthrymder yr annuwiol : o herwydd y maent yn bwrw anwiredd arnaf, ac yn tynghafau yn llidiog.

4 Fy nghalon a ofidia o'm mewn: ac ofn angau a syrthiodd arnaf.

5 Ofn ac arswyd a ddaeth arnaf : a dychryn a'm gorchuddiodd.

6 A dywedais, O na bai i mi adenydd fel colommen : yna'r ehedwn ymaith, ac y gorphwyswn.

7 Wele, crwydrwn ym mhell : ac arhoswn yn yr anialwch.

8 Brysiwn i ddiangc: rhag a gwýnt ystormus a'r dymmeftl.

9 Dinystria O Arglwydd, a gwahan eu tafodau: canys gwelais drawfder a chynnen yn y ddinas.

10 Dydd a nos yr amgylchant hi ar ei muriau :

ac

ac y mae anwiredd a blinder yn ei chanol hi.

11 Anwireddau fydd yn ei chanol hi: ac ni chilia twyll a dichell o'i heolydd hi.

12 Canys nid gelyn a'm difenwodd; yna y dioddef-afwn: nid fy nghasddyn a ymfawrygodd i'm herbyn; yna mi a ymguddiaswn rhag-ddo ef.

13 Eithr tydi, ddyn, fy nghydradd: fy fforddwr, a'm cydnabod,

14 Y rhai oedd felys gen-ym gyd-gyfrinach: ac a rodiasom i dŷ Dduw yng- hyd,

15 Rhuthred marwolaeth arnynt, a disgynant i uffern yn fyw: canys drygioni fydd yn eu cartref, ac yn eu mysg.

16 Myfi a waeddaf ar Dduw: a'r Arglwydd a'm hachub i.

17 Hwyr a bore, a hanner dydd, y gweddias, a byddaf daer: ac efe a glyw fy llef-erydd.

18 Efe a waredodd fy enaid mewn heddwch oddi- wrth y rhyfel oedd i'm her- byn: canys yr oedd llawer gyd â mi.

19 Duw a glyw, ac a'u darostwng hwynt, yr hwn fydd yn aros erioed: am nad

oes gyfnewidiau iddynt, am hynny nid ofnant Dduw.

20 Efe a estynodd ei law yn erbyn y rhai oedd hedd- ychlon ag ef: efe a dorrodd ei gyfammod.

21 Llyfnach oedd ei enau nag ymenyn, a rhyfel yn ei galon: tynerach oedd ei eir- iau nag olew, a hwynt yn gleddyfau noethion.

22 Bwrw dy faich ar yr Arglwydd, ac efe a'th gyn- nal di: ni âd i'r cyfiawn yf- gogi byth.

23 Tithau, Dduw, a'u disgyni hwynt i bydew di- nystr: gwŷr gwaedlyd a thwyllodrus ni byddant byw hanner eu dyddiau; ond myfi a obeithiaf ynot ti.

BOREOL WEDDI.

S A L M. LVI.

Miserere mei, Deus.

TRugarha wrthyf, O Dduw; canys dyn a'm llyngcai: beunydd, gan ym- ladd, y'm gorthrymma.

2 Beunydd y'm llyngcai fy ngelynion: canys llawer fydd yn rhyfela i'm herbyn, O Dduw Goruchaf.

3 Y dydd yr ofnwyf: mi a ymddiriedaf ynot ti.

4 Yn Nuw y clodforaf ei air, yn Nuw y gobeithiaf: nid

nid ofnaf beth a wnel cnawd
i mi.

5 Beunydd y cam-gym-
merant fy ngeiriau : eu holl
feddyliau sydd i'm herbyn
er drwg.

6 Hwyl a ymgasglant, a
lechiant : ac a wylant fy
nghamrau, pan ddisgwyl-
iant am fy enaid.

7 A ddiangant hwyl trwy
anwiredd : disgyn y bobl-
oedd hyn, O Dduw, yn dy
lidiowgrwydd.

8 Ti a gyfrifaist fy sym-
mudiadau ; dod fy nagrau
yn dy gostrel : onid ydynt
yn dy lyfr di ?

9 Y dydd y llefwyf arnat,
yna y dychwelir fy ngelyn-
ion yn eu gwrthol : hyn a
wn ; am fod Duw gyd â
mi.

10 Yn Nuw y moliannaf
ei air ; yn yr Arglwydd y
moliannaf ei air.

11 Yn Nuw yr ymddi-
riedais : nid ofnaf beth a
wnel dyn i mi.

12 Arnaf fi, O Dduw,
y mae dy addunedau : talaf
i ti foliant.

13 Canys gwaredaist fy
enaid rhag angau : oni
waredi fynhraed rhag fyrth-
lo, fel y rhodiwyf ger bron
Duw yngoleuni y rhai byw ?

S A L M. LVII.

Miserere, mei, Deus.

TRugarha wrthyf, O
Dduw, trugarha wrth-
yf ; canys ynot y gobeith-
iodd fy enaid : ie, ynghysgod
dy adenydd y gobeithiaf,
hyd onid el yr aflwydd hwn
heibio.

2 Galwaf ar Dduw Goruch-
af : ar Dduw a gwblha â mi.

3 Efe a enbyn o'r nefoedd ;
ac a'm gwared oddiwrth
warthrudd yr hwn a'm
llyngcai : denbyn Duw ei
drugaredd a'i wirionedd.

4 Fy enaid sydd ym mysg
llewod ; gorwedd yr wyf ym
mysg dynion poethion : sef
meibion dynion, y rhai y
mae eu dannedd yn wayw-
ffyn a faethau, a'u tafod yn
gleddyf llym.

5 Ymddyrycha, Dduw,
uwch y nefoedd : a bydded
dy ogoniantar yr holl ddaear.

6 Darparasant rwyd i'm
traed ; crymmwyd fy enaid :
cloddiasant bydew o'm blaen ;
fyrthiasant yn ei ganol.

7 Parod yw fy nghalon,
O Dduw ; parod yw fy ngha-
lon : canaf a chanmolaf.

8 Deffro, fy ngogoniant ;
deffro, nabl a thelyn : deffro-
af yn fore.

9 Clodforaf di, Arglwydd,
ym mysg y bobloedd : can-
molaf

molaf di ym mysg y cenhedloedd.

10 Canys mawr yw dy drugaredd hyd y nefoedd: a'th wirionedd hyd y cymylau.

11 Ymddyrrha, Dduw, uwch y nefoedd: a bydded dy ogoniant ar yr holl ddaear.

S A L M. LVIII.

Si vere utique.

AI cyfiawnder yn ddiau a draethwch chwi, O gynulleidfa: a fernwch chwi uniondeb, O feibion dynion?

2 Anwiredd yn hytrach a weithredwch yn y galon: trawfder eich dwylaw yr ydych yn ei bwyso ar y ddaear.

3 O'r groth yr ymddieithriodd y rhai annuwiol: o'r bru y cyfeiliornasant, gan ddywedyd celwydd.

4 Eu gwenwyn fydd fel gwenwyn farph: y maent fel y neidr fyddar, yr hon a gau ei chlustiau;

5 Yr hon ni wrendy ar lais y rhinwyr: er cyfarwydded fyddo'r fwynwr.

6 Dryllia, O Dduw, eu dannedd yn eu geneuau: tor, O Arglwydd, gil-ddannedd y llewod ieuaingc.

7 Todder hwynt fel dyfroedd y fydd yn rhedeg yn wastad: pan faetho eu faethau, byddant megis wedi eu torri.

8 Aed ymaith fel malwoden dawdd, neu erthyl gwarraig: fel na welont yr haul.

9 Cyn i'ch crochanau glywed y mieri: efe a'u cymmer hwynt ymaith megis â chorwynt, yn fyw, ac yn ei ddigofaint.

10 Y cyfiawn a lawenycha pan welo ddial: efe a ylch ei draed yngwaed yr annuwiol.

11 Fel y dywedo dyn, Diau fod ffrwyth i'r cyfiawn: diau fod Duw a farnar y ddaear.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. LIX.

Eripe me de inimicis.

FY Nuw, gwared fi oddi wrth fy ngelynion: ymddiffyn fi oddiwrth y rhai a ymgyfodant i'm herbyn.

2 Gwared fi oddiwrth weithredwyr anwiredd: ac achub fi rhag y gwŷr gwaedlyd.

3 Canys wele, cynllwynasant yn erbyn fy enaid; ymdannedd yn eu geneuau: gasglodd cedyrn i'm herbyn: nid ar fy mai na'm pechod i, O Arglwydd.

4 Rhedant, ymbarottoant, heb anwiredd ynof fi: deffro dithau i'm cymmorth, ac edrych.

5 A thi Arglwydd Dduw 'r lluoedd, Duw Israel, deffro i ymweled â'r holl genhedloedd : na thrugarha wrth neb a wnant anwiredd yn faleifus.

6 Dychwelant gyd â'r hwyr : cyfarthant fel cwn, ac amgylchant y ddinas.

7 Wele, bytheiriant â'u genau; cleddyfau fydd yn eu gwefusau : canys pwy (meddant) a glyw?

8 Ond tydi, O Arglwydd, a'u gwatwori hwynt : ac a chwerddi am ben yr holl genhedloedd.

9 O herwydd ei nerth ef, y disgwyliaf wrthyt ti : canys Duw yw fy ymddiffynfa.

10 Fy Nuw trugarog a'm rhagflaena : Duw a wna i mi weled fy ewyllys ar fy ngelynion.

11 Na ladd hwynt, rhag i'm pobl anghofio : gwaagar hwynt yn dy nerth, a darostwng hwynt, O Arglwydd ein tarian.

12 Am bechod eu genau, ac ymadrodd eu gwefusau, dalier hwynt yn eu balchder : ac am y fêldith a'r celwydd a draethant,

13 Difa hwynt yn dy lid; difa, fel na byddont : a gwybyddant mai Duw fydd yn llywodraethu yn Jacob, hyd eithafoedd y ddaear.

14 A dychwelant gyd â'r hwyr, a chyfarthant fel cwn : ac amgylchant y ddinas.

15 Crwydrant am fwyd : ac oni's digonir, grwgnachant.

16 Minnau a ganaf am dy nerth ; ie, llafar-ganaf am dy drugaredd yn fore : canys buost yn ymddiffynfa i mi, ac yn noddfa, yn y dydd y bu cyfyngder arnaf.

17 I ti, fy nerth, y canaf : canys Duw yw fy ymddiffynfa, a Duw fy nhrugaredd.

S A L M. LX.

Deus, repulisti nos.

O Dduw, bwriaisf ni ymaith, gwasgeraisf ni, a forraisf : dychwel attom drachefn.

2 Gwnaethost i'r ddaear grynu, a holltaisf hi : iacha ei briwiau ; canys y mae yn crynu.

3 Dangosaisf i'th bobl galedi : diodaist ni â gwin madrondod.

4 Rhoddaist faner i'r rhai a'th ofnant : i'w dyrchafu o herwydd y gwirionedd.

5 Fel y gwareder dy rai anwyl : achub a'th ddeheulaw, a gwrando fi.

6 Duw a lafarodd yn ei sancteiddrwydd, Llawenychaf,

ychaf, rhannaf Sicheu : a 5 Canysti, Dduw, a glyw-
mesuraf ddyffryn Succoth. aist fy addunedau : rho-

7 Eiddof fi yw Gilead, ac ddaist etifeddiaeth i'r rhai a
eiddof fi Manasse : Ephraim ofnant dy Enw.

hefyd yw nerth ty mhen ; 6 Ti a estyni oes y Bre-
Juda yw fy neddfwr. nhin : ei flynyddoedd fydd-

8 Moabyw fy nghrochan ant fel cenhedlaethau lawer.
golchi : dros Edom y bwriaf

fy esgid ; Philistia, ymor- 7 Efe a erys byth ger bron
foledda di o'm plegyd i. Duw : darpar drugaredd a

9 Pwy a'm dwgi'r ddinas 8 Felly y canmolaf dy
gadarn : pwy a'm harwain Enw yn dragywydd : fel y

hyd yn Edom ? talwyf fy addunedau beu-
nydd.

10 Onid tydi, Dduw, yr *****
hwn a'n bwriaf ymaith : a

thydi, O Dduw, yr hwn nid BOREOL WEDDI.

ait allan gyd â'n lluoedd ? S A L M. LXII.

11 Moes i ni gynhorthwy Nonne Deo.
rhag cyfyngder : canys ofer

yw ymwared dyn. W R T H Dduw yn unig
12 Yn Nuw y gwnawn y disgwyl fy enaid : y
wroldeb : canys efe a fathr hono ef y daw fy iachawd-

ein gelynyon. wriaeth.

S A L M. LXI. 2 Efe yn unig yw fy
Exaudi, Deus. nghraig, a'm iachawdwr-

C L Y W, O Dduw, fy iaeth : a'm hymddiffyn ;
llefain : gwrando ar fy ni'm mawr ysgogir.

ngweddi. 3 Pa hŷd y bwriedwch af-
2 O eithaf y ddaear y lwydd yn erbyn gwr ? lleddir

llefaf attat, pan lesmeirio fy chwi oll : a byddwch fel ma-

ughalon : arwain fi i graig a gwyr ogwyddedig, neu bared

fyddo uwch nâ mi. ar ei ogwydd.

3 Canys buost yn noddfa 4 Ymgynghorasant yn un-
i mi : ac yn dŵr cadarn rhag ig i'w fwrw ef i lawr o'i

y gelyn. fawredd ; hoffasant gel-
4 Preswyliaf yn dy babell wydd ; â'u geneuau y ben-

byth : a'm hymddiried fydd dithiant,

dan orchudd dy adenydd.

dithiant, ond o'u mewn y melldithiant.

5 O fy enaid, disgwyl wrth Dduw yn unig : canys ynddo ef y mae fy ngobaith.

6 Efe yn unig yw fy nghraig, a'm iachawdwriaeth : efe yw fy ymddiffynfa ; ni'm hysgogir.

7 Yn Nuw y mae fy iachawdwriaeth a'm gogoniant : craig fy nghadernid, a'm noddfa fydd yn Nuw.

8 Gobeithiych ynddo ef bob amser ; O bobl, tywellt- wch eich calon ger ei fron ef : Duw fydd noddfa i ni.

9 Gwagedd yn ddiau yw meibion dynion ; geudab yw meibion gwŷr : i'w gosod yn y clorian, ysgafnach ydynt hwy i gyd nâ gwegi.

10 Nac ymddiriedwch mewn trawfder, ac mewn trais na fyddwch ofer : os cynnydda golud, na roddwch eich calon arno.

11 Unwaith y dywedodd Duw, clywais hynny ddwywaith : mai eiddo Duw yw cadernid.

12 Trugaredd hefyd fydd eiddot ti, O Arglwydd : canys ti a deli i bob dyn yn ol ei weithred.

S A L M. LXIII.

Deus, Deus meus.

TI, O Dduw, yw fy Nuw i ; yn fore y'th

geisias : fychedodd fy enaid am danat, hiraethodd fy nghnawd am danat, mewn tir cras a fychedig heb ddwfr ;

2 I weled dy nerth a'th ogoniant : fel y'th welais yn y cyfsegr.

3 Canys gwell yw dy drugaredd di nâ'r bywyd : fy ngwefusau a'th folianant.

4 Fel hyn y'th glodforaf yn fy mywyd : dyrchafaf fy nwyllaw yn dy Enw.

5 Megis â mer ac â brasder y digonir fy enaid : a'm genau a'th fawl â gwefusau llafar.

6 Pan y'th gofiwyf ar fy ngwely : myfyriaf am danat yngwyliadwriaethau 'r nos.

7 Canys buost gynhorthwy i mi : am hynny yng- hysgod dy adenydd y gorfoleddaf.

8 Fy enaid a lŷn wrthyt : dy ddeheulaw a'm cynnal.

9 Ond y rhai a geisiant fy enaid i ddistryw : a ant i ifelderau'r ddaear.

10 Syrthiant ar fin y cleddyf : rhan llwynogod fyddant.

11 Ond y Brenhin a law- enycha yn Nuw ; gorfoledda pob un a dyngo iddo ef : eithr cauir genau y rhai a ddywedant gelwydd.

S A L M.

S A L M. LXIV.

Exaudi, Deus.

CLYW fy llet, O Dduw, yn fy ngweddi : cadw fy einioes rhag ofn y gelyn.

2 Cudd fi rhag cyfrinach y rhai drygionus : rhag terfysg gweithredwyr anwiredd;

3 Y rhai a hogant eu tafod fel cleddyf : ac a ergydi-ant eu faethau, sef geiriau chwerwon ;

4 I faethu'r perffaith yn ddirgel : yn ddifymmwth y faethant ef, ac nid ofnant.

5 Ymwrolant mewn peth drygionus ; ymchwedleuant am ofod maglau yn ddirgel ; dywedant, Pwy a'u gwel hwynt ?

6 Chwiliant allan anwireddau ; gorphenant ddyfal chwilio : ceudod a chalon pob un o honynt sydd ddofn.

7 Eithr Duw a'u faetha hwynt : â faeth ddifymmwth yr archollir hwynt.

8 Felly hwy a wnant i'w tafodau eu hun syrthio arnynt : pob un a'u gwelo, a gilia.

9 A phob dyn a ofna, ac a fynega waith Duw : canys doeth-ystryiant ei waith ef.

10 Y cyfiawn a lawenycha yn yr Arglwydd, ac a obeithia ynddo : a'r rhai

uniawn o galon oll a orfol-
eddant.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. LXV.

Te decet hymnus, Deus.

MAWL a'th erys di yn Sion, O Dduw : ac i ti y telir yr adduned.

2 Ti yr hwn a wrandewi weddi : attat ti y daw pob cnawd.

3 Pethau anwir a'm gorch-
fygafant : ein camweddau ni, ti a'u glanhei.

4 Gwŷn ei fyd yr hwn a ddewisech, ac a nesaech at-
tat ; fel y trigo yn dy gynt-
eddoedd : nyni a ddigonir â
daioni dy dŷ, sef dy deml
sanctaidd.

5 Attebi i ni trwy bethau ofnadwy, yn dy gyfiawnder, O Dduw ein iachawdwr-
iaeth : gobaith holl gyrrau'r
ddaeir, a'r rhai sydd bell ar
y môr.

6 Yr hwn a sicrha'r my-
nyddoedd trwy ei nerth : ac
a wregysir â chadernid.

7 Yr hwn a oftega dwrfy
moroedd : twrf eu tonnau,
a therfysg y bobloedd.

8 A phreswylwyr eithaf-
oedd y byd a ofnant dy ar-
wyddion : gwnai i derfyn
bore a hwyr lawenychu.

9 Yr

9 Yr wyt yn ymweled â'r ddaear, ac yn ei dyfrhau hi; yr ydwy't yn ei chyfoethogi hi yn ddirfawr ag afon Duw, yr hon fydd yn llawn dwfr : yr wyt yn parottoi yd iddynt, pan ddarperaist felly iddi.

10 Ganddyfrhau ei chefnau, a gostwng ei rhychau : yr ydwy't yn ei mwydo hi â chafodau, ac yn bendithio ei ehndd hi.

11 Coroni yr ydwy't y flwyddyn â'th ddaioni : a'th lwybrau a ddiferant frasder.

12 Diferant ar borfeydd yr anialwch : a'r bryniau a ymwregysant â hyfrydwch.

13 Y dolydd a wisgir â defaid, a'r dyffrynoedd a orchuddir ag yd am hynny y bloeddiant, ac y canant.

S A L M. LXVI.

Jubilate Deo.

LAWEN-floeddiwch i Dduw : yr holl ddaear.

2 Datgenwch ogoniant ei Enw : gwnewch ei foliant yn ogoneddus.

3 Dywedwch wrth Dduw, Mor ofnadwy wyt yn dy weithredoedd : o herwydd maint dy nerth, y cymmer dy elynion arnynt fod yn ddaroftyngedig i ti !

4 Yr holl ddaear a'th addolant di : ac a ganant i ti : ie, canant i'th Enw.

5 Deuwch, a gwelwch weithredoedd Duw : ofnadwy yw yn ei weithred tu ag at feibion dynion.

6 Trodd efe'r môr yn fychdir : aethant trwy'r afon ar draed ; yna y llawenychasom ynddo.

7 Efe a lywodraetha trwy ei gadernid byth ; ei lygaid a edrychant ar y cenhedloedd : nac ymddyrchfaed y rhai anufudd.

8 O bobloedd, bendithiwch ein Duw : a pherwch glywed llais ei fawl ef ;

9 Yr hwn fydd yn gosod ein henaid mewn bywyd : ac ni ad i'n troed lithro.

10 Canys profaist ni, O Dduw : coethaist ni, fel coethi arian.

11 Dygaist ni i'r rhwyd : gofodaist wasgfa ar ein llwynau.

12 Peraist i ddynion farchogaeth ar ein pennau : aethom trwy'r tân a'r dwfr ; a thi a'n dygaist allan i le diwall.

13 Deuaf i'th dy ag offrymmau poeth : talaf it' fy addunedau.

14 Y rhai a adroddodd fy ngwefusau : ac a ddywedodd fy ngenau yn fy nghyfyngder.

15 Offrymmaf it' boeth-offrymmau breifion, ynghyd

ag

ag arogl-darth hyrddod : a-berthaf ychen a bychod.

16 Deuwch, gwrandewch, y rhai oll a ofnwch Dduw : a mynegaf yr hyn a wnaeth efe i'm henaidd.

17 Llefais arno â'm genau : ac efe a ddyrchafwyd â'm tafod.

18 Pe edrychafwn ar anwiredd yn fy nghalon : ni wrandawfai'r Arglwydd.

19 Duw yn ddiau aglybu : ac a wrandawodd ar lais fy ngweddi.

20 Bendigedig fyddo Duw, yr hwn ni throdd fy ngweddi oddi wrtho : na'i drugaredd ef oddi wrthyf finnau.

S A L M. LXVII.

Deus misereatur.

DUW a drugarhao wrthym, ac a'n bendithio : a thywynned ei wyneb arnom.

2 Fel yr adwaener dyffordd ar y ddaear : a'th iachawdwriaeth ym mhlith yr holl genhedloedd.

3 Molianned y bobl di, O Dduw : molianned yr holl bobl dydi.

4 Llawenhaed y cenhedloedd, a byddant hyfryd : cais ti a fferni'r bobl yn unig mewn, ac a lywodraethi'r cenhedloedd ar y ddaear.

5 Molianned y bobl di, O Dduw : molianned yr holl bobl dydi.

6 Yna'r ddaear rydd ei ffrwyth : a Duw, sef ein Duw ni, a'n bendithia.

7 Duw a'n bendithia : a holl derfynau'r ddaear a'i hofnant ef.

BOREOL WEDDI.

S A L M. LXVIII.

Exurgat Deus.

CYfoded Duw, gwasgarer ei elynion : a ffoed ei gasëion o'i flaen ef.

2 Chweli hwynt fel chwalu mwg : fel y tawdd cwyr wrth y tân, difether y rhai annuwiol o flaen Duw.

3 Ond llawenychery rhai cyfiawn, a gorfoleddant gerbron Duw : a byddant hyfryd o lawenydd.

4 Cenwch i Dduw, canmolwch ei Enw : dyrchefwch yr hwn fydd yn marchogaeth ar y nesoedd, a'i Enw yn IAH ; a gorfoleddwch ger ei fron ef.

5 Tad yr ymddifaid, a Barnwr y gweddwon, yw Duw : yn ei breswylfa sanctaidd.

6 Duw fydd yn gosod yr unig mewn teulu ; yn dwyn allan y rhai a rwymwyd mewn gefynnau : ond y rhai cyndyn a breswyliant graf-dir.

7 Pan

7 Panaethost, O Dduw, ynddo byth.
o flaen dy bobl : pan gerdd-
aist trwy'r anialwch;

8 Y ddaear a grynodd, a'r
nefoedd a ddiferafant o flaen
Duw: Sinai yntau a grynodd
o flaen Duw, sef Duw Israel.

9 Dyhidlaist wlaw graf-
lawn, O Dduw, ar dy eti-
feddiaeth : ti a'i gwrteith-
iaist, wedi ei blino.

10 Dy gynnulleidfa di
fydd yn trigo ynddi : yn dy
ddaioni, O Dduw, yr wyt
yn darparu i'r tlawd.

11 Yr Arglwydd a roddes
y gair : mawr oedd mintai y
rhai a'i pregethent.

12 Brenhinoedd byddinog
a ffoisant ar ffrwst : a'r hon
a drigodd yn ty, a rannodd
yr yspail.

13 Er gorwedd o honoch
ym mysg y crochanau: bydd-
wch fel esgyll colommen
wedi eu gwisgo ag arian, a'i
hadenydd ag aur melyn.

14 Pan wasgarodd yr
Hollalluog frenhinoedd yn-
ddi : yr oedd hi yn wen fel
eira yn Salmon.

15 Mynydd Duw fydd fel
mynydd Bafan : yn fynydd
cribog fel mynydd Bafan.

16 Paham y llemmwch,
chwi fynyddoedd cribog?
dyma'r mynydd a chwen-
nychodd Duw ei breswyllo :
ie, preswylia'r Arglwydd

17 Cerbydau Duw ydynt
ugain mil, sef miloedd o ang-
ylion : yr Arglwydd Dduw
fydd yn eu plith, megis yn
Sinai yn y cyffegr.

18 Dyrchefaist i'r uchel-
der, caeth-gludaist gaeth-
iwed: derbyniaist roddion i
ddynion; ie, i'r rhai cyndyn
hefyd, fel y preswylia'r Ar-
glwydd Duw yn eu plith.

19 Bendigedig fyddo'r Ar-
glwydd, yr hwn a'n llwytha
beunydd â daioni : sef Duw
ein iachawdwriaeth.

20 Ein Duw ni fydd Duw
iachawdwriaeth : ac i'r Ar-
glwydd Dduw y perthyn
diangfau rhag marwolaeth.

21 Duw yn ddiau a ar-
cholla ben ei elynion. a chop-
pa walltog yr hwn a rodio
rhagddo yn ei gamweddau.

22 Dywedoedd yr Arglw-
ydd, Dygaf fy mhobl dra-
chefn o Bafan : dygaf hwynt
drachefn o ddyfnder y môr;

23 Fel y trocher dy droed
yngwaed dy elynion : a tha-
fod dy gŵn yn yr unrhyw.

24 Gwelsant dy fynediad,
O Dduw: mynediad fy Nuw,
fy Mrenhin, yn y cyffegr.

25 Y cantorion a aethant
o'r blaen, a'r cerddorion ar
ol: yn eu mysg yr oedd y llan-
gceffau yn canu tympanau.

26 Bendithiwch

26 Bendithiwch Dduw yn y cynulleidfaoedd: sef yr Arglwydd, y rhai ydych o ffynnon Israel.

27 Yno y mae Benjamin fychan a'u llywydd: tywyfogion Zabulon, a thywyfogion Naphtali.

28 Dy Dduw a orchymynodd dy nerth: cadarnha, O Dduw, yr hyn a wnathost ynom ni.

29 Brenhinoedd a ddygant i ti anrheg: er mwyn dy deml yn Jerufalem.

30 Cerydda dyrfa'r gwaywffyn, cynulleidfa y gwrdddeirw, gyd â lloi'r bobl, fel y delont yn oftyngedig â darnau arian: gwaſgar y bobl fy dda ganddynt ryfel.

31 Pendefigion a ddeuant a'r Aipht: Ethiopia a estyn ei dwylaw'n bryfur at Dduw.

32 Teyrnafoeddy ddaear, cenwch i Dduw: canmolwch yr Arglwydd;

33 Yr hwn a ferchyg ar nef y nefoedd, y rhai oedd erioed: wele efe yn anfon ei les, a honno yn llef nerthol.

34 Rhoddwch i Dduw gadernid: ei oruchelder fydd ar Israel, a'i nerth yn yr wybrennau.

35 Ofnadwy wyt, O Dduw, o'th gyffegr: Duw Israel yw efe, fydd yn rhoddi nerth a chadernid i'r bobl. Bendigedig fyddo Duw.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. LXIX.

Salvum me fac.

A Chub fi, O Dduw: canys y dyfroedd a ddaethant i mewn hyd at fy enaid.

2 Soddais mewn tom dwfn, lle nid oes sefyllfa: daethum i ddyfnder dyfroedd, a'r ffrwd a lifodd drosof.

3 Bliniais yn llefain; sychodd fy ngheg; pallodd fy llygaid: tra'r ydwyf yn disgwyl wrth fy Nuw.

4 Amlach nâ gwallt fy mhen yw y rhai a'm caſant heb achos: cedyrn yw fy ngelynion diachos, y rhai a'm difethent: yna y telais yr hyn ni chymmerais.

5 O Dduw, ti a adwaenost fy ynfyrwydd: ac nid yw fy nghamweddau guddiedig rhagot.

6 Na chywilyddier o'm plegyd i y rhai a obeithiant ynot

ynot ti, Arglwydd Dduw y der fi : na chawed y pydew lluoedd : na waradwydder chiwaith ei safn arnaf.

o'm plegyd i y rhai a'th geisiant di, O Dduw Israel.

7 Canys er dy fwyn di y dygais warthrudd: ac y todd cywilydd fy wyneb.

8 Aethum yn ddieithr i'm brodyr: ac fel estron gan blant fy mam.

9 Canys zel dy dŷ a'm hyfodd: a gwaradwyddiad y rhai a'th waradwyddent di, a syrthiodd arnaf fi.

10 Pan wylais, gan gyftuddio fy enaid ag ympryd: bu hynny yn waradwydd i mi.

11 Gwisgais hefyd fachlain: ac aethum yn ddiareb iddynt.

12 Yn fy erbyn y chwedl- euai'r rhai a eisteddent yn y porth: ac i'r meddwon yr oeddwn yn wawd.

13 Ond myfi, fy ngweddi fydd attat ti, O Arglwydd, mewn amser cymmeradwy: O Dduw, yn lliosowgrwydd dy drugaredd gwrando fi, yngwirionedd dy iachawdwriaeth.

14 Gwared fi o'r dom, ac na foddwyf: gwareder fi oddiwrth fy nghaseion, ac o'r dyfroedd dyfnion.

15 Na lifed y ffrwd ddwfr drosof, ac na llyngced y dyfn-

16 Clyw fi, Arglwydd; canys da yw dy drugaredd: yn ol lliaws dy dofturiaethau, edrych arnaf.

17 Ac na chuddia dy wyneb oddiwrth dy was; canys y mae cyfyngder arnaf: bryfia, gwrando fi.

18 Nesa at fy enaid, a gwared ef: achub fi, o herwydd fy ngelynion.

19 Ti a adwaenost fy ngwarthrudd, a'm cywilydd, a'm gwaradwydd: fy holl elynion ydynt ger dy frondi.

20 Gwarthrudd a dorrodd fy nghalon; yr ydwyf mewn gofid: a disgwyliais am rai i dofturio wrthyf, ac nid oedd neb; ac am gyfurwyr, ac ni chefais neb.

21 Rhoddasant hefyd fustl yn fy mwyd: ac a'm diodasant yn fy syched â finegr.

22 Bydded eu bwrdd yn fagl ger eu bron: a'u llwyddiant yn dramgwydd.

23 Tywyller eu llygaid, fel na welont: a gwna i'w llwynau grynu bob amser.

24 Tywallt dy ddig arnynt: a chyrhaedded llid-iowgrwydd dy ddigofaint hwynt.

25 Bydded

yno,

25 Bydded eu preswylfod yn anghyfannedd : ac na fydded a drigo yn eu pebyll.

26 Canys erlidiafant yr hwn a darawfit ti : ac am ofid y rhai a archollaiſt ti, y chwedleuant.

27 Dod ti anwiredd at eu hanwiredd hwynt : ac na ddelont i'th gyfiawnder di.

28 Dileer hwynt o lyfr y rhai byw : ac na 'sgrifener hwynt gyd â'r rhai cyfiawn.

29 Minnau, truan a gofidus ydwyf : dy iachawdwriaeth di, O Dduw, a'm dyrchafo.

30 Moliannaf Enw Duw ar gân : a mawrygaf ef mewn mawl.

31 A hyn fydd well gan yr Arglwydd : nag ŷch neu fustach corniog, carnol.

32 Y trueiniaid a lawenychant pan welant hyn : eich calon chwithau, y rhai a ageisiwch Dduw, a fydd byw.

33 Canys gwrendy'r Arglwydd ar dlodion : ac ni ddiystyra efe ei garcharorion.

34 Nefoedd a daear, y môr a'r hyn oll a ymlusgo ynddo : molant ef.

35 Canys Duw a achub Sion, ac a adeilada ddinafoedd Juda : fel y trigont yno, ac y meddiannont hi.

F

36 A hiliogaeth ei weifion a'i meddiannant hi : a'r rhai a hoffant ei Enw ef, a breswylant ynddi.

S A L M LXX.

Deus, in adiutorium.

O Dduw, prysura i'm gwaredu : bryfia, Arglwydd, i'm cymmorth.

2 Cywilyddier a gwarthrudder y rhai a geisiant fy enaid : troer yn eu hol a gwaradwydder y rhai a ewyllyfiant ddrwg i mi.

3 Dattroer yn lle gwobr am eu cywilydd : y rhai a ddywedant, Ha, ha.

4 Llawenyched, a gorfolleded ynot ti y rhai oll a'th geisiant : a dyweded y rhai a garant dy iachawdwriaeth yn wastad, Mawryger Duw.

5 Minnau ydwyf dlawd ac anghenus ; O Dduw, bryfia attaf : fy nghymmorth a'm gwaredydd ydwyf ti ; O Arglwydd, na hir drig.

BOREOL WEDDI.

S A L M LXXI.

In te, Domine speravi.

YNOT ti, O Arglwydd, y gobeithiais : na'm cywilyddier byth.

2 Achub fi, a gwared fi yn dy gyfiawnder : goftwng dy glust attaf, ac achub fi.

3 Bydd

3 Bydd i mi yn drigfa gadarn i ddyfod iddi bob amser: gorchymynaist fy achub; canys ti yw fy nghraig a'm hymddiffynfa.

4 Gwared fi, O fy Nuw, o law'r annuwiol: o law'r anghyfiawn a'r traws.

5 Canys ti yw fy ngobaith, O Arglwydd Dduw: fy ymddiried o'm hieuengŷtyd.

6 Wrthyt ti y'm cynhaliwyd o'r bru: ti a'm tynnaist o groth fy mam; fy mawl fydd yn wastad am danat ti.

7 Oeddw'n i lawer megis yn rhyfeddod: eithr tydi yw fy nghadarn noddfa.

8 Llanwer fy ngenau â'th foliant: ac â'th ogoniant beunydd.

9 Na fwrw fi ynaith yn amser henaint: na wrthod fi pan ballo fy nerth.

10 Canys fy ngelynion fydd yn dywedyd i'm herbyn: a'r rhai a ddisgwyliant am fy enaid, a gyd-ymgynghorasant;

11 Gan ddywedyd, Duw a'i gwrthododd ef: erlidiwch, a deliwch ef; canys nid oes gwaredydd.

12 O Dduw, na fydd bell oddi wrthyf: fy Nuw, bryfia i'm cymmorth.

13 Cywilyddier a difether y rhai a wrthwynebant fy en-

aid: â gwarth ac â gwaradwydd y gorchuddier y rhai a geisiant ddrwg i mi.

14 Minnau a obeithiaf yn wastad: ac a'th foliannaf di fwyfŵy.

15 Fy ngenau a fynega dy gyfiawnder a'th iachawdwr-iaeth beunydd: canys ni wn rifiedi arnynt.

16 Ynghadernid yr Arglwydd Dduw y cerddaf: dy gyfiawnder di yn unig a gofiaf fi.

17 O'm hieuengŷtyd y'm dysgaist, O Dduw: hyd yn hyn y mynegais dy ryfeddodau.

18 Na wrthod fi chwaith, O Dduw, mewn henaint a phenllwydni: hyd oni fynegwyf dy nerth i'r genhedlaeth hon, a'th gadernid i bob un a ddelo.

19 Dy gyfiawnder hefyd, O Dduw, fydd uchel, yr hwn a wnaethost bethau mawrion: Pwy, O Dduw, fydd debyg i ti!

20 Ti, yr hwn a wnaethost i mi weled anl a blin gyfuddiau: a'm bywhai drachefn, ac a'm cyfodi drachefn o orddyfnder y ddaear.

21 Amlhai fy mawredd: ac a'm cyfuri oddi amgylch.

22 Minnau a'th foliannaf ar offeryn nabl, sef dy wirionedd,

ionedd, O fy Nuw: canaf it' â'r delyn, O Sanct Israel.

23 Fy ngwefusau a fyddant hyfryd pan ganwyf i ti: a'm henaidd, yr hwn a waredaist.

24 Fy nhafod hefyd a draetha dy gyfiawnder beunydd: o herwydd cywilyddiwydd a gwaradwyddwyd y rhai a geisiant niweid i mi.

S A L M LXXII.

Deus, iudicium.

O Dduw, dod i'r Brenhin dy farnedigaethau: ac ifaby Brenhin dy gyfiawnder.

2 Efe a farn dy bobl mewn cyfiawnder: a'th drueiniaid â barn.

3 Y mynyddoedd a ddygant heddwch i'r bobl: a'r brynau, trwy gyfiawnder.

4 Efe a farn drueiniaid y bobl: efe a achub feibion yr anghenus, ac a ddryllia'r gorthrymmydd.

5 Tra fyddo haul a lleuad y'th ofnant: yn oes oesoedd.

6 Efe a ddisgyn fel gwlw ar gnu gwlan: fel cawodydd yn dyfrhau'r ddaear.

7 Yn ei ddyddiau ef y blodeua'r cyfiawn: ac amllder o heddwch fydd tra fyddo lleuad.

8 Ac efe a lywodraetha o for hyd for: ac o'r ason hyd fersynau y ddaear.

9 O'i flaen ef yr ymgrymma trigolion yr anialwch: a'i elynion a lyfant y llwch.

10 Brenhinoedd Tarsis a'r ynysoedd a dalant anrheg: brenhinoedd Sheba a Seba a ddygant rodd.

11 Iê, yr holl frenhinoedd a ymgrymmant iddo: yr holl genhedloedd a'i gwafanaethant ef.

12 Canys efe a wared yr anghenog pan waeddo: y truan hefyd, a'r hwn ni byddo cynnorthwywr iddo.

13 Efe a arbed y tlawd a'r rheidus: ac a achub eneidiau'r rhai anghenus.

14 Efe a wared eu henaidd oddiwrth dwyll a thrawfder: a gwerthfawr fydd eu gwaed yn ei olwg ef.

15 Byw hefyd fydd efe, a rhoddir iddo o aur Seba: gweddiant hefyd arno ef yn wastad; beunydd y clodforir ef.

16 Bydd dyrnaid o yd ar y ddaear ym mhen y mynyddoedd; ei ffrwyth a ysgwyd fel Libanus: a phobl y ddinas a flodeuant fel gwellt y ddaear.

17 Ei Enw fydd yn dra gywydd; ei Enw a bery tra fyddo haul; ac ymfendithiant ynddo: yr holl genhedloedd a'i galwant yn wynfydedig.

18 Bendigedig fyddo'r Ar- chwedleua'n ddrygionus am glwydd Dduw, Duw Israel : drawsder : yn dywedyd yn yr hwn yn unig fydd yn uchel. gwneuthur rhyfeddodau.

19 Bendigedig hefyd fyddo erbyn y nefoedd : a'u tafod ei Enw gogoneddus ef yn a gerdd trwy'r ddaear.

dragywydd : a'r holl ddaear 10 Am hynny y dychwel a lanwer o'i ogoniant. Amen, ei bobl ef yma : ac y gwefgir iddynt ddwfr phiol lawn.

***** 11 Dywedant hefyd, Pa PRYDNHAWNOL WEDDI. fodd y gwyr Duw : a oes S A L M LXXIII. gwybodaeth gan y Goruchaf ?

Quam bonus Israel!

YN ddiau da yw Duw i nuwiol, a'r rhai fydd lwy- Israel : i'r rhai glan o ddiannus yn y byd : ac a galon. amlhafant olud.

2 Minnau, braidd na lithr- 13 Diau mai yn ofer y odd fy nhraed : prin na glanheais fy nghalon : ac y thripiodd fy ngherddediad. golchais fy nwylaw mewn diniweidrwydd.

3 Canys cynfigennais wrth y rhai ynfyd : pan welais 14 Canys ar hŷd y dydd lwyddiant y rhai annuwiol. y'm maeddwyd : fy ngher- ydd a ddeuai bob bore.

4 Canys nid oes rhwymau yn eu marwolaeth : a'u cryf- 15 Os dywedwn, Mynegaf der fydd heini. fel hyn : wele, â chenhedl- aeth dy blant di y gwnawn gam.

5 Nid ydynt mewn blind- 16 Pan amcenis wybod der fel dynion eraill : ac ni hyn : blin oedd hynny yn fy ddialeddir arnynt hwy gyd â ngolwg i, dynion eraill.

6 Am hynny y cadwyn- 17 Hyd onid aethum odd balchder hwynt : ac y gyffeigr Duw : yna y deallai eu diwedd hwynt ; fel dilledyn.

7 Eu llygaid a saif allan 18 Diau, ofod o hono gan frasder : aethant dros hwynt mewn llithrigfa : ngob feddwl calon o gyfoeth. chwympe o hwynt i dd weith

8 Y maent wedi llygru, yn nystr.

19 M

19 Mor ddifymmwth yr
aethant yn anghyfannedd :
pallasant, a darfuant gan
ofn.

20 Fel breuddwyd wrth
ddihuno un : felly, O Ar-
glwydd, pan ddeffroech, y
dirmysi eu gwedd hwynt.

21 Fel hyn y gosiodd fy
nghalon : ac y'm pigwyd yn
fy arennau.

22 Morynfyd oeddwn, ac
heb wybod : anifail oeddwn
o'th flaen di.

23 Etto yr ydwyf yn wa-
stad gyd â thi : ymaflaist yn
fy llaw ddehau.

24 A'th gyngor y'm har-
weini : ac wedi hynny y'm
cymmeri i ogoniant.

25 Pwy fydd genyf fi yn y
nespedd ond tydi : ac ni ewy-
llysiais ar y ddaear neb gyd â
thydi.

26 Pallodd fy nghnawd
a'm calon : ond nerth fy
nghalon a'm rhan yw Duw
yn dragywydd.

27 Canys wele, difethir y
rhai a bellhant oddi wrthyt :
torraist ymaith bob un a
butteinio oddi wrthyt.

28 Minnau, nesau at Dduw
fydd dda i mi : yn yr Ar-
glwydd Dduw y gosodais fy
ngobaith, i draethu dy holl
weithredoedd.

S A L M LXXIV.

Ut quid, Deus?

PAham, Dduw, y'n bwr-
iaist heibio yn dragy-
wydd : ac y myga dy ddig-
ofaint yn erbyn defaid dy
borfa ?

2 Cofia dy gynnulleidfa yr
hon a brynaist gynt ; a
llwyth dy etifeddiaeth yr hon
a waredaist : mynydd Sion
hwn, y preswylly ynddo.

3 Dyrcha dy draed at an-
rhaith dragywyddol : sef at
yr holl ddrwg a wnaeth y
gelyn yn y cyffegr.

4 Dy elynion a ruasant
ynghanol dy gynnulleidfa-
oedd : gosodasant eu baner-
au yn arwyddion.

5 Hynod oedd gwr : fel y
codasai fwiaill mewn dyryf-
goed.

6 Ond yn awr y maent yn
dryllio ei cherfiadau ar un-
waith : â bwiaill ac â morth-
wylion.

7 Bwriaasant dy gyffegr-
oedd yn tân : hyd lawr yr ha-
logasant breswylfa dy Enw.

8 Dywedasant yn eu ca-
lonnau, Cyd-anrheithiwn
hwynt : llosgasant holl syn-
agogau Duw yn y tir.

9 Ni welwn ein harwydd-
ion ; nid oes brophwyd
mwy : nid oes genym a wyr
pa hŷd.

10 Pa hŷd, Dduw, y leoedd y ddaear o drigfanguarthurdda'r gwrthwy-nau trawfder.

nebw'r : a gabla'r gelyn dy 21 Na ddychweled y tlawd yn waradwyddus : molianned y truan a'r anghenus dy Enw.

11 Paham y tynni yn ei hol dy law, fef dy ddeheu-law : tyn hi allan o ganol dy fynwes. 22 Cyfod, O Dduw, dadleu dy ddadl : cofia dy waradwydd gan yr ynfyd beunydd.

12 Canys Duw yw fy Mrenhin o'r dechreuad : 23 Nac anghofia lais dy gwneuthurwr iachawdwr-elynion : dadwrdd y rhai a iaeth o fewn y tir. godant i'th erbyn fydd yn dringo yn wastadol.

13 Ti yndy nerth a berth-aist y mor : drylliaist bennau dreigiau yn y dyfroedd.

14 Ti a ddrylliaist ben lefiathan : rhoddaist ef yn fwydi'r bobl yn yr anialwch.

15 Tia holltaist y ffynnon a'r afon : ti a ddyhyfbydd-aist afonydd cryfion.

16 Y dydd fydd eiddot ti; 24 Clodforwn dydi, O Dduw, clodforwn canys y nos hefyd fydd eiddot ti : agos yw dy Enw; dy ryti a barottoaist oleuni a feddodau a fynegant hynny.

17 Ti a ofodaist holl der-nulleidfa : mi a farnaf yn fynau'r ddaear : ti a luniaist uniawn.

18 Cofia hyn, i'r gelyn 25 Ymddattododd y ddaear, a'i holl drigolion : myfi gablu, O Arglwydd : ac i'r fydd yn cynnal ei cholofnau. bobl ynfyd ddifenwi dy 26 Dywedais wrth y rhai ynfyd, Nac ynfydwch : ac wrth y rhai annuwiol, Na ddyrchefwch eich corn.

19 Na ddyro enaid dy 27 Na ddyrchefwch eich durtur i gynnulleidfa'r gel- corn yn uchel : na ddywed- ynion : nac anghofia gyn- wch yn warfyrth nulleidfa dy drueiniaid byth.

20 Edrych ar y cyfam- 28 Canys nid o'r dwyrain mod : canys llawn yw tywyll-

BOREOL WEDDI.

S A L M LXXV.

Confitebimur tibi.

CLodforwn dydi, O

Dduw, clodforwn canys

agos yw dy Enw; dy ryti

a barottoaist oleuni a feddodau

a fynegant hynny.

2 Pandderbyniwyf y gyn-

nulleidfa : mi a farnaf yn

uniawn.

3 Ymddattododd y dda-

ear, a'i holl drigolion : myfi

fydd yn cynnal ei cholofnau.

4 Dywedais wrth y rhai

ynfyd, Nac ynfydwch : ac

wrth y rhai annuwiol, Na

ddyrchefwch eich corn.

5 Na ddyrchefwch eich

corn yn uchel : na ddywed-

wch yn warfyrth

6 Canys nid o'r dwyrain

cerb

na

nac o'r gorllewin: nac o'r
dehau, y daw goruchafiaeth.

7 Ond Duw fydd yn barnu: efe a ostwng y naill, ac a gyfyd y llall.

8 Oblegyd, y maephïol yn llaw'r Arglwydd, a'r gwin fydd goch; yn llawn cymmysg, ac efe a dywalltodd o hono: etto holl annuwiolion y tir a wasgant, ac a yfant ei waelodion.

9 Minnau a fynegaf yn dragywydd: ac a ganaf i Dduw Jacob.

10 Torrafhefyd holl gyrn y rhai annuwiol: a chyrn y rhai cyfiawn a ddyrchefir.

S A L M LXXVI.

Notus in Judæa.

HYNOD yw Duw yn Juda: mawr yw ei Enw ef yn Israel.

2 Ei babell hefyd fydd yn Salem: a'i drigfa yn Sïon.

3 Yna y torrodd efe faethau'r bwa: y tarian, y cledd yf hefyd, a'r frwydr.

4 Gogoneddusach wyt, a chadarnach: nâ mynyddoedd yr yspail.

5 Yspeiliwyd y cedyrn galon; hunasant eu hûn: a'r holl wŷr o nerth ni chawfant eu dwylaw.

6 Gan dy gerydd di, O Dduw Jacob: y rhoed y cerbyd a'r march i gyfsu.

F 4

7 Tydi, tydi, wyt ofnadwy: a phwy a saif o'th flaen, pan ennyno dy ddigter?

8 O'r nefoedd y peraisf glywed barn: ofnodd, a gostegodd y ddaear,

9 Pan gofododd Duw i farn: i achub holl rai llednais y tir.

10 Diau, cynddaredd dyn a'th folianna di: gweddill cynddaredd a waherddi.

11 Addunedwch, a thelwch i'r Arglwydd eich Duw: y rhai oll ydynt o'i amgylch ef, dygant anrheg i'r Ofnadwy.

12 Efe a dyr ymaith yfpryd tywyfogion: y mae yn ofnadwy i frenhinoedd y ddaear.

S A L M LXXVII.

Voce mea ad Dominum.

A'M llef y gwaeddais ar Dduw: â'm llef ar Dduw; ac efe a'm gwrandawodd.

2 Yn nydd fy nhrallod y ceisiais yr Arglwydd: fy archoll a redodd liw nos, ac ni pheidiodd; fy enaid a wrthododd ei ddiddanu.

3 Cofiais Dduw, ac a'm cythryblwyd: cwynais, a therfysgwyd fy yspryd.

4 Deliaist fy llygaid yn neffro:

neffro ; fynnodd arnaf, fel
na allaf lasaru,

5 Ystyriais y dyddiau gynt:
blynnyddoedd yr hen oesoedd.

6 Cofio yr ydwyf fy nghân
y nos ; yr ydwyf yn ymddi-
ddan â'm calon : fy yspryd
fydd yn chwilio yn ddyfal.

7 Ai yn dragywydd y bw-
rw'r Arglwydd heibio : ac
oni bydd efe boddlon mwy ?

8 A ddarfu ei drugaredd
ef dros byth ; a balla ei add-
ewid ef yn oes oesoedd ?

9 A anghosiodd Duw dru-
garhau : a gauodd efe ei dru-
gareddau mewn foriant ?

10 A dywedais, Dyma fy
ngwendid : etto cofiaf flynydd-
oedd deheulaw y Goruchaf.

11 Cofiaf weithredoedd
yr Arglwydd : ie, cofiaf dy
wyrthiau gynt.

12 Myfyriaf hefyd ar dy
holl waith : ac am dy weith-
redoedd y chwedleuaf.

13 Dy ffordd, O Dduw,
fydd yn y cyssagr : pa dduw
mor fawr a'n Duw ni !

14 Ti yw y Duw fydd
yn gwneuthur rhyfeddodau :
dangosaist dy nerth ym mysg
y bobloedd,

15 Gwaredaist â'th fraich
dy bobl : meibion Jacob a
Joseph,

16 Y dyfroedd a'th wel-
fant, O Dduw, y dyfroedd

a'th welfant ; hwy a ofna-
fant : y dyfnderau hefyd a
gynhyrfwyd.

17 Y cymmylau a dywallt-
asant ddwfr, yr wybrennau
a roddasant dwrf ; dy faeth-
au hefyd a gerddasant.

18 Twrf dy daran a glyw-
yd o amgylch : mellt a oleu-
asant y byd ; cyffrodd a chryn-
odd y ddaear,

19 Dy ffordd fydd yn y
môr, a'th lwybrau yn y
dyfroedd mawrion ; ac nid
adweinir dy ôl.

20 Tywysaist dy bobl fel
defaid ; trwy law Moses ac
Aaron.

PRYDNHAWNOD WEDDI,
S A L M LXXVIII.

Attendite, popule.

GWrando fy nghyfraith,
fy mhobl : gostyngwch
eich clust at eiriau fy ngen-
au.

2 Agoraffy ngenau mewn
diareb : traethaf ddamheg-
ion o'r cynfyd ;

3 Y rhai a glywsom ac a
wybuom : ac a fynegodd ein
tadau i ni.

4 Ni chelwn rhag eu
meibion, gan fynegi i'r oes
a ddel, foliant yr Arglwydd
a'i nerth : a'i rhyfeddodau y
rhai a wnaeth efe.

5 Canys efe a sicrhaodd
dystiolaeth

dyftiolaeth yn Jacob, ac a
osododd gyfraith yn Israel :
y rhai a orchymynodd efe
i'n tadau eu dysgu i'w plant.

6 Fel y gwybyddai'r oes
a ddel, fef y plant a enid : a
phan gyfodent, y mynegent
hwy i'w plant hwythau.

7 Fel y gosodent eu go-
baith ar Dduw : heb ang-
hofio gweithredoedd Duw,
eithr cadwei orchymynion ef;

8 Ac na byddent fel eu
tadau, yn genhedlaeth gyn-
dyn a gwrthryfelgar : yn ge-
nhedlaeth ni osododd ei cha-
lon yn union, ac nid yw ei
hyspryd ffyddlon gyd â Duw.

9 Meibion Ephraim, yn
arfog, ac yn saethu â bwa :
a droisant eu cefnau yn nydd
y frwydr.

10 Nichadwasant gyfam-
mod Duw : eithr gwrthod-
asant rodio yn ei gyfraith
ef.

11 Ac anghofiasant ei
weithredoedd : a'i ryfedd-
odau, y rhai a ddangosafai
efe iddynt.

12 Efe a wnaethai wŷrth-
iau o flaen eu tadau hwynt :
yn nhir yr Aipht, ym maes
Soan.

13 Efe a barthodd y môr,
ac a aeth â hwynt drwodd :
gwnaeth hefyd i'r dwfr sef-
yll fel gentwr.

14 Y dydd hefyd y ty-
wysodd efe hwynt â chwin-
mwl : ac ar hŷd nos â go-
leuni tân.

15 Efe a holltodd y creig-
iau yn yr anialwch : a rhoddes
ddiod oddi yno, megis o
ddyfnderau dirfawr.

16 Canys efe a ddug ffryd-
iau allan o'r graig : ac a dyn-
nodd i lawr megis afonydd o
ddyfroedd.

17 Er hynny chwanega-
fant etto bechu yn ei erbyn
ef : gan ddigio'r Goruchaf
yn y diffeithwch.

18 A themtiasant Dduw
yn eu calon : gan ofyn bwyd
wrth eu blys.

19 Llafarasant hefyd yn
erbyn Duw : dywedasant, A
ddichon Duw arlwygo bwrdd
yn yr anialwch ?

20 Wele, efe a darawodd
y graig, fel y pistyllodd dwfr,
ac y llifodd afonydd : a ddi-
chon efe roddi bara hefyd ?
a ddarpara efe gig i'w
bobl ?

21 Am hynny y clybu'r
Arglwydd, ac y digiodd : a
thân a ennynodd yn er-
byn Jacob, a digofaint he-
fyd a gynneuodd yn erbyn
Israel ;

22 Am na chredent yn
Nuw : ac na obeithient yn
ei iachawdwriaeth ef.

23 Er iddo ef orchymyn
i'r wybrennau oddi uchod :
ac agoryd drysau'r nefoedd,

24 A gwlawio manna ar-
nynt i'w fwytta : a rhoddi
iddynt yd y nefoedd.

25 Dyn a fwyttaodd fara
angylion : anfonodd iddynt
fwyd yn ddigonol.

26 Gyrrodd y dwyrein-
wýnt yn y nefoedd: ac yn ei
nerth y dug efe ddeheuwynt.

27 Gwlawiodd hefyd gig
arnynt fel llwch : ac adar af-
gellog fel tywod y môr.

28 Ac a wnaeth iddynt
gwympo o fewn eu gwerf-
yll : o amgylch eu preswyl-
feydd.

29 Felly y bwyttasant, ac
y llwyr-ddiwallwyd hwynt :
ac efe a barodd eu dynun-
iad iddynt.

30 Ni ommeddwyd hwynt
o'r hyn a flysiasant: er hyn-
ny, tra'r ydoedd eu bwyd yn
eu safnau,

31 Digllonedd Duw a
gynneuodd yn eu herbyn
hwynt : ac a laddodd y rhai
brafaf o honynt, ac a gwymp-
odd etholedigion Israel.

32 Er hyn oll pechasant
etto : ac ni chredasant i'w
ryfeddodau ef.

33 Am hynny y treuliodd
efe eu dyddiau hwynt mewn
oferedd : a'u blynyddoedd
mewn dychryn.

34 Pan laddai efe hwynt,
hwy a'i ceisient ef : ac a
ddychwelent, ac a geisient
Dduw yn fore.

35 Cofient hefyd mai
Duw oedd eu Craig : ac
mai'r Goruchaf Dduw oedd
eu Gwaredydd.

36 Er hynny, rhagrithio
yr oeddynt iddo ef â'u gen-
au : a dywedyd celwydd
wrtho â'u tafod ;

37 A'u calon heb fod yn
uniawn gyd ag ef : na'u bod
yn ffyddlon yn ei gyfam-
mod ef.

38 Er hynny efe yu dru-
garog a faddeuodd eu han-
wiredd, ac ni ddifethodd
hwynt : ië, trodd ymaith
ddigofaint yn fynych, ac ni
chyffrodd ei holl lid.

39 Canysefa gofiai mai
cnawd oeddynt : a gwýn
yn myned, ac heb ddy-
chwelyd.

40 Pa sawl gwaith y digan-
iasant ef yn yr anialwch : a odd
y gosidiasant ef yn y diffeith-
wch !

41 Ië, troisant a phrofa-
ant Dduw : ac a osodasant
derfyn i Sanct yr Israel.

42 Ni chofiasant ei laweobl
na'r dydd y gwaredodd eu
hwynt oddiwrth y gelyn.

43 Fel y gosodasai efe
arwyddion yn yr Aipht : ad
ryfeddodant

hwynt, ryfeddodau ym maes So-
ac a an;

geisient 44 Ac y troisai eu hafon-
ydd yn waed : a'u ffrydiau,
mai fel na allent yfed.

ig : ac 45 Anfonodd gymmysg-
w oedd bla yn eu plith, yr hon a'u
nagrithio difaodd hwynt : a llyffaint
a'u gen- i'w difetha.

celwydd 46 Ac efe a roddodd eu
eb fod yn cnwd hwynt i'r lindys : a'u
na'u bod wŷdd â chenllysg : a'u fyco-
i gyfam-morwŷdd â rhew.

47 Distrywiodd eu gwin-
wŷdd â chenllysg : a'u fyco-
morwŷdd â rhew.
48 Rhoddodd hefyd eu
hanifeiliaid i'r cenllysg : a'u
eu han-golud i'r mell.

ddifethodd 49 Anfonodd arnynt gyn-
ymaith eiddaredd ei lid, llidiowg-
ych, ac niwydd, a digter, a chyfyng-
lid.

er : trwy anfon angylion

gofiai marwg.
a gwyn 50 Cymhwysodd ffordd
heb ddyw ddigofaint ; nid attal-

odd eu henaidd oddiwrth
waith y digingau : ond eu bywyd a
nialwch : aoddodd efe i'r haint.

n y diffieith 51 Tarawodd hefyd bob
yntaf-anedig yn yr Aipht :
nt a phrofaid blaenion eu nerth hwynt
a ofodafann mhebyll Ham.

yr Israel. 52 Ond efe a yrrodd ei
asant ei laweobl ei hun fel defaid : ac
wardodd eu harweiniodd hwynt fel
th y gelyn. aidd yn yr anialwch.

ofodasai efe 53 Tywysodd hwynt he-
yr Aipht : ad yn ddiogel, fel nad ofn-
ryfeddodant : a'r mor a orchudd-

iodd eu gelynion hwynt.

54 Hwytthau a ddug efe i
oror ei sancteiddrwydd : i'r
mynydd hwn, a ynnillodd ei
ddeheulaw ef.

55 Ac efe a yrrodd allan
y cenhedloedd o'u blaen
hwynt : ac a rannodd iddynt
etifeddiaeth wrth linyn, ac a
wnaeth ilwythau Israel drigo
yn eu pebyll hwynt.

56 Er hynny temtiasant a
digiasant Dduw Goruchaf :
ac ni chadwasant ei dystio-
laethau.

57 Eithrciliasant, a buant
anffyddlon fel eu tadau :
troisant fel bwa twyllodrus.

58 Digiasant ef hefyd â'u
huchel-fannau : a gyrrasant
eiddigedd arno â'u cerfiedig
ddelwau.

59 Clybu Duw hyn, ac a
ddigiodd : ac a ffeiddiodd
Israel yn ddirfawr.

60 Fel y gadawodd efe
dabernacl Silo : y babel a
ofodasai efe ym mysg dynion;

61 Ac yrhoddodd eu nerth
mewn caethiwed : a'u pryd-
ferthwch yn llaw'r gelyn.

62 Rhoddes hefyd ei bobl
i'r cleddyf : a digiodd wrth
ei etifeddiaeth.

63 Tân a ysodd eu gwŷr
ieuaingc : a'u morwynion
ni phriodwyd.

64 Eu hoffeiriai a ladd-
wyd

wyda'r cleddyf: a'u gwragedd gweddwon nid wylasant.

65 Yna y deffrodd yr Arglwydd fel un o gyfau: fel cadarn yn bloeddio gwedi gwin.

66 Ac efe a darawodd ei elynion o'r tu ol: rhoddes iddynt warth tragywyddol.

67 Gwrthododd hefyd babbell Joseph: ac ni etholodd lwyth Ephraim;

68 Ond efe a etholodd lwyth Juda: mynydd Sion, yr hwn a hoffodd.

69 Aca adeiladodd ei gyfsegr fel llys uchel: fel y ddaear yr hon a seiliodd efe yn dragywydd.

70 Etholodd hefyd Ddafydd ei was: ac a'i cymmerth o gorlannau'r defaid.

71 Oddi ar ol y defaid cyfebron, y daeth ag ef: i borthi Jacob ei bobl, ac Israel ei etifeddiaeth.

72 Yntau a'u porthodd hwynt yn ol perffeithrwydd ei galon: ac a'u trinodd wrth gyfarwyddyd ei ddwyllaw.

BOREOL WEDDI.

S A L M LXXIX.

Deus, venerunt.

Y Cenhedloedd, O Dduw, a ddaethant i'th etifedd-

iaeth: halogasant dy deml sanctaidd, gosodasant Jerusaleml yn garneddau.

2 Rhoddasant gelanedd dy weision yn fwyd i adar y nesoedd: a chig dy saint i fwystfilod y ddaear.

3 Tywalltasant eu gwaed fel dwfr o amgylch Jerusaleml: ac nid oedd a'u claddai.

4 Yr ydym ni yn warthrudd i'n cymmydogion: dirmyg a gwatworgerdd i'r rhai fydd o'n hamgylch.

5 Pa hŷd, Arglwydd? a ddigi di'n dragywydd: a lyfg dy eiddigedd di fel tân?

6 Tywallt dy lid ar y cenhedloedd ni'th adnabuant: ac ar y teyrnafoedd ni alwasant ar dy Enw.

7 Canys ysfant Jacob: ac a wnaethant ei breswylfa ef yn anghyfannedd.

8 Na chofia'r anwireddau gynt i'n herbyn; bryfia, rhagflaened dy dostur drugareddau ni: canys llefg iawn y'n gwnaethpwyd.

9 Cynnorthwya ni, O Dduw ein iachawdwriaeth, er mwyn gogoniant dy Enw: gwared ni hefyd, a thrugarha wrth ein pechodau.

10 Paham y dywaid y cenhedloedd, Pa le y mae eu

Duw

Duw hwynt: bydded hyfys 6 Gofodaist ni yn gynnen ym mhlith y cenhedloedd yn i'n cymmydogion : a'n ge-ein golwg ni, wrth ddral lynion a'n gwatwarant yn gwaed dy weision, yr hwn a eu mysg eu hun.

dywalltwyd. 7 O Dduw'r lluoedd, dy-

11 Deued uchenaid y car- chwel ni : a llewyrcha dy charorion ger dy fron : yn wyneb, ac ni a achubir.

ol mawredd dy nerth cadw 8 Mudaisf winwŷdden o'r blant marwolaeth. Aipht : bwriaisf y cenhedl-

12 A thal i'n cymmydog- oedd allan, a phlennaisf hi.

ion ar y feithfed i'w mynwes, 9 Arloesaisf o'i blaen, a eu cabledd : trwy'r hon y'th pheraisf i'w gwraidd wreidd- gablafant di, O Arglwydd. io : a hi a lanwodd y tir.

13 A ninnau, dy bobl, a 10 Cuddiwyd y mynydd- defaid dy borfa, a'th folian- oedd gan ei chyfsgod : a'i nwn di yn dragywydd: dat- changhennau oedd fel cedr- ganwn dy foliant o genhedl- wŷdd rhagorol.

aeth i genhedlaeth. 11 Hiaestynodde i chang-

S A L M LXXX. hennau hyd y môr : a'i bla-

Qui regis Israel. gur hyd yr afon.

GWrando, O Fugail Israel, 12 Paham y rhwygaist ei

yr hwn wyt yn arwain chaeau: fel y tynno pawb a Joseph fel praidd : ymddif- elo heibio ar hŷd y ffordd, ei gleiria, yr hwn wyt yn eist- grawn hi ?

edd rhwng y cerubiaid. 13 Y baedd o'r coed a'i

2 Cyfod dy nerth o flaen turia : bwyfstil y maes a'i Ephraim, a Benjamin, a Ma- pawr.

nasse : a thyred yn iachawd- 14 O Dduw'r lluoedd, wriaeth i ni. dychwel, attolwg : edrych

3 Dychwel ni, O Dduw, o'r nefoedd, a chenfydd, ac â llewyrch dy wyneb : ac ni ymwel â'r winwŷdden hon ;

a achubir. 15 A'r winllan a blannodd

4 O Arglwydd Dduw'r dy ddeheu-law : ac â'r plan- lluoedd: pa hŷd y forri wrth higyn a gadarnheaisf i ti dy weddi dy bobl ? hun.

5 Porthaisf hwynt â bara 16 Llosgwyd hi â than ;

dagrau : a diodaisf hwynt â torrwyd hi i lawr : gan ger-

dagrau wrth fefur mawr. ydd dy wyneb y difethir

hwynt. 17 Bydded

17 Bydded dylaw dros wr dy ddeheu-law : a thros fab y dyn, yr hwn a gadernheiaist i ti dy hun.

18 Felly ni chiliwn yn ol oddi wrthyt ti : bywha ni, ac ni a alwn ar dy Enw.

19 O Arglwydd Dduw'r lluoedd, dychwel ni : llewyrcha dy wyneb, ac ni a achubir.

S A L M LXXXI.

Exultate Deo.

CEnwch yn llafar i Dduw ein cadernid : cenwch yn llafar i Dduw Jacob.

2 Cymmerwch salm, a moeswch dympan : y delyn fwyn a'r nabl.

3 Udgenwch udgorn yn y lloer newydd : yn yr amser nodedig, yn nydd ein huchel-wyl.

4 Canys deddf yw hyn i Israel : a defod i Dduw Jacob.

5 Efe a'i gosododd yn dystiolaeth yn Joseph : pan aeth efe allan trwy dir yr Aipht, lle y clywais iaith ni ddeallwn.

6 Tynnais ei ysgwydd oddi wrth y baich : ei ddwylaw a ymadawfant â'r crochanau.

7 Mewn cyfyngder y gelwai, ac mi a'th waredais : gwrandewais di yn nirgelwch y daran ; profais di wrth ddyfroedd Meriba.

8 Clyw, fy mhobl, a mi a

dystiolaethaf i ti, Israel : os gwrandewi arnaf ;

9 Na fydded ynot dduw arall : ac nac ymgrymma i dduw dieithr.

10 Myfi, yr Arglwydd dy Dduw, yw'r hwn a'th ddug di allan o dir yr Aipht : lleda dy safn, ac mi a'i llanwaf.

11 Ond ni wrandawai fy mhobl ar fy llef : ac Israel ni'm mynnai.

12 Yna y gollyngais hw-ynt ynghyndynrwydd eu calon : aethant wrth eu cyngor eu hunain.

13 O na wrandawfai fy mhobl arnaf : na rodiafai Israel yn fy ffyrdd !

14 Buan y gofyingafwn eu gelynyon : ac y troiswn fy llaw yn erbyn eu gwrthwynebwyr.

15 Caseion yr Arglwydd a gymmerasant arnynt i ymofstwg iddo ef : a'u hamser hwythau fuafai'n dragywydd.

16 Bwydafai hwynt hefyd â brasder gwenith : ac â mel o'r graig y'th ddiwallafwn.

PRYDNHAWNOL WEDDI

S A L M LXXXII.

Deus stetit.

DUW sydd yn sefyll yng Dhynnulleidfa'r galluog ym mhlith y duwiau y bar

efe.

2 P

l : os

dduw
mma i

ydd dy
n ddug
t: lleda

waf.
awai fy
Israel

ais hw-
d eu ca-
cyngor

wfai fy
diafai Is-

ngafwn
roifwn fy
wrthwy-

glwydd a
nt i ym-

'u hamfer
agywydd.

wynt hefyd
: ac â me
wallafwn.

WEDDI

XXXII.
rit.

nsefyll yng-
fa'r galluog

wiau y bar
2 P

2 Pa hŷd y bernwch ar gam : ac y derbyniwch wyneb y rhai annuwiol?

3 Bernwch a tlawd a'r ymddifad : cyfiawnhewch y cystuddiedig a'r rheidus.

4 Gwrandewch y tlawd a'r anghenus : achubwch hwynt o law y rhai annuwiol.

5 Ni wyddant, ac ni ddeallant ; mewn tywyllwch y rhodiant : holl sylfaenau y ddaear a fymmudwyd o'u lle.

6 Myfi addywedais, Duwau ydych chwi : a meibion Goruchaf ydych chwi oll.

7 Eithr byddwch feirw fel dynion : ac fel un o'r dywyfegion y fyrthiwch.

8 Cyfod, O Dduw, barna'r ddaear : canys ti a etifeddi'r holl genhedloedd.

S A L M LXXXIII.

Deus quis similis.

O Dduw, na oftega, na thaw : ac na fydd loydd, O Dduw.

2 Canys wele, dy elynion dd yn terfysgu : a'th gason yn cyfodi eu pennau.

3 Ymgyfrinachafant yn dyllchellgar yn erbyn dy obl : ac ymgyngghorasant yn erbyn dy rai dirgel di.

4 Dywedafant, Deuwch, difethwn hwynt : fel na ddont yn genedl ; ac na ofier enw Israel mwyach.

5 Canys ymgyngghorasant yn unfryd : ac ymwnaethant i'th erbyn.

6 Pebyll Edom, a'r Ismaeliad : y Moabïad, a'r Hagaraïd ;

7 Gebal, ac Ammon, ac Amalec : y Philistiaid, gyd â phreswylwyr Tyrus.

8 Affur hefyd a ymgwpl-ysodd â hwynt : buant fraich i blant Lôt.

9 Gwna di iddynt fel i Midian : megis i Sifera, megis i Jabin wrth afon Cifon ;

10 Yn Endor y difethwyd hwynt : aethant yn dail i'r ddaear.

11 Gwna eu pendefigion fel Oreb, ac fel Zeb : a'u holl dywyfegion fel Zeba, ac fel Zalmunna ;

12 Y rhai addywedafant, Cymmerwn i ni : gyfan-neddau Duw i'w meddiannu.

13 Gosod hwynt, O fy Nuw, fel olwyn : fel sofr o flaen y gwynnt.

14 Fel y llysg tân goed : ac fel y goddeithia fflam fy nyddoedd ;

15 Felly erlid di hwynt â'th dymmeftl : a dychryna hwynt â'th gorwŷnt.

16 Llanw eu hwynebau â gwarth : fel y ceisïont dy Enw, O Arglwydd.

17 Cywilyddier a thrall-oder

oder hwynt yn dragywydd :
ie, gwaradwydder a difether
hwynt;

18 Fel y gwypont mai
tydi, yr hwn yn unig wyt
JEHOFA wrth dy Enw :
wyt Oruchaf ar yr holl ddaear.

S A L M LXXXIV.

Quam dilecta !

MOR hawddgar yw dy
bebyll di : O Ar-
glwydd y lluoedd !

2 Fy enaid a hiraetha, ie,
ac a flysia am gynteddau'r
Arglwydd : fy nghalon a'm
cnawd a waeddant am y
Duw byw.

3 Aderyn y to hefyd a
gafodd dŷ, a'r wennol nŷth
iddi, lle y gefyd ei chywion :
sef dy allorau di, O Ar-
glwydd y lluoedd, fy Mre-
nhin, a'm Duw.

4 Gwŷn fyd preswylwyr
dy dŷ : yn wastad y'th folian-
nant.

5 Gwŷn ei fyd y dyn y
mae ei gadernid ynot : a'th
ffyrdd yn ei galon.

6 Y rhai yn myned trwy
ddyffryn Baca, a'i gwnant
yn ffynnon : a'r gwlaw a
leinw'r llynau.

7 Ant o nerth i nerth :
ymddengys pob un ger bron
Duw yn Sion.

8 O Arglwydd Dduw'r
lluoedd, clyw fy ngweddi :
gwrando, O Dduw Jacob.

9 O Dduw ein tarian,
gwel : ac edrych ar wyneb
dy Enneiniog.

10 Canys gwell yw un
diwrnod yn dy gynteddau
di, nâ mil : dewifwn gadw
drws yn nhŷ fy Nuw, o
flaen trigo ym mhebyll an-
nuwioledeb.

11 Canys haul a tharian
yw'r Arglwydd Dduw : yr
Arglwydd a rydd ras a go-
goniant ; ni attal efe ddim
daioni oddiwrth y rhai a
rodiant yn berffaith.

12 O Arglwydd y lluoedd :
gwŷn fyd y dyn a ymddir-
ied ynot.

S A L M LXXXV.

Benedixisti, Domine.

GRallawn fuost, O Ar-
glwydd, i'th dir : dy-
chwelaist gaethiwed Jacob.

2 Maddeuaist anwiredd
dy bobl : cuddiaist eu holl
bechod.

3 Tynnaist ymaith dy holl
lid : troaist oddiwrth lid-
iowgrwydd dy ddigter.

4 Tro ni, O Dduw ein
iachawdwriaeth : a thor ym-
aith dy ddigofaint oddi wrth-
ym.

5 Ai byth y digi wrthym
a estyni di dy foriant hyd
genhedlaeth a chenhedl
aeth ?

6 Onithroidia'n bywha
ni

G
canys
wyf.

2 C
sanctai

ni: fel y llawenycho dy dy was, O fy Nuw, yr hwn
bobl ynot ti? fydd yn ymddiried ynot.

7 Dangos i ni, Arglwydd, 3 Trugarha wrthyf, Ar-
dy drugaredd: a dod i ni dy glwydd: canys arnat y llefaf
iachawdwriaeth, beunydd.

8 Gwrandawaf beth addy- 4 Llawenha enaid dy was:
wed yr Arglwydd Dduw: canys attat ti, Arglwydd, y
canys efe o draetha heddwch i'w bobl, ac i'w saint; dyrchafaf fy enaid.

ond na throant at ynfydrwydd. 5 Canys ti, O Arglwydd,
ydwyf dda, a maddeugar:
ac o fawr drugaredd i'r rhai
oll a alwant arnat.

9 Diau fod ei iechyd ef 6 Clyw, Arglwydd, fy
yn agos at y rhai a'i hofn-
ant: fel y trigo gogoniant ngweddi: ac ymwrando â
yn ein tir ni. llais fy ymbil.

10 Trugaredd a gwirion- 7 Yn nydd fy nghyfyng-
edd a ymgyfarfuant: cyf-
fawnder a heddwch a ym-
gusafant. gwrandewi fi,

11 Gwirionedd a dardda 8 Nid oes fel tydi ym
o'r ddaear: a chyfiawnder a
mysg y duwiau, O Arglwydd:
na gweithredoedd fel dy
weithredoedd di.

12 Yr Arglwydd hefyd a 9 Yr holl genhedloedd, y
rydd ddaioni: a'n daear a
rhaid a wnaethost, a ddeuant,
rydd ei chnwd. ac a addolant ger dy fron di,

13 Cyfiawnder a â o'i 10 Arglwydd: ac a ogonedd-
faen ef: ac a esyd ei draed
ant dy Enw.

ef ar y ffordd. 10 Canys ydwyf fawr, ac
yn gwneuthur rhyfeddodau:
ti yn unig wyt Dduw.

BOREOL WEDDI.

S A L M. LXXXVI.

Inclina, Domine.

Gostwng, O Arglwydd, 11 Dysg i mi dy ffordd,
dy glust, gwrandawf fi: O Arglwydd; mi a rodiaf
yn dy wirionedd: una fy
nghalon i ofni dy Enw.

canys truan ac anghenus yd-
wyf. 12 Moliannaf di, O Ar-
glwydd fy Nuw, â'm holl
galon: a gogoneddaf dy
Enw yn dragywydd.

2 Cadw fy enaid; canys
sanctaid ydwyf: achub di
G

13 Canys

13 Canys mawr yw dy drugaredd tu ag attaf fi : a gwaredaist fy enaid o uffern ifod.

14 Rhai beilchion a gyfodasant i'm herbyn, O Dduw : a chynnulleidfa y trawfion a geiliafant fy enaid; ac ni'th ofodasant di ger eu bron

15 Eithr ti, O Arglwydd, wyt Dduw trugarog a graflawn : hwyrffrydig i lid, a helaeth o drugaredd a gwirionedd.

16 Edrych arnaf, a thrugarha wrthyf : dyro dy nerth i'th was, ac achub fab dy wafanaethferch.

17 Gwna i mi arwydd er daioni, fel y gwelo fy nghafion, ac y gwaradwydder hwynt : am i ti, O Arglwydd, fy nghynnorthwyo a'm diddanu.

S A L M LXXXVII.

Fundamenta ejus.

E I sail fydd : ar y mynyddoedd sanctaidd.

2 Yr Arglwydd a garbyrth Sion : yn fwy na holl breswylfeydd Jacob.

3 Gogoneddus bethau a ddywedir am danat ti : O ddinas Dduw.

4 Cosiaf Rahab a Babilon wrth fy nghydnabod : wele Philistia, a Thyrus, ynghyd ag Ethiopia. Yno y ganwyd hwn.

5 Ac am Sion ydywedir, Y gwr a'r gwr a anwyd ynddi : a'r Goruchaf ei hun a'i fierha hi.

6 Yr Arglwydd a gyfrif, pan ysgrifeno'r bobl : ein hwn yno.

7 Y cantorion a'r cerddorion a fyddant yno : fy holl ffynhonnau fydd ynot ti.

S A L M LXXXVIII.

Domine Deus salutis.

O Arglwydd Dduw fy iachawdwriaeth : gwaeddaist o'th flaen ddydd a nos.

2 Deued fy ngweddi ger dy fron : goftwng dy glust at fy llefain.

3 Canys fy enaid a lanwyd o flinderau : a'm heinioes a nesa i'r beddrod.

4 Cyfrifwyd fi gyd â'r rhai a ddisgynant i'r pwll : ydwyf fel gwr heb nerth.

5 Yn rhÿdd ym mysg y meirw, fel rhai wedi eu lladd, yn gorwedd mewn bedd : y rhai ni chofi mwy ; a hwy a dorwyd oddiwrth dy law.

6 Gosodaist fi yn y pwll isaf : mewn tywyllwch, yn y dyfnderau.

7 Y mae dy ddigofaint yn pwyso arnaf : ac â'th holl donnau y'm cystuddiaist.

8 Pellheiaist fy nghydnabod oddi wrthyf : gwnaeth ost fi yn ffeidd-dra iddynt gwarchaewyd fi, fel nad awgallan,

9 Fy llygad a ofidiodd gan â'm genau y mynegaf dy fy nghyftudd : llefais arnat, wirionedd o genhedlaeth hyd Arglwydd, beunydd ; estyn- genhedlaeth. ais fy nwyllaw attat.

10 Ai i'r meirw y gwnai edir trugaredd yn dragywydd : ryfeddod : a gyfyd y meirw yn y nefoedd y sicrhau dy a'th foliannu di ?

11 A draethir dy drugaredd mewn bedd : a'th wirionedd yn nistryw ?

12 A adwaenir dy ryfeddodau yn y tywyllwch : a'th gyfiawnder yn nhir angof ?

13 Ond myfi a lefais arnat, Arglwydd : yn fore yr achub fy ngweddi dy flaen.

14 Paham, Arglwydd, y odau : a'th wirionedd yng-gwrthodi fy enaid : y cuddi hynnulleidfa'r faint.

15 Truan ydwyf fi, ac ar drangcedigaeth o'm ieuengc-tyd : dygais dy ofn, ac yr ydwyf yn petruso.

16 Dy foriant a aeth dros-of : dy ddychrynedigaethau a'm torrodd ymaith.

17 Fel dwfr y'm cylchyn-afant beunydd : ac y'm cyd-amgylchafant.

18 Car a chyfaill a yrraist ym mhell oddi wrthyf : a'm cydnabod i dywyllwch.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M. LXXXIX.

Misericordias Domini,

T Rugareddau yr Arglwydd a ddatganaf byth :

2 Canys dywedais, Adeil-wirionedd.

3 Gwnaethum ammod â'm hetholedig : tyngais i'm gwas Dafydd.

4 Yn dragywydd y sicrhaf dy had di : ac o genhedlaeth i genhedlaeth yr adeiladaf dy orfeddfaingc di.

5 A'r nefoedd, O Arglwydd, a foliannant dy ryfedd-

6 Canys pwy yn y nef a gysteddir â'r Arglwydd : pwy a gyffelybir i'r Arglwydd ym mysg meibion y cedyrn ?

4 Duw fydd ofnadwy iawn ynghynnulleidfa'r faint : ac i'w arswydo yn ei holl amgylchoedd.

8 O Arglwydd Dduw'r lluoedd, pwy fydd fel tydi : yn gadarn ior, a'th wirionedd o'th amgylch ?

9 Ti wyt yn llywodraethu ymchwydd y môr : pan gyfodo ei donnau, ti a'u gostegi.

10 Ti a ddrylliaist yr Aipht, fel un lladdedig : trwy nerth dy fraich y gwasgeraist dy elynion.

11 Y nefoedd ydynt eidd-

ot ti, a'r ddaear fydd eiddot ti: 22 Ni orthrymma'r gelyn
ti a feiliaist y byd a'i gyflawn- ef : a'r mab anwir ni's cyft-
der. uddia ef.

12 Ti a greaist ogledd a 23 Ac mi a goethaf ei
dehau : Tabor a Hermon a elynion o'i flaen : a'i gafeion
lawenychant yn dy Enw. a darawaf.

13 Y mae i ti fraich a 24 Fy ngwirionedd hefyd
chadernid: cadarn yw dy law, a'm trugaredd fydd gyd ag ef :
ac uchel yw dy ddeheulaw. ac yn fy Enw y dyrchefir ei

14 Cyfiawnder a barn yw gorn ef.
trigfa dy orfeddfainge : tru- 25 A gosodaf ei law yn y
garedd a gwirionedd a rag- môr : a'i ddeheulaw yn yr
flaeniant dy wyneb. afonydd.

15 Gwyn eu byd y bobl a 26 Efe a lefa arnaf, Ti yw
adwaenant yr hyfrydlais : fy Nhad : fy Nuw, a Chraig
yn llewyrch dy wyneb, O fy iachawdwriaeth.

Arglwydd, y rhodiant hwy. 27 Minnau a'i gwnaf yn-
16 Yn dy Enw di y gorfo- tau yn gynfab : goruwch
leddant beunydd : ac yn dy brenhinoedd y ddaear.

gyfiawnder yr ymddyrfachant. 28 Cadwaf iddo fy nhru-
17 Canys godidowgrwydd garedd yn dragywydd : a'm
eu cadernid hwynt ydwyt ti : cyfammod fydd sicr iddo.

ac yn dy ewyllys da y dyr- 29 Gosodaf hefyd ei had
chefir ein corn ni. yn dragywydd : a'i orfedd-
18 Canys yr Arglwydd fainge fel dyddiau'r nefoedd
yw ein tarian : a Sanct Israel 30 Os ei feibion a adawan
yw ein Brenhin. fy nghyfraith : ac ni rodian

19 Yna'r ymddiddenaist yn fy marnedigaethau ;
mewn gweledigaeth â'th faint, 31 Os fy neddfau a halo
ac a ddywedaist : Gosodais ant : a'm gorchymynion
gymmorth ar un cadarn dyr- chadwant ;

chetais un etholedig o'r bobl. 32 Yna mi a ymwelaf â
20 Cetais Ddafydd fy camwedd â gwialen : ac a
ngwafanaethwr : enneiniais hanwiredd â ffrewyllau.

ef â'm holew sanctaidd ; 33 Ond ni thorraf fy nh
21 Yr hwn y sicrheir fy garedd oddi wrtho : ac
llaw gyd ag ef : a'm braich phallaf o'm gwirionedd.

a'i nertha ef. 34

Dydd 17

gelyn
s cyst-

thaf ei
gafcion

hefyd
ag ef:

cheir ei

w yn y

w yn yr

f, Ti yw

a Chraig

wnaf yn-

goruwch

y nhru-

dd: a'm

ddo.

ei had

orfedd-

nefoedd

adawan

rodian

u;

a halo

ynion

welaf

ac

lau.

fy nhr

: ac

dd.

34

Dydd 17

Y Psaltar yn Cymraeg.

97

34 Ni thorraf fy nghyf-
aminod: ac ni newidiaf yr
hyn a ddaeth allan o'm gen-
au

35 Tyngais unwaith i'm mi:
sancteiddrwydd: na ddy-
wedwn gelwydd i Ddafydd,

36 Bydd ei had ef yn dra-
gywydd: a'i orfeddfainge fel
yr haul ger fy mron i.

37 Sicrheir ef yn dragy-
wydd fely lleuad: ac fel tyst
ffyddlon yn y nef.

38 Ond ti a wrthodaist ac
a ffeiddiaist: ti a ddigiaist
wrth dy Enneiniog.

39 Diddymmaist gyfam-
mod dy was: halogaist ei
goron, gan ei thafu i lawr.

40 Drylliaist ei holl gaeau
ef: gwnaethost ei ymddi-
synfeydd yn adwyau.

41 Yr holl fforddion a'i
yspeilant ef: aeth yn
arthrudd i'w gymmydog-

42 Dyrcheiaist ddeheulaw
wrthwynebwyr: llawen-
aist ei holl elynion.

43 Troaist hefyd fin ei
ddyf: ac ni chadarnheiaist
mewn rhyfel.

44 Peraist i'w harddwch
arfod: a bwriaist ei orfedd-
ge i lawr.

45 Byrheiaist ddyddiau ei
ngetyd: tuaist gywilydd hyd
to af.

46 Pa hŷd, Arglwydd, yr
ymguddi? ai yn dragywydd:
a lysg dy ddigofaint di fel tân?

47 Cofia pa amser fydd i
blant dynion yn ofer?

48 Pa wr a fydd byw, ac
ni wel farwolaeth: a wared
efe ei enaid o law'r bedd?

49 Pa le y mae dy hen
drugareddau, O Arglwydd:
y rhai a dyngais i Ddafydd
yn dy wirionedd?

50 Cofia, O Arglwydd,
waradwydd dy weision: yr
hwn a ddygais yn fy myn-
wes gan yr holl bobloedd

51 A'r hwn y gwarad-
wyddodd dy elynion, O Ar-
glwydd: a'r hwn y gwarad-
wyddasant ol troed dy En-
neinog.

52 Bendigedig fyddo'r Ar-
glwydd yn dragywydd: A-
men, ac Amen,

BOREOL WEDDI.
S A L M XC.

Domine, refugium.

TI, Arglwydd, fuost yn
breswylfa i ni: ym
mhob cenhedlaeth;

2 Cyn gwneuthur y my-
nyddoedd, a llunio o honet y
ddaeir a'r byd: ti hefyd wyt
o dragywyddoldeb.

G 3

3 Trai

3 Troi ddyn i ddynsfr: a dywedi, Dychwelwch, feibion dynion.

4 Canys mil o flynyddoedd ydynt yn dy olwg di fel doe: wedi'r el heibio, ac fel gwyl-iadwriaeth nos.

5 Dygi hwynt ymaith me-gis â llifeiriant; y maent fel hŷn: y bore y maent fel llysiuyn a newidir.

6 Y bore y blodeua, ac y tyf: prydawn y torrir ef ymaith, ac y gwywa.

7 Canys yn dy ddigy di-fethwyd ni: ac yn dy lidiowg-rwydd y'n brawychwyd.

8 Gosodaiſt ein hanwiredd ger dy fron: ein dirgel bech-odau yngoleuni dy wyneb.

9 Canys ein holl ddyddiau ni a ddarfuant gan dy ddigo-faint di: treuliasom ein blynyddoedd fel chwedl.

10 Yn nyddiau ein blynyddoedd y mae deng mlynedd a thrugain; ac os o gryfder y cyrhaeddir pedwar ugain mlynedd: etto eu nerth sydd boen a blinder; canys ebrwydd y derfydd, a ni a chedwn ymaith.

11 Pwy a edwyn nerth dy soriant: canys fel y mae dy ofn, y mae dy ddigter.

12 Dysgi ni felly gyfrifein dyddiau: fel y dygom ein calon i ddoethineb.

13 Dychwel, Arglwydd, pa hŷd: ac edifarha o ran dy weision.

14 Diwalla ni yn fore â'th drugaredd: fel y gorfoleddom ac y llawenychom dros ein holl ddyddiau.

15 Llawenha ni yn ol y dyddiau y cystuddiaist ni: a'r blynyddoedd y gwelfom ddrygfyd.

16 Gweler dy waith tu ag at dy weision: a'th ogo-niant tu ag at eu plant hwy.

17 A bydded prydferthwch yr Arglwydd ein Duw ar-nom ni: a threfna weithred ein dwylaw ynom ni; ie trefna waith ein dwylaw.

S A L M XCI.

Qui habitat.

YR hwn fydd yn trigo y nirgelwch y Gorucha a erys ynghylgod yr Hol-alluog.

2 Dywedaf am yr Arglwydd, Fy noddfa a hymddiffynfa ydyw: fy Nnyddo yr ymddiriedaf.

3 Canys efe a'th warndi o tagl yr heliwr: ac odwrth haint echryllon.

4 A'i asgell y cysgoda trosot, a than ei adenydd byddi diogel: ei wirionfydd darian ac astalch i

5 Nid ofni rhag dychef.

16 Di

nos : na rhag y faeth a chedo'r dydd ;

6 Na rhag yr haint a rodio yn y tywyllwch : na rhag ydinystr a ddinystrio ganol dydd.

7 Wrth dy ystlys y cwmp mil, a dengmil wrth dy ddeheulaw : ond ni ddaw yn agos attat ti.

8 Yn unig ti a ganfyddi â'th lygaid : ac a weli dâl y rhai annuwiol.

9 Am i ti wneuthur yr Arglwydd fy noddfa : sef y Goruchaf, yn breswylfa i ti;

10 Ni ddigwydd i ti niweid : ac ni ddaw pla yn agos i'th babell.

11 Canys efe a orchymyn i'w angylion am danat ti : dy gadw yn dy holl ffyrdd.

12 Ar eu dwylaw y'th ddygant : rhag taro dy droed wrth garreg.

13 Ar y llew a'r asp y cerddi : y cenaw llew a'r ddraig a fethri.

14 Am iddo roddi ei ferch arnaf, am hynny y gwaredaf ef : dyrchafaf ef, am iddo adnabod fy Enw.

15 Efe a eilw arnaf, a mi a'igwrandawaf : mewn ing y byddaf fi gyd ag ef, y gwaredaf, ac y gogonedd af ef.

16 Digonaf ef â hir ddy-

ddiau : a dangosaf iddo fy iachawdwriaeth.

S A L M. XCII.

Bonum est confiteri.

DA yw moliannu'r Arglwydd : a chanu mawl i'th Enw di, y Goruchaf;

2 A mynegi'r bore am dy drugaredd : â'th wirionedd y nosweithiau ;

3 Ar ddegtant, ac ar y nabl : ab ar y delyn yn fyfyrionol.

4 Canys llawenychaist fi, O Arglwydd, â'th weithred : yngwaith dy ddwyllaw y gorfoleddaf.

5 Mor fawredig, O Arglwydd, yw dy weithred oedd : dwfn iawn yw dy feddyliau !

6 Gwr annoeth ni ŵyr : a'r ynfyd ni ddeall hyn.

7 Pan flodeuo'r rhai annuwiol fel y llyfieuyn, a blaguro holl weithredwyr anwiredd : hynny fydd i'w dinystrio byth bythoedd.

8 Tithau, Arglwydd, wyt ddyrchafedig : yn dragywydd.

9 Canys wele, dy elynion, O Arglwydd, wele, dy elynion a ddifethir : gwasgerin holl weithredwyr anwiredd.

10 Ond fy nghorn i a ddyrchefir fel unicorn : ag olew i'r ym henneinir.

11 Fyllygad hefyd a wel thwrf dyfroedd lawer : nâ
 fy ngwynfyd ar fy ngwrth- chedyrn donnau y môr.
 wynebwyd : fy nghlustiau a 5 Sicr iawn yw dy dystio-
 glywant fy ewyllys am y laethau : sancteiddrwydd a
 rhai drygionus a gyfodant weddai i'th dŷ, O Arglwydd
 i'm herbyn. byth.

12 Y cyfiawn a flodeua fel
 palinwydden : ac a gynnydda
 fel cedrwydden yn Libanus.

15 Y rhai a blannwyd yn
 nhŷ'r Arglwydd : a flodeuant
 ynghynteddoedd ein Duw.

14 Ffrwythant etto yn eu
 henaint : tirfion ac iraidd
 fyddant ;

15 I fynegi mai uniawn
 yw'r Arglwydd fy nghraig :
 ac nad oes anwiredd ynddo.

 PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M XCIII.

Dominus regnavit.

YR Arglwydd fydd yn
 teyrnasu, efe a wisgodd
 ardderchowgrwydd ; gwisg-
 odd yr Arglwydd nerth, ac
 ymwregysodd : y byd hefyd
 a sierhawyd, fel na fyflo.

2 Darparwyd dy orfedd-
 fainge erioed : ti wyt er tra-
 gywyddoldeb.

3 Y llifeiriaint, O Ar-
 glwydd, a ddrychafasant, y
 llifeiriaint : a ddyrchafasant
 eu twrf : y llifeiriaint a ddyr-
 chafasant eu tonnau.

4 Yr Arglwydd yn yr uch-
 elder fydd gadarnach nâ

S A L M XCIV.

Deus ultionum.

O Arglwydd Dduw'r dial :
 O Dduw'r dial, ym-
 ddisgleiria.

2 Ymddyrcha, Farnwr y
 byd : tâl eu gwobr i'r beilch-
 ion.

3 Pa hŷd, Arglwydd, y
 caiff yr annuwio lion : pa
 hŷd y caiff yr annuwio ol or-
 foleddu ?

4 Pa hŷd y siaradant ac y
 dywedant yn galed : yr ym-
 fawryga holl weithredwyr
 anwiredd ?

5 Dy bobl, Arglwydd, a
 ddrylliant : a'th etifeddiaeth a
 gyfuddiant.

6 Y weddw a'r dieithr a
 laddant : a'r ymddifad a
 ddieneidiant,

7 Dywedant hefyd, Ni wel
 yr Arglwydd : ac nid ystyria
 Duw Jacob hyn.

8 Ystyriwch, chwi rai an-
 noeth ym mysg y bobl : a
 ynfydion, pa bryd y deall-
 wch ?

9 Oni chlyw'r hwn
 blannodd y glust : oni wel
 hwn a luniodd y llygad ?

10 Oni cherydda'r hwn a gospa'r cenhedloedd : oni wŷr yr hwn fydd yn dysgu gwybodaeth i ddyn?

11 Gŵyr yr Arglwydd fe-ddyliau dyn : mai gwagedd ydynt.

12 Gwŷn ei fyd y gwr a geryddi di, O Arglwydd : ac a ddysgi yn dy gyfraith ;

13 I beri iddolonydd oddiwrth ddyddiau drygyd : hyd onichloddier ffos i'r annuwiol

14 Canys ni ad yr Arglwydd ei bobl : ac ni wrthyd efe ei etifeddiaeth.

15 Eithr barn a ddychwel at gyfiawnder : a'r holl rai uniawn o galon a ant areiol.

16 Pwy a gyfyd gyd â mi yn erbyn y rhai drygionus : pwy a saif gyd â mi yn erbyn gweithredwyr anwiredd ?

17 Oni buasai'r Arglwydd yn gymmorth i mi : braidd na thrigafai fy enaid mewn distawrwydd.

18 Pan ddywedais, Llithrodd fy nhroed : dy drugaredd di, O Arglwydd, a'm cynhaliodd.

19 Yn amlder fy meddyliau o'm mewn : dy ddiddanwch dia lawenycha fy enaid.

20 A fydd cyd-ymdeithas ti â gorseddfainge anwired : yr hon a lunia anwiredd m lle cyfraith ?

21 Yn finteioedd y deuant yn erbyn enaid y cyfiawn : a gwael gwirion a farnant yn euog.

22 Eithr yr Arglwydd fydd yn ymddiffynfai mi : a'm Duw yw craig fy nodedd.

23 Ac efe a dâl iddynt eu hanwiredd, ac a'u tyr ymaith yn eu drygioni : yr Arglwydd ein Duw a'u tyr hwynt ymaith.

BOREOL WEDDI.

S A L M XCV.

Venite, exultemus.

DEuwch, canwn i'r Arglwydd : ymlawen-hawn yn nerth ein iechyd.

2 Deuwn ger ei fron ef â diolch : canwn yn llafar iddo salmau.

3 Canys yr Arglwydd fydd Dduw mawr : a Brenhin mawr goruwch yr holl dduwiau.

4 Yr hwn y mae gor-ddynderau'r ddaear yn ei law : ac uchelderau'r mynyddoedd yn eiddo.

5 Y môr fydd eiddo, ac efe a'i gwnaeth : a'i ddwylaw a luniasant y fychdir.

6 Deuwnch, addolwn, ac ymgrymmwn : gostyngwn ar ein gliniau ger bron yr Arglwydd ein Gwneuthurwr.

7 Canys efe yw ein Duw ni ;

ni; a ninnau ym bobl ei borfa bobloedd ydynt eilunod :
a defaid ei law : Heddyw, os ond yr Arglwydd a wnaeth y
gwrandewch ar ei leferydd. nefoedd.

8 Na chaledwcheich calon- 6 Gogoniant a harddwch
nau: megis yn yr ymrysonfa, fydd o'i flaen ef : nerth a hyf-
fel yn nydd profedigaeth rydwch fydd yn ei gyflegr.
yn yr anialwch.

9 Pan demtiodd eich tad- wch i'r Arglwydd : rhodd-
au fi : y profasant fi, ac y wech i'r Arglwydd ogoniant
gwelfant fy ngweithredoedd. a nerth.

10 Deugain mlynedd yr 8 Rhoddwch i'r Arglwydd
ymrysonais a'r gonhedlaeth ogoniant ei Enw : dygwch
hon a dywedais, Pobl gyf- offrwm. a deuwh i'w gyn-
eiliornus yn eu calon teddoedd.
ydynt hwy; ac nid adnabuant

fy ffyrdd.
11 Wrth y rhai y
tyngais yn fy lliid : na ddelent
i'n gorphwysfa.

SALM XCVI.

Cantata Domino.

CEnwch i'r Arglwydd 10 Dywedwch ym mysg y
ganiad newydd: cenwch cenhedloedd, Yr Arglwydd
i'r Arglwydd, yr holl ddaear, fydd yn teyrnasu : a'r byd a
ficerhaodd efe, fel nad ysgogo;
efe a farna'r bobl yn uniawn.

2 Cenwch i'r Arglwydd, 11 Llawenhaed y nefoedd,
bendigwch ei Enw : cy a gorfoledded y ddaear: rhu-
hoeddwch o ddydd i ddydd ed y môr a'i gyflawnder.
ei iachawdwriaeth ef.

3 Datgenwch ym mysg y 12 Gorfoledded y maes,
cenhedloedd ei ogoniant ef : a'r hyn oll y fydd ynddo :
ym mhlith yr holl bobloedd, yna holl breniau'r coed a
ei ryfeddodau. ganant.

4 Canys mawr yw'r Ar- 13 O flaen yr Arglwydd
glywdd, a chanmoladwy canys y mae yn dyfod, canys
iawn : ofnadwy yw efe gor y mae'n dyfod i farnu'r
uwch yr holl dduwiau. ddaear : efe a farna'r byd
trwy gyflawnder, a'r bobl-
oedd a'i wirionedd.

5 Canys holl dduwiau'r

SALM XCVII.

S A L M XCVII.

Dominus regnavit.

YR Arglwydd fydd yn teyrnafu : gorfoledded y ddaear, llawenpyched ynyfoedd lawer.

2 Cymmylau a thywyllwch fydd o'i amgylch ef : cyfiawnder a barn yw trigfa ei orseddfaingc ef.

3 Tân a â allan o'i flaen ef : ac alyfgei elynion o amgylch.

4 Ei fellt a lewyrchafant y byd : y ddaear a welodd, ac a grynodd.

5 Y mynyddoedd a doddafant fel cwyr o flaen yr Arglwydd : o flaen Arglwydd yr holl ddaear.

6 Y nefoedd a fynegant ei gyfiawnder ef : a'r holl bobl a welant ei ogoniant.

7 Gwaradwydder y rhai oll a wafanaethant ddelwgerfiedig, y rhai a ymfroftiant mewn eilunod : addolwch ef, yr holl dduwiau.

8 Sion a glywodd, ac a lawenychodd, a merched Juda a orfoleddafant : o herwydd dy farnedigaethau di, O Arglwydd.

9 Canys ti, Arglwydd, wyt oruchel goruwch yr holl ddaear : dirfawr y'th ddyrchafwyd goruwch yr holl dduwiau.

10 Y rhai a gerwch yr Arglwydd, cafewch ddrygioni :

efe fydd yn cadw eneidiau ei faint ; efe a'u gwared o law y rhai annuwiol.

11 Hauwyd goleuni i'r cyfiawn : a llawenydd i'r rhai uniawn o galon.

12 Y rhai cyfiawn, llawenychwch yn yr Arglwydd : a moliennwch wrth goffadwriaeth ei sancteiddrwydd ef.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M XCVIII.

Cantate Domino.

CEnwch i'r Arglwydd ganiad newydd ; canys efe a wnaeth bethau rhyfedd : e'i ddeheulaw, â'i fraich sanctaidd a barodd iddo fuddugoliaeth.

2 Hyspyfodd yr Arglwydd ei iachawdwriaeth : datguddiodd ei gyfiawnder yngolwg y cenhedloedd.

3 Cofiodd ei drugaredd a'i wirionedd i dŷ Israel : holl derfynau'r ddaear a welfant iachawdwriaeth ein Duw ni.

4 Cenwch yn llafar i'r Arglwydd, yr holl ddaear : llefwch, ac ymlawenhewch, a chenwch.

5 Cenwch i'r Arglwydd gyd â'r delyn : gyd â'r delyn â llef salm.

6 Ar udgyrn a sain cornet cenwch yn llafar o flaen yr Arglwydd y Brenhin,

7 Rhued y môr a'igyflawnder : y byd, a'r rhai a drigant o'i fewn :

8 Cured y llifeiriaint eu dwylaw, a chyd-ganed y mynyddoedd.

9 O flaen yr Arglwydd; canys y mae'n dyfod i farnu'r ddaear : efe a farna'r byd a chyfiawnder, a'r bobloedd ag uniondeb.

S A L M. XCIX.

Dominus regnavit.

YR Arglwydd fydd yn teyrnafi; cryned y bobloedd : eistedd y mae rhwng y cerubiaid; ymgynhyrfed y ddaear.

2 Mawr yw'r Arglwydd yn Sion : a dyrchafedig yw efe goruwch yr holl bobloedd.

3 Moliannant dy Enw mawr ac ofnadwy : canys sanctaidd yw.

4 A nerth y Brenhin a hoffa farn; ti a sicrhei uniondeb; barn a chyfiawnder a wnai di yn Jacob.

5 Dyrchefwch yr Arglwydd ein Duw, ac ymgrymmwch o flaen ei ystoldraed ef : canys sanctaidd yw.

6 Moses ac Aaron ym mhllith ei offeiriaid ef; a Samuel ym mysg y rhai a alwan ar ei Enw : galwafant artyr Arglwydd, ac efe a'u gwr ndawodd hwynt.

7 Llafarodd wrthynt yn y

golofn gwmmwl : cadwafant ei dystiolaethau, a'r ddeddf a roddodd efe iddynt.

8 Gwrandewaiſt arnynt, O Arglwydd ein Duw : Duw, oeddit yn eu harbed, ie, pan ddielit am eu dychymygion.

9 Dyrchefwch yr Arglwydd ein Duw, ac ymgrymmwch ar ei fynydd sanctaidd : canys sanctaidd yw'r Arglwydd ein Duw.

S A L M C.

Jubilate Deo.

CEnwch yn llafar i'r Arglwydd, yr holl ddaear.

2 Gwasanaethwch yr Arglwydd mewn llawenydd : deuwch o'i flaen ef â chân.

3 Gwybyddwch mai'r Arglwydd fydd Dduw; efe a'n gwnaeth, ac nid ni ein hunain : ei bobl ef ydym, a de-faid ei borfa.

4 Ewch i mewn i'w byrth ef â diolch, ac i'w gynteddu au â mawl : diolchwch iddo, a bendithiwch ei Enw.

5 Canys da yw'r Arglwydd, ei drugaredd fydd yn dragywydd : a'i wirionedd hyd genhedlaeth a chennhedlaeth

S A L M CI.

Misericordiam et judicium

CAnaf am drugaredd a barn : i ti, Arglwydd, y canaf.

2 Byddaf

2 Byddaf ddeallus mewn nghyfyngder : goftwng dy ffordd berffaith. Pa bryd y deui attaf? rhodiaf mewn perffeithrwydd fy nghalon o fewn fy nhf.

3 Ni ofodaf ddim anwir o flaen fy llygaid : cas genyf waith y rhai cildynnus ; ni lŷn wrthyf fi.

4 Calon gyndyn a gilia oddi wrthyf : nid adnabyddaf ddyn drygionus.

5 Torraf ymaith yr hwn a enllibio ei gymmydog yn ddirgel : yr uchel o olwg a'r balch ei galon, ni allaf ei ddiodef,

6 Fy llygaid fydd ar ffyddloniaid y tir, fel y trigont gyd â mi : yr hwn a rodio mewn ffordd berffaith, hwnnw a'm gwafanaetha i.

7 Ni thrig o fewn fy nhf yr un a wnelo dwyll : ni thrig yn fy ngolwg yr un a ddywedo gelwydd.

8 Yn fore y torraf ymaith holl annuwiolion y tir : ddiwreiddio holl weithredwyr anwireddoddinas yr Arglwydd

BOREOL WEDDI.

S A L M CII.

Domine, exaudi

A Rglwydd clyw fyngweddi : a deled syllef attat.

2 Na chudd dy wyneb oddi wrthyf yn nydd fy

nghyfyngder : goftwng dy glust attaf ; yn y dydd y galwyf, bryfia, gwrando fi.

3 Canys fy nyddiau a ddarfuant fel mwg : a'm hefgyrn a boethasant fel aelwyd.

4 Fy nghalon a darawyd, ac a wywodd fel llysfieuyn : fel yr anghofiais fwytta fy mara.

5 Gan lais fy nhuchan : y glynodd fy elgyrn wrth fy nghnawd.

6 Tebyg wyf i belican yr anialwch : ydwyf fel dylluan y diffeithwch.

7 Gwyliais, ac ydwyf fel aderyn y to : unig ar ben y ty.

8 Fy ngelynion a'm gwaradwyddant beunydd : y rhai a yntydant wrthyf, a dyngasant yn fy erbyn.

9 Canys bwytteais ludw fel bara : a chymmysgais fy niod ag wylofaen ;

10 O herwydd dy lid di a'th ddigofaint : canys cod-aist fi i fynu, a theflaist fi i lawr.

11 Fy nyddiau fydd fel cysgod yn cilio : a minnau fel glafwelltyn a wywais.

12 Tithau, Arglwydd, a barhei yn dragywyddol : a'th goftadwriaeth hyd genhedlaeth a chenhedlaeth.

13. Ti a gyfodi, ac a drugarhei wrth Sion : canys yr amser i drugarhau wrthi, ie,

✠

Ar-
fydd
onedd
che-

icium
redd a
ydd, y

Byddaf

yr amfer nodedig, a ddaeth,

14 Oblegyd y mae dy weif-
ion yn hoffi ei meini : ac yn
tofturio wrth ei llwch hi.

15 Felly'r cenhedloedd a
ofnant Enw'r Arglwydd : a
holl frenhinoedd y ddaear, dy
ogoniant.

16 Pan adeilado'r Ar-
glwydd Sion : y gwelir ef yn
ei ogoniant.

17 Efe a edrych ar weddi'r
gwael : ac ni ddiystyrodde eu
dymuniad.

18 Hyn a ysgrifeni'r i'r ge-
nhedlaeth a ddell : a'r bobl a
greir a foliannant yr Ar-
glwydd.

19 Canys efe a edrychodd
o uchelder ei gyffegr : yr
Arglwydd a edrychodd o'r
nefoedd ar y ddaear;

20 I wrando uchenaid y
carcharorion : ac i ryddhau
plant angau ;

21 I fynegi Enw'r Ar-
glwydd yn Sion : a'i foliant
yn Jerusalem ;

22 Pan gasglery bobl yng-
hyd : a'r teyrnasoedd i was-
anaethu'r Arglwydd.

23 Gostyngodd efe fy
nerth ar y ffordd : byrhaodd
fy nyddiau.

24 Dywedais, Fy Nuw,
na chymmer fi ymaith yng-
hanol fy nyddiau : dy fly-
nyddoedd di fydd yn oes oes-
pedd.

25 Yn y dechreuad y feil-
iaist y ddaear : a'r nefoedd
ydynt waith dy ddwylaw.

26 Hwyl a ddarfyddant, a
thi a barhei : ie, hwyl oll a
heneiddiant fel dilledyn ; fel
gwisg y newidi hwynt, a
hwyl a newidir.

27 Tithau, yr un ydwynt :
a'th flynyddoedd ni ddar-
fyddant.

28 Plant dy weifion a bar-
hant : a'u had a sicrheir ger
dy fron di.

S A L M CIII.

Benedic, anima mea.

FY enaid, bendithia'r Ar-
glwydd : a chwbl y fydd
ynof, ei Enw sanctaidd ef.

2 Fy enaid, bendithia'r
Arglwydd : ac nac anghofia
ei holl ddoniau ef ;

3 Yr hwn fydd yn maddeu
dy holl anwireddau : yr hwn
fydd yn iachau dy holl lesg-
edd ;

4 Yr hwn fydd yn gwar-
edu dy fywyd o ddistryw :
yr hwn fydd yndy goroni â
thrugaredd ac â thosturi ;

5 Yr hwn fydd yn diwallu
dy enau â daioni : fel yr ad-
newyddir dy ieuengŷyd fel yr
eryr.

6 Yr Arglwydd fydd yn
gwneuthur cyfiawnder a
barn : i'r rhai gorthrymine-
dig oll.

7 Hyspysodd

7 Hyspysodd ei ffyrdd i deb hyd dragwyddoldeb, ar Moses : ei weithredoedd i y rhai a'i hofnant ef : a'i gyf-iawnder i blant eu plant.

8 Trugarog a grasslawn 18 I'r fawl a gadwant ei gyfammod ef : aca gofiant ei orchymynion i'w gwneuthur

9 Nid byth yr ymryson todd : ei orseddfa yn y nef-oedd : a'i frenhiniaeth (f sydd yn llywodraethu ar bob peth.

10 Nid yn ol ein pechodau 20 Bendithiwech yr Ar-glwydd, ei angylion ef, ced-yrn o nerth : yn gwneuthur ei airef, gan wrando ar leferydd ei airef.

11 Canys cyfuwch ac yw'r nefoedd uwchlaw'r ddaear : 21 Bendithiwech yr Ar-glwydd, ei holl luoedd ef : ei holl weision yn gwneuthur ei ewyllysef.

12 Cyn belled ac yw'r dwyrain oddiwrth y gorllewin : y pellhaodd efe ein camweddau oddi wrthym.

13 Fel y tosturia tad wrth ei blant : felly y tosturia'r Arglwydd wrth y rhai a'i hofnant ef.

14 Canys efe a edwyn ein defnydd ni : cofia mai llwch ydym.

15 Dyddiau dyn sydd fel glafwelltyn : megis blodeu-yn y maes, felly y blodeua efe.

16 Canys y gwynt a â drosto, ac ni bydd mwy o hono : a'i le nid edwyn ddim o hono ef mwy

17 Ond trugaredd yr Ar-glwydd sydd o dragwyddol-

S A L M CIV.

Benedic, anima mea.

FY enaid, bendithia'r Ar-glwydd : O Arglwydd fy Nuw, tra mawr ydwyf ; gwisgaist ogoniant a harddwch.

2 Yr hwn wyt yn gwisgo goleuni fel dilledyn : ac yn tanu'r nefoedd fel llen.

3 Yr hwn sy'n gosod tylathau

tylathau ei 'stafelloedd yn y dyfroedd: yn gwneuthur y cymmylau yn gerbyd iddo, ac yn rhodio ar a-denydd y gwýnt.

4 Yr hwn fydd yn gwneuthur ei genhadon yn yspydion: a'i weinidogion yn dân fflamlyd.

5 Yr hwn a feiliodd y ddaear ar ei sylfeini: fel na symmudo byth yn dragywydd.

6 Toaisthi â'r gorddyfnder, megis â gwisg: y dyfroedd a safent goruwch y mynyddoedd.

7 Gan dy gerydd di y ffoisant: rhag swm dy daran y prysurasant ymaith.

8 Gan y mynyddoedd yr ymgodant: ar hyd y dyffrynoedd y disgynant, i'r lle a feiliaist iddynt.

9 Gofodaist derfyn, fel nad elont drosodd: fel na ddychwelont i orchuddio'r ddaear.

10 Yr hwn a yrr y ffyn. honnau i'r dyffrynoedd: y rhai a gerddant rhwng y bryniau.

11 Diodant holl fwystilod y maes: yr afynod gwylltion a dorrant eu fyched.

12 Adar y nefoedd a drigant ger llaw iddynt: y rhai a leisant oddi rhwng y can-
gwl.

13 Y mae efe 'n dyfrhau'r bryniau o'i 'stafelloedd: y ddaear a ddigonir o firwyth dy weithredoedd.

14 Y mae yn peri i'r gw-ellt dyfu i'r anifeiliaid, a llysiâu i wafanaeth dyn: fel y dycco fara allan o'r ddaear;

15 A gwin, yr hwn a lawenycha galon dyn; ac olew, i beri i'w wyneb ddisgleirio: a bara, yr hwn a gynnal galon dyn.

16 Preniau'r Arglwydd fydd lawn sugn: cedr-wydd Libanus, y rhai a blannodd efe;

17 Lle y nytha'r adar: y ffynnidwydd yw ty'r ciconia.

18 Y mynyddoedd uchel fydd noddfa i'r geifr: a'r creigiau i'r cwningod.

19 Efe a wnaeth y lleuad i amserau nodedig: yr haul a edwyn ei fachludiad.

20 Gwnai dywyllwch, a nos fydd: ynddi yn ymlusga pob bwystil coed.

21 Y cenawon llewod a ruant am ysglyfaeth: ac a geisiant eu bwyd gan Dduw.

22 Pan godo haul, ymgasglant: a gorweddant yn eu llochefau.

23 Dyn a â allan i'w waith: ac i'w orchwyl hyd yr hwyr.

24 Môr llofog yw dy weithredoedd, O Arglwydd! gwnaethost hwynt oll mewn doethineb: llawn yw'r ddaear o'th gyfoeth.

25 Felly y mae'r môr mawr, llydan : yno y mae ymlusgiaid heb rifedi, bwystfilod bychain a mawrion.

26 Yno'r â'r llongau: yno y mae'r lesiathan, yr hwn a luniaist i chwarae ynddo.

27 Y rhai hyn oll a ddisgwyliant wrthyt : am roddi iddynt eu bwyd yn ei brŷd.

28 A roddech iddynt, a gafglant : agori dy law, a diwellir hwynt â daioni.

29 Ti a guddi dy wyneb, hwythau a drallodir : dygi ymaith eu hanadl, a threngant, a dychwelant i'w llwch.

30 Pan ollyngych dy yspyd, y creir hwynt : ac yr adnewyddi wyneb y ddaear.

31 Gogoniant yr Arglwydd fydd yn dragywydd : yr Arglwydd a lawenycha yn ei weithredoedd.

32 Efe a edrych ar y ddaear, a hi a gryna : efe a gyfwrdd â'r mynyddoedd, a llwy a fygant.

33 Canaf i'r Arglwydd Duw ni : ei farnedigaethau ef fyddwyf fyw : canaf i'm Duw tra fyddwyf.

34 Bydd melys fy myfyr- d am dano : mi a lawen- haf yn yr Arglwydd.

35 Darfydded y pechaduriaid o'r tir ; na fydded yr annuwiolion mwy : Fy enaid, bendithia di'r Arglwydd. Molwch yr Arglwydd.

BOREOL WEDDI.

S A L M CV.

Confitemini Domino.

CLodforwch yr Arglwydd; gelwch ar ei Enw: mynegwch ei weithredoedd ym mysg y bobloedd.

2 Cenwch iddo; canmolwch ef : ymddiddenwch am ei holl ryfeddodau ef.

3 Gorfoleddwch yn ei Enw sanctaidd : llawenyched calon y rhai a geisiant yr Arglwydd.

4 Ceifiwch yr Arglwydd a'i nerth : ceifiwch ei wyneb ef bob amser.

5 Cofiwch ei ryfeddodau y rhai a wnaeth efe : ei wŷrthiau, a barnedigaethau ei enau ;

6 Chwi had Abraham ei was ef : chwi melbion Jacob ei etholedigion.

7 Efe yw'r Arglwydd ein Duw ni : ei farnedigaethau ef fydd trwy'r holl ddaear.

8 Cofiodd ei gyfammob byth: y gair a orchymynodd efe i fil o genhedlaethau ;

H 9 Yr

9 Yr hyn a ammododd ef yn ar-
efe ag Abraham : a'i lw i glwydd ar ei dŷ : ac yn llyw-
Isaac ; ydd ar ei holl gyfoeth ;

10 A'r hyn a otododd efe 22 I rwymo ei dywysog-
yn ddeddf i Jacob : ac yn ion ef wrth ei ewyllys : ac i
gyfammod tragywyddol i ddyfgu doethineb i'w henur-
Israel ; iaidd ef.

11 Gan ddywedyd, I ti y 23 Aeth Israel hefyd i'r
rhoddaf dir Canaan : rhandir Aipht : a Jacob a ymdeith-
eich etifeddiaeth. iodd yn nhir Ham,

12 Pan oeddynt ychydig 24 Ac efe a gynnyddodd
o rifedi : ie, ychydig, a di ei bobl yn ddirfawr : ac a'u
cithriaid ynddi. gwnaeth yn gryfach nâ'u
gwrthwynebwyd.

13 Pan rodient o genhedla- 25 Troddeu calon hwynt
aeth i genhedlaeth : o'r naill i gafau ei bobl ef : i wneuth-
deyrnas at bobl arall ; ur ynddichellgar â'i weision.

14 Ni adawodd i neb eu 26 Efe a anfonodd Moses
gorthrymmu : ie, ceryddodd ei was : ac Aaron yr hwn a
frenhinoedd o'u plegyd. ddewisafai.

15 Gan ddywedyd, Na 27 Hwya ddangofasant ei
chyffyrddwch â'm rhai en arwyddion ef yn eu plith
neiniog : ac na ddrygwch fy hwynt : a rhyfeddodau yn
mhrophwydi. nhir Ham.

16 Galwodd hefyd am 28 Efe a anfonodd dywyll-
newyn ar y tir : a dinystr- wch, ac a dywyllodd : ac
iodd holl gynhaliaeth bara. nid anufuddhafant hwy ei
air ef.

17 Anfonodd wr o'ublaen 29 Efe a drodd eu dyfr-
hwynt : Joseph, yr hwn a werthwyd yn was. odd yn waed : ac a laddodd
eu pysgod.

18 Cyfuddiafant ei draed 30 Eu tir a heigiodd ly-
ef mewn gefyn : ei enaid a eu pysgod. erddafant
aeth mewn heigrn ;

19 Hyd yr amser y daeth 31 Efe a ddywedodd,
ffaint : yn ystafelloedd ei chion
ei air ef : gair yr Arglwydd brenhinoedd. 42 C
a'i profodd ef. r sanct

20 Y brenhin a anfonodd 32 Efe a wnaeth eu gwla-
daeth cymmysgbla : a ll was ;
ac a'i gollyngodd ef : llyw- yn eu holl fro hwynt. 43 A
odraethwr y bobl, ac a'i hwy
rhyddhaodd ef. hwy

Dydd 21

Y Psaltar yn Cymraeg.

III

hwynt yn genllysg: ac yn edigion mewn gorfoledd;
fflamau tân yn eu tir.

33 Tarawodd hefyd eu diroeddycenhedloedd: a me-
gwinwŷdd a'u ffigyswŷdd: ddiannasant lafur y bobloedd;
ac a ddrylliodd goed eu 45 Felycadwent ei ddeddf-
gwlad hwynt. au ef: ac y cynhalient ei

34 Efe a ddywedodd, a gyfreithiau. Molwch yr Ar-
daeth y locustiaid: a'r lindys, glwydd.
yn aneirif;

35 Y rhai a fwyttasant yr
holl laswellt yn eu tir hwynt:
ac a ddifasant ffrwyth eu
daear hwynt.

36 Tarawodd hefyd bob
cyntaf-anedig yn eu tir
hwynt: blaenffrwyth eu
holl nerth hwynt;
37 Ac a'u dug hwynt
allan ag arian ac aur: ac heb
un llef yn eu llwythau.

38 Lawenychoddyr Aipht
pan aethant allan: canys syrth-
iasai eu harswyd arnynt hwy.

39 Efe a danodd gwm-
mwl yn dô: a thân i oleuo
liw nos.

40 Gofynasant, ac efe a
ddug soffieir: ac a'u diwall-
odd â bara nefol.

41 Efe a holltodd y graig,
a'r dyfroedd a ddyllfodd:
erddasant ar hŷd lleoedd
ychion yn afonydd.

42 Canys efe a gofiodd ei
sanctaidd: ac Abraham
was;

43 Ac a ddug ei bobl allan
mewn llawenydd: ei ethol-
anwiredus fuom.

7 Ein tadau ni ddeallasant
dy

PRYDNHAWNOL WEDDI.
S A L M CVI.

Confitemini Domino.

MOlwch yr Arglwydd.
Clodforwch yr Ar-
glwydd; canys da yw: o-
herwydd ei drugaredd a
bery yn dragywydd.

2 Pwy a draetha nerth-
oedd yr Arglwydd: ac a
fynega ei holl fawl ef?

3 Gwŷn eu byd a gadw-
ant farn: a'r hwn a wnel
gyfiawnder bob amser.

4 Cofia fi, Arglwydd, yn
ol dy raslonrwydd i'th bobl:
ymwel â mi â'th iachawd-
wriaeth.

5 Fel y gwelwyf ddaioni
dy etholedigion: fel y llaw-
enychwyf yn llawenydd dy
genedl di; fel y gorfoledd-
wyf gyd â'th etifeddiaeth.

6 Pechasom gyd â'n tad-
au: gwnaethom gamwedd;
anwiredus fuom.

dy ryfeddodau yn yr Aipht; orchuddiodd gynnulleidfa
ni chofiasant liofowgrwydd Abiram.

dy drugareddau : eithr 18 Cynneuodd tân hefyd
gwrthryfelgar fuont wrth y yn eu cynulleidfa hwynt :
môr, sef y môr coch. fflam a losgodd y rhai an-

8 Etto efe a'u hachubodd nuwiol.
hwynt er mwyn ei Enw : i 19 Llo a wnaethant yn
beri adnabod ei gadernid. Horeb : ac ymgrymmafant

9 Ac a geryddodd y môr i'r ddelw dawdd.
coch, fel y sychodd efe : a 20 Felly y troisant eu go-
thywysodd hwynt drwy'r goniant : i lun eidion yn pori
dyfnder, megis trwy'r anial- glafwellt.

10 Achubodd hwynt he- 21 Anghofiasant Dduw eu
fyd o law eu digasog : ac a'u Hachubwr : yr hwn a wnel-
gwaredodd o law y gelyn. fai bethau mawrion yn yr
Aipht ;

11 A'r dyfroedd a doisant 22 Pethau rhyfedd yn nhir
ei gwrthwynebwyr : ni ad- Ham : pethau ofnadwy wrth
awyd un o honynt. y môr coch.

12 Yna y credasantei eir- 23 Am hynny y dywed-
iau ef : canasant ei fawl ef. odd y dinystriai efe hwynt,

13 Yn y fan yr anghofia- oni buasai i Moses ei ethol-
fant ei weithredoedd ef : ni edig sefyll ar yr adwy o'i flaen
ddisgwyliafant am ei gyngor ef : i droi ymaith ei lidiow-
grwydd ef, rhag eu dinystrio.

14 Eithr blysfiant yn 24 Dystyrasant hefyd y
ddirfawr yn yr anialwch : a tir dymunol : ni chredasant
themtiafant Dduw yn y di- ei air ef.

15 Ac efearoddes eu dy- 25 Ond grwgnachasant yn
muniad iddynt : eithr efe a eu pebyll : ac ni wrandaw-
anfonodd gulni i'w henaid. fant ar lais yr Arglwydd.

16 Cynfigennasant hefyd 26 Yna y dyrchafodd ef
wrth Moses yn y gwersyll : ei law yn eu herbyn hwynt
ac wrth Aaron sant yr Ar- i'w cwmpo yn y diffeithwch
glwydd. ym mysg y cenhedloedd : a

17 Y ddaear a agorodd, ac i'w gwasgaru yn y tiroedd
a lyngcodd Dathan : ac a 28 Ymgyffyllasant hefyd
â Ba

â Ba
waed.

â Baal-peor : a bwyttasant ebyrth y meirw.

29 Felly y digiafant ef â'u dychymygion eu hun : ac y tarawodd pla yn eu mysg hwy.

30 Yna y safodd Phinees, ac a iawn-farnodd : a'r pla a attaliwyd.

31 A chyfrifwyd hyn iddo yn gyfiawnder : o genhedlaeth i genhedlaeth byth.

32 Llidiafant ef hefyd wrth ddyfroedd y gynnen : fel y bu ddrwg i Moses o'u plegyd hwynt ;

33 O herwydd cythruddo o honynt ei yspryd ef : fel y cam ddywedodd â'i wefufau.

34 Ni ddinystriafant y bobloedd : am y rhai y dywedafai'r Arglwydd wyrthynt ;

35 Eithr ymgymmysgafant â'r cenhedloedd : a dyfgafant eu gweithredoedd hwynt.

36 A gwafanaethafant eu delwau hwynt : y rhai a fu yn fagl iddynt.

37 Aberthafant hefyd eu meibion : a'u merched i gythreuliaid.

38 Ac a dywalltasant waed gwirion, sef gwaed eu meibion a'u merched : y rhai a aberthafant i ddelwau Caanan, a'r tir a halogwyd â gwaed.

39 Felly'r ymhalogafant yn eu gweithredoedd eu hun : ac y putteiniafant gyd â'u dychymygion.

40 Am hynny y cynneuodd dig yr Arglwydd yn erbyn ei bobl : fel y ffieiddiodd efe ei etifeddiaeth.

41 Ac efe a'u rhoddes hwynt yn llaw'r cenhedloedd : a'u caseion a lywodraethafant arnynt.

42 Eu gelynion hefyd a'u gorthrymmafant : a darostyngwyd hwynt dan eu dwylaw hwy.

43 Llawergwaith y gwar-edodd efe hwynt ; hwythau a'i digiafant ef â'u cynghor eu hun : a hwy a wanhychwyd am eu hanwiredd.

44 Etto efe a edrychodd pan oedd ing arnynt : pan glywodd eu llefain hwynt.

45 Ac efe a gofiodd ei gyfammod â hwynt : ac a edifarhaodd, yn ol lliosowgrwydd ei drugareddau ;

46 Ac a wnaeth iddynt gael trugaredd : gan y rhai oll a'u caethiwai.

47 Achub ni, O Arglwydd ein Duw, a chynnull ni o blith y cenhedloedd : i glodfori dy Enw sanctaidd, ac i orfoleddu yn dy foliant.

48 Bendigedig fyddo Arglwydd Dduw Israel, erioed

ac yn dragywydd : a dywed-
ed yr holl bobl, Amen.
Molwch yr Arglwydd.

BOREOL WEDDI.

S A L M CVII.

Confitemini Domino.

Clodforwch yr Arglwydd;
canys da yw : o her-
wydd ei drugaredd fydd yn
dragywydd.

2 Felly dywedded gwared-
igion yr Arglwydd : y rhai
a waredodd efe o law y gelyn;

3 Ac a gasglodd efe o'r
tiroedd : o'r dwyrain, ac o'r
gorllewin, o'r gogledd, ac
o'r dehau.

4 Crwydrasant yn yr anial-
wch mewn ffordd ddisfathr :
heb gael dinas i aros ynddi ;

5 Yn newynog ac yn
fychedig : eu henaid a le-
wygodd ynddynt.

6 Yna ylleasant ar yr Ar-
glwydd yn eu cyfyngder :
ac efe a'u gwaredodd o'u
gorthrymderau ;

7 Ac a'u tywysodd hwynt
ar hŷd y ffordd uniawn : i
fyned i ddinas gyfanneddol.

8 O na foliannent yr Ar-
glwydd am ei ddaioni : a'i
ryfeddodau i feibion dynion!

9 Canys efe a ddiwalla'r
enaid fychedig : ac a leinw'r
enaid newynog â daioni ;

10 Y rhai a breswylant

yn y tywyllwch a chysgod
angau : yn rhwym mewn
cystudd a haiarn ;

11 O herwydd anufudd-
hau o honynt eiriau Duw :
a dirmygu cynghor y Gor-
uchaf.

12 Am hynny yntau o ofst-
yngodd eu calon â blinder :
fyrthiafant, ac nid oedd cyn-
northwywr.

13 Yna y gwaeddasant ar
yr Arglwydd yn eu cyfyng-
der : ac efe a'u hachubodd
o'u gorthrymderau.

14 Dughwynt allan o dy-
wyllwch a chysgod angau :
a drylliodd eu rhwymau
hwynt.

15 O na foliannent yr Ar-
glwydd am ei ddaioni : a'i
ryfeddodau i feibion dynion!

16 Canys efe a dorrodd y
pyrth pres : ac a ddrylliodd
y barrau heiyrn.

17 Ynfydion, oblegyd eu
camweddau : ac o herwydd
eu hanwireddau, a gystuddir.

18 Eu henaid a ffeiddia-
i bob bwyd : a daethant hys-
byrth angau.

19 Yna y gwaeddasant
yr Arglwydd yn eu cyfyng-
der : ac efe a'u hachubodd
o'u gorthrymderau.

20 Anfonodd ei air,
iachaodd hwynt : ac a
gwaredodd o'u dinystr.

21 O na foliannent yr ryfeddodau i feibion dynion! Arglwydd am ei ddaioni : a'i ryfeddodau i feibion dynion !

22 Aberthant hefyd a-berth moliant : a mynegant ei weithredoedd ef mewn gorfoledd.

23 Y rhai a ddisgynant mewn llongau i'r môr : gan wneuthur eu gorchwyl mewn dyfroedd mawron,

24 Hwyl a welant weithredoedd yr Arglwydd : a'i ryfeddodau yn y dyfnder.

25 Canys efe a orchymyn, a chyfyd tymmestl-wynt : yr hwn a ddyrchafa ei donau ef.

26 Hwyl a esgynant i'r nefoedd; disgynant i'r dyfnder : tawdd eu henaidd gan flinder.

27 Ymdroant, ac ymsymudant fel meddwyn : a'u holl ddoethineb a ballodd.

28 Yna y gwaeddant ar yr Arglwydd yn eu cyfyngder : ac efe a'u dwg allan o'u gorthrymderau,

29 Efe a wna'r ystorm yn dawel : a'i thonnau a oftegant.

30 Yna y llawenhant am eu gostegu : ac efe a'u dwg i'r porthladd a ddymunent.

31 O na foliannent yr Arglwydd am ei ddaioni : a'i

ryfeddodau i feibion dynion! 32 A dyrchafant ef ynnulleidfa'r bobl : a moliant ef yn eisteddfod yr henuriaid.

33 Efe a wna afonydd yn ddiffeithwch : a ffynhonnau dyfroedd yn sychdir ;

34 A thir ffrwythlawn yn ddiffrwyth : am ddrygioni'r rhai a drigant ynddo.

35 Efe a dry'r anialwch yn llyn dwfr : a'r tir cras yn ffynhonnau dwfr.

36 Ac yno y gwna i'r newynog aros : fel y darparont ddinas i gyfanneddu ;

37 Ac yr hauont feusydd, ac y plannont winllannoedd : y rhai a ddygant ffrwyth toreithiog.

38 Ac efe a'u bendithia hwynt, fel yr amlhant yn ddirfawr : ac ni ad i'w hani- feiliaid leihau.

39 Lleiheir hwynt hefyd, a gostyngir hwynt : gan gyfyngder, drygfyd, a chyni.

40 Efe a dywallt ddirmyg ar foneddigion : ac a wna iddynt grwydro mewn anialwch heb ffordd.

41 Ond efe a gyfyd y tlawd o gystudd : ac a wna iddo deuluoedd fel praid.

42 Y rhai uniawn a welant hyn, ac a lawenychant : a phob anwiredd a gau ei safn.

43 Y neb fydd ddoeth, ac a gadwo hyn: hwy a ddeallant drugareddau'r Arglwydd.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CVIII.

Paratum cor meum.

PArod yw fy nghalon, O Dduw: canaf a chanmolaf â'm gogoniant.

2 Deffro, y nabl a'r delyn: minnau a ddeffroaf yn fore.

3 Clodforaf di, Arglwydd, ym mysg y bobloedd: canmolaf di ym mysg y cenhedloedd.

4 Canys mawryw dy drugaredd oddi ar y nefoedd: a'th wirionedd a gyrraedd hyd yr wybren.

5 Ymddyrycha, O Dduw, uwch y nefoedd: a bydded dy ogoniant ar yr holl ddaear.

6 Fel y gwareder dy rai anwyl: achub â'th ddeheulaw, a gwrando fi.

7 Duw a lasarodd yn ei sancteiddrwydd: Llawenychaf, rhannaf Sichem, a mesuraf ddyffryn Succoth.

8 Eiddof fi yw Gilead; eiddof fi Manasse; Ephraim hefyd yw nerth fy mhen; Juda yw fy neddfwr.

9 Moabyw fy nghrochan golchi: tros Edom y taflaf fy efgid; buddugoliaethaf ar Philistia.

10 Pwy a'm dwg i'r ddi-nas gadarn: pwy a'm dwg hyd yn Edom?

11 Onid tydi, O Dduw, yr hwn a'n bwriaist ymaith: ac onid ai di allan, O Dduw, gyd â'n lluoedd?

12 Dyroini gynhorthwy rhag cyfyngder: canys gau yw ymwared dŷn.

13 Trwy Dduw y gwnawn wroldeb: canys efe a fathr ein gelynion.

S A L M CIX.

Deus laudum.

NA thaw: O Dduw fy moliant.

2 Canys genau'r rannuwiol a genau'r twyllodrus a ymagorasant arnaf: â thafod celwyddog y llafarasant i'm herbyn.

3 Cylchynasant fi hefyd â geiriau cas: ac ymladdasant â mi heb achos.

4 Am fy ngharedigrwydd y'm gwrthwynebant: minnau a arferaf weddi.

5 Talasant hefyd i mi ddrwg am dda; a chas am fy nghariad.

6 Gosod dithau un annuw-iol arno ef: a safed Satan wrth ei ddeheulaw ef.

7 Pan farner ef, eled yn euog: a bydded ei weddi yn bechod.

8 Ychydig fyddo e ddyddiau

ddyddiau: a chymmered arall fel dwfr i'w fewn, ac fel ei swydd ef. olew i'w esgryn.

9 Bydded ei blant yn ymddifaid: a'i wraig yn weddw. 19 Bydded iddo fel dilled- yn yr hwn a wisgo efe: ac fel gwregys a'i gwregyso efe yn wastadol.

10 Gan grwydro hefyd crwydred ei blant ef, a char- ddotant: ceisiant hefyd eu bara o'u hanghyfannedd le- oedd. 20 Hyn fyddo tâl fy ngwrth- wynebwyd gan yr Arglw- ydd: a'r rhai a ddywedant ddrwg yn erbyn fy enaid.

11 Rhwyded y ceisiad yr hyn oll fydd ganddo: ac an- rheithied dieithriaid ei lafur ef. 21 Tithau, Arglwydd Dduw, gwna erof fi er mwyn dy Enw: am fod yn dda dy drugaredd, gwared fi.

12 Na fydded neb a estyno drugaredd iddo: ac na fydded neb a drugarhao wrth ei ym- ddifaid ef. 22 Canys truan a thlawd ydwyf fi: a'm calon a ar- chollwyd o'm mewn.

13 Torrer ymaith ei hil- iogaeth ef: dileer eu henw yn yr oes nefas. 23 Aethum fel cysgod pan gilio: fel locust y'm hysgyd- wir.

14 Cofier anwiredd ei dad- au o flaen yr Arglwydd: ac na ddileer pechod ei fam ef. 24 Fy ngliniau a aethant yn egwan gan ympryd: a'm cnawd a guriodd o eisiau brasder.

15 Byddant bob amfer ger bron yr Arglwydd: fel y torro efe ymaith eu coffa- wriaeth o'r tir; 25 Gwaadwydd hefyd oeddwn iddynt: pan welent fi, figlent eu pennau.

16 Am na chosiodd wn- ethur trugaredd: eithr er- chas am d o hono y truan a'r tlawd, 26 Cynnorthwya fi, O Ar- glwydd fy Nuw: achub fi yn ol dy drugaredd;

17 Hoffodd felldith, a hi ddaeth iddo: ni fynnai dith, a hi a bellhaodd di wrtho. 27 Fely gwypon't mai dy law di yw hyn: mai ti, Ar- glwydd, a'i gwnaethost.

18 Iê, gwisgodd felldith iddo: a hi a ddaeth 28 Melldithiant hwy, ond bendithia di: cywilyddier hwynt, pan gyfodant; a llawenyched dy was.

19 Bydded iddo fel dilled- yn yr hwn a wisgo efe: ac fel gwregys a'i gwregyso efe yn wastadol. 29 Gwisger fy ngwrthwy- nebwyr

20 Hyn fyddo tâl fy ngwrth- wynebwyd gan yr Arglw- ydd: a'r rhai a ddywedant ddrwg yn erbyn fy enaid.

21 Tithau, Arglwydd Dduw, gwna erof fi er mwyn dy Enw: am fod yn dda dy drugaredd, gwared fi.

22 Canys truan a thlawd ydwyf fi: a'm calon a ar- chollwyd o'm mewn.

23 Aethum fel cysgod pan gilio: fel locust y'm hysgyd- wir.

24 Fy ngliniau a aethant yn egwan gan ympryd: a'm cnawd a guriodd o eisiau brasder.

25 Gwaadwydd hefyd oeddwn iddynt: pan welent fi, figlent eu pennau.

26 Cynnorthwya fi, O Ar- glwydd fy Nuw: achub fi yn ol dy drugaredd;

27 Fely gwypon't mai dy law di yw hyn: mai ti, Ar- glwydd, a'i gwnaethost.

28 Melldithiant hwy, ond bendithia di: cywilyddier hwynt, pan gyfodant; a llawenyched dy was.

29 Gwisger fy ngwrthwy- nebwyr

debwyr â gwarth : ac ym-
wisgant â'u cywilydd megis
â chochl.

30 Clodforaf yr Arglwydd
yn ddirfawr â'm genau : ie,
moliannaf ef ym mysg lla-
wer.

31 O herwydd efe a faif
ar ddeheulaw'r tlawd : i'w
achub oddiwrth y rhai a
farnant ei enaid

BOREOL WEDDI.

S A L M CX.

Dixit Dominus.

DYwedodd yr ARGLW-
YDD wrth fy Arglw-
ydd: Eistedd ar fy neheulaw,
hyd oni ofodwyf dy elynion
yn faingc i'th draed.

2 Gwialen dy nerth a en-
fyn yr Arglwydd o Sion :
llywodraetha di ynghanol dy
elynion

3 Dybobl a fyddant ewy-
llylgar yn nydd dy nerth,
mewn harddwch sancteidd-
rwydd : o groth y wawr y
mae gwllith dy enedigaeth
i ti.

4 Tyngodd yr Arglwydd,
ac nid edifarha : Ti wyt
Offeiriad yn dragywyddol,
yn ol urdd Melcisedec.

5 Yr Arglwydd ar dy dde-
heulaw : a drywna frenhin-
oedd yn nydd ei ddigofaint.

6 Efe a farn ym mysg y

cenhedloedd ; lleinw leoedd
â chelaneddau : archolla ben
llawer gwlad.

7 Efe a yf o'r afon ar y
ffordd : am hynny y dyrcha
efe ei ben.

S A L M CXI.

Confitebor tibi.

MOlwch yr Arglwydd.
Clodforaf yr Arglw-
ydd â'm holl galon : yng-
hymmanfa y rhai uniawn,
ac yn y gynnulleidfa,

2 Mawr yw gweithredoedd
yr Arglwydd : wedi eu ceisio
gan bawb a'u hoffant.

3 Gogoniant a harddwch
yw ei waith ef ; a'i gyfiawnder
sydd yn parhau byth.

4 Gwnaeth gofio ei ryfedd
odau : grasslawn a thrugarog
yw'r Arglwydd.

5 Rhoddodd ymborth i'r
rhai a'i hofnant ef : efe a gofi-
ei gyfammod yn dragywydd

6 Mynegodd i'w bobl gad-
ernid ei weithredoedd : chyfiaw-
roddi iddynt etifeddiaeth
cenhedloedd.

7 Gwirionedd a barn y
gweithredoedd ei ddwylai
ef : ei holl orchymynio
ydynt sicr ;

8 Wedi eu sicrhau by-
ac yn dragywydd : a'u g-
neuthur mewn gwirion-
ac uniawnder.

9 Anfon

9 Anfonodd ymwarded i'w bobl ; gorchymynodd ei gyfammod yn dragywyddol : sancteiddiol ac ofnadwy yw ei Enw ef.

10 Dechreuad doethineb yw ofn yr Arglwydd : deall da fydd gan y rhai a wnant ei orchymymon ef ; y mae ei foliant ef yn parhau byth.

S A L M CXII.

Beatus vir.

MOlwch yr Arglwydd. Gwyn ei fyd y gwr a ofna'r Arglwydd : ac fydd yn hoffi ei orchymynion ef yn ddirfawr.

2 Ei had fydd cadarn ar y ddaear : cenhedlaeth y rhai uniawn a fendithir.

3 Golud a chyfoeth fydd yn ei dŷ ef : a'i gyfiawnder fydd yn parhau byth.

4 Cyfyd goleuni i'r rhai uniawn yn y tywyllwch : rugarog, a thosturiol, a chyfiawn, yw efe.

5 Gwr da fydd gymmwyngar, ac yn rhoddi benthyg : a barn y wrth farn y llywodraetha efe i ddwylo a chofion.

6 Yn eddïau nid ysgogir ef byth : y cyfiawn fydd byth mewn coffadwriaeth.

7 Nid ofna efe rhag chwedlwg : ei galon fydd ddifigl, a ymddiried yn yr Arglwydd.

8 Attegwyd ei galon ; nid ofna efe : hyd oni welo ei ewyllys ar ei elynion.

9 Gwasgarodd, rhoddodd i'r tlodion : a'i gyfiawnder fydd yn parhau byth ; ei gorn a ddyrchefir mewn gogoniant.

10 Yr annuwiol a wel hyn, ac a ddigia ; efe a ysgyrnyga ei ddannedd, ac a dawdd ymaith : derfydd am ddymuniad y rhai annuwiol.

S A L M CXIII.

Laudate, pueri.

MOlwch yr Arglwydd. Gweision yr Arglwydd, molwch : ie, molwch Enw'r Arglwydd.

2 Bendigedig fyddo Enw'r Arglwydd : o hyn allan ac yn dragywydd.

3 O godiad haul hyd ei fachludiad : moliannus yw Enw'r Arglwydd.

4 Uchel yw yr Arglwydd goruwch yr holl genhedloedd : a'i ogoniant goruwch y nesoedd.

5 Pwy fydd fel yr Arglwydd ein Duw ni : yr hwn fydd yn preswyllo yn uchel?

6 Yr hwn a ymddarostwng : i edrych y pethau yn y nesoedd, ac yn y ddaear ?

7 Efe fydd yn codi'r tlawd o'r llwch : ac yn dyrchafu yr anghenus o'r dommen ;

8 I'w

8 I'w ofod gyd â phen-
defigion:ie, gyd â phendefig-
ion ei bobl.

9 Yr hwn a wna i'r am-
mhlantadwy gadw ty : a bod
yn llawen fam plant. Can-
molwch yr Arglwydd.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXIV.

In exitu Israel.

PAN aeth Israel o'r Aipht:
ty Jacob oddiwrth bobl
anghyfaith ;

2 Juda oedd ei sancteidd-
rwydd : ac Israel ei arglw-
yddiaeth.

3 Y môr a welodd hyn,
ac a giliodd : yr Iorddonen
a drodd yn ol.

4 Y mynyddoedd a neid-
iasant fel hyrddod : a'r bryn-
iau fel wyn defaid.

5 Beth a ddarfu i ti, O
fôr, pan giliaist : tithau Ior-
ddoden, paham y troaist yn
ol ?

6 Paham, fynyddoedd, y
neidiech fel hyrddod : a'r
bryniau fel wyn defaid ?

7 Ofna, di ddaear, rhag
yr Arglwydd : rhag Duw
Jacob ;

8 Yr hwn fydd yn troi'r
graig yn llyn dwfr : a'r gall-
estr yn ffynnon dyfroedd.

S A L M CXV.

Non nobis, Domine.

NID i ni, O Arglwydd,
nid i ni, ond i'th Enw
dy hun dod ogoniant : er
mwyn dy drugaredd, ac er
mwyn dy wirionedd.

2 Paham y dywedai'r ce-
nhedloedd : Pa le yn awr y
mae eu Duw hwynt ?

3 Ond ein Duw ni fydd
yn y nefoedd : efe a wnaeth
yr hyn a fynnodd oll.

4 Eu delwau hwy ydynt o
aur ac arian : gwaith dwy-
law dynion.

5 Genau fydd iddynt, ond
ni lasarant : llygaid fydd
ganddynt, ond ni welant.

6 Y mae clustiau iddynt,
ond ni chlywant : ffroenau
fyddganddynt ond ni aroglant.

7 Dwylaw fydd iddynt,
ond ni theimlant ; traed fy
iddynt, ond ni cherddant :
ni leisiant chwaith â'u gwddf.

8 Y rhai a'u gwnant yd-
ynt fel hwythau : a phob u
a ymddiriedo ynddynt.

9 O Israel, ymddiried
yn yr Arglwydd : efe yw e
porth a'u tarian.

10 Ty Aaron, ymddiried
wch yn yr Arglwydd : e
yw eu porth a'u tarian.

11 Y rhai a ofnwch
Arglwydd, ymddiriedw
yn yr Arglwydd : efe yw
porth a'u tarian. 12

12 Yr Arglwydd a'n cof-
iodd ni ; efe a'n bendithia :
bendithia efe dŷ Israel; ben-
dithia efe dŷ Aaron.

13 Bendithia efe y rhai a
ofnant yr Arglwydd: fychain
a mawrion.

14 Yr Arglwydd a'ch
ychwanega chwi fwyfwy :
chwychwi a'ch plant hefyd.

15 Bendigedig ydych chwi
gan yr Arglwydd : yr hwn a
wnaeth nef a daear.

16 Y nefoedd, i.e., 'r nef-
oedd ydynt eiddo'r Ar-
glwydd : a'r ddaear a roddes
efe i feibion dynion.

17 Y meirw ni foliannant
yr Arglwydd : na'r neb fydd
yn disgyn i ddistawrwydd.

18 Ond nyni a fendith-
iwn yr Arglwydd : o hyn
allan ac yn dragywydd. Mol-
wch yr Arglwydd.

BOREOL WEDDI.

S A L M CXVI.

Dilexi, quoniam.

DA genyf wrando o'r Ar-
glwydd: ar fy llefa'm
weddiau.

2 Am ostwng o hono ei
lust attaf : am hynny llefaf
ros fy nyddiau arno ef.

3 Gofidion angau a'm cylch-
asant : a gofidiau uffern
m daliasant ; ing a blinder
gefaais.

4 Yna y gelwais ar Enw'r
Arglwydd : Attolwg, Ar-
glwydd, gwared fy enaid.

5 Grasslawn yw'r Arglw-
ydd, a chyfiawn: a thosturiol
yw ein Duw ni.

6 Yr Arglwydd fydd yn
cadw y rhai annichellgar :
tlodais, ac efe a'm hachub-
odd.

7 Dychwel, O fy enaid,
i'th orphwysfa: canys yr Ar-
glwydd fu dda wrthyt ;

8 O herwyddit' waredu fy
enaid oddiwrth angau : fy
llygaid oddiwrth ddagrau,
a'm traed rhag llithro.

9 Rhodiaf o flaen yr Ar-
glwydd: yn nhir y rhai byw.

10 Credais, am hynny y
llafarais : cystuddiwyd fi yn
ddirfawr.

11 Mi a ddywedais yn fy
firwst : Pob dyn fydd gel-
wyddog.

12 Beth a dalaf i'r Ar-
glwydd : am ei holl ddoniau
i mi ?

13 Phiol iachawdwriaeth
a gymmeraf : ac ar Enw'r
Arglwydd y galwaf.

14 Fy addunedau a dalaf
i'r Arglwydd : yn awr yng-
wydd ei holl bobl ef.

15 Gwerthfawr yngolwg
yr Arglwydd : yw marwol-
aeth ei saint ef.

16 O Arglwydd, yn ddiau
dy

dy was di ydwyf fi ; dy was ei drugaredd ef yn parhau
di ydwyf fi ; mab dy wafan yn dragywydd.
aethwraig ; dattodaist fy 5 Mewn ing y gelwais ar
rhwymau. yr Arglwydd : yr Arglwydd

17 Aberthaf i ti aberth a'm clybu, ac a'm gosododd
moliant : a galwaf ar Enw'r mewn ehangder.
Arglwydd. 6 Yr Arglwydd fydd gyd

18 Talaff fy addunedau i'r â mi: nid ofnaf beth a wna
Arglwydd: yn awr yngwydd dyn i mi.
ei holl bobl, 7 Yr Arglwydd fydd gyd

19 Ynghynteddoedd ty'r â mi ym mhlith fy nghyn-
Arglwydd: yn dy ganol di, O northwywyr : am hynny y
Jerusalem. Molwch yr Ar- caf weled fy ewyllys ar fy
glwydd. nghafeion.

S A L M CXVII.

Laudate Dominum.

Molwch yr Arglwydd,
yr holl genhedloedd:
clodforwch ef, yr holl bobl-
oedd.

2 O herwydd ei drugar-
edd ef tu ag attom ni fydd
fawr : a gwirionedd yr Ar-
glwydd a bery yn dragywydd.
Molwch yr Arglwydd.

S A L M CXVIII.

Confitemini Domino.

Clodforwch yr Arglw-
ydd ; canys da yw : o
herwydd ei drugaredd a bery
yn dragywydd.

2 Dyweded Israel yr awr
hon: fod ei drugaredd ef yn
parhau yn dragywydd.

3 Dyweded ty Aaron yn
awr : fod ei drugaredd ef yn
parhau yn dragywydd.

4 Yn awr dyweded y rhai
a ofnant yr Arglwydd : fod

8 Gwell yw gobeithio yn
yr Arglwydd : nag ymddir-
ied mewn dyn.

9 Gwell yw gobeithio yn
yr Arglwydd : nag ymddir-
ied mewn tywyflogion.

10 Yr holl genhedloedd
a'm hamgylchynasant : ond
yn Enw'r Arglwydd mi a'u
torraf hwynt ymaith.

11 Amgylchynasant fi, i.e.,
amgylchynasant fi : ond yn
Enw'r Arglwydd mi a'u
torraf hwynt ymaith.

12 Amgylchynasant fi fel
gwenyn; diffoddasant fel tân
drain : o herwydd yn Enw'r
Arglwydd mi a'u torra-
hwynt ymaith.

13 Gan wthio y gwthiaid
fi, fel y syrthiwn: ond yr Ar-
glwydd a'm cynnorthwyodd.

14 Yr Arglwydd yw fydd iach
nerth a'm cân: ac fydd iach
awdwriaeth i mi. 15 Ll Enw'r

15 Llef gorfoledd a iachawdwriaeth fydd ym mhebyll y cyfiawn : deheulaw'r Arglwydd fydd yn gwneuthur grymmusder.

16 Deheulaw'r Arglwydd a ddyrchafwyd : deheulaw'r Arglwydd fydd yn gwneuthur grymmusder.

17 Ni byddaf farw, ond byw ; a mynegaf weithredoedd yr Arglwydd.

18 Gan gospi y'm cospodd yr Arglwydd : ond ni'm rhoddodd i farwolaeth.

19 Agorwch i mi byrth cyfiawnder : af i mewn iddynt, a chlodforaf yr Arglwydd.

20 Dyma borth yr Arglwydd : y rhai cyfiawn a ant i mewn iddo.

21 Clodforaf di ; o herwydd i ti fy ngwranddo : a'th fod yn iachawdwriaeth i mi.

22 Y maen a wrthododd yr adeiladwyr : a aeth yn ben i'r gongl.

23 O'r Arglwydd y daeth hyn : hyn oedd ryfedd yn golwg ni.

24 Dyma'r dydd a wnaeth Arglwydd : gorfoleddwn llawenychwn ynddo.

25 Attolwg, Arglwydd, aub yn awr : attolwg, Arglwydd, par yn awr lwyddiant.

26 Bendigedig yw a ddel Enw'r Arglwydd : ben-

dithiasom chwi o dy'r Arglwydd.

27 Duw yw'r Arglwydd, yr hwn a lewyrchodd i ni : rhwymwch yr aberth â rhaffau, hyd wrth gyrn yr allor.

28 Fy Nuw ydwyt ti, a mi a'th glodforaf : dyrchafaf di, fy Nuw.

29 Clodforwch yr Arglwydd ; canys da yw : o herwydd yn dragywydd y pery ei drugaredd ef.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXIX.

Beati immaculati.

GWYN fyd y rhai perffaith eu ffordd : y rhai a rodiant ynghyfraith yr Arglwydd.

2 Gwýn fyd y rhai a gadwant ei dystiolaethau ef : ac a'i ceisiant ef â'u holl galon.

3 Y rhai hefyd ni wnant anwiredd : hwy a rodiant yn ei ffyrdd ef.

4 Ti a orchymynaisst : gadw dy orchymynion yn ddyfal.

5 O am gyfeirio fy ffyrdd : i gadw dy ddeddfau !

6 Ynani'm gwaradwyddid : pan edrychwn ar dy holl orchymynion.

7 Clodforaf di ag uniondeb calon : pan ddyfsgwyffarnedig aethau dy gyfiawnder.

8 Cadwaf

8 Cadwaf dy ddeddtau: O na ad fi'n hollol.

In quo corrigit?

PA fodd y glanha llange ei lwybr: wrth ymgadw yn ol dy air di.

2 A'm holl galon y'th geisiais: na ad i mi gyfeiliorni oddiwrth dy orchymynion.

3 Cuddiais dy ymadroddion yn fy nghalon: fel na phechwn i'th erbyn.

4 Ti, Arglwydd, wyt fendigedig: dysg i mi dy ddeddfau.

5 A'm gwefusau y treuthais: holl farnedigaethau dy enau.

6 Bu mor llawen genyf ffordd dy dystiolaethau: â'r holl olud.

7 Yn dy orchymynion y myfyriaf: ac ar dy lwybrau yr edrychaf.

8 Yn dy ddeddfau'r ymddigrifaf: nid anghosaf dy air.

Retribue seruo tuo.

BYDD dda wrth dy was: fel y byddwyf byw, ac y cadwyf dy air.

2 Datguddia fy llygaid: fel y gwelwyf bethau rhyfedd allan o'th gyfraith di.

3 Dieithr ydwyf fi ar y ddaear: na chudd di rhagof dy orchymynion.

4 Drylliwyd fy enaid gan awydd: i'th farnedigaethau bob amser.

5 Ceryddais y beilchion: a melldigedig yw y rhai a gyfeiliornant oddiwrth dy orchymynion.

6 Tro oddi wrthyf gywilydd a dirmyg: oblegyd dy dystiolaethau di a gedwais.

7 Tywyfogion hefyd a eisteddasant, ac a ddywedasant i'm herbyn: dy was dithau a fyfyriai yn dy ddeddfau.

8 A'th dystiolaethau oedd-ynt fy hyfrydwch: a'm cynghorwyr.

Adhæsit pavimento.

GLynodd fy enaid wrth dy llwch: byw ha fi'n ol dy air.

2 Fy ffyrdd a fynegais, a gwrandewaist fi: dysg i mi dy ddeddfau.

3 Gwna i mi ddeall ffordd dy orchymynion: ac mi fyfyriaf yn dy ryfeddodau.

4 Diferodd fy enaid gan ofid: nertha fi'n ol dy air.

5 Cymmer oddi wrthyf ffordd y celwydd: ac yn rath lawn dod i mi dy gyfraith.

6 Dewisais ffordd gwi-ionedd: gosodais dy farnedigaethau o'm blaen.

7 Glynais wrth dy dystiolaethau

laethau : O Arglwydd, na'm gwaradwydda.

8 Ffordd dy orchymynion a redaf : pan echangech fy nghalon.

BOREOL WEDDI.

Legem pone.

DYSG i mi, O Arglwydd, ffordd dy ddeddfau : a chadwaf hi hyd y diwedd.

2 Gwna i mi ddeall, a chadwaf dy gyfraith : ie, cadwaf hi â'm holl galon.

3 Gwna i mi gerdded yn llwybr dy orchymynion : canys ynddo y mae fy ewyllys.

4 Gostwng fy nghalon at dy dystiolaethau : ac nid at gybydd-dra.

5 Tro heibio fy llygaid, rhag edrych ar wagedd : a bywha fi yn dy ffyrdd.

6 Sicrha dy air i'th was : yr hwn sy'n ymroddi i'th ofn di.

7 Tro heibio fy ngwaradwydd yr wyf yn ei ofni : canys dy farnedigaethau fydd â'm bylda.

8 Wele, awyddus ydwyf i'th orchymynion : gwna i ni fyw yn dy gyfiawnder.

Et veniat super me.

DEUED i mi dy drugaredd, Arglwydd : a'th chawdwriaeth yn ol dy air.

2 Yna yr attebaf i'm cabl-ydd : o herwydd yn dy air y gobeithiais.

3 Na ddwg dithau air y gwirionedd o'm genau yn llwyr : o herwydd yn dy farnedigaethau di y gobeithiais.

4 A'th gyfraith a gadwaf yn wastadol : byth ac yn dragywydd.

5 Rhodiaf hefyd mewn ehangder : o herwydd dy orchymynion di a geisiaf.

6 Ac am dy dystiolaethau di y llafaraf o flaen brenhin-oedd : ac ni bydd cywilydd genyf.

7 Ac ymddigrifaf yn dy orchymynion : y rhai a hoffais

8 A'm dwylaw a ddyrchafaf at dy orchymynion, y rhai a gerais : ac mi a fyfyr-iaf yn dy ddeddfau.

Memor esto servi tui.

COFIA 'r gair wrth dy was : yn yr hwn y peraisf i mi obeithio.

2 Dyma fy nghysur yn fy nghystudd : canys dy air di a'm bywhaodd i.

3 Y beilchion a'm gwat-warasant yn ddirfawr : er hynny ni throais oddiwrth dy gyfraith di.

4 Cofiais, O Arglwydd, dy farnedigaethau erioed : ac ymgysurais.

5 Dychryn a ddaeth arnaf, oblegyd

oblegyd yr annuwiolion : y rhai fydd yn gadu dy gyfraith di.

6 Dy ddeddfau oedd fy nghân : yn nhy fy mherer-indod.

7 Cofiais dy Enw, Arglwydd, y nos : a chedwais dy gyfraith.

8 Hyn oedd genyf : am gadw o honof dy orchymynion di.

Portio mea, Domine.

O Arglwydd, fy rhan ydyt : dywedais y cadwn dy eiriau.

2 Ymbiliais â'th wyneb â'm holl galon : trugarha wrthyf yn ol dy air.

3 Meddyliais am fy ffyrdd : a throais fy nhraed at dy dystiolaethau di.

4 Bryfiais, ac nid oedais : gadw dy orchymynion.

5 Minteioedd yr annuwiolion a'm hyspeiliasant : ond nid anghofiais dy gyfraith di.

6 Hanner nos y cyfodaf i'th foliannu : am farnedig-aethau dy gyfiawnder.

7 Cyfaill ydwyf fi i'r rhai oll a'th ofnant : ac i'r rhai a gadwant dy orchymynion.

8 Llawn yw'r ddaear o'th drugaredd, O Arglwydd : dyfsg i mi dy ddeddfau.

Bonitatem fecisti.

GWnaethost yn dda â'th was, O Arglwydd : yn ol dy air.

2 Dyfsg i mi iawn ddeall a gwybodaeth : o herwydd dy orchymynion di a gredais.

3 Cyn fy nghystuddio, yr oeddwn yn cyfeiliorni : ond yn awr cedwais dy air di.

4 Da ydwyf, a daionus ; dyfsg i mi dy ddeddfau.

5 Y beilchion a glytiasant gelwydd i'm herbyn : minnau a gadwaf dy orchymynion â'm holl galon.

6 Cyn frased a'r bloneg yw eu calon : minnau a ymddigrifais yn dy gyfraith di.

7 Da yw i mi fy nghystuddio : fel y dyfsgwn dy ddeddfau.

8 Gwell i mi gyfraith dy enau : nâ miloedd o aur arian.

PRYDNHAWNOL WEDD

Manus tuæ fecerunt me.

DY ddwylaw a'm gwnethant, ac a'm lluniasant : par i mi ddeall, fel dyfsgwyf dy orchymynion : pa

2 Y rhai a'th ofnant a y gwelant, ac a lawenychant : oblegyd gobeithio o host yn dy air di.

3 Gwn, Arglwydd, mai cyhiawn yw dy farnedigaethau : ac mai mewn ffyddlondeb y'm cyfuddiaist.

4 Bydded, attolwg, dydru-garedd i'm cyfuro : yn ol dy air i'th wasanaethwr.

5 Deued i mi dy drugar-eddau, fel y byddwyf byw : o herwydd dy gyfraith yw fy nigrifwch.

6 Cywilyddier y beilchion; canys gwnant gam â mi yn ddiachos : ond myfi a fyfyr-iaf yn dy orchymynion di.

7 Troër attaf fi y rhai a'th ofnant di : a'r rhai a adwaen-ant dy dystiolaethau.

8 Bydded fy nghalon yn berffaith yn dy ddeddfau : fel na'm cywilyddier.

Defecit anima mea.

DIssygiodd fy enaid am dy iachawdwriaeth : wrth dy air yr ydwyf yn disgwyl.

2 Y mae fy llygaid yn hysgu am dy air : gan ddy-
WEDDedyd, Pa bryd y'm didde-
cerunt me.

3 Canys ydwyf fel costrel mewn mwg : ond nid ang-
siais dy ddeddfau.

4 Pa nifer yw dyddiau dy orchymynion : pa bryd y gwnei farn
th ofnant a'r rhai a'm herlidiant?

5 Y beilchion a gloddia-
thio o holl byllau i mi : yr hyn nid
wrth dy gyfraith di.

6 Dy holl orchymynion ydynt wirionedd : ar gam y'm herlidiafant ; cymmorth fi.

7 Braidd na'm difasant ar y ddaear : minnau ni adew-ais dy orchymynion.

8 Bywha fi yn ol dy dru-garedd : felly y cadwaf dyf-
iolaeth dy enau.

In æternum, Domine.

YN dragywydd, O Ar-
glwydd : y mae dy air wedi ei sicrhau yn y nef-oedd.

2 Dy wirionedd fydd hyd genhedlaeth a chenhedlaeth : seiliaist y ddaear, a hi a faif.

3 Wrth dy farnedigaethau y safant heddyw : canys dy weision yw pob peth.

4 Oni bai fod dy ddeddf yn hyfrydwech i mi : darfu-asai yna am danaf yn fy nghystudd.

5 Byth nid anghosiaf dy or-
chymynion : canys â hwynt y'm bywheiaist.

6 Eiddot ti ydwyf ; cadw fi : o herwydd dy orchymyn-ion a geisiais.

7 Y rhai annuwiol a ddis-gwyliasant am danaf, i'm difetha : ond dy dystiolaethau di a ystyriaf fi.

8 Yr ydwyf yn gweled di-wedd ar bob perffeithrwydd :
ond

ond dy orchymyn di fydd dra
ehang.

Quomodo dilexi !

MOR gu genyf dy gyf-
raith di : hi yw fy
myfyrdod beunydd.

2 A'th orchymynion yr
ydwynt yn fy ngwneuthur yn
ddoethach nâ'm gelynion :
canys byth y maent gyd â mi.

3 Deallais fwy nâ'm holl
athrawon : o herwydd dy dy-
fiolaethau yw fy myfyrdod.

4 Deallais yn well nâ'r
henuriaid : am fy mod yn
cadw dy orchymynion di.

5 Atteliais fy nhraed oddi-
wrth bob llwybr, drwg : fel
y cadwn dy air di.

6 Ni chiliais oddiwrth dy
farnedigaethau : o herwydd
ti a'm dysgaist.

7 Mor felys yw dy eiriau
i'm genau : melysach nâ mel
i'm safn.

8 Trwy dy orchymynion
di y pwyllais : am hynny y
caleais bob gau lwybr.

BOREOL WEDDI.

Lucerna pedibus meis.

Lufern yw dy air i'm
traed : a llewyrch i'm
llwybr.

2 Tyngais, a chyflawnaf :
y cadwn farnedigaethau dy
gyfiawnder.

3 Cystuddiwyd fi yn ddir-
fawr : bywhâ fi, O Arglwydd,
yn ol dy air.

4 Attolwg, Arglwydd,
bydd foddlon i ewyllysgar
offrymmau fy ngenau : a
dysg i mi dy farnedigaethau.

5 Y mae fy enaid yn fy
llaw yn wastadol : er hynny
nid wyf yn anghofio dy gyf-
raith.

6 Y rhai annuwiol a ofod-
asant fagl i mi : ond ni chyf-
eiliornais oddiwrth dy or-
chymynion.

7 Cymmerais dy orchy-
mynion yn etifeddiaeth dros
byth : o herwydd llawenydd
fy nghalon ydynt.

8 Gostyngais fy nghalon i
wneuthur dy ddeddfau byth :
hyd y diwedd.

Iniquos odio habui.

MEddyliau ofer a gaf-
eis : a'th gyfraith di
a hoffais.

2 Fy lloches a'm tarian
ydwynt yn dy air y gobeithiaf.

3 Ciliwch oddi wrthyf, rai
drygionus : canys cadwaf or-
chymynion fy Nuw.

4 Cynnal fi yn ol dy air,
fel y byddwyf byw : ac na
ad i mi gywilyddio am fy
ngobaith.

5 Cynnal fi, a diangol
fyddaf : ac ar dy ddeddfau
yr edrychaf yn wastadol.

6 Sethraif

8 A
cyfrifai
bob p
gau l

6 Sethraist y rhai oll a gyfeiliornant oddiwrth dy ddeddfau : canys twyllodrus yw eu dichell hwynt.

7 Bwriaist heibio holl annuwiolion y tir fel sothach : am hynny'r hoffais dy dystiolaethau.

8 Dychrynodd fy nghnawd rhag dy ofn : ac ofnais rhag dy farnedigaethau.

Feci iudicium.

GWnaethum farn a chyfiawnder : na ad fi i'm gorthrymwyr.

2 Mechnia dros dy was er daioni : na ad i'r beilchion fy ngorthrymmu.

3 Fy llygaid a ballasant am dy iachawdwriaeth : ac am ymadrodd dy gyfiawnder.

4 Gwna i'th was yn ol dy drugaredd : a dysg i mi dy ddeddfau.

5 Dy was ydwyf fi ; par i mi ddeall : fel y gwypwyf dy dystiolaethau.

6 Amser yw i'r Arglwydd weithio : canys diddymmant dy gyfraith di.

7 Am hynny'r hoffais dy orchymynion : yn fwy nag aur ; ie, yn fwy nag aur coeth.

8 Am hynny uniawn y cyfrifais dy orchymynion am bob peth : a chafais bob gau lwybr.

Mirabilia.

RHyfedd yw dy dystiolaethau : am hynny y ceidw fy enaid hwynt.

2 Agoriad dy eiriau a rydd oleuni : pair ddeall i rai an-nichellgar.

3 Agorais fy ngenau, a dyheais : oblegyd awyddus oeddwn i'th orchymynion di.

4 Edrych arnaf, a thrugarha wrthyf : yn ol dy arfer i'r rhai a garant dy Enw.

5 Cyfarwydda fy nghamrau yn dy air : ac na lywodraethed dim anwiredd arnaf.

6 Gwared fi oddiwrth orthrymder dynion ; felly y cadwaf dy orchymynion.

7 Llewyrcha dy wyneb ar dy was : a dysg i mi dy ddeddfau.

8 Afonydd o ddyfroedd a redant o'm llygaid : am na chadwasant dy gyfraith di.

Iustus es, Domine.

CYfiawn ydwyf ti, O Arglwydd : ac uniawn yw dy farnedigaethau.

2 Dy dystiolaethau y rhai a orchymynais : ydynt gyfiawn, a ffyddlon iawn.

3 Fy zel a'm difaodd : o herwydd i'm gelynyon ang-hosio dy eiriau di.

4 Purwyd dy ymadrodd yn ymbellasant oddiwrth dy ddirfawr : am hynny y mae gyfraith di.
dy was yn ei hoffi.

5 Bychan ydwyf fi, a dir- agos : a'th holl orchymyn-
mygus : ond nid anghofiais ion fydd wirionedd.
dy orchymynion.

6 Dy gyfiawnder fydd gyf- am dy dystiolaethau : seilio
iawnder byth : a'th gyfraith o honot hwynt yn dragy-
fydd wirionedd. wydd.

7 Adfyd a chystudd a'm
goddieddasant : a'th orchy-
mynion oedd fy nigrifwch.

8 Cyfiawnder dy dystio-
laethau a bery yn dragy-
wydd : gwna i mi ddeall, a
byw fyddaf.

PRYDNHAWNOL WEDDI

Clamavi in toto corde meo.

L Lefais â'm holl galon :
clyw fi, O Arglwydd; fi yn ol dy farnedigaethau.
dy ddeddfau a gadwaf.

2 Llefais arnat; achub fi :
a chadwaf dy dystiolaethau. ac yn fy ngwrthwynebu : er
hynny ni throais oddiwrth

3 Achubais flaen y cyf-
ddydd, a gwaeddais : wrth
dy air y disgwylais.

4 Fy llygaid a achubasant
flaen gwyliadwriaethau'r
nos : i fyfyrion yn dy air di.

5 Clyw fy llef yn ol dy
drugaredd : Arglwydd, byw-
ha fi yn ol dy farnedigaeth-
au.

6 Y rhai a ddilynant yf-
gelderder a nefasant arnaf :
berly yn dragywydd.

7 Tithau, Arglwydd, wyt

agos : a'th holl orchymyn-
ion fydd wirionedd.

8 Er ys talm y gwyddwn
am dy dystiolaethau : seilio
o honot hwynt yn dragy-
wydd.

Vide humilitatem.

G WEL fy nghystudd, a
gwared fi : canys nid
anghofiais dy gyfraith.

2 Dadleu fy nadl, a gwar-
ed fi : bywha fi yn ol dy air.

3 Pell ywiachawdwriaeth
oddiwrth y rhai annuwiol :
o herwydd ni cheisiant dy
ddeddfau di.

4 Dy drugareddau, Ar-
glwydd, fydd aml : bywha
fi yn ol dy farnedigaethau.

5 Llawer fydd yn fy erlid,
ac yn fy ngwrthwynebu : er
hynny ni throais oddiwrth
dy dystiolaethau.

6 Gwelais y troseddwy, a
gresynais : am na chadwent
dy air di.

7 Gwel fy mod yn hoffi dy
orchymynion : Arglwydd,
bywha fi yn ol dy drugar-
owgrwydd.

8 Gwirionedd o'r dechreu
ad yw dy air : a phob un o't
gyfiawn farnedigaethau
berly yn dragywydd.

Princip

Principes persecuti sunt.

TY wyfogion a'm herlid-
iasant heb achos : er
hynny fy nghalon a grynai
rhag dy air di.

2 Llawen ydwyf fi oblegyd
dy air : fel un yn cael ysglyf-
aeth lawer.

3 Celwydd a gaseais, ac a
ffieiddiais, a'th gyfraith di
a hoffais.

4 Seithwaith yn y dydd yr
ydwyf yn dy glodfori : o her-
wydd dy gyfiawn farn-
edigaethau.

5 Heddwch mawr fydd
i'r rhai a garant dy gyfraith :
ac nid oes dramgwydd iddynt

6 Disgwyliais wrth dy
iachawdwriaeth di, O Ar-
glwydd : a gwnaethum dy
orchymynion.

7 Fy enaid a gadwodd dy
dystiolaethau : a hoff iawn
genyf hwynt.

8 Cedwais dy orchymyn-
ion a'th dystiolaethau : ca-
nys y mae fy holl ffyrdd ger
tyron di.

Appropinquet deprecatio.

NEfaed fy ngwaedd o'th
flaen, Arglwydd : gwna
mi ddeall yn ol dy air.

2 Deued fy ngweddi ger dy
ion : gwared fi yn ol dy air.

3 Fy ngwefusau a draetha
lliant : pan ddyfgech i mi
ddeddfau.

4 Fy nhafod a ddatgan dy
air : o herwydd dy holl or-
chymynion fydd gyfiawnder.

5 Bydded dy law i'm cyn-
northwyo : o herwydd dy
orchymynion di a ddewifais.

6 Hiraethais, O Arglwydd,
am dy iachawdwriaeth : a'th
gyfraith yw fy hyfrydwch.

7 Bydded byw fy enaid,
fel y'th folianno di : a chyn-
northwyed dy farnedigaeth-
au fi.

8 Cyfeiliornais fel dafad
wedi colli : cais dy was ;
oblegyd nid anghofiais dy
orchymynion.

BOREOL WEDDI.

S A L M CXX.

Ad Dominum.

AR yr Arglwydd y
gwaeddais yn fy nghyf-
yngder : ac efe a'm gwrn-
dawodd i.

2 Arglwydd, gwared fy
enaid oddiwrth wefusau cel-
wyddog : ac oddiwrth dafod
twyllodrus.

3 Beth a roddir i ti ? neu
pa beth a wneir i ti : dydi
dafod twyllodrus ?

4 Llymion saethau cawr :
ynghyd â marwor meryw.

5 Gwae fi, fy mod yn pre-
swyllo ym Melec : yn cyfan-
neddu ym mhebyll Cedar.

I 4

6 Hir

6 Hir y trigodd fy enaid : dy byrth di : O Jerusalem. gyd â'r hwn oedd yn casau tangnefedd.

7 Heddychol ydwyf fi : ond pan lasarwyf, y maent yn barod i ryfel.

S A L M CXXI.

Levavi oculos meos.

DYrchafaf fy llygaid i'r mynyddoedd : o'r lle y daw fy nghymmorth.

2 Fy nghymmorth a ddaw oddiwrth yr Arglwydd : yr hwn a wnaeth nefoedd a daear.

3 Ni âd efe i'th droed lithro; ac ni hunia dy geidwad.

4 Wele, ni hunia : ac ni chwsg ceidwad Israel.

5 Yr Arglwydd yw dy geidwad : yr Arglwydd yw dy gyfgod ar dy ddeheulaw.

6 Ni'th dery'r haul y dydd : na'r lleuad y nos.

7 Yr Arglwydd a'th geidw rhag pob drwg : efe a geidw dy enaid.

8 Yr Arglwydd a geidw dy fynediad a'th ddyfodiad : o'r pryd hwn hyd yn dragywydd.

S A L M CXXII.

Lætatus sum.

Lawenychais pan ddywedent wrthyf : Awn ni i dŷ'r Arglwydd.

2 Ein traed a safant o fewn

3 Jerusalem a adeiladwyd : fel dinas wedi ei chyd-gysylltu ynddi ei hun.

4 Yno'r esgyn y llwythau, llwythau'r Arglwydd : yn dystiolaeth i Israel, i folianu Enw'r Arglwydd.

5 Canys yno y gosodwyd gorfedd-feingciau barn: gorfedd-feingciau ty Dafydd.

6 Dymunwch heddwch Jerusalem : llwydded y rhai a'th hoffant.

7 Heddwch fyddo o fewn dy ragfur : a ffyniant yn dy balasau.

8 Er mwyn fy mrodyr a'm cyfeillion : y dywedaf yn awr, Heddwch fyddo i ti.

9 Ermwynty'r Arglwydd ein Duw : y ceisïaf i ti ddaioni.

S A L M CXXIII.

Ad te levavi oculos meos.

ATtat ti y dyrchafaf fy llygaid : ti yr hwn a breswyli yn y nefoedd.

2 Wele, fel y mae llygaid gweision ar law eu meistrad, neu fel y mae llygaid llawforwyn ar law ei meistres : felly y mae ein llygaid ni ar yr Arglwydd ein Duw, hyd oni thrugarhao efe wrthym ni.

3 Trugarha wrthym, Arglwydd, trugarha wrthym

cany

canys llanwyd ni â dirmyg
yn ddirfawr.

4 Yn ddirfawr y llanwyd
ein henaid â gwatwargerdd
y rhai goludog: ac â diystyr-
wch y beilchion.

S A L M CXXIV.

Nisi quia Dominus.

O NI buasai yr Arglwydd
yr hwn a fu gyd â ni;
y gall Israel ddywedyd yn
awr;

2 Oni buasai yr Arglwydd,
yr hwn a fu gyd â ni: pan
gyfododd dynion yn ein her-
byn;

3 Yna y'n llyngcasent ni
yn fyw: pan ennynodd eu
llid hwynt i'n herbyn;

4 Yna y dyfroedd a lifasai
drosom: y ffrwd a aethai
dros ein henaid;

5 Yna'r aethai dros ein
henaid: ddyfroedd chwydd-
edig.

6 Bendigedig fyddo'r Ar-
glwydd: yr hwn ni roddodd
ni yn ysglyfaeth i'w dannedd
hwynt.

7 Ein henaid a ddiangodd
fel aderyn o fagl yr adarwyr:
y fagl a dorwyd, a ninnau a
ddiangasom.

8 Ein porth ni fydd yn
Enw'r Arglwydd: yr hwn
a wnaeth nefoedd a daear.

S A L M CXXV.

Qui confidunt.

Y Rhai a ymddiriedant
yn yr Arglwydd, fydd-
ant fel mynydd Sion: yr
hwn ni fyflir, ond a bery yn
dragywydd.

2 Fel y mae Jerusalema'r
mynyddoedd o'i hamgylch:
felly y mae'r Arglwydd o
amgylch ei bobl, o'r pryd
hwn hyd yn dragywydd.

3 Canys ni orphwys gwi-
alen annuwioldeb ar randir
y rhai cyfiawn: rhag i'r
rhai cyfiawn estyn eu dwy-
law at anwiredd.

4 O Arglwydd, gwna dda-
ioni i'r rhai daionus: ac i'r
rhai uniawn yn eu calonau.

5 Ond y rhai a ymdroant
i'w trofeydd, yr Arglwydd
a'u gyr gyd â gweithredwyr
anwiredd: a bydd tangnef-
edd ar Israel.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXXVI.

In convertendo.

PAN ddychwelodd yr Ar-
glwydd gaethiwed Sion:
yr oeddym fel rhai yn breu-
ddwydio.

2 Yna y llanwyd ein geni-
au â chwerthin, a'n tafod
â chanu: yna y dywedasant
ym mysg y cenhedloedd, Yr
Arglwydd a wnaeth bethau
mawrion

mawrion i'r rhai hyn.

S A L M CXXVIII.

Beati omnes.

3 Yr Arglwydd a wnaeth i ni bethau mawrion : am hynny'r ydym yn llawen.

GWYN ei fyd pob un fydd yn ofni yr Arglwydd : yr hwn fydd yn rhodio yn ei ffyrdd ef.

4 Dychwel, Arglwydd, ein caethiwed ni : fel yr a-fonydd yn y dehau.

2 Canys mwynhai lafur

5 Y rhai fydd yn hau mewn dagrau : a fedant mewn gorfoledd.

dy ddwyllaw : gwŷn dy fyd, a da fydd it'.

6 Yr hwn fydd yn myned rhagddo, ac yn wylo, gan ddwyn had gwerthfawr : gan ddyfod a ddaw mewn gorfoledd, dan gludo ei ysgubau.

3 Dy wraig fydd fel gwin-wyddden ffrwythlawn ar hŷd ystlyfau dy dŷ : dy blant fel planhigion olew-wydd o amgylch dy ford.

S A L M CXXVII.

Nisi Dominus.

4 Wele, fel hyn yn ddiau y bendithir y gwr : a ofno'r Arglwydd.

OSyr Arglwydd nid adeilada y ty, ofer y llafuria ei adeiladwyr wrtho : os yr Arglwydd ni cheidw'r ddi-nas, ofer y gwylia'r ceidwad.

5 Yr Arglwydd a'th fendithia allan o Sion : a thi a gai weled daioni Jerusalem holl ddyddiau dy einioes ;

2 Ofer i chwi fore-godi, myned yn hwyr i gyfgu, bwytta bara gofidiau : felly y rhydd efe hŷn i'w anwylyd.

6 A thi a gai weled plant dy blant : a thangnefedd ar Israel.

S A L M CXXIX.

Sape expugnaverunt.

3 Wele, plant ydynt etiffediaeth yr Arglwydd : ei wobref yw ffrwyth y groth.

LLawer gwaith y'm cy-studdiasant o'm ieuengctyd : y dichon Israel ddywedyd yn awr ;

4 Fely mae faethau yn llaw y cadarn : felly y mae plant ieuengctyd.

2 Llawer gwaith y'm cy-studdiasant : o'm ieuengctyd ; etto ni'm gorfuant.

5 Gwŷn ei fyd y gwr a lanwodd ei gawell-faethau â hwynt : ni's gwaradwyddir hwy pan ymddiddanant â'u gelynyon yn y porth.

3 Yr arddwyr a arddasant ar fy nghefn : estynasant eu cwysau yn hirion.

4 Yr Arglwydd fydd gyfiawn : efe a dorrodd raffau y rhai annuwiol.

5 Gwa-

5 Gwaradwydder hwy oll,
a gyrrer yn eu hol : y rhai a
galant Sion.

6 Byddant fel glafwellt
pen tai: yr hwn a wywa cyn
y tynner ef ymaith ;

7 A'r hwn ni leinw y
pladurwr ei law : na'r hwn
fyddo yn rhwymo yr yf-
gubau, ei fynwes.

8 Ac ni ddywaid y rhai a
ant heibio, Bendith yr Ar-
glwydd arnoch : bendith-
iwn chwi yn Enw'r Arglwydd
S A L M CXXX.

De profundis clamavi.

O'R dyfnder y llefais ar-
nat : O Arglwydd.

2 Arglwydd, clyw fy llef-
ain : ystyried dy glustiau
wrth lef fy ngweddiau.

3 Os creffi ar anwireddau,
Arglwydd : O Arglwydd,
pwy a saif ?

4 Ond y mae gyd â thi fa-
ddeuant : fel y'th ofner.

5 Disgwyliaf am yr Ar-
glwydd ; disgwyl fy enaid :
ac yn ei air ef y gobeithiaf.

6 Fy enaid fydd yn dis-
gwyl am yr Arglwydd : yn
fwy nag y mae y gwylwyr
am y bore ; yn fwy nag y
nae y gwylwyr am y bore.

7 Disgwylied Israel am yr
Arglwydd : o herwydd y mae
rügaredd gyd â'r Arglwydd,
c aml ymwared gyd ag ef.

5 Gwa-

8 Ac efe a wared Israel o-
ddiwrth ei holl anwireddau.

S A L M CXXXI.

Domine, non est.

O Arglwydd, nid ym-
falchiodd fy nghalon,
ac nid ymddyrchafodd fy
llygaid : ni rodiais chwaith
mewn pethau rhy fawr, a
rhy uchel i mi.

2 Eithrgosodais a gosteg-
ais fy enaid, fel un wedi
ei ddiddysnu oddiwrth ei
fam : fy enaid fydd ynof fel
un wedi ei ddiddysnu.

3 Disgwylied Israel wrth
yr Arglwydd : o'r pryd hwn
hyd yn dragywydd.

BOREOL WEDDI.
S A L M CXXXII.

Memento, Domine.

O Arglwydd, cofia Dda-
fydd : a'i holl flinder.

2 Y modd y tyngodd efe
wrth yr Arglwydd : ac yr
addunodd i rymmus Dduw
Jacob ;

3 Ni ddeuaf i fewn pabell
fy nhy: ni ddringaf ar erch-
wyn fy ngwely ;

4 Ni roddaf gwsg i'm lly-
gaid: na hùn i'm hamrantaui;

5 Hyd oni chaffwyf le i'r
Arglwydd : preswylfod i
rymmus Dduw Jacob.

6 Wele, clywsom am dani
yn Ephrata : cawsom hi ym
meusydd y coed. 7 Awn

7 Awn i'w bebyll ef: ym- â chywilydd: arno yntau y grymmwn o flaen ei faingc blodeua ei goron.
draed ef.

S A L M CXXXIII.

Ecce, quam bonum!

8 Cyfod, Arglwydd, i'th orphwysfa: ti, ac arch dy gadernid.

WELE, mor ddaionus ac mor hyfryd yw:

9 Gwisged dy offeiriaid gyfiawnder: a gorfoledded dy faint.

trigo o frodyr ynghyd.

10 Er mwyn Dafydd dy was: na thro ymaith wyneb dy Enneiniog.

2 Y mae fel yr ennaint gwerthfawr ar y pen, yn disgyn ar hŷd y farf, sef barn Aaron: yr hwn oedd yn disgyn ar hŷd ymyl ei wisgoedd ef;

11 Tyngodd yr Arglwydd mewn gwirionedd i Ddafydd; ni thry efe oddiwrth hynny: O ffrwyth dy gorph y gosodaf ar dy orseddfaingc.

3 Fel gwlith Hermon, ac fel y gwlith yn disgyn ar fynyddoedd Sion: canys yno y gorchymynodd yr Arglwydd y fendith, sef bywyd yn dragywydd.

S A L M CXXXIV.

Ecce nunc.

12 Os ceidw dy feibion fy nghyfammmod a'm tyftio-laeth, y rhai a ddyfgywyf iddynt: eu meibion hwythau yn dragywydd a eisteddant ar dy orseddfaingc.

WELE, holl weision yr Arglwydd, bendith-

13 Canys dewisodd yr Arglwydd Sion: aca'i chwennychodd yn drigfa iddo ei hun.

iwch yr Arglwydd: y rhai ydych yn sefyll yn nhy'r Arglwydd y nos.

14 Dymafyngorphwysfa yn dragywydd: yma y trigaf; canys chwennychais hi.

2 Dyrchefwch eich dwylaw yn y cyffegr: a bendithiwch yr Arglwydd.

15 Gan fendithio y bendithiaf ei lluniaeth: diwallaf ei thlodion â bara.

3 Yr Arglwydd yr hwn a ei wnaeth nefoedd a daear: a'th fendithio di allan o Sion.

16 Ei hoffeiriaid hefyd a wisgaf ag iachawdwriaeth: a'i saint dan ganu a ganant.

S A L M CXXXV.

Laudate Nomen.

17 Yna y paraf i gorn Dafydd flaguro: darperais lamp i'm Henneiniog.

MOlwch yr Arglwydd Molwch Enw'r Arglwydd: gweision yr Arglwydd, molwch ef;

18 Ei elynion ef a wisgaf

2 Y rhai ydych yn sefy

yn nhy'r Arglwydd : yng- hwynt yn etifeddiaeth : yn
hynteddoedd ty ein Duw ni. etifeddiaeth i Israel ei bobl.

3 Molwch yr Arglwydd ; 13 Dy Enw, O Arglwydd,
canys da yw'r Arglwydd : a bery yn dragywydd : dy
cenwch i'w Enw ; canys goffadwriaeth, O Arglwydd,
hyfryd yw. o genhedlaeth i genhedlaeth.

4 Oblegyd yr Arglwydd a 14 Canys yr Arglwydd a
ddetholodd Jacob iddo ei farna ei bobl : a bydd edifar
hun : ac Israel yn briodor- gantho o ran ei weision.

5 Canys mi a wn mai ydynt arian ac aur : gwaith
mawr yw'r Arglwydd : a dwylaw dyn.

6 Yr Arglwydd a wnaeth 16 Genau fydd iddynt, ond
yr hyn oll a fynnai, yn y ni lafarant: llygaid fydd gan-

nefoedd, ac yn y ddaear : yn ddynt, ond ni welant.
y môr, ac yn yr holl ddyfn- 17 Y mae clustiau iddynt,
derau. ond ni chlywant : nid oes
chwaith anadl yn eu genau.

7 Y mae yn codi tARTH o 18 Fel hwynt y mae y
eithafoedd y ddaear ; mellT rhai a'u gwnant : a phob un
a wnaeth efe ynghyd â'r a ymddiriedo ynddynt.

gwlaw: gan ddwyn y gwYNT 19 Ty Israel, bendithiwr
allan o'i drysorau. yr Arglwydd : bendithiwr
yr Arglwydd, ty Aaron.

8 Yr hwn a darawodd 20 Ty Lefi, bendithiwr
gyntaf-anedig yr Aipht : yn yr Arglwydd : y rhai a ofn-
ddyn ac yn anifail. wch yr Arglwydd, bendith-
iwr yr Arglwydd.

9 Danfonodd arwyddion a 21 Bendithiwr yr Arglwydd
rhyfeddodau i'th ganol di, o Sion: yr hwn fydd yn trigo
yr Aipht : ar Pharao, ac ar yn Jerusalem. Molwch yr
ei holl weision. Arglwydd.

10 Yr hwn a darawodd

genhedloedd lawer : ac a
addodd frenhinoedd cryfion; XXXV.

11 Schon brenhin yr A-

Arglwydd moriaid, ac Og brenhin Ba-

Enw'r Arian : a holl frenhiniaethau

on yr Arddanaan ;

12 Ac a roddodd eu tir

ef ; herwydd

ch yn sefy

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXXXVI,

Confitemini Domino.

C

Lodforwch yr Arglw-

ydd ; canys da yw : o

herwydd

herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

2 Clodforwch Dduw y duwiau: oblegyd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

3 Clodforwch Arglwydd yr arglwyddi: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

4 Yr hwn yn unig fydd yn gwneuthur rhyfeddodau: canys ei drugaredd fydd yn dragywydd.

5 Yr hwn a wnaeth y nefoedd mewn doethineb: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

6 Yr hwn a estynodd y ddaear oddi ar y dyfroedd: oblegyd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

7 Yr hwn a wnaeth oleuadau mawrion: canys ei drugaredd fydd yn dragywydd;

8 Yr haul, i lywodraethu'r dydd: canys ei drugaredd fydd yn dragywydd;

9 Y lleuad a'r fer, i lywodraethu'r nos: canys ei drugaredd fydd yn dragywydd.

10 Yr hwn a darawodd yr Aipht yn eu cyntaf-anedig: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd;

11 Ac a ddug Israel o'u mylg hwynt: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd;

12 A llaw gref, ac â braich estynedig: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

13 Yr hwn a rannodd y môr coch yn ddwy ran: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

14 Ac a wnaeth i Israel fyned trwy ei ganol: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

15 Ac a ysgytiodd Pharaon a'i lu yn y môr coch: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

16 Ac a dywylodd ei bobl trwy'r anialwch: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

17 Yr hwn a darawodd frenhinoedd mawrion: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd;

18 Ac a laddodd frenhinoedd ardderchog: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd;

19 Schon brenhin yr Amorïaid: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd;

20 Ac Og brenhin Bafan: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd;

21 Ac a roddodd eu hwynt yn etifeddiaeth: o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd;

22 Yn etifeddiaeth i Israel.

ei was : o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

23 Yr hwn yn ein hiselradd a'n cofiodd ni : o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd ;

24 Ac a'n hachubodd ni oddiwrth ein gelynion : o herwydd ei drugaredd fydd yn dragywydd.

25 Yr hwn fydd yn rhoddi ymborth i bob cnawd : canys ei drugaredd fydd yn dragywydd.

26 Clodforwch Dduw'r nefoedd : canys ei drugaredd fydd yn dragywydd.

S A L M CXXXVII.

Super flumina.

WRTHafonydd Babilon yr eisteddasom, ac a wylasom: pan feddyliafom am Sïon.

2 Ar yr helyg o'u mewn: crogasom ein telynau.

3 Canys yno y gofynodd rhai a'n caethiwafent i ni ; a'r rhai a'n haneithiasai, lawenydd : gan dywedyd, Cenwch i ni rai ganiadau Sïon.

4 Pa fodd y canwn gerdd Arglwydd : mewn gwlad lleithr?

5 Os anghosiaf di, Jerusalam : anghosied fy neheulaw nu.

6 Glyned fy nhafod wrth dafnod fy ngenau: oni chosiaf di; oni chodaf Jerusalem goruwch fy llawenydd pennaf.

7 Cofia, Arglwydd, blant Edom yn nydd Jerusalem: y rhai a ddywedasant, Dynoethwch, dynoethwch hi, hyd ei sylfaen.

8 O ferch Babilon, a anrheithir : gwyn ei fyd a dalo i ti fel y gwnaethost i niniau.

9 Gwyn ei fyd a gymmero : ac a darawo dy rai bach wrth y meini.

S A L M CXXXVIII.

Confitebor tibi.

CLodforaf di â'm holl galon : yngwydd y duwiau y canaf it'.

2 Ymgrymmaf tu a'th deml sanctaidd, a chlodforaf dy Enw, am dy drugaredd a'th wirionedd: oblegyd ti a fawrheiaf dy air uwch law dy Enw oll.

3 Y dydd y llefais, y'm gwrandewaist : ac a'm cadarnheiaf â nerth yn fy enaid.

4 Holl frenhinoedd y ddaear a'th glodforant, O Arglwydd : pan glywant eiriau dy enau.

5 Canant hefyd am ffyrdd yr Arglwydd : canys mawr yw

yw gogoniant yr Arglwydd. dy yspryd : ac i ba le y ffoaf

6 Er bod yr Arglwydd yn o'th wydd?

uchel, etto efe a edrych ar yr isel: ond y balch a edwyn efe o hirbell.

8 Os dringaf i'r nefoedd, yno yr wyt ti : os cyweirïaf fy ngwely yn uffern, wele di yno.

7 Pe rhodiwn ynghanol cyfyngder, ti a'm bywhait : estynit dy law yn erbyn dig-ofaint fy ngelunion, a'th ddeheulaw a'm hachubai.

9 Pe cymmerwn adenydd y wawr : a phe trigwn yn eithafoedd y môr ;

8 Yr Arglwydd a gyflawna â mi : dy drugaredd, Arglwydd, fydd yn dragywydd; nac esgeulufa waith dy ddwylaw.

10 Yno hefyd y'm tywyfai dy law : ac y'm daliai dy ddeheulaw.

11 Pe dywedwn, Diau y tywyllwch a'm cuddiai: yna y byddai y nos yn oleuni o'm hamgylch.

BOREOL WEDDI.

S A L M CXXXIX.

Domine, probasti.

A Rglwydd, chwiliaist : ac adnabuoft fi.

2 Ti a adwaenost fy eisteddiad a'm cyfodiad : dealli fy meddwl o hirbell.

3 Amgylchyni fy llwybr a'm gorweddfa : a hyspys wyt yn fy holl ffyrdd.

4 Canys nid oes air ar fy nhafod : ond wele, Arglwydd, ti a'i gwyddost oll.

5 Amgylchynaiſt fi yn ol ac ym mlaen : a gosodaist dy law arnaf.

6 Dyma wybodaeth rŷ ryfedd i mi : uchel yw, ni fedraf oddi wrthi.

7 I ba le yr af oddiwrth

12 Ni thywylla y tywyllwch rhagot ti ; ond y nos a oleua fel dydd : un ffunud yw tywyllwch a goleuni i ti

13 Canys ti a feddiennaist fy arennau : toaist fi yng hroth fy mam.

14 Clodforaf di ; canys ofnadwy a rhyfedd y'n gwnaed : rhyfedd yw dweithredoedd ; a'm hena y wyr hynny yn dda.

15 Ni chuddiwyd fy fywedd oddi wrthyt : pan y gwnaethpwyd yn ddirg ac y'm cywreiniwyd yn elder y ddaear.

16 Dy lygaid a welsant anelwig ddefnydd ; ac yn lyfr di yr ysgrifenwyd hw

oll : y dydd y lluniv hwynt, pan nad oedd yr o honynt.

17

fel far

17 Am hynny mor werth-
fawr yw dy feddyliau genyf,
O Dduw : mor fawr yw eu
fwm hwynt !

18 Pe cyfrifwn hwynt,
amlach ydynt nà'r tywod :
pan ddeffrowyf, gyd â thi'r
ydwyf yn wastad.

19 Yn ddiau, O Dduw, ti
a leddi'r annuwiol : am hyn-
ny y gwŷr gwaedlyd, cili-
wch oddi wrthyf ;

20 Y rhai a ddywedant
ysgelerder yn dy erbyn : dy
elynyon a gymmerant dy
Enw yn ofer.

21 Onid cas genyf, O Ar-
glwydd, dy gafeion di : onid
ffiaidd genyf y rhai a gyfod-
ant i'th erbyn ?

22 A chas cyflawn y cas-
ais hwynt : cyfrifais hwynt
mi yn elynion.

23 Chwilia fi, O Dduw,
gwybydd fy nghalon : prawf
a gwybydd fy meddyliau ;

24 A gwel a oes ffordd
annuwiol genyf : a thywys
yn y ffordd dragywyddol.

S A L M CXL.

Eripe me, Domine.

Wared fi, O Arglwydd
oddiwrth y dyn drwg :
dw fi rhag y gwr traws.

2 Y rhai fydd yn bwriadu
gionni yn eu calon : ym-
glant beunydd i ryfel.

3 Golymmasant eu tafod-
fel sarph ; gwenwyn asp

fydd dan eu gwefusau.

4 Cadw fi, O Arglwydd,
rhag dwylaw'r annuwiol :
cadw fi rhag y gwŷr traws,
y rhai a fwriadasant fachellu
fy nhraed.

5 Y beilchion a guddiaf-
ant faglau i mi, ac a estyn-
asant rwyd wrth dannau ar
ymyl fy llwybrau : gosodaf-
ant hoenynau ar fy medr.

6 Dywedais wrth yr Ar-
glwydd, Fy Nuw ydwyt ti :
clyw, O Arglwydd, lef fy
ngweddiau.

7 Arglwydd Dduw, nerth
fy iachawdwriaeth : gor-
chuddiaist fy mhen yn nydd
brwydr.

8 Na chaniatta, Arglwydd
ddymuniad yr annuwiol : na
lwydda ei ddrwg feddwl ;
rhag eu balchio hwynt.

9 Y pennaf o'r rhai a'm
hamgylchyno : blinder eu
gwefusau a'u gorchuddio.

10 Syrthied marwor ar-
nynt, a bwrier hwynt yn
tân : ac mewn ceu-ffosydd,
fel na chyfodant.

11 Na sicrhaer dyn fia-
radus ar y ddaear : drwg a hela
y gwr traws i'w ddistryw.

12 Gwn y dadleu'r Ar-
glwydd ddadl y truan : ac y
barnâ efe y tlodion.

13 Y cyfiawn yn ddiau a
glodforant dy Enw di : y
K rhai

rhai uniawn a drigant ger dy
fron di.

S A L M CXLI.

Domine, clamavi.

ARglwydd, yr wyf yn
gwaeddi arnat; bryfia
attaf : clyw fy llais, pan lef-
wyf arnat.

2 Cyfeirier fy ngweddi
ger dy fron fel arogldarth :
a dyrchafiad fy nwylaw fel
yr offrw m prydnhawnol.

3 Gofod, Arglwydd, gadw-
raeth o flaen fy ngenau :
cadw ddrws fy ngwefusau.

4 Na ostwng fy nghalor.
at ddim drwg, i fwriadu
gweithredoedd drygioni gyd
â gwŷr a weithredant ar-
wiredd : ac na ad i mi fwyt-
ta o'u dainteithion hwynt.

5 Cured y cyfiawn fi yn
garedig, a cherydded fi : na
thorred eu holew pennaf
hwynt fy mhen ; canys fy
ngweddi fydd etto yn erbyn
eu drygau hwynt.

6 Pan dasler eu barnwyr i
lawr mewn lleoedd carreg-
og : clywant fy ngeiriau ;
canys melys ydynt.

7 Y mae ein hefgymr ar
wasgar ar fin y bedd : megis
un yn torri neu yn hollti
coed ar y ddaear.

8 Eithr arnat ti, O Ar-
glwydd Dduw, y mae fy

llygaid : ynot ti y gobeith-
iais ; na ad fy enaid yn ddi-
ymgeledd.

9 Cadw firhag y fagl a
ofodasant i mi : a hoenynau
gweithredwyr anwiredd.

10 Cyd-gwmped y rhai
annuwiol yn eu rhwydau eu
hun : tra'r elwyf fi heibio.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXLII.

Voce mea ad Dominum.

GWaeddais â'm llef ar yr
Arglwydd : â'm llef yn
ymbilais â'r Arglwydd.

2 Tywalltais fy myfyrdod
o'i flaen ef : a mynegais fy
nghystudd ger ei fron ef.

3 Pan ballodd fy yspyr
o'm mewn, tithau a adwaen
fy llwybr : yn y ffordd y rho-
diwn, y cuddiasant i mi fag-

4 Edrychais ar y tu deha
a deliais fulw ; ac nid oed
neb a'm hadwaenai : pal-
odd noddod i mi ; nid oed
neb yn ymofyn am fy enaid.

5 Llefais arnat, O Ar-
glwydd, a dywedais : Ti
fy ngobaith, a'm rhan
nhir y rhai byw.

6 Ystyrwrth fy ngwaed
canys truan iawn ydwy
gwared fi oddiwrth fy er-
wyr ; canys trech ydynt nâ-

7 Dwg fy enaid allan
garchar, fel y moliann

i mi

dy Enw : y rhai cyfiawn rhodiwyf ; oblegyd attat ti a'm cylchynant ; canys ti a y dyrchafaf fy enaid.

fyddi dda wrthyf.

S A L M CXLIII.

Domine, exaudi.

ARglwydd, clyw fy ngweddi, a gwrando ar fy neilyfiadau : erglyw fi yn dy wirionedd, ac yn dy gyfiawnder.

2 Ac na ddos i farn â'th was : o herwydd ni chyfiawnheir nebbyw yn dy olwg di.

3 Canys y gelyn a erlidodd fy enaid ; curodd fy enaid i lawr : gwnaeth i mi drigo mewn tywyllwch, fel y rhai a fu feirw er ys talm.

4 Yna y pallodd fy yspryd mewn : ac y fynnodd fy ghalon ynof.

5 Cofiais y dyddiau gynt ; nyfyriais ar dy holl waith : yngweithredoedd dy hwyllaw y myfyriaf.

6 Lledais fy nwyllaw attat : enaid fel tir fychedig fydd i hiraethu am danat.

7 O Arglwydd gwrando yn ebrwydd ; pallodd fy yryd : na chuddia dy wyddodd wrthyf ; rhag fydd yn gyffelyb i'r rhai a gynnant i'r pwll.

Par i mi glywed dy druwgrwydd y bore ; o herwydd ynot ti y gobeithiaf : i mi wybod y ffordd y

9 Gwared fi oddiwrth fy ngelynion, O Arglwydd : gyd â thi'r ymguddiais.

10 Dysg i mi wneuthur dy ewyllys di ; canys ti yw fy Nuw : tywysed dy yspryd daionus fi i dir uniondeb.

11 Bywhaf, O Arglwydd, er mwyn dy Enw : dwg fy enaid allan o ing, er mwyn dy gyfiawnder.

12 Ac er dy drugaredd dinystria fy ngelynion, a dinystria holl gyftuddwyr fy enaid : oblegyd dy was di ydwyf fi.

BOREOL WEDDI.

S A L M CXLIV.

Benedictus Dominus.

BEndigedig fyddo'r Arglwydd fy nerth : yr hwn fydd yn dysgu fy nwyllaw i ymladd, a'm byfodd i ryfela.

2 Fy nhrugaredd, a'm hymddiffynfa ; fy nhwr, a'm gwaredydd ; fy nharian yw efe, ac ynddo y gobeithiais : yr hwn fydd yn darostwng fy mhobl danaf.

3 Arglwydd, beth yw dyn, pan gydnabyddit ef : neu fab dyn, pan wnait gyfrif o hono ?

4 Dyn fydd debyg i wagedd :

edd: ei ddyddiau fydd fel i lafurio; heb na rhuthro i
cysgod yn myned heibio. mewn, na myned allan: na

5 Arglwydd. gostwng dy gwaedd yn ein heolydd.
nefoedd, a disgyn: cyffwrdd 15 Gwŷn eu byd y bobly
â'r mynyddoedd, a mygant. mae felly iddynt: gwŷn eu

6 Saetha fellt, a gwasgar byd y bobl y mae'r Ar-
hwynt: ergydia dy faethau, glwydd yn Dduw iddynt.
a difa hwynt. S A L M CXLV.

7 Anfon dy law oddi uch-
od: achub a gwared fi o
ddyfroedd mawrion, o law
plant estron; *Exaltabo te, Deus.*
DYrchafaf di, fy Nuw,
O Frenhin: a bendith-
iaf dy Enw byth ac yn dra-
gywydd.

8 Y rhai y llafara eu gen-
au wagedd: ac y mae eu deheu-
law yn ddeheulaw ffallder. 2 Beunydd y'th fendith-
iaf: a'th Enw a folaf byth

9 Canaf i ti, O Dduw, ac yn dragywydd.
ganiad newydd: ar y nabl
a'r dectant y canaf i ti. 3 Mawr yw'r Arglwydd,
a chanmoladwy iawn: a'

10 Efe fydd yn rhoddi
iachawdwriaeth i frenhin-
oedd: yr hwn fydd yn gwa-
redu Dafydd ei was oddi-
wrth y cleddyf niweidiol. fawredd fydd anchwiliadwy
gadernid.

11 Achub fi, a gwared fi
o law meibion estron: y
rhai y llafara eu genau wag-
edd, ac y mae eu deheulaw
yn ddeheulaw ffallder. 5 Adderchowgrwydd go
goniant dy fawredd: a'th

12 Fely byddo ein meib-
ion fel planwydd yn tyfu yn
eu hieuengtyd: a'n merch-
ed fel conglsaen nadd wrth
gyffelybrwydd palas. 6 Traethant hwy gadern
dy weithredoedd ofnadwy
mynegaf finnau dy fawred

13 Fel y byddo ein cell-
oedd yn llawn, yn trefnu
pob rhyw luniaeth: a'n
defaid yn dwyn misoedd a
myrddiwn yn ein heolydd; 7 Cofadwriaeth amllder
ddaioni a draethant: a'
gyfiawnder a ddatganant.

14 A'n hychen yn gryfion 8 Grasllawn a thrugant y rh
yw'r Arglwydd: hwyrfr
igiddig, a mawreidrugare
9 Daionus yw'r Arglw
hai a'
i bawb: a'i drugaredd
fiefyd e
hub h
10 20 Y

10 Dy holl weithredoedd cadw pawb a'i carant ef : a'th glodforant, O Ar-ond yr holl rai annuwiol a glwydd: a'th saint a'th feneddifeitha efe.

11 Dywedant am ogoniant yr Arglwydd : a beniant dy frenhiniaeth : a dithied pob cnawd ei Enw thraethant dy gadernid ; sanctaidd ef byth ac yn dragywydd.

12 I beri i feibion dynion adnabod ei gadernid ef : a gogoniant ardderchogydd ei frenhiniaeth.

13 Dyfrenhiniaeth di fydd frenhiniaeth dragywyddol : a'th lywodraeth a bery yn oes oesoedd.

14 Yr Arglwydd fydd yn cynnal y rhai oll a syrthiant: ac fydd yn codi pawb a ddarostyngwyd.

15 Llygaid pob peth a ddifgwyliant wrthyt : ac yr ydwynt yn rhoddi eu bwyd iddynt yn ei bryd ;

16 Gan agoryd dy law : a diwallu pob peth byw â'th ewyllys da.

17 Cyfiawn yw'r Arglwydd yn ei holl ffyrdd : a ofnadwy sanctaidd yn ei holl weithredoedd.

18 Agos yw'r Arglwydd at y rhai oll a alwant arno : a thrugant y rhai oll a alwant arno : hwyrfrnewn gwirionedd.

19 Efe a wna ewyllys y rhai a'i hofnant : gwrendy ef ydwynt eu llefain, ac a'u hahredoedd.

10 20 Yr Arglwydd fydd yn

21 Traetha fyngenau fol-

iant yr Arglwydd : a beniant yr Arglwydd : a dithied pob cnawd ei Enw sanctaidd ef byth ac yn dragywydd.

S A L M CXLVI.

Lauda, anima mea.

MOlwch yr Arglwydd: fy enaid, mola di'r Arglwydd.

2 Molaf yr Arglwydd yn fy myw: canaf i'm Duw tra fyddwyf.

3 Na hyderwchar dywyf-ogion, nac ar fab dyn: yr hwn nid oes iachawdwriaeth ynddo.

4 Ei anadl a â allan; efe a ddychwel i'w ddaear: y dydd hwnnw y derfydd am ei holl amcanion ef.

5 Gwŷn ei fyd yr hwn y mae Duw Jacob yn gymmorth iddo: ac fydd â'i obaith yn yr Arglwydd ei Dduw;

6 Yr hwn a wnaeth nef-oedd a daear, y môr, a'r hyn oll fydd ynddynt: yr hwn fydd yn cadw gwirionedd yn dragywydd;

7 Yr hwn fydd yn gwneuthur barn i'r rhai gorthrymmedig, yn rhoddi bara i'r newynog:

newynog: yr Arglwydd fydd glwydd, a mawr ei nerth : yn gollwng y carcharorion aneirif yw ei ddeall.

8 Yr Arglwydd fydd yn agoryd llygaid y deillion : yr Arglwydd fydd yn codi'r rhai a ddarostyngwyd ; yr Arglwydd fydd yn hofi'r rhai cyfiawn.

9 Yr Arglwydd fydd yn cadw'r dieithriaid ; efe a gynnal yr ymddifad a'r weddw : ac a ddadymchwel ffordd y rhai annuwiol.

10 Yr Arglwydd a deyrn-asa byth : sef dy Dduw di, Sion, dros genhedlaeth a chenhedlaeth. Molwch yr Arglwydd.

PRYDNHAWNOL WEDDI.

S A L M CXLVII.

Laudate Dominum.

Molwch yr Arglwydd; canys da yw canu i'n Duw ni : o herwydd hyfryd yw, ie, gweddus yw mawl.

2 Yr Arglwydd fydd yn adeiladu Jerusaleu : efe a gasgl wasgaredigion Israel.

3 Efe fydd yn iachau y rhai briwedig o galon : ac yn rhwymu eu doluriau.

4 Y mae efe yn rhifo rhif-edi'r ser : geilw hwynt oll wrth eu henwau.

5 Mawr yw ein Har-

6 Yr Arglwydd fydd yn dyrchafu y rhai llariaidd : gan ostwng y rhai annuwiol hyd lawr.

7 Cyd-genwech i'r Arglwydd mewn diolchgarwch : cenwch i'n Duw a'r delyn ;

8 Yr hwn fydd yn toi'r nefoedd â chymmylau : yn parottoi gwlaw i'r ddaear, gan beri i'r gwellt dyfu ar y mynyddoedd.

9 Efe fydd yn rhoddi i'r anifail ei borthiant : ac i gywion y gigfran, pan lefant.

10 Nid oes hyfrydwch ganddo yn nerth march : ac nid ymhoffa efe yn esgeiriau gwr.

11 Yr Arglwydd fydd hofi-ganddo y rhai a'i hofnant ef : sef y rhai a ddisgwyliant wrth ei drugaredd ef.

12 Jerusaleu, mola di'r Arglwydd : Sion, molianna dy Dduw.

13 O herwydd efe a gadarnhaodd farrau dy byrth : efe a fendithiodd dy blant o'th fewn.

14 Yr hwn fydd yn gwneuthur dy fro yn heddychol : ac a'th ddiwalla di brasder gwenith.

15 Yr hwn fydd yn anfo ei orchymyn ar y ddaear a'i air a red yn dra buan.

16 Yr hwnsydd yn rhoddi gosododd ddeddf, ac ni's eira fel gwlan : ac a dana troseddir hi.
rew fel lludw.

17 Yr hwnsydd yn bwrw o'r ddaear : y dreigiau, a'r ei ia fel tammeidiau : pwy holl ddyfnderau ;
a erys gan ei oerni ef ?

18 Efe a enfyn ei air, ac tharth: gwýnt ystormus, yn a'u tawdd hwynt : â'i wýnt gwneuthur ei air ef ;
y chwyth efe, a'r dyfroedd ymynyddoedd a'r bryn-
a lifant. iau oll : y coed ffrwythlawn

19 Y mae efe yn mynegi a'r holl gedrwydd ;
ei eiriau i Jacob : ei ddeddf- 10 Y bwystfilod a phob
au a'i farnedigaethau i Israel. anifail : yr ymlusgiaid ac
20 Ni wnaeth efe felly ag adar asgellog ;

un genedl:ac nid adnabuant 11 Brenhinoedd y ddaear
ei farnedigaethau ef. Mol- a'r holl bobloedd: tywysog-
wch yr Arglwydd. ion a holl farnwyr y byd ;

S A L M CXLVIII.

Laudate Dominum.

Molwch yr Arglwydd. 12 Gwýr ieuaingc agwýr-
Molwch yr Arglwydd yfon hefyd : henafigwyr a
o'r nefoedd : molwch ef yn llangciau.
yr uchelderau.

2 Molwch ef, ei holl ang- 13 Molant Enw'r Arglw-
lion : molwch ef, ei holl ydd; o herwydd ei Enw ef yn
y chymynodd, a hwy a ganiad newydd : a'i foliant
edd : a'r dyfroedd y rhai ef ynghynnulleidfa'r saint.

3 Molwch ef, haul a lleu- 2 Llawenhaed Israel yn yr
d : molwch ef, yr holl ser hwn a'i gwnaeth ; gorfole-
goleuni. dded

4 Molwch ef, nef y nef- S A L M CXLIX.
edd : a'r dyfroedd y rhai
lych oddi ar y nefoedd.

5 Molant Enw'r Ar- **M**olwch yr Arglwydd.
wydd : o herwydd efe a Cenwch i'r Arglwydd
chymynodd, a hwy a ganiad newydd : a'i foliant
ewyd ; ef ynghynnulleidfa'r saint.

6 A gwnaeth iddynt bar- 2 Llawenhaed Israel yn yr
u byth ac yn dragywydd : hwn a'i gwnaeth ; gorfole-
dded

lededd meibion Sion yn eu chowgrwydd hwn fydd i'w Brenhin. holl faint ef. Molwch yr

3 Molant ei Enw ef ar y Arglwydd.

dawns: canant iddo ar dympan a thelyn.

S A L M CL.

Laudate Dominum.

4 O herwydd hoffodd yr Arglwydd ei bobl : efe a brydfertha y rhai llednais â iachawdwriaeth.

Molwch yr Arglwydd. Molwch Dduw yn ei sancteiddrwydd : molwch ef yn ffurfafen ei nerth.

5 Gorfoledded y saint mewn gogoniant : a chanant ar eu gwelyau.

2 Molwch ef am ei gadernid : molwch ef yn ol amllder ei fawredd.

6 Bydded ardderchog foliant Duw yn eu genau : a chleddyf dau-finiog yn eu dwylaw :

3 Molwch ef â llais udgorn : molwch ef â nabl ac â thelyn.

7 I wneuthur dial ar y cenedloedd : a chosp ar y bobloedd ;

4 Molwch ef a thympan ac â dawns : molwch ef â thannau ac ag organ.

8 I rwymo eu brenhin-oedd â chadwynau : a'u pen-defigion â gefynau heiyryn ;

5 Molwch ef â fymbalau soniarus : molwch ef â fymbalau llafar.

9 I wneuthur arnynt y farn ysgrifenedig : Yr ardder-

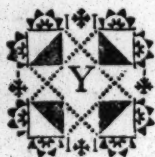
6 Pob perchen anadl : molianned yr Arglwydd. Molwch yr Arglwydd.





Pfalmau Canu detholedig.

P S A L. I.



Sawl ni rodia, dedwydd yw
yn ôl drwg ystryw gyngor,
Ni faif ar ffordd trofeddwyr ffôl,
nid eiste 'n stôl y gwatwor.

2 Ond ei hôll ferch ef fydd yn rhwydd,
ar ddeddf yr Arglwydd uchod;
Ac ar ei ddeddf, rhydd ddydd a nôs,
yn ddiddos ei fyfyrdod.

3 Fe fydd fel pren plann ar lann dôl,
dwg ffrwyth amferol arno,
Ni chrina 'i ddalen, a'i holl waith,
a lwydda 'n berffaith iddo.

4 Nid felly bydd y drwg di-rûs,
ond fel yr ûs, ar gorwynt:
Yr hwn o'r tîr a'i chwyth a'i chwâl,
anwadal fydd ei helynt.

5 Am hyn y drwg ni faif mewn barn
o flaen y cadarn uniawn:
Na'r pechaduriaid mawr eu bâr,
ynghynnulleidfa 'r cyfiawn.

6 Canys yr Arglwydd Dduw fel hyn,
a edwyn ffyrdd gwirioniaid:

Ac ef ni âd byth i barhau,
mo lwybrau pechaduriaid.

P S A L. VIII.

O Arglwydd ein Iôr ni a'n nerth,
mor brydferth wyd dywy'r holl fyd !
Dy enw, a'th barch, a roift uwch ben
daiar ac wybren hefyd.

2 Peraist it' nerth o enau plant,
a'r rhai a sugnant beunydd,
Rhag d' elynion ; tawed am hyn,
y gelyn a'r dialydd.

3 Wrth edrych ar dy nefoedd faith,
a gweled gwaith dy fysedd,
Y lloer, y sêr, a threfn y rhôd,
a'u gosod mor gyfannedd.

4 Pa beth yw dŷn it' i'w goffau,
o ddoniau ac anwyl-fraint ?
A pheth yw mab dyn yr un wedd
lle rhoi ymgeledd cymmaint ?

5 Ti wnaethost ddŷn o fraint a phrîs,
ychydig is Angelion :
Mewn mawr ogoniant, parch, a nerth,
rhoist arno brydferth goron.

6 Ar waith dy ddwylo is y nef,
y gwnaethost ef yn bennaeth :
Gan ofod pob peth dan ei draed,
iddo y gwnaed llywodraeth ;

7 Defaid, gwartheg, a holl dda maes :
a'r adar llaes eu hesgyll,
Ehediaid nef a'r pŷsg o'r donn,
sy'n tramwy'r Eigion erchyll.

8 O Arglwydd ein Iôr ni a'n nerth,
mor brydferth wyd drŵy'r hollfyd !
Dy enw a'th barch a roift uwch ben
daiar ac wybren hefyd.

P S A L. XIII.

PA hŷd fy Arglwydd, Dduw dilŷth ?
a'i bŷth yr wyf mewn angof ?

Pa guddio'r wyd, (o Dduw) pa hŷd,
dy lân wynebpryd rhagof ?

2 Pa hŷd y rhêd meddyliau tro
bod awr i flino' nghalon ?

Pa hŷd y goddefaf y dir,
dra codir fy nghafeion.

3 O Arglwydd edrych arnaf fi,
a chlyw fy ngweddi ffyddlon,

Egor fy llygaid, rhag eu cau
ynghysgfa angau ddigllon.

4 Pe llithrwn ddim, (rhaig maint yw'r llid)
fo ddwedid fy ngorchfygu ;

A llawen fyddai fy holl gân ;
dal fi o'th râs i fynu.

5 Minnau'n dy nawdd a rois fy ffŷdd,
a'm holl lawenydd eithaf ;

Canaf i'm Duw am helpodd i,
gwnâf gerddi i'r Goruchaf.

P S A L. XV.

DYwed i mi pa ddŷn a drig,
i'th lŷs parchedig, Arglwydd,
phwy a erys ac a fydd

ym mynydd dy sancteiddrwydd ?

Yr hwn a rodia 'n berffaith dda,

yr hwn a wnâ gyfiawnder ;

r hwn a wnâ gyfiawnder ;

r hwn a draetha o'i galon wir,

a drig ar dir uchelder.

Yr hwn ni ddyweid, ac ni wnâ

ddim ond o'r da bwygilydd ;

ni chynnwys y rhai a rôn

w cymmydogion g'wilydd.

- 4 Yr hwn fydd isel yn ei frŷd,
yn caru 'i gŷd gristnogion,
Yr hwn sy'n ofni'r Arglwydd Dduw,
ac fydd yn byw yn ffyddlon.
- 5 Yr hwn ni thyng ddim ond y gwîr,
er dîr neu niweid iddo;
Ac ni ro ei arian yn llog,
er dwyn cymmydog dano.
- 6 Na gwobr, na rhodd, yr hwn ni fyn,
er dal yn erbyn gwirion.
- 7 A wnelo hyn ni lithra fŷth,
fe gaiff y ddilyth goron.

P S A L. XIX.

- D**Atgan y nefoedd fawredd Duw,
yr unrhyw gwna'r ffurfafen;
2 Y dŷdd i ddŷdd, a'r nŷs i nŷs,
sy'n dangos cwrs yr wybren.
- 3 Er nad oes ganthynt air nac iaith,
da' dywaid gwaith Duw lywydd,
Diau ued o es na môr na thir,
na chlywîr eu lleferydd.
- 4 Aeth eu fain hwy drwy yr holl fyd,
a'u geiriau hŷd eithafoedd.
Yr haul teg a'i gwmpas fydd bell,
a'i babell yn y nefoedd,
- 5 O'r hon y cyfyd ef yn rhôd,
fel priod o'i orweddfa,
I'w gwrs cyrch drwy lawenydd mawr,
fel cawr yn rhedeg gyrfa.
- 6 O eithaf hyd ethafoedd nef
y mae ef a'i amgylchiad;
Ac ni all dim (lle rhŷdd ei dro)
ymguddio o'i oleuad.
- 7 Dyŷg yr Arglwydd fydd berffaith ddawn
a dry i'r iawn yr enaid,
Felly rhŷdd ei wir dystiolaeth
wybodaeth i'r ffyddloniaid.

- 8 Deddfau Duw Iôn ydynt union,
llawenhânt galon ddiddrwg,
A'i orchymmyn fydd bur ddiau,
a rÿdd olau i'r golwg.
- 9 Ofn yr Arglwydd fydd lân, ac bÿth
y preryn ddilyth hyfryd,
Barnau'r Arglwydd ynt yn wir llawn
i gyd, a chyfiawn hefyd.
- 10 Mwy deisfytedig ynt nac aur,
ie na choeth aur lawer,
Melyfach hefyd ynt na'r mêl,
sef dagrau terfel tyner.
- 11 Can's ynddynt dysgir fi, dy wâs,
ar addas, a'r unionder :
A'r holl gamp fy o'u cadw hwy,
felly ceir gobrwy lawer.
- 12 Er hynny i gÿd pŵy a all
iawn ddeall ei gamweddau ?
O gwnâ fi'n lân, a bÿdd ddiddig
o'm holl guddiedig feiau.
- 13 Duw attal feiau rhyfyg, chwant,
na thyfant ar fy ngwarthaf ;
no byddaf wedi'nglanhau
o'm holl bechodau mŵyaf.
- 14 O Arglwydd, fy mhrynwr a'm nerth ;
bydded yn brydferth gennyd
'madrodd, pan ddêl ger dy fron,
a'm myfyr calon hefyd.

P S A L. XXIII.

- 7 R Arglwydd yw fy mugail clau,
ni âd byth eisiau arnaf :
Mi a gâf orwedd mewn porfa frâs,
r lann dwfr gloywlas araf :
e goledd f'enaïd, ac a'm dŵg
yd llwybrau diddrwg cyfion,
mwyn ei enw mawr dilÿs,
m tywys ar yr union.

- 4 Pe rhodiwn (nid ofnwn am hyn)
yn nyffryn cysgod angeu,
Wyt gydâ mi â'th nerth, â'th ffon,
ond tirion ydyw'r arfeu ?
- 5 Gosodaist fy mwrdd i yn frâs,
lle'r oedd fy nghâs yn gweled :
Olew i'm pen, a chwppan lawn,
daionus iawn fu'r weithred.
- 6 O'th nawdd y daw y doniau hyn
i'm canlyn byth yn hylwydd :
A minnau a breswyliaf dyth
a'm nyth yn nhŷ yr Arglwydd.

P S A L. XXXII.

- Y** Sawl fy deilwng, gwyn ei fyd,
drwy fadde 'i gyd ei drofedd,
Ac y cysgodwyd ei holl fai,
a'i bechod, a'i anwiredd.
- 2 A'r dyn â gwynfyd Duw a'i llwydd,
ni chyfri'r Arglwydd iddo
Mo'i gamweddau ; yr hwn ni châd
dim twyll dichellfrâd yntho.
- 3 Minnau, tra celwn i fy mai
yn hên ya ai'mhibellion :
A thrwy fy rhwad i bob dydd,
cystuddio bydd fy nghalon.
- 4 Dy law dithau, y dydd a'r nôs
fydd drom drwy achos arnaf :
Troi ireidd-dra fy esgyrn mêr
fel fychder y gorphennaf.
- 5 Yna y trois innau ar gais,
addefais fy anwiredd ;
- 6 Tyft yn fy erbyn fy hûn fûm,
maddeuaist im' fy nghamwedd.
- 7 Amferol weddiau am hyn,
a rydd pob glanddyn arnad :
Rhag ofn mewn ffrydau dyfroedd maith,
na chair mo'r daith hyd attad.

- 8 Rhyw loches gadarn wyt i mi,
rhag ing i'm cedwi'n fyddlon ;
Amgylchyni fyfi ar léd,
â cherdd ymwared gyfflon.
- 9 Dithau (O ddyn) dysg gennyf fi
y ffordd y rhodi'n wastad,
Mi a'th gynghoraf di rhag drwg,
y mae fy ngolwg arnad.
- 10 Fel y march neu y ful na fydd,
y rhai y fydd heb ddirnad :
Mae yn rhaid genfa neu ffrwyn den,
i ddâl eu pen yn wastad :
- 11 Caiſſ annuwiolion, a wnânt gam,
fawr ofid am eu traha :
A ffyddloniaid Duw, da y gwêdd,
trugaredd a'u cylchyna.
- 12 Chwithau'r cyfion yn dirion ewch
a llawenhewch yn hylwydd,
A phob calon fydd union fyth,
clodforwch fyth yr Arglwýdd

P S A L. XXXVIII.

FY Arglwydd, na cherydda fi
ym mhoethni dy gynddaredd :
Ac na choſba fi yn dy lîd
oblegid fy enwiredd.

2 Can's glŷn dy ſaethau ynofi,
a phennau'r rheiny 'n llymion ;
A dodaiſt arnaf y llaw dau,
a rhoiſt ddyrnodiau trymion.

3 Nid oes mo'r iechyd gau dy lîd
i'm cnawd, ond gofid creulon ;
Ac nid oes (gan fy mhechod chwyrn)
mor hedd i'm heſgyrn tychion.

4 Can's fy nghamweddau aent i'r nenn,
a thros fy mhenn tyfaſant,
Un wedd a baich rhy drwm o bwys,
fel hyn mor ddwys i'm llethant.

- 5 Fy nghleisiau fydd fel yn bwdr ddu
yn llygru gan f'ynfydrwydd ;
- 6 Crymmais, a phellais beth bob dydd,
fef galar fydd ac aflwydd.
- 7 Can's mae fy lwynau'n llawn o wres,
a'm cnawd heb les nac iechyd ;
- 8 Lleſg wann ac yſig yw fy mron,
lle gwaedda calon nychlyd.
- 9 Clyw Arglwydd fi, herwydd o'th flaen
yn hollawl ma 'nymuniad,
Ni chuddiwyd mo'm ochenaid i,
oddiwrthyt di fy ngheidwad.
- 10 Llamma 'nghalon, palla fy nerth,
a'm golwg prydferth hefyd,
- 11 Cyfneſaf, cyfaill, câr, nid gwell,
hwy aent ym mhell i'm hadfyd.
- 12 A'm caſeion i yn neffau,
a'u maglau ffug a'u dichell,
Safai fy ngheraint i yn fynn,
i edrych hyn o hirbell.
- 13 Minnau fel dŷn byddar a awn,
megys pe bawn heb glywed ;
Neu fel y mudan (dan driftau)
heb enau yn egored.
- 14 Yn fud fel hyn y gwn fy mod,
fel un â thaſod efrydd ;
Heb ddwedyd unwaith air o'm penn,
i dalu fenn a cherydd.
- 15 Gan im'gredu i ti yn rhwydd,
O Arglwydd Dduw goruchaf,
Rhwydd a hyſpys iawn gennyf fi
yw, y gwrandewi arnaf.
- 16 Mi a ddymunais arnat hyn,
rhag bod i'm gelyn wawdio,
O llithrai fy nhroed ronyn bach,
fo fydd llawenach ganddo.

- 17 Cloffi yn barod'rwyf yn wîr,
a dolur hîr fy'm poeni :
18 Addef yr wyf mai iawn im'fod,
fa mhechod fy'n ei beri.
19 A'm gelynyon i fydd yn fyw
yn aml eu rhyw, 'r chryfion ;
Sydd yn dwyn câs i mi ar gam,
sef am fy môd yn gyfion.
20 Y rhai a dalant ddrwg dros dda
a'm gwrthwyneb a'n efrydd,
A hyn am ddilyn honof i
y pur ddaioni beunydd.
21 Duw nac ymâd, na fydd ymhell,
pan ddelo dichel ffyrnig,
22 Bryffia, cymmorth fi yn y bÿd,
fy Nuw, a'm iechyd unig.

P S A L. XXXIX.

A Ddewais gadw'n genau 'n gu,
rhag pechu yn fy ngeiriau,
Y dÿn annuwiol lle y bo
bwriedais ffrwyno 'ngenau.
Tewais, tewais fel y dyn mud,
rhag dwedyd peth daionus,
an y cyffroais o hîr ddâl,
ymattal oedd ofidus :
Yn fy nghalon y cododd gwrês ;
a'm mynwes o'm myfyrdôd,
l y tân ennynnu a-wnaeth
a rhydd yr aeth fy nhafod.
O dangos im' (fy Arglwydd Nêr)
pa amser y diweddaf,
fedi 'nyddiau : a pha hÿd,
y fewn y bÿd y byddaf.
Rhoddaiſt fy nuddiau fel llêd llaw,
m heinoes daw byrr ddiwedd
u yn d'olwg di (o Dduw)
od pob dÿn byw yn wagedd.

- 7 Sef mewn cysgod y rhodia gŵr,
dan gasglu pentwr ofer :
Odid a wŷr wrth dyrru da,
wy a'u mwynhâ mewn amſer.
- 8 Beth bellach a obeithiaf fi,
Duw rhois i fy nghalon,
- 9 Tynn fi o'm camweddau yn rhwyd.
n'âd fi'n wradwydd i ffolion.
- 10 Yn fudan gwael yr yr aethum i,
a hyn tydi a'i parodd :
- 11 O tynn dy gôsp oddiwrthyf fwrn,
sef pwys dy ddwrn a'm briwodd.
- 12 Pan gospech di am bechod ŵr.
fo wywa'n siwr ei fowredd,
Fel y gwyfyn : gwelwch wrth hyn
nad yw pob dyn ond gwagedd.
- 13 Clyw fy ngweddi o Dduw o'r nêf,
a'm llêf, a gwêl fy nagrau ;
Dy wâs caeth wyf (o clyw fy mloed)
ac felly 'r oedd fy nheidiau.
- 14 O paid â mi, gad im gryfhau,
cyn darfod dyddiau 'mywyd.
- 15 O gwnâ â mi fy'mron fy mêdd
drugaredd a fyberwyd.

P S A L. LI.

- T**Rugaredd dod i mi,
Duw o'th ddaioni tyner ;
Ymaith tynn fy enwiredd mau
o'th drugareddau lawer.
- 2 A golch fi yn llwyr ddwys
oddiwrth frwr bwys fy meiau :
Fy Arglwydd, gwna'n bur lân fyfi,
rhag brynti fy nghamweddau.
- 3 Can's adwaen fy nghamwedd,
a'm brwnt anwiredd yffig,
Sef beunydd maent ger fy mron i.
- 4 Yn d'erbyn di yn unig.

Y gwnaethuw hyn oedd ddrwg,
yn dy lân olwg distrych,
Fel i'th gyfiowner yn ol d'air,
yn burair pan y bernych.

5 Mewn pechod lluniwyd fi,
ac mewn drygioni dygas,
Felly yr wyf o grôth fy mam
yn byw bob cam yn atgas.

6 Ac wele ceri'r gwir
o fewn y gywir galon :
Am hyn dysgaist ddoethineb iach
im' o'th gyfrinach ffyddlon.

7 Ag Ifop golch fi'n lân,
ni byddaf aflad mwyach,
Byddafi o'm golchi mal hyn,
fel eira gwyn neu wynnach.

8 Par i mi weled hedd,
gorfoledd a llawenydd.

I adnewyddu f'esgyrn i
a ddralliaist di â cherydd.

9 O cuddia d'wyneb-pryd
rhag fy mhechodau-'gyd,
Fy anwireddau tynn eu lliw,
o Arglwydd bid wiw gennyd.

10 Duw, crea galon bur,
dod i mi gyffur beunydd,
I fyw yn well tra fyw'n y byd,
dod ynof yspryd newydd.

11 O Dduw na ddyro chwaith,
fi ymaith o'th olygon,
Ac na chymmer dy Yspryd glân
oddiwrthyf druan gwirion.

12 Gorfoledd dwg i mi,
drwy roddi im dy iechyd,
A chynnal â'th ysprydol ddawn
fi, i fyw'n uniawn hefyd.

13. A dysgaf dy ffordd wir
i'r enwir, a'th addoliad ;
A phob pechadur try i'r iawn,
a chyrch yn uniawn attad.
14. Rhag gwaed gwared fi Dduw,
faf Duw fy iachawdwriaeth,
A'm tafod o'th gyfiawnder di
a gân gerdd wisgi hyffraeth.
15. Duw, egor y min mau,
â'm gennau mi a ganaf,
O Arglwydd, gerdd o'th fawl a'th nerth,
fal dyna'r Aberth pennaf.
16. Can's Aberth ni's ceisi,
ac ni fynni offrwm poeth ;
Pe y mynasit cawsit hyn,
nid rhaid it dderbyn cyfoeth.
17. Aberthau Duw i gyd,
yw ysgryd yur drylliedig.
Ac ni ddyftri (Dduw Iôn)
y galon gyftuddiedig.
18. Bydd dda wrth Sion fryn,
o Arglwydd, hyn a fynni,
Ac wrth Gaersalem dy dretâd,
a gwna adeilad arni.
19. Cei aberth iownedd coeth,
cei offrwm poeth yn rhagor,
Cei aberth llosg, a bodlon sych,
cei fustych ar dy allor.

P S A L. XCI.

- Y** Sawl a drigo, doed yn nes,
yn lloches y Goruchaf,
Ef a ymerys i goel bod
ynghysgod hwn sydd bennaf.
2. Fy holl ymddiffyn wyt a'm llwydd,
wrth fy Arglwydd y dwedaf,
A'm holl ymddiried tra fwy fyw
sydd yn fy Nuw Goruchaf.

- 3 Can's ef a weryd yr oes dau,
oddiwrth faglau yr heliwr,
A hefyd oddiwrth bla, a haint,
echryfhaint, 'ac anghyflwr.
- 4 Ei esgyll drosot et a rydd,
dan ei adenydd byddi
Yn ddiogel ; a'i wired gred
fydd gylch a bwccled iti.
- 5 Ni ddychryni er twrf y nos,
na'r dydd o achos hedfaeth,
- 6 Er haint, neu blâ, mewn tywyll fydd,
neu hanner dydd marwolaeth.
- 7 Wrth dy ystlys y cŵympa mil,
a dengmil o'th law ddeau ;
Ac ni ddaw drwg yn dy gyfyl,
e thi a'i gwyl yn ddiau.
- 8 A'th lygaid y gweli di dâl
i'r enwir gwammal anian.
- 9 Sef fy holl obaith wyt (o Dduw)
oc uchel yw dy drigfan.
- 10 Ni ddigwydd niweid it', ond da,
na phla, na dim echryflon,
I'th Eglwys a'th gyn'lleidfa nawdd,
- 11 Can's archawddi'w Angelion,
I'th ffyrdd dy gadw a'th gynllwyn,
a'th ddwyn â'i dwylaw hardd deg,
- 12 Rhag digwydd it ddrwg (hyd yn oedd)
taro dy droed wrth garreg,
- 13 Dy sangfa fydd ar y llew dig,
a'r asp wenwynig sethri ;
Ar greulon gedau'r llew o'r graig,
ac ar y ddraig y sengi.
- 14 Mi a'i gwaredaf ef rhag brâd,
am a'i ei gariad arnaf,
Am adnabod fy enw mau,
yn ddiau y derchafaf.

15 Geilw arnaf, m'ai gwrandawaf,
mewn ing y byddaf barod.

Gwared af hefyd rhag ei gâs,
a chaiff drwy urddas fawrglod,

16 Fo gaiff fyw yn ddigon o hyd,
caiff yn y byd hir ddyddiau ;

Dangosaf iddo radlawn faeth,
a'm iachawdwriaeth innau.

P S A L. CIV.

FY enaid mola'r Arglwydd byw,
o f' Arglwydd Dduw y mawredd.

Mawr wyt, gogoniant a gai di,
ymwisgi âg anrhydedd.

2 Megys ei ddillad y gwisg fo
am dano goleuad :

Rhydd yn ei gylch yr wybr ar dân,
yn llydan, fel llenn wastad.

3 Ar ddeifr rhoes sail ei stefyll cau,
gwnaeth y cwmmylau iddo

Yn drwn olwynog : mae ei hynt
uwch esgyll gwynt yn rhodio.

4 Gwnaeth pob chwythad iddo'n gennad
gogonedd y ffurfafen :

A'i weinidogion o fflamm dân
a wibian rhyd yr wybren.

5 Cref y rhoes sail y ddaiar gronn,
fel na syfl hon oddiyno :

Yr hon a bery fel y rhoes,
c oes i oes heb siglo ;

6 Tydi (Dduw) a ddilledaist hon
â'r eigion yn fantellau ;

Ac oni bai dy ddeheu-law,
ai'r deifr uwchlaw y bryniau.

7 Gan dy gerydd maent hwy yn ffo,
fel pan y fynio taran :

Drwy fraw a brys ar hyd y ddol,
y deifr i'w hol a lithran.

- 8 Weithiau y codai 'r deifr yn frynn :
weithiau fel glynn pannylent
Lle' trefnaist iddynt bannwl cau,
ac weithiau y gorphwysent.
- 9 Gofodaiſt derfyn lle yr arhont,
ac fel nad elont droſto :
Ac na ddelont hwy fyth dros lawr
y ddaiar fawr, i'w chuddio.
- 10 Rhoes Duw ffynnon i bob aſon,
a phawb a yfant beunydd ;
A rhed y ffrydau rhyd y glynn,
a rhwng pob brynn a'u gilydd.
- 11 Yfant yno 'nifeiliaid maes,
aſſynnod myng-laes gwylltion,
Heb ymadael a llawr y nant,
hyd onid yfant ddigon.
- 12 Ac adar awyr dont ger llaw,
i leifiaw rhwng y coedydd :
Yn canu 'fawl o bren i bren,
cethlyddiaeth lawen ufudd.
- 13 Dwfr ar fynyddoedd lle ni ddaw,
fo wlŷch â glaw oddiarno :
A'r gwaſtad tir efe a'i gwlŷch,
bob grwnn a rych i ffrwytho.
- 14 Parodd i'r gwellt dyfu wrth raid
anifeiliaid : a'r llyſiau.
r da i ddyn : Lle rhoes o'r llawr
ymborthiant mawr rhag angau.
- 5 A gwin llawena calon dyn,
ag olew tywyn wyneb,
bara nerthir calon gwr,
newn cyflwr digonoldeb.
- Preniau 'r Arglwydd o fugn llawn,
o'i unig ddawn y tyfan ;
y coed cedrwydd brigog mawr,
roes e'n llawr y Liban.

- 17 Lle' mae nythod yr adar mân,
mewn preniau glân cadeir-ir :
Lle mewn ffynnidwydd glwyswydd glynn,
mae ty'r aderyn trwynhir.
- 18 Y mynydd uchel a'r brynn glâs,
yw llwybr y danas fychod :
Ogof y doll-graig a wna les,
yn lloches i'r cwningod.
- 19 Fe roes i'r lleuad i chwrs clau,
a'i chyfnewidiau hefyd ;
A't haul o amgylch y byd crwnn,
fo edwyn hwn ei fachlud.
- 20 Tywyllwch nos a roed wrth raid
i fwyfiliad y coedydd.
- 21 Y llewod rhuant am gael maeth,
gan Dduw, yfelyfaeth beunydd.
- 22 A chwedi cael yr ymborth hyn,
pan ddol haul attyn' unwaith,
Ymgafglant hwy i fynd i'w ffau,
ac i'w llochefau ei waith.
- 23 Y pryd hwn cyfyd dyn i'w waith,
ac i'w orchwyliaeth esgyd ;
'Ac felly 'r erys tan yr hwyr ;
lle' caiff yn llwyr ei fywyd.
- 24 O Dduw, mor rhyfedd yw dy waith
o'th synhwyr berffaith dradoeth !
Gwnaethost bob peth a doethder dawn
a'r tir sy lawn o'th gyfoeth.
- 25 A'r llydan for, y deifr ym mysg,
lle aml yw pysg yn llemmain ;
Lle yr ymlusgant, rif yr od,
bwyfiliad mawr a bychain.
- 26 Yno yr â y llongau glân
dros y Lefiathan heibio.
Yr hwn' ofodaisf di, lle' mae
yn cael ei chwarae ynddo.

- 27 Hwylt oll disgwylant yn ei bryd
am gael oddiwrthyd borthiant.
I gael dy rodd ymgafglu 'nghŷd,
ie am ei bywyd byddant.
- 28 Duw, pan agorech di dy law,
od li yno daw daioni :
Pob anifail a phob rhyw beth,
a ddaw yn ddifeth ini.
- 29 Pan guddiech di dy wyneb pryd,
a chafglu d'yspyd allan,
Crynant, trengant, ac ant i'w llwch,
mewn diwedd trwch a thwrstan.
- 30 Duw, pan oll yngech di dy rad,
fel rhoddi cread newydd,
Y modd hyn wyneb yr holl dir
a adnewyddir beunydd.
- 31 Yr Arglwydd gogoneddus fydd
drwy fawr lawenydd bythoedd,
Yr Arglwydd yn ddiau a fedd,
orfoledd yn y nefoedd.
- 32 Ein Duw o'r hef a edrych at
y ddair, a hi a ddychryn,
Os cyffwrdd a'r mynyddoedd draw,
y mwg a ddaw o honyn.
- 33 Canaf i'r Arglwydd yn fy myw,
canaf i'm Duw tra fyddwyf :
- 34 Mi a lawenhaf yn fy lôn,
bydd ffyddlon hyn a wnelwyf,
- 35 Y trawfion oll o'r tir ânt hwy,
ni bydd mwy annuwiolion :
Fy enaid, mo a Dduw yn rhodd :
mae hyn wrth todd fy nghalon.

P S A L. CXXXIX.

A Rglwydd, manwl y chwiliaist fi,
da i'm adwaeni hefyd ;
Eisteddiad, codiad, gwyddost hyn,
â'm meddwl cyn ei ddwedyd.

- 3 Yr wyt ynghylch fy lloches i,
a'm ffyrdd fydd iti'n hyspys ;
- 4 Nid oes air nas gwyddost ei fod
ar flaen fy nhafod ofnus.
- 5 O'm hol ac o'm blaen i'm lluniaist ;
dy law a ddodaist arnaf ;
- 6 Gwybodaeth ddieithr yw i mi,
a'i deall hi nis medraf :
- 7 I ha le r'af fi i roi tro,
i'm guddio rhag dy Ysryd ?
- I ba le ffoaf rhag dy wýdd,
drwy gael ffordd rwydd i lathlyd ?
- 8 Os dringaf tua 'r nefoedd fry,
wyt yno i'th dý perffaith :
- Os tua'r dyfndwr, goftwng tro,
yr wýt ti yno eilwaith,
- 9 Pe cawn adenydd borau wawr,
a mynd i fôr mawr anial,
- 10 Yno bydd dy ddeheu-law di,
i'm tywys i a'm cynnal.
- 11 A phe meddyliwn, yr ail tro,
ymguddio mewn tywyllwg.
- Canol y nos fel hamer dydd,
mor olau fydd yn d' olwg.
- 12 Nid mwy tywyllwch nos i ti
nag yw goleuni haf-ddydd :
- A'r ddau i ti maent yr un ddull,
y tywyll a'r goleu-ddydd.
- 13 Da' gwyddost y dirgelwch mau,
f' arennau a feddiennaist,
- Ynghrôth fy mamm pan oeddwn i,
yno a tydi a'm cuddiaist.
- 14 Can's rhyfedd iawn y gwnaethbwyd fi,
a'th waith di fy ryfeddod,
- A'm henaid a wýr hynny'n dda,
a hon a wnà it sawrglod :

- 15 Ni chuddiwyd fy ngrym rhagot ti,
pan wnaethost fi yn ddirgel,
Fel llunio dyn o'r ddaiar hon,
o fewn pridd eigion isel.
- 16 Dy lygaid gwelfant fy nhrefn wael;
cyn imi gael perffeith-lun.
'R oedd pob peth yn dy lyfr yn llawn,
cyn bod yn iawn un gronyn.
- 17 Mor anwyl dy feddyliau im,
mor fawr yw summ y rhei'ny:
- 18 Wrth fwrw, amlach gwn eu bod
nâ'r tywod o rifedi.
Myfyrio pan ddeffrowyf fi,
'r wyf gyd'-â thi yn gwblol,
- 19 O Dduw, pa achos yn dy lid,
na leddid yr annuwiol?
O Dduw pe cospid rhai o'r rhai'n
y sydd yn arwain traha,
Wrth y gwaedlyd fo gaid dwedyd,
dydi dôs oddiymma.
- 20 Y rhai am danaf f' Arglwydd eu,
fy'n traethu pethau sgeler,
'th elynion dibris eu llw,
cym'rasant d enw'n ofer.
- 21 Ond câs yw gennyf, o Dduw Iôn,
dy holl gaseion gwaedlyd?
nd ffaidd gennyf fi bob dyn,
a ai yn d' erbyn hefyd?
A llawn gâs y caseais hwynt,
ynt fel ar bwynt gelynion.
O chwilia fi o Dduw yn hy,
cei hynny yn fy nghalon.
w prawf fy meddwl i'n fy mol,
- 24 Oes ffordd annuwfoi genny';
el fi, tywys, dwg fi yn f'ol,
od ffordd dragwyddol imi.

- M**I a'th fawrygaf di, fy Nuw,
 can's tydi yw fy llywydd,
 Bendithio dy enw byth a wnâf,
 mi a'i molaf yn dragywydd.
- 2 Dy enw a folaf fi bob dydd,
 a'th glod a fydd heb orphen.
- 3 Yr Arglwydd fydd glod-fawr heb wedd,
 a'i fawredd fydd heb ddiben.
- 4 Cenedl wrth genedl aront sawl
 i'th ygoneddawl wyrthiau;
 Gan danu dy nerth rhyd y byd,
 a dwedyd dy gynneddfau.
- 5 Am dy ogonedd mawr, fy Naf,
 mynegaf, a'th gadernid,
- 6 Sôn am dy bethau ofnadwy,
 gwnant hwy a minnau hefyd.
- 7 Llwy'r goffadwriaeth honot ti,
 a'th fawr ddaioni 'draethant;
 Ac o'th gyflawnder fy Nuw Iôn,
 a llafar dôn y canant:
- 8 Sef grasslawn yw ein Arglwydd ni,
 ac o dofturi rhyfedd;
 Hwyr ac anniben yw i ddig:
 llawn-frydig i drugaredd.
- 9 Da yw yr Arglwydd i bob dyn,
 a'i nodedd sy'n dycciannol;
 Ac ar ei holl weithredoedd ef
 daw nawdd o'r nef yn rasol.
- 10 Dy holl weithredoedd di i'th lwydd,
 o Arglwydd a'th glod forant:
 Dy wyrth pan welo dy Sainc't di,
 y rhei'ny a'th fendithiant:
- 11 Gan son am drugaredd a grâs
 dy deyrnas, a'i chadernid;
 Fel dyna'r gerdd fydd yn parhau,
 yn eu geneuau, hyfryd.

- 12 Fel y paront trwy hyfryd glod,
gydnabod â'th deyrnasiad,
A'th nerth ym mysg holl ddynol blant,
a'th lawn ogoniant gwaftad.
- 13 Brenhiniaeth dy deyrnas di fry,
a bery yn waftadol.
A'th lywodraeth o ocd i oed,
hon a roed yn dragwyddol.
- 14 Yr Arglwydd cynnal ef yn llonn,
y rhai fy'mron eu cwmpod.
Ac ef a gyfyd bawb yn wîr.
ar a ostyngir ifod.
- 15 Wele, mae llygaid yr holl syd
yn disgwyl wrthyd Arglwydd,
Tithau a'u porthi hwynt i gyd,
bawb yn ei bryd yn ebrwydd.
- 16 A phan agorech di dy law.
o honi duw diwall-faeth ;
D'ewyllys da yw ymborth byw,
a hynny yw eu lluniaeth.
- 17 Holl ffyrdd yr Arglwydd cyfion ynt
a'i wyrthiau ydynt sanctaidd ;
- 18 Agos iawn i bawb ydyw fo,
a eilw arno'n buraid,
- 19 Sef at y gwŷr a'i hofnant ef
fo glyw eu lef i'w gwared,
Fo rydd eu h'wyllys hwynt a'u harch,
o'i wîr barch, Iôn gogoned.
- 20 Pob dyn a garo'r Arglwydd nef,
caiff ganddo ef ei 'mddiffyn :
A chan ddifetha rhydd oes ferr,
i bob ysgeler cyndyn.
- 21 Fy enaid traethed fendith rwydd,
a mawl yr Arglwydd nefol ;
A phob cnawd rhoed i'w enw, y Sanct,
ogoniant yn dragwyddol,

P S A L. CXLVIII.

- O** Molwch yr Arglwydd o'r nef,
rhowch lef i'r uchel-leoedd.
- 2 Molwch hwn holl angelion nef,
molwch ef ei holl-luoedd.
- 3 Yr haul, a'r lleuad, a'r holl fêr,
y gloywder, a'r goleuni,
- 4 Nef y nesoedd, a'r ffurfafen,
a'r deifr uwch-ben y rhei'ny.
- 5 Moliannant enw'r Arglwydd ne
hwynt â'i air ef a wnaethbwyd.
Dwedodd y gair, a hwy fel hyn
ar ei orchymmyn crewyd.
- 6 Rhoes reol iddynt i barhau;
fel deddfau byth i'w dilyn;
Rhoes bob peth yn ei le'n ddi os,
nad elo dros ei derfyn.
- 7 Molwch yr Arglwydd o'r ddaiar
chwychwi ystrywgar ddreigiau,
- 8 Y tân, a'r cenllysg, eira, a tharth,
a'r gwynt o bob-parth yntau,
- 9 Mynnyddoedd, brynniau, ffrwythlon wýdd,
a'r tirion gedrwydd brigog,
- 10 An'feiliaid, ac ymlusgiaid maes
ac adar llaes asgellog.
- 11 Brenhinoedd dair, barnwyr byd,
fwydd-wyr ynghyd â'r bobloedd,
- 12 Gwýr ieuaingc, gwyrifon, gwyr hen
pob bachgen ym mhob oesoedd.
- 13 Molant ei enw ef ynghyd,
uchel a hyfryd ydoedd,
Ei enw ef sydd uchel ar
y ddaiar oll, a'r nesoedd.
- 14 Can's corn ei bobl a dderchafawdd
yn fawl a nawdd i'r eiddo,
I Isr'el ei etho edig,
a drig yn agos atto.

Cred

E I
Bydded
fel y
Dyro h
ini e
Dod fa
fel y
dempt
gwar

Credo'r Apostolion.

YN Nuw Dâd Creuwr Dai'r â Nef,
â gwîr fydd grêf y crelaf;
Ac yn ei Fâb ef, Crist ein myd,
a gaed o'r Yspryd glanaf.
O'r Wryf Fair y ganed hwn
tan Pilat trwm ddioddefodd,
Marw, claddwyd, bu'n Uffern, daeth
dydd trydydd, aeth i'r Nefo'dd.
Lle ar ddeheulaw Dduw ei Dâd,
mae ei eisteddiad cyffo'n :
Oddiynodaw yn niwedd Byd,
i'n barnu' gyd yn gyfion.
Yn'r Yspryd glân mae'nghrêd a'm ffydd,
a'r Eglwys fydd Gatholig.
Cyfundeb Sainct wy'n gredu fod :
Maddeuant pechod ystig.
Gwir Adgyfodiad bydd i'n Cnawd
pan ddel Dydd brawd i'n barnu.
A bywyd perffaith hîr di-dawl
tragwyddawl i'w feddiannu.

Amen

Y Pader ar gan.

EIN Tad nefol o'r uchelder
d'enw grafol a sancteiddier,
Bydded d'ewyllys ar ddaiaren
fel y mae 'n y nefoedd lawen.
Dyros heddyw wir Jehofa
ini ein beunyddiol fara,
Dod faddeuant o'n dy ledion,
fel y rhown i'n cyd-gristnogion.
demtasiwn paid a'n twyso,
gwared ni rhag drwg i'n hudo,

Cred

M 4

Canys

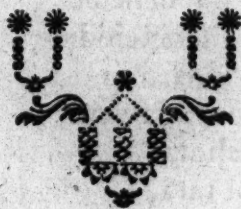
Canys iddot yw teyrnasu,
 nerth, gogoniant oll a gallu.
 Yn oes oesoedd wrth ystyrio
 yn dragywydd felly 'byddo.

Amen.

Cân Simeon a'r Iesu yn ei freichiau.

- 29 **A** Rglwydd bellach gollwng dy wâs
 mewn heddwch addos imi,
 Yn ol dy air, hwn oedd ynghyd
 â'm hyspryd i'm diddanu.
 30 Can's gwelais â'r golwg hyn
 y Crist a brynn ein iechyd,
 31 Hwn a roist ini yn Arglwydd,
 a hyn yngwŷdd yr hollfyd,
 32 Hwn a ofodaist di yn ddrŷch,
 i lewych i'r cenhedloedd :
 Hefyd i Israel, dy blant.
 yn ogoniant byth bythoedd.

*Gogoniant fyth a fê i'r Tâd,
 i'r Mâb rhâd, a' glân Yspryd :
 Fel y bâ, y mae, ac y bydd,
 un Duw tragywydd hyfryd.*



Gweddïauwydd.

Gweddiau i Blant yngeiriau yr Catechism.

Am Help gan Dduw i weddio.

A Aglwydd, nid wyfi abl o hono fy hûn i Ymwrthod a phrofedigaethau 'r bydo a'r Cnawd ar Cythrael : nac i rhodio yn dy Orchmynion di, nac ith was'naethu heb dy Yspysol rad : O Cymmorth fi gan hynni ath Yspryd lân fel y Byddo Ymadroddion fy ngenau, a myfyrdod fy nghalon yn gymmeradwy ger dy fron di, O Arglwydd, fynghraig a'm prynur.

Y Credo mewn Gweddi.

YR wyfi yn mawr ddiolch iti o Tâd nefol am dy anfeidrôl gariad ym mhrynedigaeth y Byd trwy ein Harglwydd Iesu Grist : Yr Hun erom ni Ddynion ac er ein lechydwrïaeth a Gnowdiwyd trwy'r Yspryd lân : A aned o Fair Forwyn, a ddiodeffodd tau *Bonifacius Pilatus*, a Croeshoeliwyd, a Fu farw ac a gladdwyd ac a ddyfscynnodd i Uffern. Ond ni lynodd moi Enaid efe yn y Pull, nac a welodd i gorph efe Lygreigaeth. Canys ar y Trydydd dydd efe adgyfododd o eirw, ac a ddyfscynnodd i'r Nefoedd. O ba le y danfododd efe (yn ôl ac air) yr Yspryd Lân i fod yn Cyrrwyddur ac yn ddiddanwr ini. O Cadarnha fi gyda nob aelod o Gatholic Eglwys Grist yn y ffydd hon ! I pan ddelo ein Harglwydd dechrefn yn ei ogoneidus fawredd i farnu'r byw ar meirw y Byddo ini fel Maddeuant on Pechodau ac adgyfodiad llawen i wol tragwyddol trwy yr ũn rhiw Iesu Grist ein Harglwydd.

Y Del-

Y Deled tu ag at Dduw mewn Gweddi.

O Arglwydd pwy fydd gennif yn y nefoedd onid tydi? Ac ar y ddaiar nid oes gwirionedd a thruga-redd on gyd-â'th ti yn unic. Am hynny mi a Gredaf yncti yn fy myw ac a rhodia yn dy ofn di tra byddwyf, ie mi ath garaf di hefyd, O Arglwydd, fy Nuw a'm Holl galen, ae am holl feddul, a'm Holl enaid ac a'm Holl nerth. Yn dy Dem'l Sanctaidd yr Addolaf di; ie, yn y dirgel megis yn yr Amlwg mi a alwaf arnati.

Er i ti fy haddi, etto mi a Ymddiredun ynoti. Am dy Geryddon yn gyftal-ath fendithion mi a dalaf ddiolch iti. Arglwydd mi a un mae yr hwn ath anrhyddo di ger bron dynion a gaiff anrhyddedd genniti ger bron Angylion Néf: O Cadarnha yr pwrpas gan hynni yr hwn fydd yn fy-nghalon i yr aur hon i Anrhyddedi yn wastad dy Sanctaidd enw di a'th air, ag ith was'naethu yn gywir Holl ddyddiau fy mywyd.

Y deled tuag at ein Cymmydog mewn Gweddi.

O Arglwydd tydi am Rhybuddiaist mae gwaeth o'th i'w imi geisio Caru Duw yr hwn nis gwelais os nis byddaf yn y Cyfamser yn Caru fy nghymmydog yr hwn a welais. Wele Arglwydd yr wyfi yn Cymmerid y rhybudd hun ac er mwyn dy Gariad dy hwn yn Attolwg arnati am dy ras, Gari fy nghymmydog fel fi fy hun ac i wneuthur i pob dyn fel ychwenychwiddo yntef wneuthur i minneu.

Yr wyfi yn rhwymedig yn Yspysol i Garu, i Anrhyddedi, ac i Gymmorth fy nhad a'm Mâm, i fod y ufudd i'r Frenhines a'i swyddogion. Ymddarostw ein Holl ddyscawdwyr, Bugeiliad Ysrydol ac Athrawen. I Ymddwyn yn oftyngedig gan berchi pawb a Gwell, I Fod yn Gywir ac yr union ym mhob peth ar y wnelwy; Heb wneuthur niwed i ûn dyn nac air nac ar weithred. Heb Lettyfa Cäs, na digafe

yn fy ngalon i'r Neb, Hyn oll yr wyfi yn rhwymedig i wneuthur. Ond pwy a ddeall, i gamweddau? Arbed fi gan hynny Arglwydd ddaionus os trwy Esceulustra neu a'm gwirfodd y Cyfeiliornais un amser oddiwrth y gorchmynion hyn. Ond yr Anwedig Cadw fi rhag pob maeth o pechodau rhyfygus.

Cadw fy nwylau rhag chwilenna a lledratta Cadw fy nhafod rhag dwedid celwydd, Cabl eiriau na drwg Absen. Cadw fy ngorph, yr hwn iw Dem'i di mewn Cymmedroldeb, Sobrwydd a Diweirdeb. Cadw fy nghalon rhag Cybyddu na deisyfu da na golud neb a-fall. Yna ein perffeithr ac i'm glanheir oddiwrth anwiredd lawer.

Ac fel y gallwy ymgadw fy hunan rhag syrthio mewn un profedigaeth trwy ddiöfalch a seguryd Dyscimi Lafurio yn gywir i ennill fy mywid ac i wneuthur a ddylwyf ym mha rhiw fuchedd bynnac y rhyngo bodd i Duw fy ngalw.

A Hyn yr wyfi yn Gobeithio y gwneue er mwyn dy drugaredd ath daioni trwy ein Harglwydd Iesu Grift: ac am hynny yr wyfi yn dwedid *Amen* Poed Gwyr.

Gras o flaen bwyol.

PA un bynnac a wnelom ai bwytta ai Yfed, neu pa beth bynnac a wnelom Gwnawn pob peth er Mawl gogoniant i Dduw. *Amen.*

Ar ol Bwyd.

DUW yr hwn a Agoraist dy Law ac a ddiwelliaist yr awr hon ein Cyrph ni ath Ewyllis da: Di-allt ni nefyd yn ein Heneidiau a Bara bywyd trawyddol Trwy Iesu Grift. *Amen.*

Egwyddor i'r Anllythyrennog i ddyscu darllain.

A a b c ch d dd e f f f g ng h i l ll m n o p ph r fs
t th u w y.

*A a b c ch d dd e f f f g ng h i l ll m n o p ph r fs t th u
w y.*

A B C Ch D Dd E F Ff G Ng H I L Ll M N O
P Ph R S T Th U W Y.

*A B C Ch D Dd E F Ff G Ng H I L Ll M N O P
Ph R S T Th U W Y.*

Y bogeiliaid.

a e i o u w y.

ab eb ib ob ub wb yb	ba be bi bo bu bw by
ac ec ic ec uc wc yc	ca ce ci co cu cw cy
ach ech ich och uch wch ych	cha che chi cho chu chw chy
ad ed id od ud wd yd	da de di do du dw dy
add edd idd odd udd wdd ydd	dda dde ddi ddo ddu ddw ddy
af ef if of uf wf yf	fa fe fi fo fu fw fy
aff eff iff off uff wff yff	ffa ffe ffi ffo ffu ffw ffy
ag eg ig og ug wg yg	ga ge gi go gu gw gy
ang eng ong ung wng yng	ha he hi ho hu hw hy
al el il ol ul wl yl	ia ie ii io iu iw iy
all ell ill oll ull wll yll	la le li lo lu lw ly
am em im om um wm ym	lla lle lli llo llu llw lly
an en in on un wn yn	ma me mi mo mu mw my
ap ep ip op up wp yp	na ne ni no nu nw ny
aph eph iph oph uph wph yph	pa pe pi po pu pw py
ar er ir or ur wr yr	pha phe phi pho phuphwh ph
as es is os us ws ys	ra re ri ro ru rw ry
at et it ot ut wt yt	sa se si so su sw sy
ath eth ith oth uth wth yth	ta te ti to tu tw ty

Hymn

a) S. lo

HYMN-Canhebrwng neu Wylnos.

*Agynghaneddwyd o amryw iwerfi o'r Ysgrythyr Lân sy yn y
Llyfr ymma yn ddewisedig rannau o Gummun y Claf,
ac o Drefn Claddedigaeth, ar gyffredin fesur y Pŷal-
mau, fel y canlyn.* I.

MYFI yw'r Adgyfodiad mawr (a)
Myfi yw Gwawr y Bywyd ;
Caiff pawb a'm crêd, medd f' Arglwydd cry,
Ea trengu, fyw mewn eilfyd.

II.

A'r fawl fy'n byw mewn ufudd-grêd (a)
I mi, caiff drwydded Nefol
Na allo'r Angeu. Brenin Braw,
Drwg iddaw yn dragwyddol.

III.

Yn wir yn wir, medd GWIR ei Hun, (b)
Pob cyfryw ddyn fy'n gwrando
Fy Ngair, gan gredu'r Tâd a'm rhoes,
Mae didranc Einioes ganddo.

IV.

A wnêl ei oreu'r ufuddhau (b)
Drwy ffydd i'm Geiriauhyfryd,
Ni ddaw Farn, ond trwodd faeth
O Angeu caeth i Fywyd.

V.

Mi wn, medd Job o'r cynfyd cudd, (c)
Mai byw'n Gwaredydd hawddgar,
Mi wn y daw fy Mhrynnwr drud
Ar ddiwedd byd i'r Ddaiar,

VI.

Be er fy mod i'nawr mewn poen, (d)
Ac wedi 'nghroen i'r pryted
Difetha hefyd fy Nghorph hwn,
Er hynny gwn caf weled

VII.

Duw Anfeidrol yn fy Nghawd,
A'r Ddydd Gollyngdawd Seintiau : A'm

Hymn (a) S. Io. xi. 25, 26. (b) S. Io. v. 24. (c) Job xix. 25.
(d) gw. 26.

A'm llygaid i fy hun a'i gwêl
Ar dirion Uchelderau.

(e)

VIII.

Ac medd Sant *Ioan*, a fawr nês
A'i pen ar Fynwes IESU,
O wynfydedig Entrych nêf
Mi a glywais lef yn traethu

(f)

IX.

'Sgrifenna ; O hy allan mai
Gwyn-fyð y rhai 'fu feirw
Yn Ffydd yr Arglwydd, gwynn eu byd
O'r glân ddiweddbryd hwnnw.

(f)

X.

Felly 'dyweid yr Ysryd Glân
Can's maent yn diddan orph'wys
Oddiwrth eu llafur, wewn Rhyddhâd
Dedwyddol 'Stad Paradwys.

(f)

XI.

Na fyddwn anobeithiol drift
Am neb yn Ghrifst a hunant,
Medd *Paul*, o'r Corph maent gyd-ag Ef,
Ynghartref y Gogoniant.

(g)

(h)

XII.

Os mynnwn, fel na ddug ond hun
Ysryd ein dyn at Seintieu :
Mewn ennyd bach cawn ninneu hun
A'n dwg i'r un Trigfanneu.

(i)

Amen.

(e) gw. 27. (f) *Datg.* xiv 13. (g) 1 *Theff.* 4. (h) 2 *Cor.*
v. 6. 8. (i) *Heb.* xii. 23.

D I W E D D.

(e)

(f)

(f)

(f)

(g)

(h)

(i)

Amen.

b) 2 Cor